

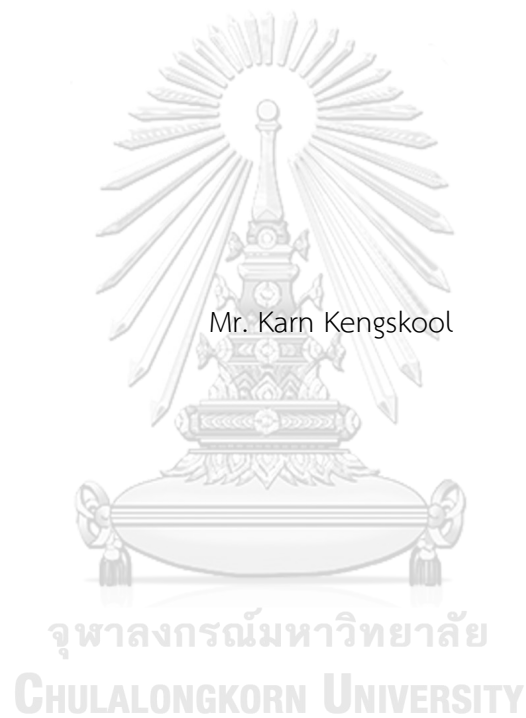
สถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ : กรณีศึกษาประมวลกฎหมายต่อต้าน
การใช้สารต้องห้าม 2021

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์
คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2565
ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Status of Soft Law under International Law : Case study of the World Anti-Doping

Code 2021

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws in Laws

FACULTY OF LAW

Chulalongkorn University

Academic Year 2022

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์

สถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายระหว่าง

ประเทศ : กรณีศึกษาประมวลกฎหมายต่อด้านการใช้สาร

ต้องห้าม 2021

โดย

นายกานต์ เก่งสกุล

สาขาวิชา

นิติศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณะบดีคณะนิติศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปาริณา ศรีวินิชย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.จตุรนต์ ธีระวัฒน์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ฐิติรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล)

กานต์ เก่งสกุล : สถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ :
กรณีศึกษาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม 2021. (Status of Soft Law under
International Law : Case study of the World Anti-Doping Code 2021) อ.ที่
ปรึกษาหลัก : รศ. ดร.ปิยะบุตร บุญอร่ามเรือง

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสถานะทางกฎหมายและกลไกการทำงานของ
ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code 2021) ภายใต้มาตรา 4
วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 เพื่อพิจารณาประเด็น
เรื่องสถานะความเป็นซอฟต์แวร์ในกฎหมายระหว่างประเทศว่ามีผลผูกพันและสามารถบังคับใช้กับ
รัฐได้อย่างไร เพื่อศึกษาแนวคิดสถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศและกรณีศึกษา
ประมวลกฎหมายอื่น เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบที่ตามมาจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวล
กฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก รวมถึงเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขประเด็นที่ยังปฏิบัติ
ไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ซึ่งผลการวิจัยพบว่าประมวลกฎหมาย
ต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 มีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ แม้ว่าจะเป็นภาคผนวก (appendix)
ของอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 เนื่องจากไม่มีข้อผูกพัน
ตามกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี อย่างไรก็ตามหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทาง
กีฬาแห่งชาติในฐานะผู้ลงนามนั้นผูกพันกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก
2021 ดังนั้น การไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ในบริบทของซอ
ฟต์แวร์อาจสร้างผลกระทบต่อผู้ลงนามทั้งโดยตรงต่อบุคคล ต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม
ทางกีฬาแห่งชาติ รวมถึงผลกระทบต่ออ้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นใน
อุตสาหกรรมกีฬากับประเทศสมาชิกได้

สาขาวิชา นิติศาสตร์
ปีการศึกษา 2565

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก

6380053334 : MAJOR LAWS

KEYWORD: Legal Status; International Soft Law; The World Anti-Doping Code 2021; World Anti-Doping Agency

Karn Kengskool : Status of Soft Law under International Law : Case study of the World Anti-Doping Code 2021. Advisor: Assoc. Prof. PIYABUTR BUNARAMRUEANG, Ph.D.

This paper aims to examine legal status and mechanism of the World Anti-Doping Code 2021. Under Article 4 paragraph 2 of the 2005 International Convention against Doping in Sports, to consider status of international soft law, how it is binding and how can it be enforced state. Studying concept of international soft law and other codes. Studying and analyzing consequences due to inconsistent with World Anti-Doping Code as well as suggesting issues that non-compliance with the 2021 World Anti-Doping Code. The results of research revealed that World Anti-Doping Code 2021 is international soft law because it has not bound by international law with a State Party even though it is an appendix, . However, the National Anti-Doping Agency, as its signatories, is bound by the 2021 World Anti-Doping Code. Therefore, non-compliance with the World Anti-Doping Code 2021 in the context of international soft law could have effect on the signatories, either directly on person or the National Anti-Doping Agency and state including indirect effects on society economy and other benefits in the sports industry with member countries.

Field of Study: Laws

Student's Signature

Academic Year: 2022

Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ไม่อาจสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดีหากไม่ได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยบุตร บุญอร่ามเรือง ซึ่งได้กรุณาเป็นที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และได้สละเวลาเพื่อให้คำปรึกษาพร้อมทั้งชี้แนะแนวทางในการจัดทำวิทยานิพนธ์และให้กำลังใจผู้เขียนตลอดระยะเวลาการจัดทำวิทยานิพนธ์ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ไว้ ณ ที่นี้สำหรับการสนับสนุนต่อผู้เขียนตลอดมาตั้งแต่ในช่วงเริ่มต้นจนสำเร็จเสร็จสิ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร. จตุรงค์ ธีระวัฒน์ ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์อีกทั้งกรุณาชี้แนะแนวทางเพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีเนื้อหาครบถ้วนรอบด้าน และผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ จูฑิตรีรัตน์ ทิพย์สัมฤทธิ์กุล ที่ได้กรุณาสละเวลารับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์และได้ให้คำแนะนำตลอดระยะเวลาการจัดทำวิทยานิพนธ์

ผู้เขียนขอขอบพระคุณ คุณพ่อกำธร เก่งสกุล คุณแม่ปรียาภรณ์ เก่งสกุล และนายกันต์ เก่งสกุล น้องชาย ที่ได้ให้กำลังใจและคอยสนับสนุนผู้เขียนเสมอมา และผู้เขียนขอขอบพระคุณ เพื่อรวมรุ่นโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อนรวมรุ่นคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเพื่อร่วมรุ่น นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ได้ให้กำลังใจและคอยสนับสนุนผู้เขียนเสมอมา

ขอขอบพระคุณการกีฬาแห่งประเทศไทย ที่ได้ให้ข้อมูลที่สำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะก่อให้เกิดประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจศึกษาและเป็นแนวทางในการศึกษาเรื่องนี้ต่อไปในอนาคต

กานต์ เก่งสกุล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง
กิตติกรรมประกาศ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญรูปภาพ.....	ฎ
สารบัญตาราง.....	ฏ
สารบัญอักษรย่อและคำศัพท์ที่ใช้.....	ช
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
1.3 สมมติฐาน	7
1.4 ขอบเขตการวิจัย	7
1.5 วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.7 สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์.....	9
บทที่ 2 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	8
2.1 กลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	8
2.1.1 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการตีความและการบังคับใช้ประมวลกฎหมาย.....	10
2.1.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับบทลงโทษ.....	13
2.1.3 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท	15

2.1.4	ข้อกำหนดมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม (International Standard for Code Compliance by Signatories : ISCCS)	20
2.2	ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA) และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO)	23
2.2.1	ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005	24
2.2.2	ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA).....	24
2.2.3	ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO)	31
2.2.4	ข้อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และ NADO ในรูปแบบการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก (The Global Administrative Law: GAL).....	37
2.3	ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021	40
2.3.1	การไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005	40
	(1) ความคิดเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005	40
	(2) การตีความอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005	43
	(3) มาตรการเสริมการตีความสนธิสัญญา	46
2.3.2	ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีสถานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศหรือไม่.....	49
	(1) การเกิดขึ้นของจารีตประเพณีระหว่างประเทศ.....	49
	(2) พิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ.....	51

(3) ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอาจพัฒนาไปเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั่วไป	52
2.4 สรุป	53
บทที่ 3 สถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ	56
3.1 แนวคิดและกระบวนการบังคับใช้ของซอฟต์แวร์	56
3.1.1 แนวโน้มการออกซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ	61
3.1.2 เหตุใดรัฐจึงเลือกใช้ซอฟต์แวร์	64
3.1.3 กลไกการทำงานของซอฟต์แวร์	68
(1) การปฏิบัติตามซอฟต์แวร์	68
(2) สาเหตุการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดและการใช้มาตรการเพื่อให้ปฏิบัติตาม	69
(3) การบังคับใช้และการระงับข้อพิพาทของซอฟต์แวร์	72
(4) ความรับผิดชอบของซอฟต์แวร์	74
(5) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก	79
3.1.4 สรุป	82
3.2 วิเคราะห์สถานะและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายอื่นในบริบทซอฟต์แวร์	83
3.2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์ประมวลกฎหมายอื่นในบริบทซอฟต์แวร์	83
3.2.2 กรณีศึกษาสถานะและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายอื่นในบริบทซอฟต์แวร์	89
3.2.2.1 ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล	90
ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก	91
3.2.2.2 ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ	94
(1) ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป	94
(2) ประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก	95
3.2.2.3 ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว	96

ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999	96
3.2.3 ผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาประมวลกฎหมายในบริบทซอฟต์แวร์	99
3.2.4 วิเคราะห์กรณีประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	111
3.2.5 สรุป.....	120
บทที่ 4 ข้อพิจารณาผลกระทบการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	122
4.1 ผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และมาตรฐานสากล 2021	123
4.1.1 ผลกระทบโดยตรงต่อบุคคล.....	123
4.1.2 ผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	131
(1) กลุ่มเฝ้าระวังจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและ มาตรฐานสากล ระหว่างปี 2015-2021	132
(2) กลุ่มที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลและ บังคับใช้ผลที่ตามมาของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม	133
(2.1) กรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สาร ต้องห้ามโลก	133
(2.2) กรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม.....	138
(2.3) กรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการตรวจหา สารต้องห้าม	143
(2.4) กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	147
(2.5) กรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้าม และการจัดการผลลัพธ์	151
(3) ข้อพิจารณาอุปสรรคของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในการปฏิบัติ ตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก.....	161

(3.1) ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สาร ต้องห้ามแห่งชาติ (NADO).....	161
(3.2) ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายในด้านอื่นๆ.....	162
4.2. ผลกระทบโดยอ้อมจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ในมิติอื่น	164
4.2.1 ผลกระทบต่อรัฐผ่านกลไกของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005.....	164
4.2.2 ผลกระทบทางการเมือง	165
4.2.3 ผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และประโยชน์อื่น	167
4.3 ผลกระทบกรณีการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของไทย	168
4.4 สรุป	172
บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ	174
5.1 สรุป	174
5.1.1 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	174
5.1.2 ข้อพิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่าง ประเทศ.....	176
5.1.3 เหตุใดการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงมี ผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และประโยชน์อื่น	181
5.2 ข้อเสนอแนะ	184
5.2.1 ประเด็นความเป็นอิสระของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ.....	184
5.2.2 ประเด็นการปรับปรุง แก้ไขเกี่ยวกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและ การสอบสวน	186
บรรณานุกรม.....	190
ประวัติผู้เขียน	206

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 ขั้นตอนและผู้ลงนามปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎฯ และมาตรฐานสากล.....	20
ภาพที่ 2 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับ อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และองค์กรต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลก (WADA) และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO).....	23
ภาพที่ 3 โครงสร้างองค์กร WADA.....	27
ภาพที่ 4 แนวคิดการบริหารกฎระเบียบทั่วโลกของ WADA.....	37
ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎเดินเรือในน่านน้ำโลก.	118
ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎจรรยาบรรณ การท่องเที่ยว.....	118
ภาพที่ 7 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎจัดซื้อจัดจ้าง สหภาพยุโรปและประมวลกฎก่อสร้างอาคารเอเปค.....	119
ภาพที่ 8 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎต่อต้านการใช้ สารต้องห้ามโลกในระดับชาติและระดับสากล.....	119

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 แนวคิดของ Abbott และคณะ : พิจารณาลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ.....	88
ตารางที่ 2 สรุปสถานะประมวลกฎหมายการเดินเรือในน่านน้ำโลก.....	108
ตารางที่ 3 สรุปสถานะระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999.....	109
ตารางที่ 4 สรุปสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายซอพลอร์.....	110
ตารางที่ 5 สรุปสถานะทางกฎหมายประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเป็นซอพลอร์หรือไม่.....	117
ตารางที่ 6 สรุปกรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก.....	136
ตารางที่ 7 สรุปกรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม.....	141
ตารางที่ 8 สรุปกรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการตรวจสอบหาสารต้องห้าม.....	146
ตารางที่ 9 กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก.....	149
ตารางที่ 10 สรุปกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจสอบหาสารต้องห้ามและการจัดการผลลัพธ์.....	157

สารบัญชื่อย่อและคำศัพท์ที่ใช้

ABCD	The Brazilian Doping Control Authority	หน่วยงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามบราซิล
ADAMAS	Anti-Doping Malaysia	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมาเลเซีย
ADS	Anti-Doping Singapore	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสิงคโปร์
AEPSAD	Spain's Anti-Doping Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสเปน
AHD	CAS Ad Hoc Division (AHD)	ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเฉพาะกิจ
ASADA	The Australian Sports Anti-Doping Authority	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามออสเตรเลีย
CADO	Canada Anti-Doping Organization	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแคนาดา
CAS	The Court of Arbitration for Sport	ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา
CAS ADD	The CAS Anti-Doping Divisions	ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา แผนกคดีต่อต้านการใช้สารต้องห้าม
CAS Ad Hoc	The CAS Ad Hoc Divisions	ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเฉพาะกิจ
CRC	Compliance Review Committee	คณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด
DCAT	Doping Control Agency of Thailand	สำนักควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา
DFSN	Drug Free Sport New Zealand	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามนิวซีแลนด์
FIFA	International Federation of Association Football	สหพันธ์ฟุตบอลนานาชาติ
IAAF	International Association of Athletics Federations	สหพันธ์กรีฑานานาชาติ
ICAS	the International Council of Arbitration for Sport	สภาอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเพื่อการศึกษา

ICJ	International Court of Justice	ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
IFs	The International <i>Sports</i> Federations	สมาคมสหพันธ์กีฬานานาชาติ
INAD	The Italia anti-doping Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอิตาลี
IOC	International Olympic Committee	คณะกรรมการโอลิมปิกสากล
ISCCS	International Standard for Code Compliance by Signatories	มาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติโดยผู้ลงนาม
ISTI	International Standard for Testing and Investigation	มาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน
JADA	Japan Anti-Doping Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามญี่ปุ่น
KADA	Korea Anti-Doping Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเกาหลีใต้
NADA	National Anti-Doping Agency of India	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดีย
NADA	National Anti-Doping Agency of Germany	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเยอรมนี
NADO	National Anti-Doping Organization	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ
NOC	National Olympic Committee	คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งชาติ
RUSADA	The Russian <i>Anti-Doping</i> Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามรัสเซีย
SAIDS	The South African Institute for Drug-Free Sports	สถาบันปลอดสารเสพติดแอฟริกาใต้
UKAD	UK's National Anti-Doping	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหราชอาณาจักร
VADA	Vietnam Anti-Doping and Sports Medicine Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและยาเวียดนาม
WADA	World Anti-Doping Agency	องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก
WADC	World Anti-Doping Code	ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก
USADA	The United States Anti-Doping Agency	หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา

บทที่ 1 บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาสถานะทางกฎหมายและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code 2021) ภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005¹ เพื่อพิจารณาประเด็นเรื่องสถานะความเป็นซอฟต์แวร์ตามกฎหมายระหว่างประเทศว่ามีผลผูกพันและสามารถบังคับใช้กับรัฐได้อย่างไร² โดยศึกษาแนวคิดลักษณะสำคัญของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศใน 4 มิติ ได้แก่ ระดับของพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการบังคับใช้ (Discretion) และระดับการชี้ขาด (Delegation) โดยครั้งนี้เป็นการศึกษาซอฟต์แวร์ในรูปแบบของประมวลกฎหมายได้แก่ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและประมวลกฎหมายอื่น เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สถานะทางกฎหมายในบริบทซอฟต์แวร์ที่สามารถสร้างผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อ โดยเฉพาะผลกระทบจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของไทย รวมถึงแนวทางการปรับปรุงแก้ไขประเด็นที่ไทยยังปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

ทั้งนี้สืบเนื่องจากปัญหาการใช้สารต้องห้ามในการแข่งขันกีฬาหรือการใช้อย่างบางประเภทเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันกีฬา³ ซึ่งปัญหาเหล่านี้ยังคงมีอยู่เรื่อยมา⁴ นับตั้งแต่กรณี Hans-Gunnar Liljenwall นักเทนนิสสวีเดนเป็นนักกีฬาโอลิมปิกยุคใหม่คนแรกที่ตรวจพบการใช้สาร

¹ UNESCO, "Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport Seventh session " (Paris, 2019).

² UNESCO, "Evaluation of UNESCO's International Convention against Doping in Sport" (IOS Evaluation Office, August 2017).

³ MD and Jonathan T. Finnoff DO McKennan J. Thurston, "Doping," in *The American Medical Society for Sports Medicine*. <https://www.sportsmedtoday.com/doping-va-119.htm>.

⁴ L Vittozzi, "Historical Evolution of Doping Phenomenon," *loa. org. gr* (1997).p 69-71.

ต้องห้ามในการแข่งขันโอลิมปิกฤดูร้อนที่เม็กซิโก ปี 1968⁵ จนถึงการตัดสิทธิและเพิกถอนเหรียญรางวัล Ben Johnson นักกีฬาวิ่ง 100 เมตรชายแคนาดาในการแข่งขันโอลิมปิกที่กรุงโซล ปี 1988⁶ กรณีการเสียชีวิตของนักกีฬาจักรยาน 100 ม.ในการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ปี 1960 และการเสียชีวิตของนักกีฬาจักรยานรายการ Tour de France ประเทศฝรั่งเศส ปี 1998⁷ การตัดสิทธินักกีฬาเหรียญทองยกน้ำหนักและสกีวิบากหลายคนเนื่องจากตรวจพบการใช้สารต้องห้ามในกีฬาโอลิมปิกฤดูร้อนและฤดูหนาว ปี 2002 จนกระทั่งการแข่งขันโอลิมปิกฤดูร้อนที่กรุงโตเกียว ปี 2020 มีรายงานการตัดสิทธินักกีฬาหลายกรณีทั้งนักกีฬาวอลเลย์บอลชายบราซิล นักกีฬาวิ่ง 100 เมตรหญิงไนจีเรีย นักกีฬาวิ่ง 4x100 เมตรชายสหราชอาณาจักร นักกีฬาวิ่งมาราธอนชายบาเรน⁸ เป็นต้น จึงปฏิเสธไม่ได้ว่าเหตุการณ์เกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามย่อมส่งผลกระทบต่อ นักกีฬาและวงการกีฬา เนื่องจากกีฬาถือว่าเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการส่งเสริมสันติภาพโลก

ดังนั้นในปี 1999 คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (International Olympic Committee : IOC) ในฐานะองค์การกีฬาระหว่างประเทศตามข้อ 15 ภายใต้กฎบัตรโอลิมปิก (Olympic Charter)⁹ จัดประชุมโลกว่าด้วยระเบียบควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาซึ่งที่ประชุมเห็นควรให้มีการจัดทำมาตรการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาในรูปแบบเดียวกันโดยคำนึงถึงหลักสิทธิมนุษยชน การประชุมดังกล่าวนำไปสู่ประกาศปฏิญญาโลซานว่าด้วยระเบียบการควบคุมการใช้สาร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁵ C James Watson et al., "Performance-enhancing drugs and the Olympics," *Journal of Internal Medicine* 291, no. 2 (2022).

⁶ James Montague, "Hero or villain? Ben Johnson and the dirtiest race in history," (CNN, 2012).

⁷ Patrick Mignon, "The Tour de France and the doping issue," *The International Journal of the History of Sport* 20, no. 2 (2003).

⁸ Yoav Dubinsky, "The Olympic Games, Nation Branding, and Public Diplomacy in a post-pandemic world: Reflections on Tokyo 2020 and beyond," *Place Branding and Public Diplomacy* (2022).

⁹ Christine O'Bonsawin, "From black power to indigenous activism: The Olympic movement and the marginalization of oppressed peoples (1968-2012)," *Journal of Sport History* 42, no. 2 (2015).

ต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 1999¹⁰ และเพื่อให้เป็นไปตามข้อ 2 และข้อ 4 ของปฏิญญาโลซานว่าด้วยระเบียบการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 1999¹¹ คณะกรรมการโอลิมปิกสากลจึงได้ริเริ่มจัดตั้งองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Agency: WADA) ในฐานะเป็นหน่วยงานอิสระระหว่างประเทศ (International Independent Agency) ซึ่งขึ้นทะเบียนและตรวจสอบสถานะตามมาตรา 1, 3, 6, 18 และ 19 ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ¹² โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อส่งเสริมและประสานงานระดับสากลในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาทุกรูปแบบทั้งในและนอกการแข่งขัน (2) ส่งเสริม สนับสนุน ประสานงาน จัดตั้ง แก้ไข ปรับปรุงเกี่ยวกับรายการสารต้องห้ามและวิธีการต้องห้ามโดยคำนึงถึงสิทธิพื้นฐานของนักกีฬา¹³

¹⁰ "Lausanne Declaration on Doping in Sport", (the World Conference on Doping in Sport Lausanne, Switzerland, 4 February 1999 1999).

¹¹ Lausanne Declaration on Doping in Sport." "Short.

4. International Anti-Doping Agency An Independent International Anti-Doping Agency shall be established so as to be fully operational for the Games of the XXVII Olympiad in Sydney in 2000.

¹² "Constitutive Instrument of Foundation of the Agence Mondiale Antidopage-World Anti-Doping Agency," ed. Foundation in Lausanne (1999). <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/WADA-Revised-Statutes-4-July-2014-EN.pdf>.

Article 1 Under the name "Agence Mondiale Anti dopage", "World Anti-Doping Agency", hereinafter referred to as "the Foundation", "WADA" or "the Agency", is constituted a Foundation governed by the present provisions and articles eighty et seq. of the Swiss Civil Code.

Article 3 Duration -The duration of the Foundation is unlimited.

Article 1 9 The Foundation will be placed under the supervision of the Federal Department of the Interior, the competence whereof is hereby reserved.

Article 18 The Foundation will be entered in the Canton de Vaud Commercial Register.

¹³ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency," (1999).

Article 4 The object of the Foundation is:

1. to promote and coordinate at the international level the fight against doping in sport in all its forms including through in and out-of-competition; to this end, the Foundation will

ต่อมา WADA ดำเนินการจัดทำประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกฉบับแรก ค.ศ. 2003 เพื่อใช้เป็นมาตรฐานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา โดยประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจะทำงานร่วมกับมาตรฐานสากลซึ่งเป็นเอกสารรายละเอียดทางเทคนิค ปัจจุบันมีมาตรฐานสากลอยู่ 8 ฉบับ ทั้งนี้ประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากลถือเป็นข้อตกลงตามโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Program) โดยมีจุดประสงค์เพื่อจัดระบบการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามให้เป็นระบบเดียวกันทั่วโลกทั้งในระดับสากลและระดับชาติบนพื้นฐานความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันของนักกีฬา

กระทั่งปี 2003 ที่ประชุมโดยคณะกรรมการโอลิมปิกสากล องค์กรกีฬาสากล ผู้แทนรัฐบาล และนักกีฬาร่วมกันประกาศปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003¹⁴ มีสาระสำคัญเพื่อรับรอง WADA เป็นองค์กรอิสระในการดำเนินการเกี่ยวกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาและรับรองประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ค.ศ. 2003 เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรฐานกลางสำหรับควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา กล่าวได้ว่าปฏิญญาโคเปนเฮเกนฯ เป็นก้าวแรกเพื่อนำไปสู่การจัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ในเวลาต่อมา

cooperate with intergovernmental organizations, governments, public authorities and other public and private bodies fighting against doping in sport.

2. to reinforce at the international level ethical principles for the practice of doping-free sport and to help protect the health of the athletes.

4. to encourage, support, coordinate and, when necessary, undertake, in full cooperation with the public and private bodies concerned, in particular the IOC, IFs, NOCs, the IPC, NPCs and NADOs the organization of unannounced out-of-competition testing.

5. to develop, harmonize and unify scientific, sampling and technical standards and procedures with regard to analyses and equipment, including the homologation of laboratories.

¹⁴ "Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport," (2003). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/WADA_Copenhagen_Declaration_EN.pdf.

2.Support the World Anti-Doping Code (the "Code") adopted by the WADA Foundation Board at the World Conference on Doping in Sport (Copenhagen, 3-5 March 2003)

สำหรับประเทศไทยได้ลงนามในปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 เมื่อ 19 ตุลาคม 2548 มีผลผูกพันไทยตั้งแต่ 1 มีนาคม 2549 ทั้งนี้อนุสัญญาฯ กำหนดให้รัฐภาคีต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกไปปฏิบัติเป็นกฎหมายภายในแต่ละรัฐและจัดตั้งหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (National Anti-Doping Organization: NADO) ปัจจุบันสำนักงานควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานระดับชาติดำเนินงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาภายในประเทศบนพื้นฐานการปฏิบัติให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล จะเห็นว่าภาระผูกพันของไทยจึงปรากฏอยู่ทั้งในระดับสากลคืออนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และภาระผูกพันในระดับชาติของสำนักงานควบคุมสารต้องห้ามทางกีฬา การกีฬาแห่งประเทศไทยกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

หากกรณีที่ WADA ในฐานะผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลพบว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (NADO) หรือสหพันธ์สมาคมกีฬานานาชาติใดปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล องค์กรเหล่านั้นจะได้รับผลกระทบตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม (International Standard for Code Compliance by Signatories : ISCCS)¹⁵ ดังจะเห็นได้จากรายงานผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลและบังคับใช้ผลที่ตามมาตามข้อ 10 และภาคผนวก A และ B ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ระหว่างปี 2015-2018¹⁶ และปี 2019-2022¹⁷ ปรากฏว่ามีหลายองค์กรได้รับผลกระทบตามข้อกำหนดดังกล่าวซึ่งสร้างทั้งผลกระทบโดยตรง

¹⁵ World Anti-Doping Agency, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)," (2021), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isccs_2021.pdf.

¹⁶ WADA, *Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated* (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

¹⁷ WADA, *Annual Report 2019-2020* WADA (2021)..pp.22-25.

และผลกระทบโดยอ้อมทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา เช่น กรณีที่ WADA พิจารณาว่ากฎหมายภายในของไทยไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ในมาตรา 9 (3) (5) และมาตรา 18 ของพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ซึ่งจากกรณีดังกล่าวส่งผลกระทบต่อไทยตามข้อ 10 , 11, ภาคผนวก A, B ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามของผู้ลงนาม (International Standards for Code Compliance by Signatories : ISCCS)¹⁸ ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดในบทที่ 4

จากผลกระทบข้างต้นสะท้อนให้เห็นถึงนัยสำคัญของซอฟต์แวร์ที่ปัจจุบันมีแนวโน้มการออกซอฟต์แวร์เพิ่มขึ้น¹⁹และพัฒนาการรูปแบบเป็นการบริหารกฎระเบียบทั่วโลกอย่างกว้างขวาง²⁰ โดยมีกลไกการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น แม้ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกไม่มีพันธกรณีทางกฎหมายตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 แต่ประมวลกฎหมาย สามารถสร้างพันธกรณีในลักษณะอื่นได้ หากไทยเพิกเฉยหรือไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย จะก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อบุคคล ต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ รวมไปถึงผลกระทบโดยอ้อมต่อรัฐ เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา ดังที่กล่าวไว้ข้างต้น ในการศึกษาที่ผู้เขียนได้นำเสนอประเด็นที่เห็นควรปรับปรุงแก้ไขบางประการเพื่อให้ไทยปฏิบัติได้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹⁸ World anti-Doping Agency, "WADA confirms non-compliance of five Anti-Doping Organizations," news release, 7 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-confirms-non-compliance-five-anti-doping-organizations>.

¹⁹ Joost Pauwelyn, Ramses A Wessel, and Jan Wouters, "When structures become shackles: stagnation and dynamics in international lawmaking," *European Journal of International Law* 25, no. 3 (2014). pp. 733–763.

²⁰ Nilgun Ozgur, "Global governance of civil aviation safety: an analysis from the perspective of global administrative law" (Kingston University, 2019).. pp.1-18.

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสถานะทางกฎหมายและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (World Anti-Doping Code 2021) ภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 अनुสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005
2. เพื่อพิจารณาประเด็นเรื่องสถานะความเป็นซอฟต์แวร์ตามกฎหมายระหว่างประเทศว่ามีผลผูกพันและสามารถบังคับใช้กับรัฐได้อย่างไร
3. เพื่อศึกษาแนวคิดลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศใน 4 มิติ ได้แก่ ระดับของพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการบังคับใช้ (Discretion) และระดับการชี้ขาด (Delegation) เพื่อนำมาวิเคราะห์กับกรณีศึกษาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและประมวลกฎหมายอื่น
4. เพื่อศึกษาและวิเคราะห์ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในบริบทซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศที่สามารถสร้างผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ รวมถึงผลกระทบโดยอ้อมต่อรัฐ เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬาอันเกิดจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล
5. เพื่อเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขในประเทศไทยยังปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

1.3 สมมติฐาน

ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ เนื่องจากประมวลกฎหมายฯ ปราศจากค่าบังคับทางกฎหมายต่อรัฐ อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายฯ สามารถสร้างผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในฐานะผู้ลงนามกับประมวลกฎหมายฯ และสร้างผลกระทบโดยอ้อมต่อรัฐในทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา หากมิได้ปฏิบัติให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การศึกษานี้มุ่งศึกษาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 โดยมีขอบเขตการศึกษาที่เกี่ยวข้อง ได้แก่

- (1) ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล 2021
- (2) อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005
- (3) ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศอื่นๆ ได้แก่
 - (3.1) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยทางทะเล
 - ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำขั้วโลก
 - (3.2) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ
 - ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป
 - ประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก
 - (3.3) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว
 - ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณสำหรับการท่องเที่ยว ค.ศ. 2001
- (4) กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย สหราชอาณาจักร และญี่ปุ่น

1.5 วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยฉบับนี้เป็นการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยทำการศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเอกสารทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ ทั้งกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายในประเทศ หนังสือ บทความ รายงาน การวิจัย รายงานการประชุม วิทยานิพนธ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ รวมถึงการสัมภาษณ์บุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ รวบรวมข้อมูลอย่างรอบด้านยิ่งขึ้น

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทราบถึงสถานะทางกฎหมายและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ภายใต้มาตรา 4 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ว่ามีภาระผูกพันและสามารถบังคับใช้กับรัฐได้อย่างไร
2. สามารถวิเคราะห์กรอบขอบฟลอร์จากแนวคิดลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ ใน 4 มิติ ได้แก่ ระดับของพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการ

บังคับใช้ (Discretion) และระดับการชี้ขาด (Delegation) จากกรณีศึกษาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและประมวลกฎหมายอื่น

3. ทราบถึงผลกระทบทั้งโดยตรงต่อบุคคลและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ รวมถึงผลกระทบโดยอ้อมต่อรัฐ เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬาจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล 2021

4. สามารถเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขประเด็นที่ยังปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล 2021 ของไทย

1.7 สรุปเค้าโครงวิทยานิพนธ์

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาสถานะทางกฎหมายและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

บทที่ 2 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ส่วนแรกกล่าวถึงกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ได้แก่ ข้อกำหนดการตีความ การบังคับใช้ มาตรการลงโทษ การระงับข้อพิพาทและมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล ส่วนที่สองกล่าวถึงปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ได้แก่ (1) การไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้มาตรา 4 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 (2) การตีความสนธิสัญญาตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (3) ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีสถานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศหรือไม่ (4) ข้อพิจารณาปัญหาความเกี่ยวข้องระหว่าง WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (National Anti-Doping Organization : NADO) ในรูปแบบการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก (5) การศึกษาเปรียบเทียบสถานะหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติของประเทศอื่น

บทที่ 3 ศึกษาสถานะทางซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ ส่วนแรกกล่าวถึงแนวคิดและกระบวนการบังคับใช้ของซอฟต์แวร์ แนวโน้มการออกซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ เหตุใดรัฐจึงเลือกใช้ซอฟต์แวร์ รวมถึงกลไกการทำงานของซอฟต์แวร์ ส่วนที่สองนำแนวคิดลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศใน 4 มิติ ได้แก่ ระดับของพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการบังคับใช้ (Discretion) และระดับการชี้ขาด (Delegation) เพื่อวิเคราะห์กรณีศึกษา

ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและประมวลกฎหมายอื่น ได้แก่ (1) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยทางทะเล (2) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ และ (3) กลุ่มประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

บทที่ 4 ข้อพิจารณาผลที่ตามมาจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติของไทยและประเทศอื่น ซึ่งสร้างผลกระทบทั้งโดยตรงต่อบุคคลและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ ผลกระทบโดยอ้อมต่อรัฐ เศรษฐกิจ สังคมและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา

บทที่ 5 สรุปและเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไขประเด็นการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ของไทย เช่น (1) มาตรา 18 ของพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา พ.ศ. 2555 เรื่องความเป็นอิสระของสำนักควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา (2) การปรับเปลี่ยนวิธีการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวนสำหรับนักกีฬาผู้เยาว์และนักกีฬาผู้พิการ โดยเปรียบเทียบกับกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามประเทศอื่น

บทที่ 2 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

ในบทนี้เป็นการศึกษาหลักการการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก รวมถึงอธิบายความเกี่ยวข้องระหว่างอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA) รวมถึงหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (NADO) ว่ามีความสัมพันธ์กับประมวลกฎหมาย อย่างไร ภาพรวมดังกล่าวจะนำไปสู่การวิเคราะห์ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย ในประเด็นการไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 โดยพิจารณาพร้อมกับการตีความอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 และประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีสถานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศหรือไม่

2.1 กลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021¹ เป็นฉบับที่มีผลบังคับใช้เมื่อ 1 มกราคม 2021 สารสำคัญแบ่งออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 ข้อ 1-17² กล่าวถึงคำจำกัดความ รายชื่อสารต้องห้าม ข้อกำหนดเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารต้องห้าม การตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน การวิเคราะห์ตัวอย่าง การลงโทษส่วนบุคคลและทีม การรับฟังคำชี้แจง การตัดสิทธิ์บุคคล โดยอัตโนมัติและต่อทีม การลงโทษโดยผู้ลงนามต่อหน่วยงาน สมาคม สโมสรกีฬา การอุทธรณ์ การรักษาความลับของรายงาน การดำเนินการตามคำตัดสิน การควบคุมการใช้สารต้องห้ามในสัตว์ที่ร่วม

¹ WADA, "World Anti-Doping Code " (2021). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf.

Article 24.1.1 Compliance by Signatories with the Code and the International Standards shall be monitored by WADA in accordance with the International Standard for Code Compliance by Signatories.

² World Anti-Doping Agency, "World Anti-Doping Code," (2021). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf.

Article 1 Doping is defined as the occurrence of one or more of the anti-doping rule violations set forth in Article 2.1 through Article 2.11 of the Code.

ในการแข่งขัน³ ส่วนที่ 2 ข้อ 18-19 กล่าวถึงข้อกำหนดเพื่อส่งเสริมการศึกษาและการวิจัย⁴ ส่วนที่ 3 ข้อ 20-22⁵ กล่าวถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ลงนามและบุคคลที่ผูกพันตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021⁶ และส่วนที่ 4 ข้อ 23-27⁷ ระบุให้ WADA เป็นผู้กำกับดูแลและตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล

มาตรฐานสากลซึ่งทำงานร่วมกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกนั้นผู้ลงนามมีภาระผูกพันต่อการนำไปปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานสากลทุกฉบับรวมถึงเอกสารทางเทคนิคซึ่งเป็นรายละเอียดสำคัญภายใต้ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก รายละเอียดเหล่านี้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติเพราะอาจเป็นแนวทางนำไปสู่ข้อค้นพบการละเมิดการใช้สารต้องห้ามของบุคคลและนำไปสู่มาตรการลงโทษ⁸

³ Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 9 Automatic Disqualification of Individual Results

Article 10 Sanctions on Individuals

Article 11 Consequences to Team

Article 12 Sanctions by Signatories Against other Sporting Bodies

⁴ Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 18 Education the International Standard for Education (ISE) is a mandatory International Standard developed as part of the World Anti-Doping Program.

⁵ Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 20 Additional Roles and Responsibilities of Signatories and WADA

Article 21 Additional Roles and Responsibilities of Athletes and other Persons

⁶ Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 20 Additional Roles and Responsibilities of Signatories and WADA

Article 21 Additional Roles and Responsibilities of Athletes and other Persons

⁷ Paul David, *A guide to the world anti-doping code* (Cambridge University Press, 2017), pp. 44-45.

⁸ David, *A guide to the world anti-doping code*. p53-55.

ปัจจุบันมีมาตรฐานสากล 8 ฉบับ⁹ ได้แก่ (1) การปฏิบัติตามประมวลกฎหมายโดยผู้ลงนาม (2) การศึกษา (3) รายชื่อสารต้องห้าม (4) การยกเว้นเพื่อใช้รักษา (5) การตรวจหาสารต้องห้ามและการสืบสวน (6) ห้องปฏิบัติการ (7) การจัดการผลลัพธ์ และ (8) การปกป้องความเป็นส่วนตัวและข้อมูลส่วนบุคคล

2.1.1 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการตีความและการบังคับใช้ประมวลกฎหมาย

ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกำหนดข้อผูกพันกับนักกีฬาและบุคคลที่สนับสนุนนักกีฬาอย่างไร ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของศาลและศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (Court of Arbitration for Sport : CAS)¹⁰ แม้ว่าระบบการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะดำเนินการเฉพาะในบริบทการกีฬาและมีจุดประสงค์เพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา แต่หลักพื้นฐานการตีความของศาลและศาลอนุญาโตตุลาการจะพิจารณาความชัดเจนของปัญหาตามข้อสัญญาและหลักขอบเขตอำนาจศาล หากพบว่าบุคคลกระทำการฝ่าฝืนข้อกำหนดจะพิจารณาเบื้องต้นว่าบุคคลนั้นผูกพันตามกระบวนการอนุญาโตตุลาการหรือไม่ และ/หรือข้อพิพาทนั้นอยู่ในขอบเขตของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาหรือไม่

ตัวอย่างคดีการตีความข้อผูกพัน¹¹ Alvarez เป็นนักกีฬาฟุตบอลเม็กซิกันเคยถูกสหพันธ์กีฬาเม็กซิโกตรวจพบสารต้องห้ามในร่างกายและระงับการแข่งขันเป็นเวลา 1 ปี ต่อมาตรวจสอบพบสารต้องห้ามอีกครั้งในปี 2006 ขณะที่คณะกรรมการกีฬาเม็กซิโกยกคำร้องอุทธรณ์ WADA จึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาว่าเนื่องจากเป็นการกระทำผิดครั้งที่สองตามข้อกำหนดระบุให้ตัดสิทธิการเข้าร่วมแข่งขันตลอดชีวิต ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยว่าการอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาระดับชาติหรือคำวินิจฉัยภายใต้กฎหมายภายในประเทศจะไม่ส่งผลกระทบต่อการวินิจฉัยอันเป็นผลมาจากการที่นักกีฬาเป็นสมาชิกของสหพันธ์กีฬานานาชาติ สมาคมระดับชาติได้รับ

⁹ World Anti-Doping Agency, "The eight International Standards include: 1.Code Compliance by Signatories 2.Education 3.Prohibited List 4.Therapeutic Use Exemptions (TUEs) 5.Testing and Investigations 6.Laboratories 7.Results Management 8. Protection of Privacy and Personal Information," (2021). <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/international-standards>.

¹⁰ ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (Court of Arbitration for Sport : CAS) รายละเอียดเพิ่มเติมในข้อ 2.2.4

¹¹ Court of Arbitration for Sport, "CAS 2006/A/1149 & 2007/A/1211 World Anti-Doping Agency (WADA) v. Federación Mexicana de Fútbol (FMF) & José Salvador Carmona Alvarez, award of " (16 May 2007). <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1149,%201211.pdf>.

มอบอำนาจจากสหพันธ์กีฬานานาชาติเพื่อจัดการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรมระดับชาติ ดังนั้นการที่ WADA ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใต้ข้อบังคับของ FIFA ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามซึ่งปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก จึงพิจารณาอุทธรณ์ของ WADA และพิจารณาตัดสินคดีนี้ก็เป็นหน้าที่ของศาลกล่าวตลอดชีวิตภายใต้ข้อบังคับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของ FIFA¹²

นอกจากนี้ข้อ 24.3 และ ข้อ 24.4 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ระบุให้ตีความตามหลักการประมวลกฎหมายฯ อย่างเป็นอิสระและไม่อ้างอิงกับกฎหมายหรือกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ของผู้ลงนามหรือรัฐบาล ลักษณะกลไกนี้อาจคล้ายกับตราสารระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น ประมวลกฎหมายว่าด้วยสิทธิและความรับผิดชอบเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าทางทะเล หรือแนวทางปฏิบัติร่วมกันของธนาคารสำหรับการค้าระหว่างประเทศ โดยศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาจะตีความข้อตกลงด้วยหลักการที่ยอมรับกันทั่วไปมากกว่าการอ้างอิงกฎหมายของประเทศใดประเทศหนึ่ง¹³ และอยู่ในเขตอำนาจศาลหรือไม่¹⁴ โดยสาระสำคัญของข้อกำหนดการละเมิด บทลงโทษ กระบวนการจัดการผลลัพธ์และการพิจารณาคดี รวมถึงขั้นตอนการปฏิบัติได้ระบุไว้ในประมวลกฎหมายฯ และมาตรฐานสากล

ตัวอย่างคดีเขตอำนาจศาล สืบเนื่องจากผลการตรวจหาสารต้องห้ามของนักกีฬาคริก เกิดปากีสถานพบสารสเตียรอยด์ในร่างกายนักกีฬา คณะกรรมการสมาคมคริกเกิดปากีสถานอ้างว่า นักกีฬาไม่ได้กระทำผิดเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้าม ซึ่ง WADA ได้อุทธรณ์คำวินิจฉัยของ คณะกรรมการสมาคมคริกเกิดปากีสถานต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาตามสิทธิอุทธรณ์ข้อ 13 ของประมวลกฎหมายฯ ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาพิจารณายกคำร้องอุทธรณ์ของ WADA เนื่องจากเห็นว่าไม่

¹² International Federation of Association Football, "FIFA Anti-Doping Regulations " (2021). <https://www.fifa.com/legal/anti-doping/regulations-2021>.

¹³ David, *A guide to the world anti-doping code*.pp.85-89.

¹⁴ Phillip Landolt, "The inconvenience of principle: separability and Kompetenz-Kompetenz," *Journal of International Arbitration* 30, no. 5 (2013). kompetenz-kompetenz เป็นหลักการที่ยอมรับในอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศและเป็นที่ยอมรับในกฎหมายระดับประเทศหลายฉบับ อ้างถึงความสามารถของคณะอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาคดีว่ามีเขตอำนาจศาลก่อนการแทรกแซงของศาลระดับประเทศหรือไม่

อยู่ในเขตอำนาจศาลโดยขณะนั้นศาลอนุญาโตตุลาการกีฬายังมิได้รับรองตามกฎหมายปากีสถานผ่านพระราชบัญญัติการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม¹⁵

ตัวอย่างคดีข้อตกลงการใช้อำนาจสอบสวน¹⁶ เบื้องต้นนักกีฬาที่ถูกกล่าวหาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา (United State Anti-Doping Agency : USADA) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่จัดตั้งเพื่อดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาในสหรัฐอเมริกาสอบสวนและดำเนินคดีการละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามนักกีฬาที่ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกของหน่วยงานกำกับกีฬาประเภทลู่วิ่งและลาน (USA Track and Field : USATF) ซึ่งเป็นสมาชิกของสหพันธ์กรีฑานานาชาติ (International Association of Athletics Federations : IAAF) ผู้ถูกกล่าวหาโต้แย้งว่าข้อตกลงระหว่าง USADA และคณะกรรมการโอลิมปิกสหรัฐอเมริกาที่มอบหมายให้ USADA มีอำนาจในการสอบสวนและดำเนินคดีตามข้อกล่าวหาการละเมิดการใช้สารต้องห้ามนั้นมีได้ผูกพันใดๆกับผู้ถูกกล่าวหา ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยข้อโต้แย้งเรื่องเขตอำนาจศาลของ USADA และวินิจฉัยว่านักกีฬาผู้ถูกกล่าวหาไม่ผูกพันอย่างชัดเจนกับ USADA ภายใต้ระเบียบ USATF ซึ่งนักกีฬาผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกของ USATF

กรณีนี้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาแสดงข้อคิดเห็นประกอบว่าสิทธิและภาระหน้าที่ของผู้ลงนามกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้จำกัดสิทธิและภาระผูกพันที่มีอยู่ในประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล เช่น องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจะมีขอบเขตการตรวจสอบเฉพาะเกี่ยวกับสารที่อยู่ในบัญชีรายชื่อสารต้องห้ามและการละเมิดข้อกำหนดที่ระบุไว้ในประมวลกฎฯ ขณะที่บุคคลหรือองค์กรที่อยู่ภายใต้ประมวลกฎฯ อาจอยู่ภายใต้ภาระผูกพันอื่นที่กำหนดโดยหน่วยงานอื่นได้อีก ไม่ว่าจะเป็นของหน่วยงานรัฐหรือองค์กรกีฬาในระดับชาติและระดับนานาชาติ ไม่ว่าจะอยู่ภายใต้กฎหมายทั่วไปหรือโดยข้อตกลงส่วนบุคคล ทั้งนี้อาจมีบทลงโทษที่แตกต่างกันไปในระดับชาติภายใต้นโยบายเฉพาะขององค์กรกีฬาหรือของรัฐ¹⁷

¹⁵ Moni Wekesa, "The Court of Arbitration for Sport (CAS): its relevance to Kenya after Pechstein?," *The International Sports Law Journal* 18, no. 1 (2018).

¹⁶ Paul Greene, "United States Anti-Doping Agency v. Montgomery: Paving a New Path to Conviction in Olympic Doping Cases," *Me. L. Rev.* 59 (2007).

¹⁷ David, *A guide to the world anti-doping code*.p.49.

2.1.2 ข้อกำหนดเกี่ยวกับบทลงโทษ

กลไกการลงโทษบุคคลที่ละเมิดข้อกำหนดตามข้อ 2 ข้อ 9 และข้อ 10 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021¹⁸ ระบุให้มีการตัดสิทธิผลการแข่งขันสำหรับรายการที่พบว่ามีปัญหาการใช้สารต้องห้าม รวมถึงการริบเหรียญรางวัล ตัดคะแนนและริบเงินรางวัลที่ได้รับจากการแข่งขัน การบังคับใช้ยังรวมถึงการละเมิดอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการตรวจหาสารต้องห้ามในการแข่งขันด้วย เช่น การปฏิเสธหรือหลีกเลี่ยงการเก็บตัวอย่างหรือดัดแปลงวิธีการควบคุมสารต้องห้าม เป็นต้น¹⁹

ตัวอย่างคดีหลักสัดส่วน²⁰ นายพี นักกีฬาเทนนิสระดับนานาชาติในรอบชิงชนะเลิศเฟรนช์โอเพ่น ตรวจพบสารต้องห้ามปริมาณเล็กน้อยซึ่งไม่อาจเสริมสร้างสมรรถนะทางกีฬา ปัญหาคือพีเคยกระทำความผิดเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามมาแล้ว ดังนั้น พีต้องเผชิญกับการตัดสิทธิตลอดชีวิตเพราะเป็นการละเมิดข้อกำหนดครั้งที่สอง ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยว่าพีได้รับสารต้องห้ามโดยมิได้เจตนาตามข้อ 10 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ซึ่งระบุว่าหากมิได้เป็นความผิดที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับความผิดครั้งที่สอง บทลงโทษจะลดลงตามสัดส่วน ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยว่าความผิดครั้งนี้ไม่มีนัยสำคัญกับความผิดครั้งก่อนจึงตัดสิทธินักกีฬาเป็นระยะเวลา 8 ปี

¹⁸ Agency, "World Anti-Doping Code."

ARTICLE 9 "An anti-doping rule violation in Individual Sports in connection with an In-Competition test automatically leads to Disqualification of the result obtained in that Competition with all resulting Consequences, including forfeiture of any medals, points and prizes"

¹⁹ Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 10.5 "Elimination of the Period of Ineligibility where there is No Fault or Negligence If an Athlete or other Person establishes in an individual case that he or she bears No Fault or Negligence, then the otherwise applicable period of Ineligibility shall be eliminated"

²⁰ Bart van der Sloot, Mara Paun, and Ronald Leenes, "The World Anti-Doping Agency and Its Rules," *Athletes' Human Rights and the Fight Against Doping: A Study of the European Legal Framework* (2020).

ตัวอย่างคดีศาลอุทธรณ์นิวซีแลนด์พิจารณาทลงโทษนายที่นักกีฬารักบี้อาชีพ²¹ นายที่มิได้เข้ารับการเก็บตัวอย่างตรวจหาสารต้องห้ามและออกไปจากหน่วยตรวจหาสารต้องห้าม โดยอ้างเหตุการณ์ไปดูแลภรรยาที่กำลังตั้งครรภ์ อย่างไรก็ตามในเวลาต่อมา นายที่ได้กลับมาตรวจหาสารต้องห้ามและปรากฏผลเป็นลบ พฤติกรรมของนายที่ถือเป็นการละเมิดข้อบังคับมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามหรือไม่ ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาพิจารณาตามแนวทางข้อ 10 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก กรณีการกระทำดังกล่าวของที่เป็นการละเลยไปชั่วขณะโดยมิได้เจตนา อีกทั้งในเวลาต่อมาผลการตรวจหาสารต้องห้ามของที่มีผลเป็นลบซึ่งแสดงให้เห็นว่าไม่มีความผิดหรือประมาทเลินเล่ออย่างมีนัยสำคัญจึงพิจารณาตัดสินนักกีฬา 1 ปีตามหลักสัดส่วน

ตัวอย่างคดีการใช้วิธีต้องห้าม²² นางอี นักกีฬาสกีอาชีพออสเตรเลียเข้าร่วมการแข่งขันโอลิมปิกฤดูหนาว 2006 ที่อิตาลี ตำรวจอิตาลีแจ้งข้อกล่าวหาการใช้หรือพยายามใช้วิธีต้องห้ามสมาคมสกีออสเตรเลียเห็นว่านักกีฬาละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและพิจารณาตัดสินนักกีฬา 1 ปี นางอีโต้แย้งว่ากฎข้อบังคับของสมาคมสกีออสเตรเลียมีปัญหาละเมิดสิทธิมนุษยชนขั้นพื้นฐานของนักกีฬาและขัดต่อกฎหมายภายในของออสเตรเลียซึ่งควบคุมกฎข้อบังคับของสมาคมสกีออสเตรเลีย การรักษาด้วยวิธีการดังกล่าวมิได้เป็นวิธีการต้องห้ามและมิได้มีความผิดแห่งพฤติการณ์ ต่อมาศาลอนุญาโตตุลาการกีฬายกคำร้องอุทธรณ์ของนางอีโดยวินิจฉัยว่าข้อโต้แย้งการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานนั้นปรากฏข้อเท็จจริงว่าข้อบังคับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของสมาคมสกีออสเตรเลียมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักนิติธรรมจึงไม่ขัดกับนโยบายสาธารณะภายใต้กฎหมายออสเตรเลียหรือกฎหมายสหภาพยุโรป ในทำนองเดียวกันกฎข้อบังคับของสมาคมสกีออสเตรเลียเป็นการสะท้อนบทลงโทษของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 จึงมิได้ขัดกับหลักสัดส่วนหรือเป็นการละเมิดภายใต้

²¹ David, *A guide to the world anti-doping code*. "SDT 12/04 New Zealand Rugby League v. Tawera".

²² Court of Arbitration for Sport, "CAS 2006/A/1102 Johannes Eder v/Ski Austria TAS 2006/A/1146 Agence Mondiale Antidopage (AMA/WADA) c/Johannes Eder & Ski Austria." [https://www.doping.nl/media/kb/660/CAS%202006_A_1102%20Johannes%20Eder%20vs%20Ski%20Austria%20\(OS\).pdf](https://www.doping.nl/media/kb/660/CAS%202006_A_1102%20Johannes%20Eder%20vs%20Ski%20Austria%20(OS).pdf).

มาตรา 6 (2) ของอนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ค.ศ. 1953 (European Convention on Human Rights : ECHR)

2.1.3 ข้อกำหนดเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาท

เนื่องจากข้อพิพาทเกี่ยวกับกีฬาระหว่างประเทศเพิ่มขึ้นในช่วงต้นทศวรรษ 1980 ซึ่งนำไปสู่ระบบอนุญาโตตุลาการกีฬา ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเป็นหน่วยงานตุลาการที่ตั้งอยู่เมืองโลซาน สวิตเซอร์แลนด์ กลไกการระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกีฬาผ่านการอนุญาโตตุลาการและการไกล่เกลี่ย ประกอบด้วย²³ สภาอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเพื่อการกีฬา (International Court of Arbitration for Sport : ICAS) และศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (Court of Arbitration for Sport : CAS) โดย ICAS มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกในการระงับข้อพิพาทเกี่ยวกับกีฬาผ่านอนุญาโตตุลาการหรือการไกล่เกลี่ยและเพื่อปกป้องความเป็นอิสระของ CAS และสิทธิของคู่กรณี นอกจากนี้ยังรับผิดชอบในการบริหารและการเงินของ CAS โครงสร้างของ ICAS ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 20 คน สมาชิก 12 คนได้รับการแต่งตั้งจากองค์กรกีฬานานาชาติ สมาชิก 8 คนมาจากการเลือกตั้งภายในของ ICAS ระยะเวลาทำงาน 1 ปี หรือไม่เกิน 4 ปี

ส่วน CAS มีหน้าที่รับผิดชอบในการแก้ไขข้อพิพาทที่เกิดขึ้นในบริบทของกีฬา โดยการตัดสินใจของอนุญาโตตุลาการ และ/หรือการไกล่เกลี่ย ขั้นตอนเหล่านี้มีผลบังคับใช้เมื่อใดก็ตามที่ฝ่ายต่างๆได้ตกลงที่จะส่งข้อพิพาทด้านกีฬาและข้อพิพาทไปยัง CAS โดยหลักการแล้วข้อพิพาทที่สามารถส่งไปยัง CAS ได้แก่ (1) ข้อพิพาทที่มีลักษณะทางการค้า ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามสัญญา เช่น การสนับสนุน การขายสิทธิ์ทางโทรทัศน์ การจัดการแข่งขันกีฬา การย้ายตัวผู้เล่น และ

²³"Code of Sports-related Arbitration 2020 ". https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN_.pdf.

S1 In order to resolve sports-related disputes through arbitration and mediation, two bodies are hereby created: • the International Council of Arbitration for Sport (ICAS) • the Court of Arbitration for Sport (CAS). The disputes to which a federation, association or other sports-related body is a party are a matter for arbitration pursuant to this Code, only insofar as the statutes or regulations of the bodies or a specific agreement so provide. The seat of both ICAS and CAS is Lausanne, Switzerland.

ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เล่นหรือโค้ช และสโมสร และ/หรือตัวแทน (สัญญาจ้างงานและ สัญญาตัวแทน) ข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับปัญหาความรับผิดชอบทางแพ่งยังอยู่ในหมวดหมู่นี้ (เช่น อุบัติเหตุต่อนักกีฬาระหว่างการแข่งขันกีฬา) ข้อพิพาททางการค้าได้รับการจัดการโดย CAS ที่ทำหน้าที่เป็นศาลชั้นต้น²⁴ (2) ข้อพิพาทที่มีลักษณะทางวินัยส่วนคดีทางวินัยที่ส่งไปยัง CAS ซึ่งส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับ การละเมิดข้อกำหนดการใช้สารต้องห้าม ความรุนแรงในสนามแข่งขัน การละเมิดผู้ตัดสิน การฝึกปฏิบัติ และ/หรือการพัฒนากีฬา และอาจรวมถึงกิจกรรมหรือเรื่องใดๆที่เกี่ยวข้องกับกีฬา

กลไกการทำงานของ CAS ประกอบด้วย (1) แผนกศาลอนุญาโตตุลาการสามัญ (2) แผนกพิจารณาอุทธรณ์ของศาลอนุญาโตตุลาการ (3) แผนกศาลอนุญาโตตุลาการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (4) แผนกศาลอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจสถานที่จัดการแข่งขัน ได้แก่ ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเฉพาะกิจและศาลอนุญาโตตุลาการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเฉพาะกิจ ซึ่งทั้งหมดดำเนินการภายใต้กฎการไกล่เกลี่ยของศาลอนุญาโตตุลาการ²⁵

²⁴ Court of Arbitration for Sport, "Code of Sports-related Arbitration," (1 July 2020), https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020__EN_.pdf.

R27 Application of the Rules These Procedural Rules apply whenever the parties have agreed to refer a sports-related dispute to CAS. Such reference may arise out of an arbitration clause contained in a contract or regulations or by reason of a later arbitration agreement (ordinary arbitration proceedings) or may involve an appeal against a decision rendered by a federation, association or sports-related body where the statutes or regulations of such bodies, or a specific agreement provide for an appeal to CAS (appeal arbitration proceedings). Such disputes may involve matters of principle relating to sport or matters of pecuniary or other interests relating to the practice or the development of sport and may include, more generally, any activity or matter related or connected to sport.

²⁵ Court of Arbitration for Sport, "CAS Mediation Rules," (1 September 2013). https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf.

Article 1: CAS mediation is a non-binding and informal procedure, based on an agreement to mediate in which each party undertakes to attempt in good faith to negotiate with the other party with a view to settling a sports-related dispute. The parties are assisted in their negotiations by a CAS mediator. In principle, CAS mediation is provided for the resolution of

ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเฉพาะกิจ (the CAS Ad Hoc Divisions: CAS Ad Hoc) เริ่มต้นปี 1996 มีความจำเป็นต้องจัดตั้งศาลอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจซึ่งออกแบบมาเพื่อดำเนินการในสถานที่ที่แข่งขันเพื่อให้เกิดขั้นตอนที่รวดเร็ว รัดกุมและชัดเจนในการระงับข้อพิพาท ซึ่งเริ่มดำเนินงานในปี 1996 ที่แอตแลนตาและการแข่งขันกีฬาสำคัญๆ เช่น โอลิมปิก UEFA European Football Championships, Commonwealth Games, the AFC Asian Cup, FIFA World Cup และ Asian Games²⁶ เขตอำนาจศาลอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจจะอยู่ในระหว่างการแข่งขันกีฬา และในช่วง 10 วันก่อนพิธีเปิดการแข่งขัน จะตัดสินการละเมิดตามข้อกำหนดของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และมีสิทธิควบคุมกระบวนการพิสูจน์หลักฐานได้อย่างสมบูรณ์ การตัดสินถือเป็นที่สุดและผู้ถูกกล่าวหาสามารถอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการตามปกติได้ภายหลังการแข่งขัน โครงสร้างของคณะอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจจะประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการ 3 คน พิจารณาตัดสินภายในเวลา 24 ชั่วโมง หลังจากรับเรื่องในระหว่างการแข่งขัน และถ้าข้อพิพาทนั้นๆ เกี่ยวข้องกับการใช้สารต้องห้ามก็จะส่งเรื่องต่อไปยังศาลอนุญาโตตุลาการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเฉพาะกิจ (the CAS Anti-Doping Divisions: CAS ADD) CAS ADD ได้เริ่มดำเนินการครั้งแรกใน

disputes submitted to the CAS ordinary arbitration procedure. Disputes related to disciplinary matters, such as doping issues, match-fixing and corruption, are excluded from CAS mediation. However, in certain cases, where the circumstances so require and the parties expressly agree, disputes related to other disciplinary matters may be submitted to CAS mediation.

Article 2: A mediation agreement is one whereby the parties agree to submit to mediation a sports related dispute which has arisen or which may arise between them. A mediation agreement may take the form of a mediation clause in a contract or separate agreement.

Article 3: Where a mediation agreement provides for mediation under the CAS Mediation Rules, these Rules shall be deemed to form an integral part of such mediation agreement. Unless the parties have agreed otherwise, the version of these Rules in force on the date when the mediation request is filed shall apply. The parties may however agree to apply other rules of procedure

²⁶Richard H McLaren, "Introducing the Court of Arbitration for Sport: The ad hoc division at the Olympic Games," *Marq. Sports L. Rev.* 12 (2001).pp.517-542.

การแข่งขันโอลิมปิกฤดูร้อนที่รีโอ ประเทศบราซิล ปี 2016 และโอลิมปิกฤดูหนาวที่เมืองพยองชาง ประเทศเกาหลีใต้ ปี 2018 ต่อมาภายหลังได้จัดตั้งเป็นแผนกศาลอนุญาโตตุลาการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามถาวรในปี 2019 ดำเนินงานภายใต้กฎอนุญาโตตุลาการการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และ/หรือกฎควบคุมการใช้สารต้องห้ามของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง รวมถึงประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของ WADA²⁷ CAS ADD ยังเป็นหน่วยงานแรกในการดำเนินการพิจารณาคดีและตัดสินเมื่อมีการยื่นฟ้องการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและบทลงโทษใดๆที่เป็นผลตามมาจากการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามตามการมอบหมายจากคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) สมาคมสหพันธ์กีฬานานาชาติ (IFs) และผู้ลงนามในประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ขั้นตอนแบบเฉพาะกิจนี้สามารถตอบสนองต่อกระบวนการแก้ปัญหาอนุญาโตตุลาการกีฬาได้อย่างรวดเร็ว รัดกุม และมีประสิทธิภาพในระดับหนึ่งจะเห็นได้จากศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (CAS) ได้จัดตั้งทั้งศาลอนุญาโตตุลาการเฉพาะกิจและศาลอนุญาโตตุลาการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการในระหว่างการแข่งขันโอลิมปิกฤดูร้อนกรุงโตเกียว ปี 2020²⁸

จะเห็นว่าการระงับข้อพิพาทตามข้อ 13.2 ถึงข้อ 13.4²⁹ของประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 และข้อกำหนดในมาตรฐานสากลแต่ละฉบับระบุขั้นตอนการอุทธรณ์ ดังนี้ (1) การอุทธรณ์เกี่ยวกับการละเมิดประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการระงับสิทธิชั่วคราวจากคำตัดสินของผู้มีอำนาจหน้าที่ ขั้นตอนการอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับนักกีฬาหรือบุคคลอื่นในการแข่งขันระดับนานาชาติหรือเหตุการณ์ระดับนานาชาติอาจขอใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ส่วนการอุทธรณ์ระดับชาติกำหนดให้อุทธรณ์ไปยังหน่วยงานกลางซึ่งจัดขึ้นโดยหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (NADO)³⁰ ทั้งนี้การอุทธรณ์ทั้งใน

²⁷ Sport, "Code of Sports-related Arbitration."

²⁸ McLaren, "Introducing the Court of Arbitration for Sport: The ad hoc division at the Olympic Games."

²⁹ Agency, "World Anti-Doping Code."

13.2 Appeals from Decisions Regarding Anti-Doping Rule Violations, Consequences, Provisional Suspensions, Implementation of Decisions and Authority

³⁰ WADA, "World Anti-Doping Code ".

ระดับชาติและระดับนานาชาติถือเป็นกลไกที่ WADA สามารถอุทธรณ์คำตัดสินได้ในกรณีที่เห็นว่ามิได้ตีความหรือใช้ประมวลกฎฯ อย่างเหมาะสม³¹

ส่วนการอุทธรณ์เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎและมาตรฐานสากลตามข้อ 24.1.6³² ถึงข้อ 24.1.12 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กรณีผู้ลงนามประสงค์จะโต้แย้งข้อกล่าวหาของ WADA กรณีการไม่ปฏิบัติตาม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการคืนสถานะตามเงื่อนไข ผู้อุทธรณ์ต้องแจ้ง WADA เป็นลายลักษณ์อักษรภายในยี่สิบเอ็ด (21) วันนับจากการรับแจ้ง WADA จะยื่นหนังสือแจ้งข้อพิพาทอย่างเป็นทางการกับศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาระหว่างประเทศและข้อพิพาทนั้นจะได้รับการพิจารณาตัดสินโดยศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาตามช่องทางฝ่ายอนุญาโตตุลาการสามัญตามมาตรฐานสากลสำหรับการปฏิบัติตามประมวลกฎสำหรับผู้ลงนาม ทั้งนี้ WADA ย่อมมีภาระการพิสูจน์เกี่ยวกับผู้ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎและมาตรฐานสากลส่งไปยังศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา

Article 13.1 Decisions Subject to Appeal Decisions made under the Code or under rules adopted pursuant to the Code may be appealed as set forth below in Articles 13.2 through 13.4 or as otherwise provided in the Code or International Standards. Such decisions shall remain in effect while under appeal unless the appellate body orders otherwise.

³¹ David, *A guide to the world anti-doping code*.p 215-218.

³² Agency, "World Anti-Doping Code."

24.1 Monitoring and Enforcing Compliance with the Code

24.1.6 If the Signatory wishes to dispute WADA's allegation of non-compliance, and/or the consequences and/or the Reinstatement conditions proposed by WADA, it must notify WADA in writing within twenty-one (21) days of its receipt of the notice from WADA. In that event, WADA shall file a formal notice of dispute with CAS, and that dispute will be resolved by the CAS Ordinary Arbitration Division in accordance with the International Standard for Code Compliance by Signatories.

2.1.4 ข้อกำหนดมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม (International Standard for Code Compliance by Signatories : ISCCS)

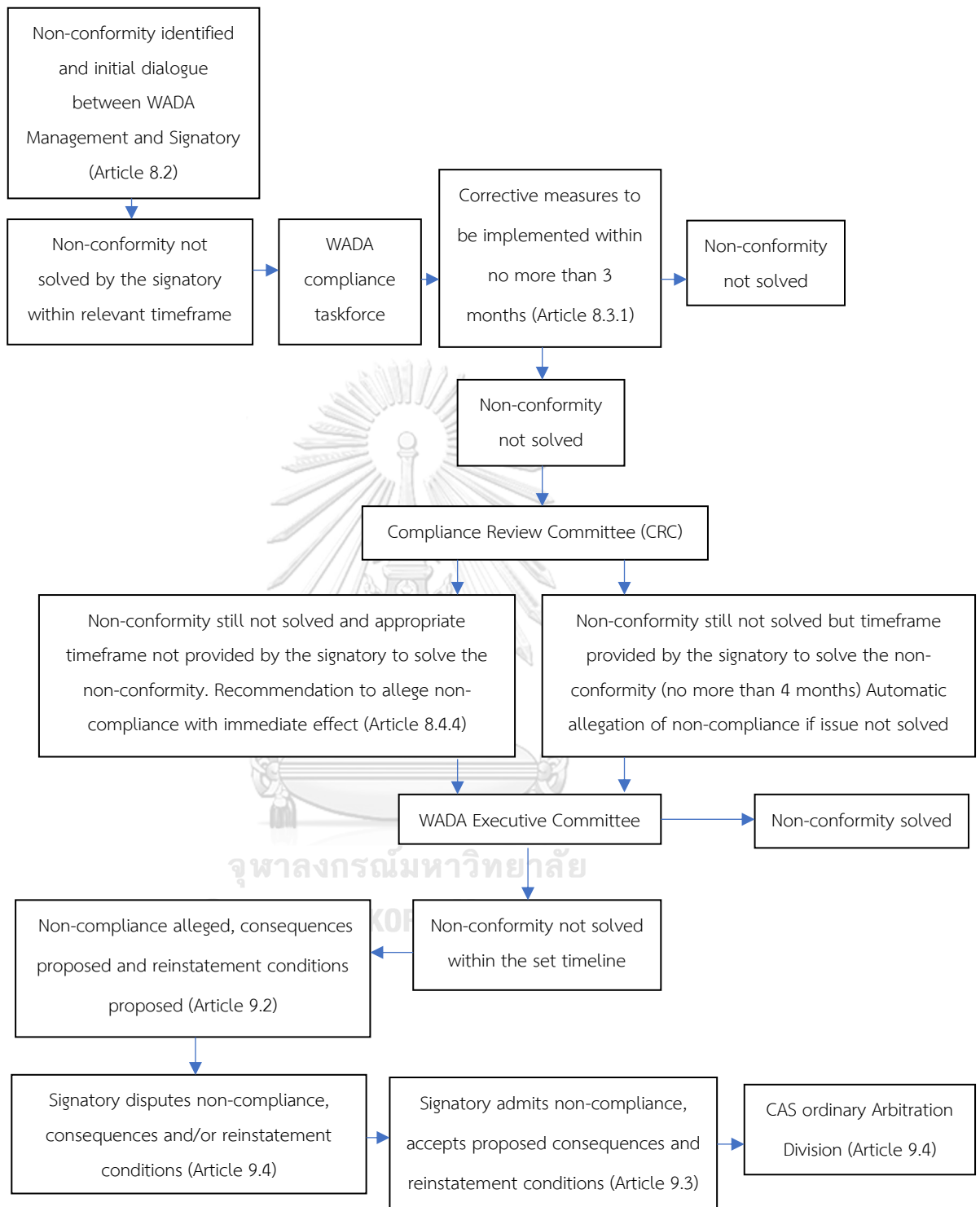
จากข้อ 23.1.1 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ระบุว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติที่ลงนามกับประมวลกฎหมาย³³ ถือเป็นที่ยอมรับหลักการประมวลกฎหมาย และตกลงที่จะนำไปใช้เป็นนโยบาย กฎระเบียบของหน่วยงานเพื่อปฏิบัติตามและบังคับใช้ โดยข้อ 24.1-2 ของประมวลกฎหมาย ระบุให้ WADA เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามผ่านมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของผู้ลงนาม³⁴ ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลที่ได้รับการรับรองเมื่อปี 2017 และมีผลบังคับใช้เมื่อเมษายน 2018 โดยฉบับแก้ไขได้รับการอนุมัติโดยคณะกรรมการบริหาร WADA ในการประชุมโลกว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาปี 2019 มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2021

มาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของผู้ลงนามกำหนดสาระสำคัญของผลที่ตามมาจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลไว้ในส่วนที่ 4 ข้อ 10 ข้อ 11 ภาคผนวก A และ B กล่าวคือ (1) WADA กำหนดขั้นตอนยืนยันการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล (2) คณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามจัดกลุ่มการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลซึ่งแบ่งเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มทั่วไป กลุ่มที่มีความสำคัญ และกลุ่มที่มีความสำคัญสูง (3) จัดกลุ่มผลกระทบที่ตามมาเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มผลกระทบที่ตามมากรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดทั่วไป กลุ่มผลกระทบที่ตามมากรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดสำคัญและกลุ่มผลกระทบที่ตามมากรณีไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่สำคัญสูง

ภาพที่ 1 : ขั้นตอนที่ผู้ลงนามปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากลตามข้อ 5.1-3 ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

³³ Agency, "World Anti-Doping Code."

³⁴ World Anti-Doping Agency, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)," (2021), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isccs_2021.pdf.

ที่มา : Agency, World Anti-Doping. "The World Anti-Doping Code International Standard for Code Compliance by Signatories." 2021. https://www.wada.org/sites/default/resources//international_standard_isccs_2021.pdf.

ข้อ 5.1 การกำกับดูแลการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

5.1.1 การกำกับดูแลการปฏิบัติงานตามประมวลกฎฯจัดทำโดย WADA ผ่าน คณะทำงานด้านการปฏิบัติตามข้อกำหนดของ WADA

5.1.2 ฝ่ายบริหารของ WADA มีหน้าที่ประสานงานและกำกับการพัฒนากิจกรรม ทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการติดตามการปฏิบัติตาม โดยประสานงานกับคณะกรรมการตรวจสอบการ ปฏิบัติตาม (Compliance Review Committee : CRC) รวมถึงการสนับสนุนและให้ความช่วยเหลือ แก่ผู้ลงนามเพื่อให้ปฏิบัติตามประมวลกฎฯและมาตรฐานสากล การปฏิบัติที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด ของผู้ลงนามต้องดำเนินการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนด หากผู้ลงนามไม่สามารถแก้ไขความไม่ สอดคล้องตามกรอบเวลา คณะกรรมการบริหารของ WADA จะแจ้งข้อกล่าวหาการไม่ปฏิบัติตามแก่ผู้ ลงนามอย่างเป็นทางการ โดยระบุผลที่จะตามมาจากการไม่ปฏิบัติตามดังกล่าวและเงื่อนไขการคืน สถานะ

ข้อ 5.2 การทบทวนและข้อเสนอแนะ

5.2.1 คณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (CRC) มีสถานะเป็นอิสระ และไม่เกี่ยวข้องกับคณะกรรมการกำกับดูแล ความพยายามติดตามการปฏิบัติให้สอดคล้องกับ ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

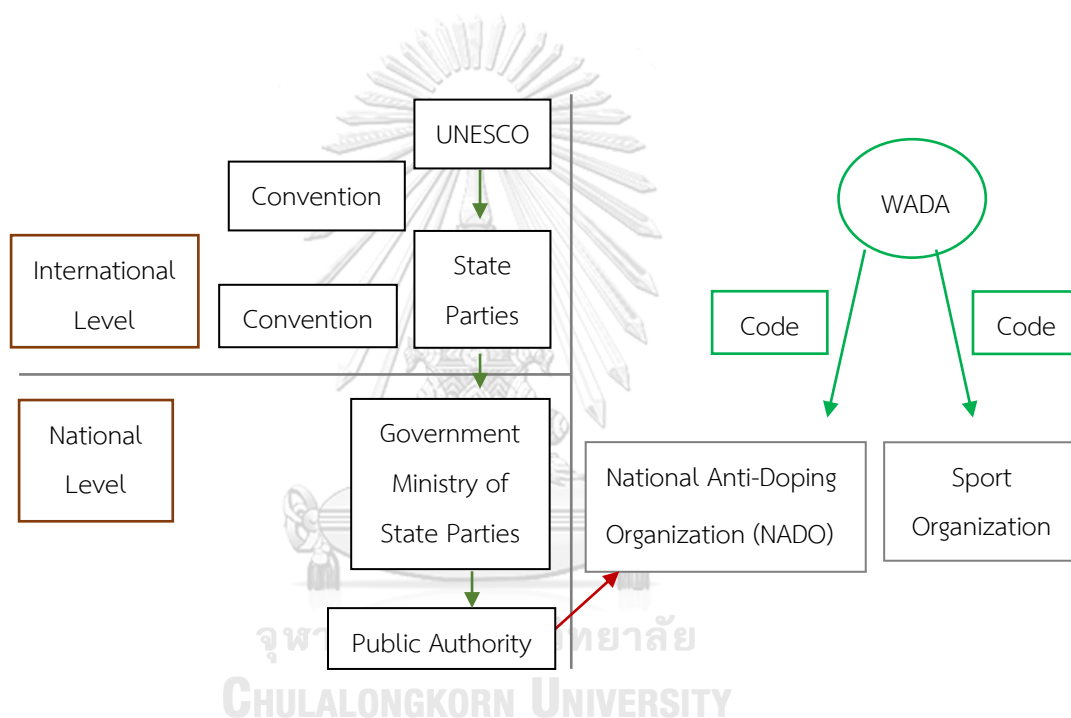
ข้อ 5.3 การพิจารณาผลที่ตามมาจากการไม่ปฏิบัติตาม

5.3.1 ข้อ 24.1.4 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ระบุให้ คณะกรรมการบริหารของ WADA แจ้งผู้ลงนามอย่างเป็นทางการเรื่องการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎฯ และ/หรือมาตรฐานสากล พร้อมระบุผลที่ตามมาของผู้ลงนามและเงื่อนไขที่เสนอให้ผู้ลงนามต้อง ปฏิบัติตามจึงจะได้รับการคืนสถานะ

5.3.2 ตามข้อ 24.1.5 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 หากผู้ลง นามยอมรับหรือไม่โต้แย้งเนื้อหาของคำบอกกล่าวนั้นภายในยี่สิบเอ็ด (21) วันนับแต่ได้รับแจ้งการไม่ ปฏิบัติตามจะถือว่ายอมรับผลที่ตามมาและเงื่อนไขการคืนสถานะ เว้นแต่จะอุทธรณ์ตามข้อ 13.6 ของ ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก การแจ้งถือเป็นที่สุดโดยอัตโนมัติและบังคับใช้โดยมีผล ทันที ตามข้อ 24.1.9 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ถ้าผู้ลงนามโต้แย้งส่วนใดส่วน หนึ่งของคำบอกกล่าวข้อพิพาทจะได้รับการพิจารณาจาก CAS โดยการตัดสินของ CAS จะต้องได้รับ การยอมรับโดยผู้ลงนาม

2.2 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA) และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO)

ภาพที่ 2 : ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA) และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO)

ที่มา : UNESCO. " Seventh Session of the Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport." Paris, France, 29-31 October 2019.

2.2.1 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกับ

อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005

เมื่อพิจารณาถึงความสัมพันธ์ระหว่างอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 กับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะเห็นได้ว่าในมาตรา 3 ของอนุสัญญา นั้นได้กล่าวถึงวิธีการบรรลุตฤประสงค์ของอนุสัญญา โดยบัญญัติไว้ใน มาตรา 3 (a) ว่ารัฐภาคีจะต้องนำมาตราการที่เหมาะสมนำมาบังคับใช้ทั้งในระดับชาติและระดับสากลที่สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย นอกจากนี้ในมาตรา 4 วรรค 1 ของอนุสัญญา ได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอนุสัญญา กับประมวลกฎหมาย โดยบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องยอมรับหลักการของประมวลกฎหมาย เพื่อนำไปใช้เป็นมาตรการที่จำเป็นในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา รวมถึงในมาตรา 5 ของอนุสัญญา ได้มีการบัญญัติว่า ไม่มีสิ่งใดของอนุสัญญา ขัดขวางการนำมาตราการที่จำเป็นของประมวลกฎหมาย นำไปปฏิบัติ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่รัฐภาคีนำจะต้องนำไปบังคับใช้ทั้งในระดับชาติ และระดับสากลเพื่อให้บรรลุตฤประสงค์ของอนุสัญญา ฯ

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาต่อไปในมาตรา 4 วรรค 2 ของอนุสัญญา ฯ ได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างประมวลกฎหมาย และอนุสัญญาฯ เพิ่มเติม กล่าวคือ ประมวลกฎหมาย มิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และมีได้สร้างภาระผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศแก่รัฐภาคี จึงเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย นั้นมีลักษณะเป็นภาคผนวกเพิ่มเติม ซึ่งไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายเช่นเดียวกับอนุสัญญาฯ ซึ่งในประเด็นดังกล่าวนี้จะได้นำมาวิเคราะห์ต่อไปในหัวข้อที่ 2.3.1 การไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย ภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005

2.2.2 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับ

องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (WADA)

ข้อ 20.7.1 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกกำหนดให้ WADA ยอมรับหลักประมวลกฎหมาย และปฏิบัติตามบทบาทและความรับผิดชอบภายใต้หลักประมวลกฎหมาย ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายของ WADA³⁵

³⁵ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport."

ข้อ 24.1-2 ของประมวลกฎหมาย กำหนดให้ WADA เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามผ่านมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของผู้ลงนาม³⁶

จะเห็นว่าคณะกรรมการโอลิมปิกสากลริเริ่มจัดตั้ง WADA ในปี 1999 ตามปฏิญญาโลซานว่าด้วยระเบียบการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 1999 และข้อตกลงปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003 (Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport)³⁷ WADA มีลักษณะเป็นองค์กรนอกภาครัฐ (Non-Governmental Organization) ที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ดำเนินการโดยไม่มุ่งแสวงหากำไร มีวัตถุประสงค์เพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ทั้งนี้ ภายใต้กรอบข้อตกลงปฏิญญาโคเปนเฮเกนฯ ได้แบ่งสัดส่วนคณะกรรมการเพื่อทำงานร่วมกับ WADA จาก 5 ภูมิภาคโอลิมปิก กล่าวคือ ตัวแทนจากทวีปอเมริกา 4 คน ตัวแทนจากทวีปแอฟริกา 3 คน ตัวแทนจากทวีปยุโรป 5 คน ตัวแทนจากทวีปเอเชีย 4 คน และตัวแทนจากทวีปโอเชียเนีย 2 คน กำหนดให้อุดหนุนการเงินแก่ WADA อย่างเท่าเทียมกันระหว่างหน่วยงานของรัฐสนับสนุน 50% และองค์กรกีฬาสสนับสนุน 50% ของงบประมาณหลักประจำปีของ WADA ซึ่งแบ่งตามสัดส่วนภูมิภาคโอลิมปิก ดังนี้ ทวีปแอฟริกา 0.50% ทวีปอเมริกา 29% ทวีปเอเชีย 20.46% ทวีปยุโรป 47.5% และทวีปโอเชียเนีย 2.54% เมื่อก่อตั้ง WADA มีทุนดำเนินการอยู่ที่ 15.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ปัจจุบันปี 2022 มีเงินอุดหนุนจำนวน 46 ล้านดอลลาร์สหรัฐ

ในมาตรา 6³⁸ ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999 กำหนดโครงสร้างองค์กรของ WADA

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Article 20.7.1 To accept the Code and commit to fulfill its roles and responsibilities under the Code through a declaration approved by WADA's Foundation Board.

³⁶ World Anti-Doping Agency, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)," (2021), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isccs_2021.pdf.

³⁷ "Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport," (2003). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/WADA_Copenhagen_Declaration_EN.pdf.

2.Support the World Anti-Doping Code (the "Code") adopted by the WADA Foundation Board at the World Conference on Doping in Sport (Copenhagen, 3-5 March 2003)

³⁸ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

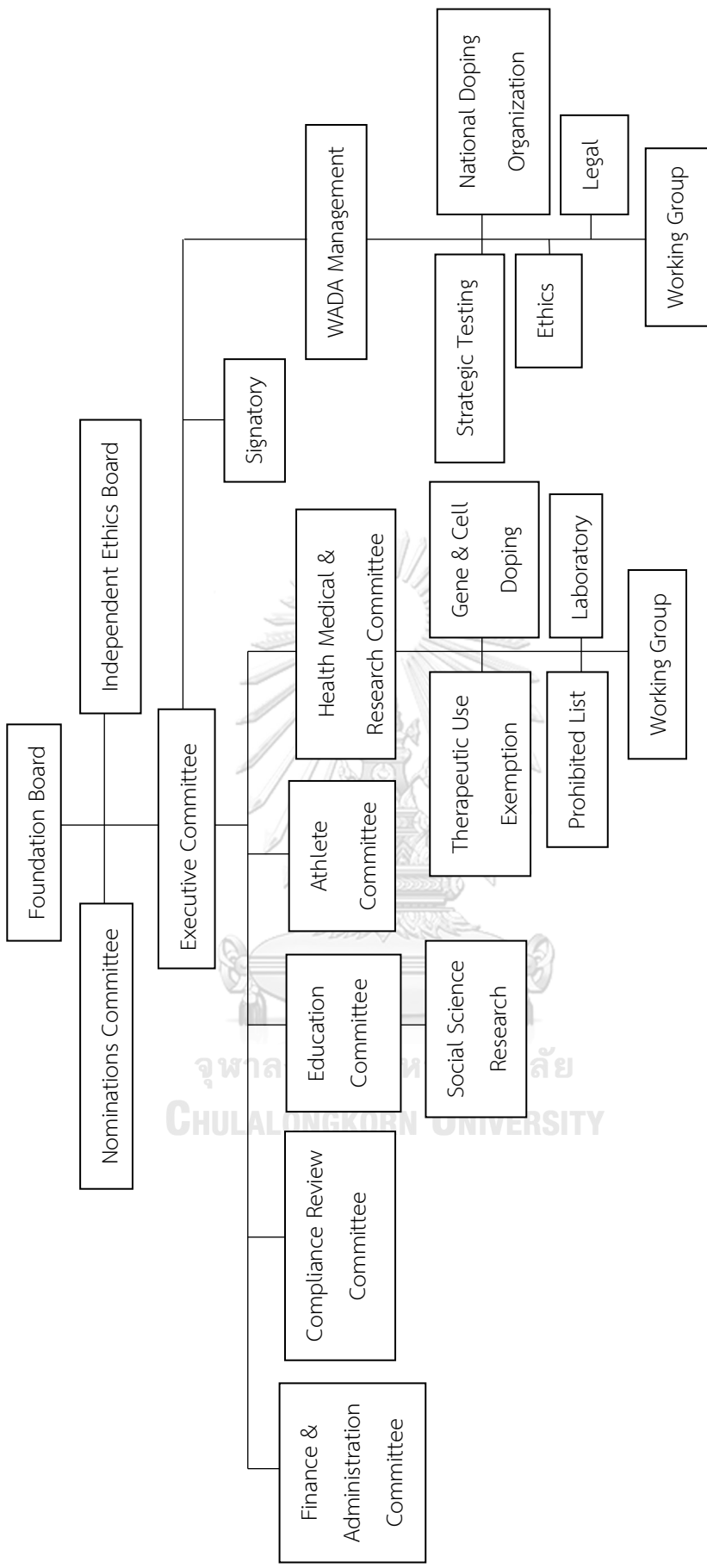

Article 6 The Foundation Board will initially be composed of at least ten members. This number may be increased to a total of no more than 40 members.

1. A maximum of 18 members will be appointed by the Olympic Movement, with the allocation of seats to be defined in the rules which the Foundation Board will enact. Among these 18 members, at least 4 will be athletes.

2. A maximum of 18 members will be appointed by the intergovernmental organizations, governments, public authorities or other public bodies involved in the fight against doping in sport (hereinafter “public authorities”).

ภาพที่ 3 โครงสร้างองค์กร WADA

ที่มา : Agency, World Anti-Doping. "Current Governance Structure." 2021. <https://www.wada-ama.org/en/who-we-are/governance>

(1) คณะกรรมการกำกับดูแลนโยบาย (Foundation Board) เป็นบุคคลที่ได้รับการเลือกตั้งจำนวน 38 คนอยู่ในวาระครั้งละ 3 ปี โดยคณะกรรมการได้รับการเลือกตั้งมาจากกลุ่มสมาชิกฝ่ายละเท่าๆกัน ประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้แทนจากองค์กรกีฬา¹ ซึ่งรวมถึงตัวแทนนักกีฬาหรือเคยเป็นนักกีฬาในระดับนานาชาติ และ (2) กลุ่มผู้แทนจากรัฐผู้ลงนามที่จ่ายเงินสบทบให้ WADA² โดยมาตรา 9 (1-5)³ ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายสามารถเสนอให้แก้ไขกฎเกณฑ์ที่มีอยู่ แต่งตั้งหน่วยงานตรวจสอบ แต่งตั้งคณะกรรมการบริหาร ตัดสินใจเกี่ยวกับการได้มาของการสนับสนุนเงินทุน การใช้และแก้ไขประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก นอกจากนี้คณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายมีหน้าที่เฉพาะตามมาตรา 10 ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999⁴ กล่าวคือ (1) รับรองความเป็นอิสระและความโปร่งใสในกิจกรรมทั้งหมดขององค์กร (2) กำกับดูแลคณะกรรมการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในองค์กรเป็นไปตามระเบียบ (4) เผยแพร่รายงานเกี่ยวกับกิจกรรมทั้งหมดในแต่ละปีและบัญชีงบดุลตามกฎหมายที่ใช้บังคับ

(2) คณะกรรมการบริหาร (Executive Committee) มาตรา 11⁵ ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999 คณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายอาจมอบหมายให้

¹ รายชื่อกลุ่มองค์กรกีฬา ได้แก่ (1) สหพันธ์กีฬาโอลิมปิกฤดูหนาว (2) สหพันธ์กีฬาโอลิมปิกฤดูร้อน (3) สหพันธ์กีฬานานาชาติระดับโลก (4) คณะกรรมการโอลิมปิกสากล และ (5) คณะกรรมการพาราลิมปิกสากล

² กลุ่มรัฐบาลสมาชิกจัดแบ่งตามภูมิภาค ได้แก่ แอฟริกา อเมริกา เอเชีย โอเชียเนีย และยุโรป

³ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

Article 9 The Foundation Board has the inalienable right to: 1. Propose amendments to the present statutes 2. Appoint the auditing body of the Foundation. 3. Appoint the members of the Executive Committee and of the Independent Ethics Board provided for in the present statutes. 4. Take all decisions relating to the acquisition, against payment, or transfer, free or against payment, of all real estate 5. Adopt and amend the World Anti-Doping Code.

⁴ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

Article 10 The Foundation Board is obliged, in particular: 1. to ensure the independence of the Foundation and transparency in all its activities.

⁵ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

คณะกรรมการดำเนินการบริหารหน่วยงานและทรัพย์สินของหน่วยงาน จำนวน 14 คน ประกอบด้วย (1) ประธาน และรองประธานคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบาย ดำรงตำแหน่งประธานและรองประธานคณะกรรมการบริหาร (2) กรรมการบริหารอิสระ 2 คน ได้แก่ กรรมการบริหารที่ไม่เป็นคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายและเสนอโดยองค์กรกีฬา จำนวน 1 คน และเสนอโดยรัฐบาล สมาชิก จำนวน 1 คน มีวาระ 3 ปี และ (3) สมาชิกสามัญ จำนวน 10 คน ได้แก่ กลุ่มผู้แทนจากองค์กรกีฬาซึ่งรวมถึงตัวแทนนักกีฬาหรือเคยเป็นนักกีฬาในระดับนานาชาติ และกลุ่มผู้แทนจากรัฐบาลสมาชิกในสัดส่วนเท่าๆกัน

(3) คณะกรรมการประจำ (Standing Committees) จำนวน 5 คณะ มาตรา 11⁶ ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999 คณะกรรมการประจำมีหน้าที่รายงานต่อคณะกรรมการบริหารและมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาด้านนโยบายและการพัฒนาหน่วยงาน มีวาระหมุนเวียน 1 ปี ได้แก่

(3.1) คณะกรรมการนักกีฬา ประกอบด้วยคณะกรรมการ 12 คนที่ได้รับเลือกจากคณะกรรมการบริหารในฐานะผู้นำนักกีฬาทั่วโลก มีบทบาทเป็นทูตกีฬาที่แข่งขันอย่างยุติธรรม หลังจากนั้นคณะกรรมการกำกับดูแลนโยบายกำหนดให้คณะกรรมการนักกีฬาจากเดิม 12 คน เพิ่มเป็น 20 คนและปรับฐานะเป็นสภาที่ได้รับเลือกจากองค์กรกีฬา

(3.2) คณะกรรมการการศึกษา ให้คำแนะนำในส่วนที่เกี่ยวกับกลยุทธ์และกิจกรรมการศึกษาระยะสั้น และแนวทางโปรแกรมการศึกษาระยะยาว คณะกรรมการยังมีส่วนร่วมในกระบวนการคัดเลือกโครงการวิจัยทางสังคมที่ได้รับทุนสนับสนุนจาก WADA

Article 11 The Foundation Board may delegate to an Executive Committee of fourteen members, the majority chosen from amongst the Foundation Board members, the actual management and running of the Foundation, the performance of all its activities and the actual administration of its assets. The Foundation Board may at any time amend such delegation and regain any of the powers delegated to the Executive Committee.

⁶ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

Article 11 of the (also known as the Statutes) as a designated Standing Committee of the organization.

(3.3) คณะกรรมการการเงินและทุน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการพัฒนางบประมาณ การระดมทุน และนโยบายการเงินและการบริหาร

(3.4) คณะกรรมการสุขภาพ การแพทย์ และการวิจัย ให้คำแนะนำด้านปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา

(3.5) คณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด(CRC) เพื่อติดตามการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ให้คำแนะนำ ข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วย ประธาน ผู้เชี่ยวชาญด้านการปฏิบัติตามกฎระเบียบ ตัวแทนนักกีฬา และสมาชิกสองคนที่ได้รับการเสนอชื่อจากกลุ่มผู้มีส่วนได้เสีย กล่าวคือ กลุ่มองค์กรกีฬาและกลุ่มผู้แทนจากรัฐบาลสมาชิก

(4) คณะผู้เชี่ยวชาญ (Expert Group) จำนวน 10 กลุ่ม มีวาระ 2 ปี⁷ หน้าที่สำคัญในการให้คำแนะนำทางเทคนิคและความเชี่ยวชาญพิเศษแก่คณะกรรมการประจำ กลุ่มผู้เชี่ยวชาญนี้ไม่มีสถานะตามระเบียบการกำกับดูแลของ WADA ดังนั้นคณะกรรมการประจำจะเป็นผู้มอบหมายความรับผิดชอบ ปัจจุบันประกอบด้วย (1) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านจริยธรรม (2) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านกฎหมาย (3) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (4) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านผู้ลงนามเป็นภาคี (5) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการวิจัย (6) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์เฉพาะด้านกีฬา (7) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านช้อยกเว้นการรักษา (8) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านรายการสารต้องห้าม (9) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านห้องปฏิบัติการ และ (10) กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการเติมยีนส์และเซลล์

(5) คณะทำงาน (Working Groups)⁸ เป็นกลุ่มทำงานตามความจำเป็นแล้วแต่กรณี และมีกำหนดระยะเวลากำหนดต้องส่งมอบงาน ในปัจจุบันคณะทำงาน ได้แก่ คณะทำงานเรื่อง

⁷WADA Expert Advisory Groups, *Overview of WADA Expert Advisory Groups*, https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/expertadvisorygroups_overview_webversion_final.pdf.

⁸ WADA Working Groups (WGs), *Overview of WADA Working Groups(WGs), December 2020*. Pp. 1-3. (December 2020), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/item_4_1_attach1_govreviewwg_second_interim_report_final.pdf.

การปนเปื้อน คณะทำงานเรื่องการทบทวนธรรมนูญสากล คณะทำงานทบทวนโครงการทางวิทยาศาสตร์ และคณะทำงานเรื่องหนังสือเดินทางชีวภาพของนักกีฬา

2.2.3 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO)

ข้อ 22.2 – 22.10 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021⁹ ระบุให้รัฐบาลจัดทำกฎหมาย ระเบียบ นโยบาย หรือแนวปฏิบัติด้านการบริหารและความเป็นอิสระของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (NADO) โดยไม่แทรกแซงการตัดสินใจหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของ NADO ขั้นตอนการเข้าร่วมลงนามกับประมวลกฎหมายให้เป็นไปตามที่ WADA กำหนด จากนั้นประกาศเผยแพร่ในเว็บไซต์ของ WADA ซึ่งประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ (1) การยอมรับหลักการของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและนำไปปฏิบัติ (2) แก้ไขนโยบาย กฎ ระเบียบให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและ (3) การบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบ¹⁰

⁹Agency, "World Anti-Doping Code."

Article 22.1 Failure by a government to ratify, accept, approve or accede to the UNESCO Convention may result in ineligibility to bid for and/or host Events as provided in Articles 20.1.11, 20.3.14 and 20.6.9, and the failure by a government to comply with the UNESCO Convention thereafter, as determined by UNESCO, may result in meaningful consequences by UNESCO and WADA as determined by each organization

¹⁰ "World Anti-Doping Code," (World Anti-Doping Agency, 2021 2021); Agency, "World Anti-Doping Code."

23.1.2 The International Olympic Committee; International Federations recognized by the International Olympic Committee; the International Paralympic Committee; National Olympic Committees; National Paralympic Committees; National Anti-Doping Organizations; and Major Event Organizations recognized by one or more of the aforementioned entities shall become Signatories by signing a declaration of acceptance or by another form of acceptance determined to be acceptable by WADA

ข้อ 23.1.1 ของประมวลกฎหมาย กำหนดให้หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ เป็นผู้ลงนามในประมวลกฎหมาย¹¹

อย่างไรก็ตามจากกรณีศึกษาหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในปัจจุบันพบว่าสถานะของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติมีการบริหารงานแตกต่างกันออกไป โดยสรุปดังนี้ (1) กรณีเป็นหน่วยงานอิสระที่แยกออกจากส่วนราชการ (1.1) โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลดำเนินงานเป็นอิสระ (1.2) โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลจากรัฐบาล และ (2) กรณีเป็นหน่วยงานในส่วนราชการ

(1) กรณีเป็นหน่วยงานอิสระที่แยกออกจากส่วนราชการ

(1.1) คณะกรรมการกำกับดูแลดำเนินงานเป็นอิสระ เช่น The United States Anti-Doping Agency : USADA โดยสำนักงานนโยบายควบคุมยาแห่งชาติโดยสำนักงานประธานาธิบดีได้จัดตั้ง USADA ในปี 2000¹² ในฐานะ NADO ผู้ลงนามกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก USADA มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระที่ไม่แสวงหากำไรภายใต้ข้อบังคับของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา¹³ USADA ดำเนินงานโดยคณะกรรมการบริหารจำนวน 10 คน วาระ 2 ปี ซึ่งประกอบด้วย (1) ผู้สมัครอิสระซึ่งมีคุณสมบัติเป็นไปตามมาตรา 3.2 (b)(1-4)¹⁴ ภายใต้ข้อบังคับของหน่วยงาน จำนวน 5 คน (2) ตัวแทนนักกีฬา จำนวน 2 คน (3)

¹¹ "World Anti-Doping Code," (World Anti-Doping Agency, 2021 2021); Agency, "World Anti-Doping Code."

23.1.1 The following entities may be Signatories to the Code: the International Olympic Committee, International Federations, the International Paralympic Committee, National Olympic Committees, National Paralympic Committees, Major Event Organizations, National Anti-Doping Organizations and other organizations having significant relevance in sport.

¹² Executive Office of the President Office of National Drug Control Policy, "Report on World Anti-Doping Agency Governance," (Washington, DC, May 17, 2021).

¹³ U.S. Anti-Doping Agency, "Bylaws of the United States Anti-Doping Agency," (Revised October 12, 2017). [https://www.usada.org > uploads > USADA_bylaws](https://www.usada.org/uploads/USADA_bylaws).

¹⁴ มาตรา 3.2 (b)(1-4) บุคคลที่ไม่ถือว่าเป็นอิสระ ณ เวลาใดๆในช่วง 2 ปีก่อนเริ่มต้น หรือระหว่างวาระหรือตำแหน่งของบุคคลดังกล่าวในฐานะกรรมการ 1)บุคคลนั้นได้รับการว่างจ้าง หรือดำรงตำแหน่งที่ได้รับค่าจ้างหรือตำแหน่งอาสาสมัครในการกำกับดูแลกับหน่วยงาน คณะกรรมการโอลิมปิกแห่งสหรัฐอเมริกา (USOC)

ตัวแทนคณะกรรมการดูแลกีฬาแห่งชาติ จำนวน 2 คน (4) ตัวแทนคณะกรรมการผู้ฝึกสอน จำนวน 1 คน ตามมาตรา 4 ภายใต้ข้อบังคับของหน่วยงาน คณะกรรมการบริหารของ USADA จะคัดเลือก คณะผู้บริหาร ได้แก่ ประธาน รองประธาน เลขาธิการ เภรณญิกดูแลกองทุนของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติการควบคุมการใช้สารต้องห้ามซึ่งประจำอยู่ทั่วประเทศ ทั้งนี้ คณะกรรมการบริหารของ USADA จะได้รับคำแนะนำจากคณะกรรมการหลักซึ่งไม่เป็นสมาชิกใดๆของหน่วยงาน ได้แก่ คณะกรรมการสรรหากำกับดูแล คณะกรรมการตรวจสอบจริยธรรม คณะกรรมการตรวจสอบ ค่าตอบแทน คณะกรรมการตรวจสอบการสวักจัย และคณะกรรมการการศึกษา นอกจากนี้ มาตรา 5.3 ภายใต้ข้อบังคับของหน่วยงานกำหนดเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน เมื่อผู้รับผิดชอบใดๆ หรือฝ่ายใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่รับผิดชอบมีส่วนได้เสียกับหน่วยงาน หรือการอนุมัติธุรกรรมที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน หรือเปิดเผยข้อมูลสำคัญของหน่วยงาน และมาตรา 5.4 ภายใต้ข้อบังคับของหน่วยงานกล่าวถึง ความรับผิดของกรรมการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย

(1.2) คณะกรรมการกำกับดูแลมาจากรัฐบาล

(1.2.1) National Anti-Doping Agency of Germany : NADA จัดตั้งขึ้นตาม พระราชบัญญัติต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติเยอรมนี ปี 2011¹⁵ ภายใต้กฎหมายแพ่งและ ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีตามประมวลกฎหมายรัษฎากร มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระไม่แสวงหากำไร สำนักงานจดทะเบียนอยู่ที่กรุงบอนน์ มาตรา 6 , 7 โครงสร้างหน่วยงานประกอบด้วย คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการกำกับดูแลรวมถึงคณะกรรมการสำนักประธานาธิบดี ทั้งนี้ สมาชิกของคณะกรรมการบริหารได้รับการแต่งตั้งจากคณะกรรมการกำกับดูแล มีวาระ 5 ปี คณะกรรมการกำกับดูแลประกอบด้วยอย่างน้อยเก้าคน ได้แก่ ประธานสมาพันธ์กีฬาโอลิมปิกแห่ง เยอรมนี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยหรือบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อจากกระทรวง และสมาชิก ท้องถิ่น

หน่วยงานกำกับดูแลกีฬาแห่งชาติ (NGB) คณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) คณะกรรมการพาราลิมปิกสากล (IPC) (2) และซึ่งเป็นสมาชิกในครอบครัวของบุคคลตามข้อ (1) (3) บุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้อง หรือได้รับการวางจ้างจากผู้ ตรวจสอบบัญชีภายนอกของหน่วยงาน หรือที่ปรึกษาภายนอก (4)ไม่มีความสัมพันธ์กับหน่วยงาน หรือองค์กร นิติ บุคคล หรือบุคคลใดๆที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของหน่วยงาน

¹⁵ " Anti-Doping Act of 10 December 2015 (Federal Law Gazette I,)," https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_antidopg/englisch_antidopg.htm.

(1.2.2) Canada Anti-Doping Organization : CADO กระทรวงเพื่อเยาวชน พิโดเนส และกีฬาสมัครเล่นจัดตั้งหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามขึ้นปี 1992 มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระ ต่อมาปี 1995 เปลี่ยนชื่อเป็น Canadian Centre for Ethics in Sport : CCES ปฏิบัติตามข้อตกลงระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของ IADA กระทั่งปี 1999 จึงลงนามในประมวลกฎหมายของ WADA และดำเนินการตามโปรแกรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแคนาดา ซึ่งโปรแกรมนี้กำกับดูแลโดย CCES และ Canadian Sport Community¹⁶

(1.2.3) Korea Anti-Doping Agency : KADA กระทรวงวัฒนธรรม การกีฬา และการท่องเที่ยวจัดตั้งหน่วยงานปี 2006 ภายใต้มาตรา 32 กฎหมายหมายแพ่งเกาหลีใต้ และมาตรา 35 พระราชบัญญัติส่งเสริมกีฬาแห่งชาติ 2007¹⁷ มีสถานะเป็นหน่วยงานไม่แสวงหากำไร เพื่อดำเนินธุรกิจและกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม โครงสร้างหน่วยงานประกอบด้วย ประธาน เลขาธิการ ผู้บริหารส่วนธุรกิจ และผู้บริหารส่วนปฏิบัติการควบคุมการใช้สารต้องห้าม โดยมีคณะกรรมการดำเนินการด้านนักกีฬา ด้านการสืบสวนสอบสวน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ ด้านรายชื้อสารต้องห้าม และด้านกฎหมายอุทธรณ์

(1.2.4) Anti-Doping Singapore : ADS จัดตั้งปี 2010 ตามพระราชบัญญัติสภากีฬาสิงคโปร์ 1973 มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระในกำกับของสภากีฬาสิงคโปร์ และคณะกรรมการที่ปรึกษาการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

(1.2.5) Japan Anti-Doping Agency : JADA จัดตั้งขึ้นปี 2004 ภายใต้พระราชบัญญัติกีฬาพื้นฐาน และพระราชบัญญัติการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ปี 2004 มีสถานะ

¹⁶ Kate Scallion, "The Canadian Anti-Doping Program and the Charter of Rights and Freedoms," (2019).

¹⁷ Korea Anti-Doping Agency : KADA, "Statutes of the Republic of Korea, National Sports Promotion Act No. 17400."

https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=54742&type=sogan&key=8.

Article 35 Establishment of Korea Anti-Doping Agency <https://elaw.klri.re.kr>

เป็นหน่วยงานเพื่อประโยชน์สาธารณะและธุรกิจ กำกับดูแลร่วมกัน 3 ฝ่าย คือ กระทรวงศึกษา วัฒนธรรม กีฬา วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีกำกับด้านนโยบาย สภากีฬาแห่งชาติ และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

(1.2.6) UK's National Anti-Doping : UKAD จัดตั้งปี 2009 มีสถานะเป็น หน่วยงานอิสระในกำกับของสภากีฬาในเครือสหราชอาณาจักรและกระทรวงดิจิทัล วัฒนธรรม การ สื่อสารและการกีฬา ต่อมาได้แก้ไขประกาศนโยบายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ ปี 2021 เพื่อให้ UKAD ทำงานร่วมกับ 2 หน่วยงาน ได้แก่ (1) คณะกรรมการสภายุโรป (The Ad Hoc European Committee for World Anti-Doping) ตามโครงการ CAHAMA ซึ่งประกอบด้วยรัฐ ภาคิภายใต้อนุสัญญาวัฒนธรรมยุโรปและอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสภายุโรป 1989 (2) ทำงานร่วมกับ WADA ในโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

(1.2.7) The Spanish Agency for Health Protection in Sport : AEPSAD เดิม เป็นหน่วยงานมีสถานะเป็นองค์กรอิสระในกำกับกระทรวงวัฒนธรรมและการกีฬา ปัจจุบันมีสถานะ เป็นหน่วยงานอิสระในกำกับสภากีฬาแห่งชาติตั้งแต่ปี 2003 ภายหลังจากแก้ไขพระราชกฤษฎีกา 3/2003 ให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย WADA

(1.2.8) The Australian Sports Anti-Doping Authority : ASADA กระทรวงกีฬา จัดตั้งหน่วยงานขึ้นภายใต้พระราชบัญญัติต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาออสเตรเลีย ปี 2006¹⁸ มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระ ทำหน้าที่กำกับดูแลโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (the

¹⁸ Australia's Anti-Doping, "Australian Sports Anti-Doping Authority Amendment (Enhancing Australia's Anti-Doping Capability) Bill " (2019).

https://www.aph.gov.au/Parliamentary_Business/Bills_Legislation/bd/bd1819a/19bd073.

Sect. 20

(1) This section applies to the body corporate established by section 6 of the Australian Sports Drug Agency Act 1990 .

(2) That body corporate continues in existence by force of this section as a body corporate, under and subject to the provisions of this Act, under the name Australian Sports Anti-Doping Authority.

National Anti-Doping Scheme : NAD) ร่วมกับคณะกรรมการดูแลการละเมิดกฎการใช้สารต้องห้าม และคณะกรรมการที่ปรึกษาทางการแพทย์

(1.2.9) The Italia anti-doping : INAD¹⁹ มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระ โครงสร้างหน่วยงาน ประกอบด้วย คณะกรรมการกำกับดูแลภายใน (CIS) คณะกรรมการบริหาร (EC) คณะกรรมการการศึกษา การฝึกอบรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการวิจัย (CEFAR); คณะกรรมการควบคุมการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (CCA); คณะกรรมการเพื่อการยกเว้นวัตถุประสงคในการรักษา (CEFT); สำนักงานอัยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (PNA); และศาลต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (TNA)

(1.2.10) Anti-Doping Malaysia : ADAMAS ตั้งขึ้นปี 2007 มีสถานะเป็นหน่วยงานภายใต้กำกับของสถาบันการกีฬาแห่งชาติ ต่อมาปี 2016 ADAMAS ได้ดำเนินงานในฐานะหน่วยงานอิสระ ในกำกับกระทรวงเยาวชนและกีฬา

(1.2.11) Drug Free Sport New Zealand : DFSNZ จัดตั้งปี 1994 ภายใต้พระราชบัญญัติหน่วยงานด้านกีฬาและยานิวซีแลนด์ และพระราชบัญญัติแก้ไขการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ปี 2021 มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระในกำกับกระทรวงกีฬาและสันทนาการ

(1.2.12) The Brazilian Doping Control Authority : ABCD จัดตั้งปี 2009 มีสถานะเป็นหน่วยงานอิสระในกำกับสำนักเลขาธิการ กระทรวงการกีฬา และมีอิสระในการดำเนินงานบางประการ กระทั่งปี 2016 ABCD ปรับโครงสร้างหน่วยงานเป็นการดำเนินงานร่วมกันระหว่างสำนักเลขาธิการ กระทรวงการกีฬา สหพันธ์กีฬา และองค์กรเอกชน

(2) กรณีเป็นหน่วยงานในส่วนราชการ

(2.1) Vietnam Anti-Doping and Sports Medicine Agency : VADA มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกรมพลศึกษาและการกีฬา กระทรวงวัฒนธรรม กีฬาและท่องเที่ยว

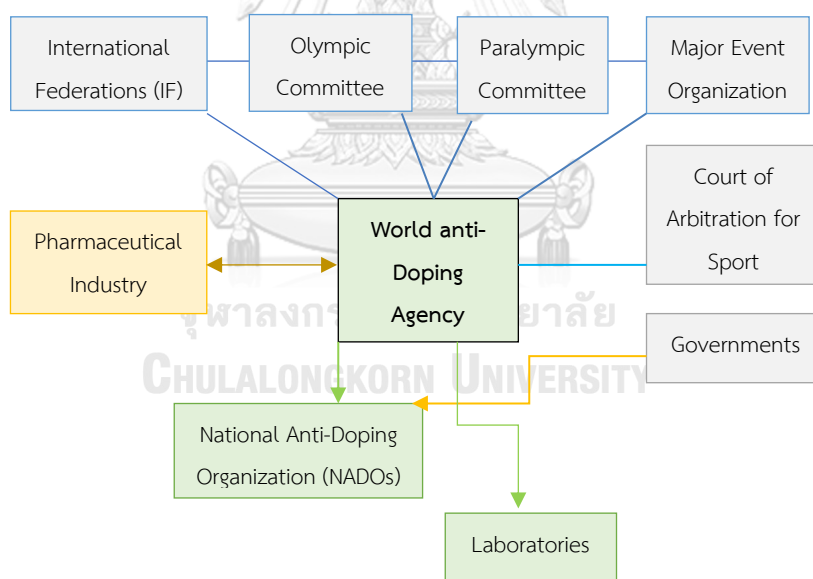
¹⁹ the National Anti-Doping Organization for Italy, "Anti-Doping Sports Code Implementing the WADA Code and the International Standards," (1 December 2021). <https://www.nadoitalia.it/it/normativa/nazionale/norme-sportive-antidoping/405-antidoping-sports-code/file.html>.

(2.2) The South African Institute for Drug-Free Sport : SAIDS จัดตั้งเมื่อ 1998 ตามพระราชบัญญัติการกีฬาปลอดสารต้องห้าม 1997 มีสถานะเป็นหน่วยงานของรัฐ สังกัดกระทรวงการกีฬาและสันทนาการ

(2.3) Doping Control Agency of Thailand : DCAT จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้าม พ.ศ. 2555 และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้าม พ.ศ. 2555 พ.ศ. 2564 ปัจจุบันมีสถานะเป็นหน่วยงานในการกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

2.2.4 ข้อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และ NADO ในรูปแบบการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก (The Global Administrative Law: GAL)

ภาพที่ 4 : แนวคิดการบริหารกฎระเบียบทั่วโลกของ WADA²⁰

ที่มา : Casini, Lorenzo. "Global Hybrid Public-Private Bodies: The World Anti-Doping Agency (Wada)." *International organizations law review* 6, no. 2 (2009): 42-46.

²⁰ Nilgun Ozgur, "Global governance of civil aviation safety: an analysis from the perspective of global administrative law" (Kingston University, 2019).. pp.1-18.

แนวคิดการบริหารกฎระเบียบทั่วโลกของ WADA พิจารณาได้จากรูปแบบความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และ NADO อาจก่อให้เกิดปัญหาการดำเนินงานบางประการของ NADO เช่น

1. ปัญหากระบวนการตัดสินใจ สืบเนื่องการปี 2003 เริ่มกระบวนการรวบรวม NADO และองค์กรกีฬาผ่านการจัดตั้งโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโดยมีเป้าหมายเพื่อจะรวบรวมระบบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามที่มีอยู่ให้เป็นหนึ่งเดียว ต่อมา WADA ได้พัฒนาปรับปรุงข้อกำหนดของประมวลกฎฯ และมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการปรับเปลี่ยนนั้นอาจก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของ NADO รวมถึงการเพิ่มงบประมาณ บุคลากร ทุนการดำเนินการในระดับชาติซึ่งการปรับปรุงแนวทางที่มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นอาจส่งผลให้ NADO ได้รับการพิจารณาให้เป็นผู้ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้น เช่น ปี 2015 ขั้นตอนการตรวจหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืนก่อให้เกิดปัญหาในประเทศสเปนและฝรั่งเศสซึ่งกฎหมายภายในประเทศไม่ให้นำการตรวจหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืน สเปนแก้ปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาจำกัดเฉพาะนักกีฬาเพื่อให้ดำเนินการตรวจหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืนได้ สำหรับฝรั่งเศสยังเป็นการกระทำที่ขัดกับรัฐธรรมนูญ กระบวนการดังกล่าวไม่อาจดำเนินการได้ตามกฎหมายภายในประเทศโดยทันที จากกรณีนี้ WADA ประเมินว่าฝรั่งเศสไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลและส่งผลให้ฝรั่งเศสได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มเฝ้าระวังจนกว่าจะได้คืนสถานะซึ่งใช้เวลาหลายเดือน²¹ ลักษณะนี้นักวิชาการบางท่านมีความเห็นว่าเป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจโดยปรับเปลี่ยนเงื่อนไขที่เคยยอมรับไว้แต่เริ่มแรกและสร้างภาระผูกพันขึ้นใหม่ด้วยการปรับเปลี่ยนข้อกำหนด ในทางกลับกันก็มีนักวิชาการโต้แย้งว่า WADA กระทำไปตามหน้าที่เพื่อพัฒนาระบบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามให้ทันสมัยต่อสภาพเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มิใช่การสร้างความสัมพันธ์เชิงอำนาจระหว่าง WADA และ NADO

อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาตั้งแต่กระบวนการพัฒนาประมวลกฎฯ ขึ้นฉบับแรก NADO มีบทบาทในกระบวนการตัดสินใจในฐานะผู้ลงนามกับประมวลกฎฯ แต่สถานการณ์ปัจจุบันอาจมี

²¹Ekain ZUBIZARRETA and Julie DEMESLAY, "Power relationships between the world anti-doping agency and national anti-doping agencies and their effects on anti-doping," *Performance Enhancement and Health* 8, no. 4 (2020). p.13.

ข้อสรุปที่ต่างออกไปซึ่งอาจสะท้อนความไม่สมดุระหว่าง WADA และ NADO²² เช่น ประเด็นลักษณะ “one-size-fits-all” กล่าวคือประมวลกฎฯ ไม่อาจใช้เป็นบรรทัดฐานเดียวกันในทุกกรณี เป้าหมายการปฏิบัติตามประมวลกฎฯ ควรปฏิบัติได้ทั้งแนวทางแบบรวมศูนย์และแนวทางเฉพาะตัวตามความเหมาะสมของแต่ละ NADO ซึ่งสะท้อนอยู่ในกฎหมายภายในเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหาการปฏิบัติไม่สอดคล้องตามข้อกำหนด²³

2. ปัญหาการกำหนดให้ผู้อื่นรับผิดชอบ เมื่อ WADA กำหนดให้ NADO รายงานประจำปีตามขั้นตอนการประเมินที่มีรายละเอียดเพิ่มขึ้นทุกปีจนกลายเป็นภาระความรับผิดชอบนอกเหนือจากกิจกรรมปกติ หาก NADO ใดได้รับการประเมินในเชิงบวกจะส่งผลดีเชิงสัญลักษณ์หรือได้รับการดำรงตำแหน่งในคณะกรรมการของ WADA ในทางกลับกันถ้าได้รับการพิจารณาว่าไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดอาจมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมหลายประการ ดังนั้น รูปแบบระบบการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทั่วโลกอาจเป็นความต้องการของ WADA มากกว่าความต้องการของ NADO ขณะที่เสรีภาพบางส่วนของ NADO ขาดหายไปภายใต้การควบคุมที่เข้มงวด²⁴ อีกทั้งการสนับสนุนเงินแก่ WADA ฝ่ายละครั้งนั้นก็มิได้เป็นหลักประกันว่าตัวแทนจาก NADO แต่ละแห่งและตัวแทนจากองค์กรกีฬาแต่ละแห่งจะมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจอย่างเท่าเทียมกัน²⁵

นักวิชาการบางท่านให้ข้อคิดเห็นว่าถึงแม้ WADA จะบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาล แต่โครงสร้างและหน้าที่ของ WADA อาจก่อให้เกิดปัญหาหลายประการ เช่น ปัญหาการประสานกฎระเบียบต่างๆในระดับสากลและระดับชาติเป็นการนำกลไกการบริหารทั่วโลกมาใช้ในลักษณะการบริหารข้ามชาติหรือไม่ โดยกระบวนการสร้างกฎระเบียบแบบผสมผสานระหว่างองค์กรเอกชนระหว่างประเทศกับหน่วยงานภายในประเทศอาจส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในบริบทภายในประเทศ เช่น ปัญหาประสิทธิภาพของประมวลกฎฯ และมาตรฐานสากลที่ WADA กำหนดนั้น

¹⁴⁰ ZUBIZARRETA and DEMESLAY, "Power relationships between the world anti-doping agency and national anti-doping agencies and their effects on anti-doping." pp.12-13

²³ ZUBIZARRETA and DEMESLAY, "Power relationships between the world anti-doping agency and national anti-doping agencies and their effects on anti-doping." pp.15

²⁴ Ibid, p.10

²⁵ Ibid, p.9

จะทำให้เกิดประสิทธิผลเพียงพอหรือไม่ หากนำไปเปรียบเทียบกับมาตรฐานสากลที่ดำเนินการโดยหน่วยงานอื่นๆ เช่น ระบบ ISO

2.3 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021

2.3.1 การไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005

ประเด็นพิจารณาการไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005²⁶ ระบุว่าภาคผนวก 1 (ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก) ภาคผนวก 2 (มาตรฐานสากลว่าด้วยห้องปฏิบัติการ) และภาคผนวก 3 (มาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน) มิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และมีได้สร้างภาระผูกพันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศแก่รัฐภาคี จึงไม่นำมาพิจารณาในการตีความพันธกรณีของอนุสัญญาฯ อย่างไรก็ตามประเด็นเรื่องการไม่มีค่าบังคับทางกฎหมาย ผู้เขียนขอเข้าไปพิจารณาเพิ่มเติมกับ (1) ประเด็นประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในฐานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ (2) ประเด็นการตีความสนธิสัญญาภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 ในลำดับต่อไป

(1) ความคิดเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005

ความคิดเห็นทางกฎหมายเกี่ยวกับมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 อาจเป็นข้อมูลอ้างอิงและเป็นส่วนขยายเพื่อความเข้าใจในข้อตกลงของอนุสัญญา แม้ประมวลกฎหมายไม่ได้สร้างข้อผูกพันโดยตรง แต่อาจเป็นส่วนสำคัญเพื่อนำไปสู่การบรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญา การระบุให้ประมวลกฎหมายเป็นภาคผนวกภายใต้อนุสัญญาเพราะเห็นว่าประมวลกฎหมายมีรายละเอียดที่อาจเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์และจำเป็นต้องใช้กลไกการแก้ไขเพิ่มเติมข้อกำหนดได้ง่ายและรวดเร็ว กล่าวโดยรวมแล้วประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกไม่มีนัยสำคัญทางกฎหมายและไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมาย

²⁶ International Convention Against Anti-Doping in Sport 2005, Article 4

“The Code and the most current version of Appendices 2 and 3 are reproduced for information purposes and are not an integral part of this Convention. The Appendices as such do not create any binding obligations under international law for States Parties.”

ระหว่างประเทศกับรัฐภาคี ประเด็นนี้นักกฎหมายบางท่านจึงเห็นว่าประมวลกฎหมายมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005²⁷ โดยอธิบายเพิ่มเติมว่าในบริบทนี้ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเปรียบได้กับเครื่องมือหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่ดำเนินการในขอบเขตเฉพาะเรื่องเช่นเดียวกับกฎการค้าระหว่างประเทศ²⁸ ประมวลกฎหมายด้วยการขนส่งสินค้าทางทะเลและทางอากาศ หรือกฎควบคุมธุรกรรมเลตเตอร์ออฟเครดิตในการชำระเงินระหว่างประเทศ²⁹ หรือกฎ Hague-Visby ซึ่งควบคุมการขนส่งสินค้าทางทะเลตามข้อตกลงโดยสมัครใจอันก่อให้เกิดมาตรฐานการรับประกันพิชชอบเกี่ยวกับการขนส่งสินค้าทางทะเล³⁰ โดยประมวลกฎหมายที่

²⁷ Claude Rouiller, "Legal Opinion," (October 25, 2005), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/Article_10_2_WADC_Swiss_Law.pdf.

"Taken as a whole, the UNESCO Convention appears to us to be, so to speak, a translation – into the positive law of treaties – of the soft law that the Anti-Doping Code still is. It can be seen as the legal act evidencing recognition of the Agency among States, or more precisely an act of legal recognition of the legitimacy of the Agency's actions and objectives, as well as the means adopted by it to achieve those objectives. From this perspective, the designation of the Agency as an advisory organization and the reproduction of the Code as an appendix to the official text of the Convention (Appendix 1) are neither insignificant nor devoid of legal import, even if Article 4, paragraph 2 of the Convention states that the text of the Code is not an integral part of the Convention and that it is reproduced as an appendix to the Convention for information purposes only and does not create any binding obligations under international law for States that are parties to the Convention."

²⁸ Bernard S Wheble, "Uniform Customs and Practice for Documentary Credits 1971 Revision," *Cornell Int'l LJ* 4 (1970).

²⁹ UNIFORM CUSTOMS AND PRATICE FOR DOCUMENTARY CREDIT (UCP) เป็นชุดของกฎเกณฑ์ของหอการค้าระหว่างประเทศเกี่ยวกับการควบคุมธุรกรรมเลตเตอร์ออฟเครดิตในการชำระเงินระหว่างประเทศ (the International Chamber of Commerce's rules on documentary credits) เริ่มใช้ในปี 1933 ปัจจุบันกฎระเบียบฉบับล่าสุดนี้คือ UPC 600 ค.ศ. 2007 UCP 600 มีผลผูกพันทางกฎหมายโดยถูกรวมเข้าไว้ในสัญญาโดยสมัครใจ และต้องมีการระบุไว้ในสัญญาการเงินการค้าระหว่างประเทศ ซึ่งทำงานร่วมกับมาตรฐานสากลสำหรับการตรวจสอบเอกสารของธนาคาร (International Standard Banking Practice – ISBP) Bernard S. Wheble. *The Uniform Customs and Practice for Documentary Credits, 1971 Revision* <https://iccwbo.org>

³⁰ Hague - Visby Rules เป็นชุดข้อบังคับการขนส่งและใบตราส่งสินค้าทางทะเลภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการเกี่ยวกับใบตราส่ง ค.ศ. 1924 และพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการทำให้เป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งกฎเกณฑ์บางประการ

กล่าวข้างต้นนี้ได้ถูกนำไปใช้ด้านใดด้านหนึ่งเป็นการเฉพาะเช่นกันซึ่งคล้ายกับกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ในกรณีของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีความมุ่งหมายเพื่อจัดให้มีแนวทางปฏิบัติสอดคล้องกันสำหรับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา³¹

นอกจากนี้มีความคิดเห็นของนักกฎหมายเพิ่มเติมว่าประมวลกฎหมาย เป็นตัวอย่างหนึ่งของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ³² โดยอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 สนับสนุนให้รัฐภาคียอมรับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในฐานะที่เป็นข้อตกลงเพื่อแก้ปัญหาการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา การร่างอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี เนื่องจากปณิธานโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003 ที่ลงนามก่อนหน้านี้นี้มีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ นักกฎหมายบางท่านเห็นว่าในขณะนั้นประเทศสมาชิกสภายุโรปอาจต้องการใช้ประมวลกฎหมาย

เกี่ยวกับใบตราส่ง ค.ศ. 1924 ค.ศ.1986 Contracts of carriage and bills of lading The Hague Visby Rules : International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading, 1924 (the Hague Rules) and Protocol to Amend the International Convention for the Unification of Certain Rules of Law relating to Bills of Lading in 1968 (the Hague-Visby Rules) <https://treaties.un.org>

³¹ David, *A guide to the world anti-doping code*.pp.40-41.

“While they operate in a different sphere of activity, the Code (and Program) functions in much the same way as voluntary international instruments in areas such as international trade or commerce. The voluntary rules which govern the operation of bankers’ documentary credits and the conventions which govern the carriage of goods by sea are good examples. The Uniform Customs and Practice for Documentary Credits functions by agreement or incorporation, and might, like the Code, be described as a body of ‘soft’ international law which has been generally adopted so as to bring about a common approach in a particular area of activity. In the case of the Code, the aim is to provide a common, harmonized approach to the regulation of doping in sport.”

³²David, *A guide to the world anti-doping code.*, pp 51-52.

“The Doping Convention represents ‘soft’ international law (like the Code itself) which encourages State parties supporting the Code in various ways.”<https://doi.org/10.1017/9781316809624>

ภายใต้อนุสัญญาสภายุโรปว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 1989 และพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 2000³³ ซึ่งดำเนินการมาก่อนแล้วนั้นอาจเกิดความลังเลว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของ WADA จะมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่และอาจเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่ระบุให้ประมวลกฎหมายไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย³⁴ และความคิดเห็นว่า WADA ทำหน้าที่สร้างบรรทัดฐาน เช่น ประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลในลักษณะเป็นรูปแบบแนวทางปฏิบัติเช่นเดียวกับซอฟต์แวร์³⁵

(2) การตีความอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005

การตีความอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ภายใต้ อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการตีความสนธิสัญญาหากพิจารณาตามมาตรา 31 วรรค 1 แห่ง อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญาจะเห็นได้ว่าการตีความสนธิสัญญานั้นจะต้องตีความ โดยสุจริตและต้องตีความตามความหมายปกติธรรมดาที่ให้ไว้แก่ถ้อยคำ กล่าวอีกนัยหนึ่งคือมิใช่การ พิจารณาแต่เพียงถ้อยคำที่กำหนดไว้เท่านั้น เพราะหากการตีความตามถ้อยคำในบางกรณีอาจ ก่อให้เกิดผลที่ไม่สมเหตุสมผลและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของสนธิสัญญารัฐภาคีจึงจำเป็นต้องหา การตีความในลักษณะอื่นเพื่อหลีกเลี่ยงผลในลักษณะดังกล่าว³⁶ ดังนั้นหากพิจารณาตามถ้อยคำใน อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ค.ศ. 2005 จะเห็นว่าวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ได้ กล่าวไว้ในมาตรา 1³⁷ กล่าวคือ เพื่อส่งเสริมการป้องกันและต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในทางการกีฬา

³³ Elise Parham, "WORLD ANTI-DOPING CODE, 1999–2008," (2008).pp.31-39.

"While supportive of a global instrument, signatories in Europe were reluctant to support something that was significantly different to what they already had in place. None intended to withdraw from the Council of Europe Convention in favour of the UNESCO Convention."

³⁴ Rouiller, "Legal Opinion."pp.30-39.

³⁵ Lorenzo Casini, "Global hybrid public-private bodies: the World Anti-Doping Agency (WADA)," *International organizations law review* 6, no. 2 (2009).pp.11-12.

³⁶ ปณิธิ์ ปทุมวัฒน์, การตีความสนธิสัญญาตามข้อบทแห่งอนุสัญญา กรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมาย สนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (จุลนิติ ก.ย. - ต.ค. 2553), น.185.

³⁷ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport."

Article 1 – Purpose of the Convention The purpose of this Convention, within the framework of the strategy and program of activities of UNESCO in the area of physical education and sport, is to promote the prevention of and the fight against doping in sport, with a view to its elimination.

นอกจากนี้ยังมีการกล่าวถึงมาตรการเพื่อให้รัฐภาคีบรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญาฯ ในมาตรา 3³⁸ รัฐภาคีจะต้องนำมาตรการที่เหมาะสมมาใช้บังคับในระดับชาติและระดับสากลซึ่งจะต้องสอดคล้องกับหลักการพื้นฐานของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และในมาตรา 4 วรรค 1³⁹ ของอนุสัญญาฯ ได้มีการกล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างอนุสัญญาฯ และประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก กล่าวคือ เพื่อประสานงานและดำเนินการในระดับชาติและนานาชาติในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางภารกิจพยานั้น รัฐภาคีจะต้องยอมรับในหลักการของประมวลกฎหมายเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับมาตรการที่กำหนดไว้ในมาตรา 5⁴⁰ ของอนุสัญญาฯ และไม่มีสิ่งใดในอนุสัญญาฯ นี้ขัดขวางมิให้รัฐภาคีปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย จากที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นได้ว่าถ้อยคำในอนุสัญญาฯ ได้มีการกล่าวอ้างถึงประมวลกฎหมายเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการที่รัฐภาคีจะต้องยอมรับและนำหลักการของประมวลกฎหมาย มาปฏิบัติตามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญาฯ

³⁸ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport."

Article 3 – Means to achieve the purpose of the Convention In order to achieve the purpose of the Convention, States Parties undertake to:

(a) adopt appropriate measures at the national and international levels which are consistent with the principles of the Code;

(b) encourage all forms of international cooperation aimed at protecting athletes and ethics in sport and at sharing the results of research;

(c) foster international cooperation between States Parties and leading organizations in the fight against doping in sport, in particular with the World Anti-Doping Agency.

³⁹ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport."

Article 4 – Relationship of the Convention to the Code 1. In order to coordinate the implementation, at the national and international levels, of the fight against doping in sport, States Parties commit themselves to the principles of the Code as the basis for the measures provided for in Article 5 of this Convention. Nothing in this Convention prevents States Parties from adopting additional measures complementary to the Code.

⁴⁰ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport."

Article 5 – Measures to achieve the objectives of the Convention In abiding by the obligations contained in this Convention, each State Party undertakes to adopt appropriate measures. Such measures may include legislation, regulation, policies or administrative practices.

อย่างไรก็ตามในมาตรา 4 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ได้ใช้ถ้อยคำว่าประมวลกฎหมาย มิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และมีได้ก่อให้เกิดภาวะผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคีซึ่งในกรณีดังกล่าวหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญาฯ ก็เพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในทางการกีฬา โดยประมวลกฎหมาย นั้นเป็นสิ่งที่อนุสัญญาฯ ได้กล่าวถึงว่ารัฐภาคีจะต้องปฏิบัติตามหลักการของประมวลกฎหมาย ซึ่งหากพิจารณาตามอนุสัญญาฯ กรุงเทพมหานครว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญาในส่วนการตีความตามมาตรา 31 วรรค 1 จะเห็นได้ว่าการตีความนั้นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของอนุสัญญาฯ โดยวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ จะสามารถช่วยในการอุดช่องว่างของอนุสัญญาฯ ได้⁴¹ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าการตีความอนุสัญญาฯ ต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงเป้าประสงค์ของอนุสัญญาฯ ซึ่งก็คือการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ดังนั้นประมวลกฎหมาย ซึ่งเป็นมาตรฐานสากลในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจึงเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่รัฐภาคีจะต้องปฏิบัติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญาฯ

ในประเด็นของถ้อยคำตามมาตรา 4 วรรค 1 ซึ่งบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องยอมรับในหลักการของประมวลกฎหมายเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับมาตรการที่กำหนดไว้ในมาตรา 5 ของอนุสัญญาฯ และไม่มีสิ่งใดในอนุสัญญานี้ขัดขวางมิให้รัฐภาคีปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย กับมาตรา 4 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งบัญญัติให้ประมวลกฎหมายมิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และมีได้ก่อให้เกิดภาวะผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี มีความขัดแย้งกันหรือไม่นั้น หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าถ้อยคำตามมาตรา 4 วรรค 1 และมาตรา 4 วรรค 2 มิได้มีความขัดแย้งกันแต่อย่างใด กล่าวคือเหตุผลสำคัญของการบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 นั้นตามความเห็นของนักกฎหมายบางท่านเห็นว่าในขณะที่ประเทศสมาชิกสภายุโรปอาจต้องการใช้ประมวลกฎหมายใต้อนุสัญญาสภายุโรปว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 1989 และพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 2000 ซึ่งดำเนินการมาก่อนแล้ว จึงอาจเกิดความลังเลว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของ WADA จะมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่⁴² รวมถึงความไม่แน่นอนของประมวลกฎหมายซึ่งมีการปรับเปลี่ยนอยู่บ่อยครั้งอาจเป็นสาเหตุประการหนึ่งที่มีการระบุให้ประมวลกฎหมายไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าการบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 นั้นคงเป็นเพียงวิธีการที่เหมาะสมในการที่จะปฏิบัติตามและไม่

⁴¹ ปณิษฐ์ร์ ปทุมวัฒน์, การตีความสนธิสัญญาตามข้อบทแห่งอนุสัญญา กรุงเทพมหานครว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 (จุลนิติ ก.ย. - ต.ค. 2553), น.187.

⁴² Rouiller, "Legal Opinion." p.30-39.

ก่อให้เกิดภาวะผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศต่อรัฐภาคีมากจนเกินไป มิได้บัญญัติขึ้นเพื่อเปลี่ยนแปลงวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญาฯ ในการที่รัฐจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตามหากมองว่าถ้อยคำตามมาตรา 4 วรรค 1 และมาตรา 4 วรรค 2 มีความขัดแย้งกันนั้น ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการมาธิการกฎหมายระหว่างประเทศได้มีการกล่าวไว้ว่าเมื่อสนธิสัญญาเปิดช่องให้ตีความได้สองนัย นัยหนึ่งทำให้สนธิสัญญาเป็นผลที่เหมาะสม แต่อีกนัยหนึ่งไม่ทำให้สนธิสัญญาเป็นผล หลักความสุจริต วัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญากำหนดว่าการตีความที่ทำให้สนธิสัญญาเป็นผลที่เหมาะสมควรเป็นที่ยอมรับ⁴³ จากถ้อยคำดังกล่าวหากนำมาพิจารณากับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 จะเห็นได้ว่าหากมองว่าอนุสัญญาฯ ได้บัญญัติถ้อยคำในลักษณะที่อาจตีความได้ในสองลักษณะ ซึ่งหากพิจารณาจะเห็นว่าการตีความตามมาตรา 4 วรรค 2 ซึ่งมองว่าประมวลกฎหมายฯ มิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ จึงไม่ต้องนำมาพิจารณาในการตีความพันธกรณีของอนุสัญญาฯ ย่อมเป็นการตีความที่ทำให้รัฐภาคีไม่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ได้ เนื่องจากประมวลกฎหมายฯ เป็นกฎหมายที่ใช้บังคับในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา

(3) มาตรการเสริมการตีความสนธิสัญญา

มาตรการเสริมการตีความในมาตรา 32 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญามีขึ้นเพื่อนำมาใช้เป็นมาตรการเสริมจากกรณีการตีความตามมาตรา 31 นั้นยังก่อให้เกิดความคลุมเครือหรือไม่ชัดเจนหรือนำไปสู่ผลลัพธ์ที่ไม่สมเหตุสมผล⁴⁴ ซึ่งการตีความเสริมนี้สามารถพิจารณาได้จากสองปัจจัย ได้แก่ งานเตรียมร่าง (preparatory work of the treaty) เนื่องจากเป็นสิ่งที่ช่วยชี้ให้เห็นถึงเจตจำนงหรือเจตนาของรัฐภาคีในการทำสนธิสัญญา และพฤติการณ์แห่งสนธิสัญญา (circumstances) ซึ่งอาจมีความหมายค่อนข้างกว้างด้วยการพิจารณาจากข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์แวดล้อมที่เกิดขึ้นในขณะที่มีการจัดทำสนธิสัญญา⁴⁵

ประเด็นมาตรการเสริมในส่วนของงานเตรียมร่าง (preparatory work of the treaty) และพฤติการณ์แห่งสนธิสัญญา (circumstances) ส่วนที่ 3 มาตรา 32 ภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนา

⁴³ อ้างแล้ว, น.187.

⁴⁴ อ้างแล้ว, น.190.

⁴⁵ อ้างแล้ว, น.191.

ว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 หากนำมาพิจารณาประกอบกับงานเตรียมร่างของอนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 จะเห็นว่าในรายงานการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำอนุสัญญาฯ ได้มีการกล่าวถึงปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003 ซึ่งมีเนื้อหาในการสนับสนุนบทบาทของ WADA และประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเพื่อนำไปสู่การจัดทำอนุสัญญาหรือภาระผูกพันอื่นๆ ที่เหมาะสมกับ บริบทการบริหารของรัฐบาล จึงเห็นได้ว่าการจัดทำปฏิญญาโคเปนเฮเกนนี้นั้นก็เพื่อเป็นจุดเริ่มต้นของ การที่จะพัฒนาการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาให้กลายเป็นอนุสัญญาฯ ต่อไปในอนาคต⁴⁶ ซึ่งในหลักการของปฏิญญาโคเปนเฮเกนระบุในข้อ 3 และข้อ 4 ถึงการยอมรับและสนับสนุน WADA ในฐานะองค์กรกลางซึ่งทำหน้าที่ดูแลการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและยอมรับประมวลกฎฯ ในฐานะเป็นมาตรการที่รัฐจะต้องนำไปปฏิบัติตาม เหล่านี้แสดงให้เห็นถึงพฤติกรรมในแง่ของความ เป็นมาในการเกิดขึ้นของอนุสัญญาฯ ซึ่งต้องการนำการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามพัฒนาต่อไปเป็น อนุสัญญาฯ ด้วยนำหลักการของประมวลกฎฯ ซึ่งมีอยู่ในขณะนั้นเป็นแนวทางในการจัดทำอนุสัญญาฯ อีกทั้งการที่รายงานการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำอนุสัญญาฯ ได้อ้างถึงปฏิญญาโคเปนเฮเกนยอมรับ แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงที่ชัดเจนของรัฐในการยอมรับว่าประมวลกฎฯ เป็นสิ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับ อนุสัญญาฯ ซึ่งรัฐนั้นพึงต้องปฏิบัติตาม

นอกจากนี้หากพิจารณาต่อไปถึงเนื้อหาของร่างอนุสัญญาฯ ในส่วนของมาตรา 4 ได้มี การระบุว่า รัฐภาคีนั้นจะต้องยึดมั่นในหลักการพื้นฐานของประมวลกฎฯ เพื่อนำไปปฏิบัติในระดับชาติ และระดับนานาชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญาฯ โดยจากการตัดสินใจของที่ประชุมใหญ่ ระหว่างรัฐบาลในช่วงที่สามได้ข้อสรุปว่าประมวลกฎฯ มาตรฐานสากลสำหรับห้องปฏิบัติการ และ มาตรฐานสากลในการทดสอบสารต้องห้ามจะมีได้ถูกผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ เนื่องจาก เนื้อหาส่วนใหญ่เกี่ยวเนื่องกับการเคลื่อนไหวด้านกีฬาและไม่สามารถใช้บังคับได้กับรัฐในทุกกรณี⁴⁷

⁴⁶ UNESCO. "Final Report on the Preparation of the International Convention against Doping in Sport." Paris, 3 March 2005.

⁴⁷ UNESCO. "A Final Draft of the International Convention against Doping in Sport." 6 September 2005.

Article 4 commits States Parties to the principles of the Code as the basis for the measures to be taken at the national and international level to achieve objectives of the Convention. According to the decision taken by the plenary of the intergovernmental meeting at

จึงเห็นได้ว่าเจตนารมณ์ของรัฐในการบัญญัติมาตรา 4 นั้นก็เพื่อให้รัฐนำหลักการของประมวลกฎหมาย มาบังคับใช้เพียงแต่การที่ได้บัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ขึ้นมานั้นเป็นเพราะมองว่าลักษณะเนื้อหาของประมวลกฎหมาย อาจมีลักษณะเฉพาะในการดำเนินการด้านกีฬาที่มีความเฉพาะเจาะจงและอาจขึ้นอยู่กับองค์กรกีฬาภายในประเทศอีกชั้นหนึ่ง จึงอาจไม่สามารถบังคับใช้กับรัฐได้โดยตรงในทุกกรณี ดังนั้น หากพิจารณาถึงงานเตรียมร่างของการจัดทำอนุสัญญาฯ และพฤติการณ์ในการจัดทำอนุสัญญาฯ ในส่วนของการจัดทำปฏิญญาโคเปนเฮเกนซึ่งเป็นจุดเริ่มต้นของการพัฒนาต่อไปเป็นอนุสัญญาฯ รวมถึงร่างอนุสัญญาฯ ซึ่งกล่าวถึงความมุ่งประสงค์ของการบัญญัติมาตรา 4 ภายใต้อนุสัญญา เมื่อนำมาใช้พิจารณาเสริมกับการตีความตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ตามมาตรา 31 วรรค 1 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญาจึงเป็นที่ชัดเจนว่าประมวลกฎหมาย เป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ซึ่งรัฐภาคีจะต้องปฏิบัติตาม

นอกจากนี้การประชุมภาคี ครั้งที่ 7 ว่าด้วยการพิจารณารอบกฎหมายต้นแบบเพื่อให้เป็นไปตามอนุสัญญาฯ⁴⁸ เห็นว่าหลักการประมวลกฎหมายอาจมีผลโดยตรงต่อรัฐ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระบบกฎหมายภายในของรัฐภาคี อย่างไรก็ตามไม่ว่าจะใช้ระบบอย่างไร ควรใช้กฎหมายเพิ่มเติมเพื่อให้แน่ใจว่าประมวลกฎหมายมีผลผูกพันกับผู้เข้าร่วมแข่งขันกีฬา การนำหลักการประมวลกฎหมายไปใช้ต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ซึ่งเป็นเหตุผลพื้นฐานว่าทำไมรัฐภาคีจึงยอมรับอนุสัญญาฯ ดังนั้น แนวทางความร่วมมือระดับชาติถือเป็นเรื่องสำคัญ รัฐภาคียังต้องรับผิดชอบต่อการปฏิบัติตามข้อผูกพันของตน แม้ว่าในทางปฏิบัติตามจริงนั้นจะเป็นภารกิจของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

its third session, the Code and two of the WADA International Standards (namely, the International Standard for Laboratories and International Standard for Testing) would be attached as appendices to the Convention, not as an integral part of it, since they relate primarily to the sporting movement and are not applicable to governments. On the other hand, the governmental experts have decided that the fundamental nature of the Prohibited List and the Standards for Granting Therapeutic Use Exemptions would require them to be integral parts of the Convention, and therefore they are attached as Annexes 1 and 2 to the Final Draft of the Convention.

⁴⁸ UNESCO, "Taskforce 2020-2021 – Operational Guidelines and Framework of consequences for non-compliance with the International Convention against Doping in Sport" (Seventh session of the Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport, Paris, France, 29-31 October 2019).

แห่งชาติ (National Anti-Doping Organization : NADO) ก็ตาม ประเด็นนี้แต่ละรัฐภาคีควรมั่นใจว่า NADO สามารถปฏิบัติตามภาระผูกพันกับประมวลกฎหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งนั่นหมายถึงรัฐภาคีจะปฏิบัติตามภาระผูกพันกับอนุสัญญาได้อย่างมีประสิทธิภาพเช่นกัน

2.3.2 ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีสถานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศหรือไม่

(1) การเกิดขึ้นของจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

การเกิดเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้นั้นจะต้องประกอบด้วยปัจจัยสำคัญสองประการ คือ (ก) ปัจจัยทางด้านกายภาพ คือเป็นการปฏิบัติของรัฐซึ่งได้รับการยอมรับและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอเป็นการทั่วไป และ (ข) ปัจจัยที่สองคือองค์ประกอบทางด้านจิตใจ กล่าวคือรัฐต่างเกิดความเชื่อว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติหากไม่ปฏิบัติจะเป็นการมิชอบ⁴⁹ ดังนั้นหากครบทั้งสององค์ประกอบย่อมอาจนำมาซึ่งการกลายเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศซึ่งเป็นบ่อเกิดของกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรา 38 ของธรรมนูญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ (International Court of Justice - ICJ)

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาต่อไปจะเห็นว่าบ่อเกิดของกฎหมายระหว่างประเทศนั้นอาจเกิดขึ้นและปรากฏในหลายรูปแบบ กล่าวคือ อาจปรากฏในรูปแบบของ *lex lata** หมายถึง กฎเกณฑ์ที่มีการพัฒนาการเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น กรณีมีการบัญญัติไว้เป็นสนธิสัญญา หรือกรณีที่มีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและรัฐเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติตามเกิดเป็นจารีตประเพณี

**lex ferenda* เป็น *soft law* หมายถึง กฎหมายที่ยังไม่ตายตัวหรือกฎหมายที่ควรจะเป็น (*law as it should be*) เป็นแนวโน้มทางกฎหมายที่ยังไม่มีสภาพบังคับ (*non-legal binding*) โดย *lex ferenda* อาจเกิดจากการเจรจาต่อรองกันของรัฐต่างๆ และยกวางขึ้นในกรอบของการเจรจาพหุภาคีภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ หรือมีที่มาจากทางปฏิบัติของรัฐและทฤษฎีของนักกฎหมายระหว่างประเทศ; อ้างใน ศุภศักดิ์ นิชิโรจน์, “การคุ้มครองสิ่งแวดล้อมในทวีปแอนตาร์กติกในบริบทของพิธีสารว่าด้วยการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามสนธิสัญญาแอนตาร์กติก ค.ศ. 1991.” วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2553).

⁴⁹ Tadeusz Gruchalla-Wesierski, "A Framework for Understanding "Soft Law"," 30, no. McGill Law Journal (1984), <https://lawjournal.mcgill.ca/wp-content/uploads/pdf/2630755-wesierski.pdf>. pp.53-55.

ระหว่างประเทศ หรือในบางกรณีการเกิดขึ้นของ lex lata หรือกฎหมายฮาดรลอร์อาจเกิดจากแนวปฏิบัติของรัฐ แต่เป็นการปฏิบัติของรัฐใดรัฐหนึ่งหรือหลายรัฐ แต่ยังมีได้กว้างขวางมากนัก โดยมีลักษณะเป็นกฎหมายที่ยังไม่มีสภาพบังคับแต่มีลักษณะเป็นกฎหมายที่ควรจะเป็นหรือ lex ferenda จึงขาดมิติในแง่ขององค์ประกอบทางด้านจิตใจ กล่าวคือรัฐที่ไม่ได้ร่วมปฏิบัติย่อมยังไม่มีมติเห็นว่าเป็นสิ่งที่รัฐจำเป็นต้องปฏิบัติ แต่หากมีการปฏิบัติอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอจนทำให้รัฐอื่นๆ เห็นว่าเป็นสิ่งที่ควรจะเป็นปฏิบัติ แนวทางปฏิบัติดังกล่าวก็ย่อมอาจกลายเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศซึ่งเป็น lex lata หรือกฎหมายฮาดรลอร์ต่อไปได้ในอนาคต การก่อตัวของ lex ferenda ที่พัฒนาไปเป็น lex lata นั้นอาจใช้เวลาที่ค่อนข้างยาวนาน ดังนั้นรัฐอาจเลือกใช้วิธีทำ lex ferenda นำมาบัญญัติเป็นสนธิสัญญาเพื่อให้ lex ferenda กลายเป็น lex lata ได้อย่างรวดเร็วมากยิ่งขึ้น

อีกกรณีหนึ่งของการเกิดจารีตประเพณีระหว่างประเทศอาจเกิดจากการจัดทำกฎเกณฑ์เฉพาะเรื่องซึ่งกระทำขึ้นโดยการเจรจากร่างภายใต้กรอบขององค์การระหว่างประเทศ ซึ่งถูกมองว่าเป็นสิ่งที่ควรจะเป็นกฎหมายโดยมิได้เกิดจากแนวทางปฏิบัติของรัฐ เพียงแต่เป็นการกำหนดกฎเกณฑ์ในลักษณะเรื่องใดเรื่องหนึ่งที่ยังมิได้เกิดขึ้นหรือมีแนวทางปฏิบัติโดยเฉพาะเจาะจง จึงบัญญัติขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง (lex ferenda) ทั้งนี้อาศัยความยินยอมจากรัฐโดยไม่จำเป็นต้องเป็นการยินยอมร่วมกันจากรัฐทุกการเกิดขึ้นของกฎเกณฑ์เฉพาะเรื่องนี้ ย่อมมีข้อพิจารณาว่าเป็นการเกิดขึ้นในลักษณะที่เป็นนามธรรม กล่าวคือ รัฐยังมิได้มีการปฏิบัติให้เกิดขึ้นจริงแต่เป็นเพียงถ้อยคำที่บัญญัติขึ้นเท่านั้น⁵⁰ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่ากฎเกณฑ์ในลักษณะดังกล่าวไม่สามารถตอบสนององค์ประกอบทางกายภาพ ซึ่งหมายถึงแนวทางปฏิบัติของรัฐ อย่างไรก็ตามการกำหนดกฎเกณฑ์ในลักษณะดังกล่าวย่อมสร้างองค์ประกอบทางจิตใจสำหรับรัฐภาคีในกฎเกณฑ์ดังกล่าวว่าเป็นสิ่งที่ควรถือปฏิบัติระหว่างบรรดารัฐซึ่งเป็นภาคีด้วยกัน กระนั้น กฎเกณฑ์ที่เกิดขึ้นโดยองค์กรซึ่งไม่ใช่องค์กรระหว่างประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ เช่น องค์กรเอกชนระหว่างประเทศ ย่อมไม่สามารถแสดงให้เห็นได้ว่ารัฐที่ไม่ได้มีส่วนร่วมเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ⁵¹ เนื่องจากไม่ใช่การรวบรวมความเชื่อที่ต้องปฏิบัติของรัฐเหล่านั้น ดังนั้นจึงเห็นได้ว่ากฎเกณฑ์ดังกล่าวมักจะก่อให้เกิดความเชื่อที่ต้องปฏิบัติตามจากรัฐซึ่งมิได้มีส่วนร่วม อย่างไรก็ตามในบางกรณีอาจเห็นได้ว่าการเกิดขึ้นของกฎเกณฑ์อาจได้รับการ

⁵⁰ Ibid, pp.54-55.

⁵¹ Ibid, pp.54-55.

ยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ เช่น มติสหประชาชาติ เนื่องจากมติดังกล่าวมีลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงเจตจำนงร่วมกันของรัฐในการที่เห็นควรที่จะต้องปฏิบัติตาม⁵²

พิจารณาต่อไปว่า *lex ferenda* อาจพัฒนาต่อไปเป็น *lex lata* หรือกฎหมายฮาร์ดลอว์ได้หรือไม่ ซึ่งอาจเกิดขึ้นได้ในสองลักษณะ ประการแรก คือ รัฐยกร่าง *lex ferenda* เป็นอนุสัญญาฯ เพื่อยกระดับจากกฎหมายที่มีลักษณะเป็นซอฟลอว์ให้กลายเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ ประการที่สองเกิดจาก *lex ferenda* ในเรื่องนั้นๆ ได้มีการถือปฏิบัติเรื่อยมาจนรัฐต่างๆ ซึ่งรวมถึงรัฐที่มีได้เป็นภาคีมองว่าเป็นสิ่งที่ถูกต้องและควรปฏิบัติ โดยอาจเกิดจากการที่แม้ว่ากฎเกณฑ์ดังกล่าวมิได้มีผลบังคับในทางกฎหมายระหว่างประเทศโดยตรง แต่รัฐต่างๆ มองว่าการไม่ปฏิบัติตามนั้นเป็นความไม่ชอบธรรมจึงอาจทำให้รัฐที่ไม่ปฏิบัติตามยอมถูกกดดันจากบรรดารัฐอื่นๆ เช่น การกดดันทางการเมือง ซึ่งอาจกระทบถึงสภาพเศรษฐกิจ สังคมของรัฐที่ไม่ปฏิบัติตาม เมื่อเป็นเช่นนี้องค์ประกอบทางทางจิตใจโดยรวมถึงรัฐที่มีได้เป็นภาคีเชื่อว่าต้องปฏิบัติตามอาจเกิดขึ้น และอาจส่งผลให้ *lex ferenda* พัฒนาไปเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศได้

(2) พิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ

หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกนั้นถูกบัญญัติขึ้นโดย WADA ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ โดยได้รับความยินยอมจากรัฐในปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2003 และอนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ซึ่งกล่าวถึงการยอมรับ WADA เป็นหน่วยงานกลางในการดำเนินการเกี่ยวกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม โดยนำประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมาใช้ในฐานะเป็นกฎเกณฑ์สากลที่รัฐให้การยอมรับและนำไปปฏิบัติตาม ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเกิดจากการพยายามที่จะแก้ปัญหาเฉพาะเรื่องซึ่งยังมีได้มีกฎเกณฑ์ในเรื่องดังกล่าวใช้อย่างเป็นสากล การเกิดขึ้นของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงมิใช่เกิดจากแนวปฏิบัติของรัฐที่มีมาอย่างสม่ำเสมอ แต่เกิดจากความเห็นพ้องต้องกันในการสร้างกฎเกณฑ์เพื่อแก้ปัญหาการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา โดยอาศัยความยินยอมของรัฐในการกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อแก้ไขปัญหาเฉพาะเรื่อง (LEX FERENDA) ซึ่งในช่วงแรกนั้นย่อมขาดมิติใน

⁵² Ibid, pp.54-55.

แง่การปฏิบัติตามของรัฐเพราะไม่ใช่แนวทางที่รัฐเคยปฏิบัติมาก่อนและประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกยังถูกบัญญัติโดย WADA ซึ่งมีข้อตกลงระหว่างประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ดังนั้น ย่อมขาดมิติในส่วนของความเชื่อที่ว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามจากรัฐที่มีมีส่วนร่วม

อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปจะเห็นได้ว่าได้มีการบัญญัติอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2005 แสดงให้เห็นถึงความพยายามที่จะพัฒนาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกให้มีสถานะกลายเป็นฮาดร์ลอร์ที่มีผลผูกพันกับรัฐมากยิ่งขึ้น แต่ถึงกระนั้นพบว่าในอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2005 มาตรา 4 วรรค 2 มีการบัญญัติว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2005 และไม่ก่อให้เกิดภาระผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศ หากมองในประเด็นนี้ย่อมแสดงให้เห็นว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกซึ่งเป็น *lex ferenda* ยังไม่ได้พัฒนาไปเป็น *lex lata* อย่างเต็มรูปแบบ เนื่องจากยังขาดมิติเรื่องความผูกพันกับรัฐซึ่งเป็นส่วนสำคัญในกฎหมายฮาดร์ลอร์ หรือ *lex lata* ถึงกระนั้นในเนื้อหาของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ได้กล่าวถึงการที่รัฐยอมรับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายไปบังคับใช้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างประมวลกฎหมายกับรัฐภาคีภายใต้อนุสัญญาฯ ตามที่กล่าวไว้ในหัวข้อ 2.4.1 เรื่องการการตีความสนธิสัญญาตามอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969

(3) ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอาจพัฒนาไปเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั่วไป

พิจารณาต่อไปในลักษณะที่ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจะกลายเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ เนื่องจากองค์ประกอบทางวัตถุ คือ การปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และองค์ประกอบทางจิตใจ คือ การยอมรับว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติ นั้น ในแง่ของการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะเห็นได้ว่าการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในรายละเอียดจะเห็นว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีรายละเอียดในเรื่องการปฏิบัติตามที่ค่อนข้างมากและเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ กล่าวคือ จะมีการปรับปรุงเนื้อหาของประมวลกฎหมาย

ต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลอย่างต่อเนื่อง⁵³เพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น วิธีการตรวจหาสารต้องห้ามที่มีรูปแบบเฉพาะซึ่งอาจแตกต่างกันไปและมีความจำเป็นต้องปรับเปลี่ยนไปตามยุคสมัย ดังนั้นแนวทางในการปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย จึงอาจยังไม่เกิดความสม่ำเสมอในลักษณะที่เป็นแนวทางปฏิบัติที่แน่นอน

ในส่วนประเด็นเรื่องความเชื่อที่ว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติ จะเห็นว่ารัฐที่เป็นภาคีในอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนถึง 191 ประเทศ ย่อมแสดงให้เห็นถึงการยอมรับประมวลกฎหมาย ว่าเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องปฏิบัติตาม ซึ่งนั้นย่อมสร้างแรงกดดันให้กับรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามจนอาจทำให้รัฐที่ไม่ปฏิบัติตามรวมถึงรัฐที่มีได้เป็นภาคีในอนุสัญญาฯ มองว่าเป็นสิ่งที่จะต้องปฏิบัติตามเนื่องจากเกรงว่าจะได้รับผลกระทบที่ตามมา จึงก่อให้เกิดเป็นองค์ประกอบทางด้านจิตใจที่เชื่อว่าเป็นสิ่งที่หากไม่ปฏิบัติตามย่อมเป็นการไม่ชอบธรรม

ด้วยเหตุนี้จึงผู้เขียนเห็นว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกนั้นยังขาดมิติในแง่แนวทางปฏิบัติที่สม่ำเสมอซึ่งเป็นการปฏิบัติในแนวทางเดียวกันของรัฐซึ่งเป็นองค์ประกอบของการเกิดเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั่วไป แม้ว่าประมวลกฎหมาย จะมีลักษณะเป็นสิ่งที่รัฐเชื่อว่าจะต้องปฏิบัติตาม ดังนั้น ลักษณะของประมวลกฎหมาย จึงมีลักษณะเป็น *lex ferenda* หรือกฎหมายพิเศษเฉพาะเรื่องที่ยึดโยงไว้กับอนุสัญญาฯ ซึ่งเป็น *lex lata* อีกทั้งหากพิจารณาถึงบริบทของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลที่มีการปรับปรุงอยู่เป็นประจำ จึงเห็นได้ว่าการเป็น *lex ferenda* หรือซอฟต์แวร์นั้นน่าจะเหมาะสมกว่าในการที่จะปรับปรุงแก้ไขและเปลี่ยนแปลงรวมถึงความไม่แน่นอนของเนื้อหาอาจทำให้เกิดความยากลำบากในการบังคับใช้หากว่าประมวลกฎหมาย มีลักษณะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั่วไป หรือ *lex lata*

2.4 สรุป

การศึกษาปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกพบว่าประมวลกฎหมาย ไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ระบุให้ประมวลกฎหมายไม่เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และไม่มีภาระ

⁵³ World Anti-Doping Agency, "Code and International Standards Revisions," (2021).

<https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/world-anti-doping-code>.

ผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี ในประเด็นนี้หากนำเรื่องการตีความสนธิสัญญาตาม ข้อบทแห่งอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 มาพิจารณาจะพบว่าหลัก ทั่วไปเกี่ยวกับการตีความสนธิสัญญาตามมาตรา 31 การตีความตัวบทหรือบริบทของสนธิสัญญาต้อง กระทำโดยสุจริต ต้องคำนึงถึงถ้อยคำปกติในบริบท 5 ประการ กล่าวคือ ตัวบทของสนธิสัญญา (Text) อารัมภบท (Preamble) ภาคผนวก (annexes) ความตกลงที่แสดงเจตนาชัดเจน รวมถึงตราสารใดๆ ที่ได้รับการยอมรับจากภาคีของสนธิสัญญา การคำนึงถึงความมุ่งประสงค์ที่เกี่ยวกับสนธิสัญญา ความหมายพิเศษที่ระบุไว้ชัดแจ้งในสนธิสัญญา ซึ่งหากพิจารณาประเด็นการตีความดังกล่าวข้างต้น จะพบว่าประมวลกฎหมาย เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้รัฐภาคีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของ อนุสัญญาฯ อีกทั้งในอนุสัญญาฯ ได้มีการบัญญัติถ้อยคำในลักษณะที่ว่ารัฐภาคีจะต้องนำหลักการของ ประมวลกฎหมายฯ นำไปบังคับใช้ ดังนั้นแม้ประมวลกฎหมายฯมิได้สร้างภาระผูกพันในทางกฎหมายระหว่าง ประเทศกับรัฐภาคีตาม มาตรา 4 วรรค 2 อย่างไรก็ตามในการตีความอนุสัญญาก็ยังคงต้องตีความ ควบคู่ไปกับประมวลกฎหมายฯเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพื่อให้ผลลัพธ์ของอนุสัญญาฯนั้น สมเหตุสมผลตามมาตรา 31 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา

ในส่วนของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในฐานะของจารีตประเพณีระหว่าง ประเทศนั้นเห็นว่าประมวลกฎหมายฯ มีลักษณะเป็นกฎหมายเฉพาะเรื่อง หรือ *lex ferenda* เนื่องจาก ขาดมิติในเรื่องแนวทางปฏิบัติของรัฐที่สม่ำเสมอจากเหตุที่ประมวลกฎหมายฯ นั้นมีการปรับปรุงอยู่เป็น ประจำ รวมถึงเนื้อหาที่เปลี่ยนแปลงเป็นประจำจึงเหมาะสมกับบริบทของการเป็นซอฟต์แวร์มากกว่าที่จะ เป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ หรือ *lex lata*

นอกจากนี้ยังมีความเห็นทางกฎหมายของนักวิชาการบางท่านเห็นว่าจากมาตรา 4 วรรค 2 ของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ส่งผลให้ประมวลกฎหมายไม่มีนัยสำคัญทาง กฎหมายและไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายกับรัฐภาคี ประมวลกฎหมายจึงมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่าง ประเทศ ซึ่งได้รับการรับรองโดยทั่วไปเพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันในด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะ ในกรณีประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีความมุ่งหมายเพื่อจัดให้มีแนวทาง ร่วมกันและสอดคล้องกันตามระเบียบข้อบังคับสำหรับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกทั้งใน ระดับชาติและระดับสากล

ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย นั้นมิได้มีสถานะเป็นจารีตประเพณีระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมาย เป็นเครื่องมือที่ยึดโยงกับอนุสัญญาฯ โดยเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้การดำเนินการของรัฐภาคีเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญาฯ จึงจำเป็นต้องพิจารณาต่อไปว่าสถานะทางกฎหมายที่แท้จริงของประมวลกฎหมาย นั้นมีลักษณะอย่างไร จึงนำไปสู่การพิจารณาในส่วนของซอฟต์แวร์และประมวลกฎหมายอื่นๆ ต่อไปในบทที่ 3 เพื่อพิจารณาลักษณะทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย ว่ามีลักษณะเป็นซอฟต์แวร์หรือไม่

บทที่ 3 สถานะทางกฎหมายของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ

3.1 แนวคิดและกระบวนการบังคับใช้ของซอฟต์แวร์

ในบริบทซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ (International Soft Law) สถานะของซอฟต์แวร์หมายถึง มาตรการที่ไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายหรือมีข้อผูกพันน้อยกว่ากฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์ (International Hard Law) เช่น มติ คำประกาศของสมัชชาสหประชาชาติ กรอบสนธิสัญญา แผนปฏิบัติการ คำแนะนำ แนวทาง ประมวลกฎหมาย ระเบียบ เป็นต้น¹ การศึกษาพบว่าซอฟต์แวร์หลายฉบับในกฎหมายระหว่างประเทศด้านสิ่งแวดล้อม กฎหมายระหว่างประเทศด้านเศรษฐกิจ เช่น แนวทางเพื่อความยั่งยืนของกิจกรรมอวกาศอวกาศว่าด้วยการใช้อวกาศอย่างสันติของคณะกรรมการสหประชาชาติ² เป็นต้น ความจริงแล้วอาจพบซอฟต์แวร์ทั้งในรูปแบบกฎระเบียบภายในรัฐเพื่อแก้ปัญหาด้วยการให้หรือระงับผลประโยชน์ ตลอดจนบทโทษทางกฎหมายและการให้สิ่งจูงใจ นอกจากนี้ซอฟต์แวร์ยังปรากฏในรูปแบบตราสารระหว่างประเทศที่เป็นลายลักษณ์อักษรนอกเหนือสนธิสัญญาซึ่งอาจเป็นมาตรฐานหรือหลักการเกี่ยวกับพฤติกรรมที่คาดหวังว่ารัฐควรกระทำหรือละเว้นการกระทำในลักษณะที่กำหนดโดยไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย³ จึงพิจารณาได้ว่าซอฟต์แวร์เกิดจากพื้นฐานสำคัญสามประการ กล่าวคือ

ประการแรก จะเห็นว่าภายหลังสงครามโลกครั้งที่สองสหประชาชาติในฐานะองค์กรที่มีบทบาทในการสร้างความร่วมมือของประชาคมโลกได้จัดตั้งองค์กรระหว่างประเทศขึ้นหลายองค์กร โดยองค์กรระหว่างประเทศเหล่านั้นดำเนินการออกกฎและจัดการเจรจาทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมอย่างมีประสิทธิภาพและครอบคลุมประเด็นปัญหาที่เกิดขึ้นต่อประชาคมโลกได้อย่างกว้างขวาง

¹ Linda AJ Senden, "Soft law, self-regulation and co-regulation in European law: Where do they meet?," *Electronic Journal of Comparative Law* 9, no. 1 (2005).

² Dinah L Shelton, "Soft law. Handbook of international law," (Routledge Press, 2008).

³ Greg Weeks, "Soft law and public liability: Beyond the separation of powers?," *Adelaide Law Review*, The 39, no. 2 (2018).pp.304-330.

องค์กรระหว่างประเทศมีส่วนผลักดันให้เกิดซอฟต์แวร์จากการมีส่วนร่วมในการกำหนดกระบวนการออกซอฟต์แวร์ เช่น ซอฟต์แวร์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เริ่มต้นจากการประชุมสตอกโฮล์มซึ่งมีผลให้มีการจัดตั้ง UNEP⁴ ซึ่งเป็นหน่วยงานพิเศษของสหประชาชาติในระดับสากลและระดับภูมิภาคภายใต้โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติซึ่งมีบทบาทในการร่างมติส่งไปยังสมัชชาใหญ่สหประชาชาติเพื่อส่งเสริมอนุสัญญาว่าด้วยการป้องกันมลพิษทางทะเล เช่น ปี 1978 UNEP จัดทำร่างหลักการปฏิบัติด้านสิ่งแวดล้อมเพื่อเป็นแนวทางในการอนุรักษ์และใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติโดยภาคีในระดับภูมิภาคโดยเฉพาะยุโรป ปรากฏว่ามีองค์กรระหว่างประเทศหลายแห่ง เช่น องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD)⁵ ได้นำคำแนะนำที่เป็นผลสืบเนื่องมาจากปฏิญญา Universal Stockholm ว่าด้วยการป้องกันและบรรเทามลพิษข้ามพรมแดนไปปฏิบัติ หรือการที่ EU นำแผนปฏิบัติการเพื่อสิ่งแวดล้อมมาใช้ด้วยการจัดทำเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ในภายหลัง กระทั่งการดำเนินงานขององค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) มีส่วนทำให้เกิดหลักการทางซอฟต์แวร์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เช่น สมาคมกฎหมายระหว่างประเทศ (ILA) ได้นำมติปี 1966 ไปจัดทำ the Helsinki Rules on the Use of Waters of International Rivers⁶ และปี 1982 ได้นำกฎหมายอนุสัญญาที่ใช้บังคับมลพิษข้ามพรมแดนมาใช้และมีบทบาทสำคัญในการลงมติเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากน่านน้ำสากลที่ไม่ใช่ทางทะเลว่าด้วยมลพิษของแม่น้ำและทะเลสาบและมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน⁷ หรือปี 1990 ปฏิญญาเบอร์เกนโดยรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมประชุมร่วมกับคณะกรรมการเศรษฐกิจแห่งสหประชาชาติ ยุโรปและนอร์เวย์ หรือปี 1990 ปฏิญญาว่าด้วยการแทรกแซงสิ่งแวดล้อมที่รับรองโดยการประชุมระหว่างรัฐสภาว่าด้วยสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

อย่างไรก็ตามมีข้อพิจารณาว่ากระบวนการร่างซอฟต์แวร์ควรได้รับการรับรองโดยองค์กรระหว่างประเทศใดองค์กรหนึ่งที่ชัดเจนและกำหนดมาตรฐานไว้แบบเดียวกันเพื่อหลีกเลี่ยงความ

⁴ Mark Allan Gray, "The United Nations Environment Programme: An Assessment," *Env'tl. L.* 20 (1990).

⁵ Goran Ohlin, "The Organization for Economic Cooperation and Development," *International Organization* 22, no. 1 (1968).

⁶ Helsinki Rules, "The Helsinki rules on the uses of the waters of international rivers," *International Law Association* (1966).

⁷ Justitia Et Pace Instoitut de Droit International, "The Pollution of Rivers and Lakes and International Law" (The Pollution of Rivers and Lakes and International Law, Athens, 1979)..

เข้าซ้อนในการออกกฎหมาย นอกจากนี้ข้อฟลอร์ควรตั้งอยู่บนหลักการที่ไม่เลือกปฏิบัติ รัฐไม่ควรแยกความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญระหว่างสิ่งแวดล้อมของตนเองกับสิ่งแวดล้อมของรัฐอื่น เช่น กรณีหากมีมลพิษภายในประเทศข้ามพรมแดนไปยังรัฐอื่น รัฐที่เกิดเหตุขึ้นนั้นควรยินยอมให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับเหตุการณ์เข้าถึงการบริหารจัดการและการพิจารณาคดี⁸ นอกจากนี้เห็นว่าประเด็นเกี่ยวกับการแก้ปัญหาการคุ้มครองบรรยากาศโลก ซอฟลอร์ก็ได้ถูกนำไปเป็นเครื่องมือเรียกร้องให้ประชาคมโลกร่วมมือกันบนแนวทางสากลเพื่อแก้ปัญหาบรรยากาศโลกซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของมรดกร่วมกันของมนุษยชาติโดยเร่งด่วน ซึ่งหากแนวทางนี้ยังคงดำเนินต่อไปก็มีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงสถานะทางซอฟต์แวร์เหล่านี้ให้เป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์ที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย โดยเฉพาะประเด็นความรับผิดชอบต่อสิ่งแวดล้อม⁹

ประการที่สอง เนื่องจากมีประเทศเกิดขึ้นใหม่จำนวนมาก ทั้งประเทศกำลังพัฒนา ประเทศด้อยพัฒนาซึ่งสะท้อนให้เห็นความหลากหลายของรัฐในชุมชนโลก ในขณะที่ประเทศเหล่านี้นี้อาจยังปราศจากตุลาอำนาจในเวทีโลกจึงส่งผลให้ต้องมีการปรับเปลี่ยนกลไกหรือกระบวนการเจรจาสำคัญๆ หลายประการเกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศ ที่ผ่านมามีปรากฏว่ามีตราสารกฎหมายที่ไม่เป็นทางการหรือซอฟต์แวร์ในสัดส่วนมากกว่าร้อยละสิบของกฎหมายสหภาพยุโรป¹⁰ ตัวอย่างซอฟต์แวร์ฉบับแรกๆ เช่น the Communication on the Cassis de Dijon judgment¹¹ และ the White

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

⁸ Dupuy, "Soft law and the international law of the environment." p.424.

⁹ Ibid, pp.425-426.

¹⁰ Armin von Bogdandy, Felix Arndt, and Jürgen Bast, "Legal instruments in European Union law and their reform: a systematic approach on an empirical basis," *Yearbook of European Law* 23, no. 1 (2004).p.91.

¹¹ An official website of the European Union, "Communication from the Commission concerning the consequences of the judgment given by the Court of Justice in case 120/78 ('Cassis de Dijon')," (20 February 1979), [https://doi.org/31980Y1003\(01\)](https://doi.org/31980Y1003(01)), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31980Y1003%2801%2>.

Paper of the Commission¹² ทั้งนี้ได้กำหนดบรรทัดฐานใหม่ให้เหมาะสมกับรูปแบบเศรษฐกิจของประเทศอุตสาหกรรมและประเทศโลกที่สามซึ่งเกิดขึ้นใหม่ในขณะนั้น¹³

ประการที่สาม เกิดการเปลี่ยนแปลงเศรษฐกิจโลกและความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่พัฒนาไปไม่หยุดยั้ง ปัจจัยเหล่านี้อาจผลักดันให้รัฐหันไปพึ่งพาวาอาศัยซึ่งกันและกันมากขึ้น สถานการณ์ของชุมชนโลกดังกล่าวย่อมกระตุ้นให้เกิดการปรับตัวของบรรทัดฐานใหม่เกี่ยวกับกฎหมายระหว่างประเทศที่สามารถตอบสนอง ปรับเปลี่ยนและบรรลุความสำเร็จต่อการเจรจาข้อตกลงใหม่ๆภายใต้ภาวะวิกฤตโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพและต่อเนื่อง¹⁴ ส่วนใหญ่ของฟลอร์จะเป็นตราสารที่ไม่มีผลผูกพัน เช่น มติองค์กรระหว่างประเทศ คำประกาศ ร่างข้อเสนอ ซอฟลอร์มักจะกำหนดเป้าหมายที่จะบรรลุข้อตกลงในอนาคตมากกว่าปัจจุบันและเป็นแนวทางปฏิบัติมากกว่าภาระผูกพันที่เข้มงวด ข้อเท็จจริงที่ว่าธรรมชาติของซอฟลอร์มักจะไม่ผลผูกพันทางกฎหมายในตัวเอง เนื้อหาและรูปแบบไม่จำเป็นต้องสอดคล้องกันอย่างสมบูรณ์เสมอไป¹⁵ บางกรณีเนื้อหาของตราสารที่ไม่มีผลผูกพันกลับได้รับการกำหนดไว้อย่างชัดเจน เช่น พบว่ามีการใช้คำว่า “ควร” แทน “จะ” เพื่อกำหนดพฤติกรรมที่เหมาะสมสำหรับรัฐที่เกี่ยวข้อง บางครั้งบทบัญญัติอาจรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งกับสนธิสัญญาได้เพื่อให้รัฐต่างๆเห็นว่าซอฟลอร์มีนัยสำคัญทางการเมืองและพบว่ามีข้อกำหนดในสนธิสัญญาอีกจำนวนไม่น้อยที่ใช้ถ้อยคำแบบซอฟลอร์ เช่น บทบัญญัติของคณะกรรมการเศรษฐกิจภายใต้อนุสัญญายุโรปว่าด้วยมลพิษทางอากาศข้ามพรมแดน¹⁶ สถานการณ์ดังกล่าวอธิบายได้ในแง่ของความยากลำบากที่คณะผู้แทนต้องเผชิญกับความพยายามเพื่อให้บรรลุข้อตกลง ปัจจัยอีก

¹² An official website of the European Union, "White paper on the future of Europe Reflections and scenarios for the EU27 " (2025).

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf.

¹³ Ignaz Seidl-Hohenveldern, *International economic soft law*" (Martinus Nijhoff, 1979).pp.173-177.

¹⁴ Pierre-Marie Dupuy, "Soft law and the international law of the environment," *Mich. J. Int'l L.* 12 (1990). pp.420-422.

¹⁵ *Ibid*, p.427.

¹⁶ Hendrick Vygen, "Air Pollution Control-Success of East/West Co-Operation," *Envtl. Pol'y & L.* 15 (1985). P.3.

ประการในการอธิบายถึงการรวมบทบัญญัติของพลอร์เข้าไว้ในสนธิสัญญา เนื่องจากภาระหน้าที่ที่กำหนดไว้ในกฎหมายฮาร์ดลอร์อาจมีความเข้มงวดเกินไปจนอาจนำไปสู่การไร้ประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ ดังนั้น รัฐยินดีที่จะกำหนดตามข้อตกลงร่วมกันด้วยกรอบเนื้อหาและมาตรการกำกับดูแลที่เหมาะสม หรือรัฐต้องการนำข้อกำหนดบางประการที่กำหนดไว้ไปปฏิบัติและอาจขยายขอบเขตของพลอร์เพื่อเปลี่ยนแปลงเป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์ในอนาคต

อย่างไรก็ตามอนุสัญญาเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญามีได้อธิบายความแตกต่างระหว่างบรรทัดฐานกฎหมายฮาร์ดลอร์และพลอร์¹⁷ จะเห็นว่าในบริบทของสหภาพยุโรป กฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์เกิดจากสนธิสัญญาตามที่กำหนดไว้ในมาตรา 288 TFEU¹⁸ ส่วนพลอร์มิได้ระบุไว้

¹⁷ Oana Andreea Stefan et al., "EU Soft Law in the EU Legal Order: A literature review," *King's College London Law School Research Paper Forthcoming* (2019). summary of the reasons for which some instruments are classified as soft law: (i) [T]hey have been articulated in non-binding form according to traditional modes of law-making; (ii) they contain vague and imprecise terms; (iii) they emanate from bodies lacking international law-making authority; (iv) they are directed at non-state actors whose practice cannot constitute customary international law; (v) they lack any corresponding theory of responsibility; (vi) they are based solely upon voluntary adherence, or rely upon non-judicial means of enforcement. Vienna Convention on the Law of Treaties 1969

¹⁸ Albert Sanchez-Graells, "Soft Law and the Private Enforcement of the EU Competition Rules" (paper presented at the International Conference on the Private Enforcement of Competition Law, University of Valladolid School of Law, Spain, 2010).

“Believe that only regulations and directives can be considered hard law. Treaty on the Functioning of the European Union, article 288 — (ex Article 249 TEC) To exercise the Union's competences, the institutions shall adopt regulations, directives, decisions, recommendations and opinions. A regulation shall have general application. It shall be binding in its entirety and directly applicable in all Member States. A directive shall be binding, as to the result to be achieved, upon each Member State to which it is addressed, but shall leave to the national authorities the choice of form and methods. A decision shall be binding in its entirety. A decision which specifies those to whom it is addressed shall be binding only on them. Recommendations and opinions shall have no binding force.”

ในมาตรา 288 TFEU ดังนั้น ซอฟต์แวร์จึงถูกกำหนดว่าเป็นลักษณะกฎหมายที่ขาดคุณสมบัติทั่วไปตามแบบกฎหมายฮาร์ดลอว์ หากพิจารณาบนพื้นฐานนี้กฎหมายฮาร์ด ลอว์ประกอบด้วยบรรทัดฐานที่มาพร้อมกับภาระผูกพันและการบังคับใช้เข้มงวด ดังนั้น กรอบซอฟต์แวร์อาจพิจารณาได้จากแนวคิดของ Abbott และคณะ¹⁹ โดยแยกมิติความเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ ได้แก่ ระดับพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการบังคับใช้ (Discretion) และ ระดับการชี้ขาด (Delegation) ซึ่งจะกล่าวรายละเอียดในข้อ 3.2 เรื่องกรอบแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์ประมวลกฎหมายในบริบทซอฟต์แวร์

3.1.1 แนวโน้มการออกซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ

ปัจจุบันแนวโน้มการออกกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์ (International Hard Law) เกิดการชะลอตัว ในขณะที่ซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศกลับมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น²⁰ พบว่าจำนวนซอฟต์แวร์ระหว่างปี 1920 ถึง 2019 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ²¹ หากพิจารณาคำจำกัดความการร่างซอฟต์แวร์อธิบายว่าเป็นลักษณะความร่วมมือระหว่างประเทศโดยหน่วยงานสาธารณะซึ่งอาจเป็นองค์กรเอกชน และ/หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการขององค์กรระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์ และ/หรือดำเนินการโดยไม่เป็นไปตามกระบวนการออกกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์²² ปัจจุบันรัฐมีแนวโน้มจัดการกับปัญหาระหว่างประเทศโดยใช้ซอฟต์แวร์ซึ่งอาจ

¹⁹ Lynne Rienner, "Abbott, Kenneth W., Robert O. Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. 2000. "The Concept of Legalization." *International Organization* 54: 401–420. Abbott, Kenneth W., and Duncan Snidal. 2012. "Law, Legalization and Politics: An Agenda for the Next Generation of International Relation–International Law." In, " *International Business Review* 22.pp. 401-419

²⁰ Joost Pauwelyn, Ramses A Wessel, and Jan Wouters, "When structures become shackles: stagnation and dynamics in international lawmaking," *European Journal of International Law* 25, no. 3 (2014). pp. 733–763.

²¹ Hema Nadarajah, "Soft law and international relations: the arctic, outer space, and climate change" (University of British Columbia, 2020).

²² Joost Pauwelyn, Ramses Wessel, and Jan Wouters, *Informal international lawmaking* (Oxford University Press, 2012). p.12.

ส่งผลกระทบต่อความแม่นยำของข้อมูลพื้นฐานตามกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์หรือไม่ เนื่องจากซอฟต์แวร์ส่วนใหญ่เป็นต้นแบบการไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เช่น องค์การอนามัยโลก (WHO) ได้จัดทำอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบ (FCTC) ปี 2003 ซึ่งตามกรอบอนุสัญญาส่วนใหญ่ที่ภาคีได้นำไปปฏิบัติเป็นแนวทางปฏิบัติที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เช่นเดียวกับหลักการยุทธศาสตร์โลกว่าด้วยการควบคุมอาหาร ปี 2004²³

ตั้งแต่ทศวรรษ 1990 ภายหลังจากสงครามเย็นความต้องการในการออกกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์กำลังเผชิญกับวิกฤต ส่วนหนึ่งเป็นเพราะฝ่ายที่ไม่พอใจกับความเข้มงวด องค์การระหว่างประเทศที่มีอยู่ไม่เพียงพอในการดำเนินการ ประกอบกับศาลและคณะตุลาการระหว่างประเทศส่วนใหญ่ยังคงดำเนินการตีความกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ที่มีอยู่มากกว่าที่จะเร่งพัฒนาบรรทัดฐานและหลักการของกฎหมายระหว่างประเทศใหม่ เหล่านี้มีส่วนผลักดันให้รัฐหันไปใช้เวทีความร่วมมืออย่างไม่เป็นทางการหรือซอฟต์แวร์เพิ่มขึ้น²⁴ ในรูปแบบความร่วมมือซึ่งอยู่นอกกรอบกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์และเกี่ยวข้องกับประเทศเกิดใหม่ในเวทีโลกผ่านกระบวนการข้อตกลงที่แตกต่างไปจากเดิม เช่น การประชุมนานาชาติว่าด้วยการขึ้นทะเบียนยา (ICH) ข้อตกลงวิสเซนนาร์ว่าด้วยการควบคุมการส่งออกอาวุธทั่วไป ข้อตกลงโคเปนเฮเกนว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ คำแนะนำเกี่ยวกับธุรกิจและสิทธิมนุษยชน ยุทธศาสตร์โลกว่าด้วยอาหาร เป็นต้น

แนวโน้มการร่างกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ที่ชะลอตัวลงและการเพิ่มขึ้นของซอฟต์แวร์นั้นอาจมีสาเหตุอธิบายได้หลายประการ กล่าวคือ ประการแรก เนื่องจากการเปลี่ยนแปลง

“ We define ‘informal international lawmaking’ as follows: ‘cross-border cooperation between public authorities, with or without the participation of private actors and/or international organizations, in a forum other than a traditional international organization (process informality), and/or as between actors other than traditional diplomatic actors (such as regulators or agencies) (actor informality) and/or which does not result in a formal treaty or other traditional source of international law (output informality)’

²³ World Health Organization, "Global strategy on diet, physical activity and health," (2004).

²⁴ Pauwelyn, Wessel, and Wouters, "When structures become shackles: stagnation and dynamics in international lawmaking.", p.737-738.

การกำหนดนโยบายของรัฐ การชะลอตัวบางส่วนอาจเกิดจากสนธิสัญญาเดิมยังมีบางประเด็นที่คลุมเครือและอาจส่งผลให้การทำสนธิสัญญาใหม่เป็นเรื่องยาก หากมีแนวทางบรรลุเป้าหมายเดียวกันได้ด้วยการใช้วิธีอื่นด้วยการเลือกใช้ตราสารที่สถานะต่ำกว่ากฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ เช่น สนธิสัญญาหลายฉบับได้สร้างบริบทแบบไม่มีผลผูกพันผ่านการประชุมภาคี และ/หรือคณะกรรมการทำงานหรือองค์กรระหว่างประเทศ เช่น ปฏิญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยการประชุมด้านสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ ปฏิญญาปารีสว่าด้วยการประชุมสภาพภูมิอากาศโลก ข้อตกลงบอนน์ต่อพิธีสารเกียวโต เป็นต้น

ประการที่สอง แนวโน้มการร่างกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ที่ชะลอตัวลงเนื่องจากรัฐเริ่มลังเลมากขึ้นเมื่อเผชิญกับรายละเอียดที่มองว่าอาจมีผลกระทบกับกฎหมายภายในประเทศของตนจึงไม่ต้องการข้อผูกพัน เช่น อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ อนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ อนุสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายข้ามแดนของของเสียอันตรายและการกำจัดของเสียอันตราย ตัวอย่างตราสารเหล่านี้มีแนวทางด้านเทคนิคจำนวนมากที่อาจมีผลต่อการไม่ปฏิบัติตาม²⁵ เป็นต้น

ประการที่สาม ประเทศมหาอำนาจใหม่หรือมหาอำนาจเดิมอาจไม่เต็มใจที่จะสร้างความผูกพันระหว่างประเทศ โดยมองว่าข้อผูกพันเหล่านั้นเป็นปัจจัยขัดขวางศักยภาพการเติบโตของประเทศตน เช่น กรณีวิกฤตทางการเงินปี 2007 ปัญหาการเงินภายในประเทศส่งผลกระทบต่อความเป็นผู้นำของสหรัฐอเมริกาและยุโรป ในด้านกฎหมายระหว่างประเทศและกิจการระหว่างประเทศ และส่งผลให้ต้องเลือกกระทำการด้วยความระมัดระวังมากขึ้นในการเข้าสู่กฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ฉบับใหม่ๆซึ่งมีค่าการผูกพันและค่าใช้จ่ายสูง

ประการสุดท้าย เกิดจากการคำนึงถึงผลลัพธ์ใหม่เพื่อตอบสนองกับสังคมที่ทวีความซับซ้อนขึ้นในทุกมิติ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ กฎระเบียบที่เกิดจากความเปลี่ยนแปลงทางสังคมระดับชาติและสังคมระดับสากลไปสู่รูปแบบสังคมเครือข่ายข้ามชาติที่มีความหลากหลายมากขึ้น²⁶ เช่น หน่วยงานกำกับดูแลด้านอุตสาหกรรม การแข่งขันกีฬา ธนาคารกลาง กลุ่ม

²⁵ Jonathan Baert Wiener, "Global environmental regulation: instrument choice in legal context," *Yale LJ* 108 (1998), p.677.

²⁶ Benedict Kingsbury, Nico Krisch, and Richard B Stewart, "The emergence of global administrative law," *Law and contemporary problems* 68, no. 3/4 (2005).

ผลประโยชน์อื่นๆ เป็นต้น²⁷ การเกิดขึ้นของประเทศมหาอำนาจใหม่ เช่น จีน บราซิล อินเดีย แอฟริกาใต้ ประกอบกับภาวะถดถอยของยุโรป ภาพรวมความหลากหลายทางสังคมเหล่านี้ก่อให้เกิดการจัดกลุ่มประเทศใหม่ โดยเฉพาะการยอมรับของผู้มีส่วนได้เสียที่ได้รับผลกระทบต้องการเปลี่ยนแปลงบรรทัดฐานโดยหันไปใช้แนวทางที่ยืดหยุ่นมากขึ้นรวมทั้งสามารถแก้ไขได้อย่างต่อเนื่อง กระบวนการออกกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมก่อให้เกิดการเพิ่มขึ้นของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ ในทำนองเดียวกันผลลัพธ์จากซอฟต์แวร์อาจนำไปสู่กฎเกณฑ์ที่ใช้บริหารข้ามพรมแดนหรือไม่²⁸

3.1.2 เหตุใดรัฐจึงเลือกใช้ซอฟต์แวร์

จากแนวโน้มการออกซอฟต์แวร์เห็นว่ารัฐต้องการแก้ปัญหาต่างๆอย่างรวดเร็ว ยืดหยุ่น และตอบสนองต่อสังคม²⁹ เช่น กรณีการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การประมง กรณีแก้ไขวิกฤตการณ์ หรือกรณีองค์กรที่ไม่ใช่รัฐต้องการสร้างกฎที่เป็นนวัตกรรมใหม่เพื่อสะท้อนความรับผิดชอบต่อสังคมโดยยินยอมให้ผู้กระทำที่ไม่ใช่รัฐลงนามในตราสารและมีส่วนร่วมในกลไกการปฏิบัติตามซึ่งทั้งสองประการทำไม่ได้ในสนธิสัญญา เช่น การเจรจาระหว่างรัฐบาลสหรัฐฯและสหราชอาณาจักร กับองค์กรเอกชนด้านสิทธิมนุษยชน ในการจัดทำหลักจรรยาบรรณว่าด้วยการใช้ซอฟต์แวร์ โดยผู้ดำเนินการที่ไม่ใช่รัฐ เช่น BP, Chevron, Royal Dutch³⁰ หากซอฟต์แวร์อยู่ในส่วนใดส่วนหนึ่งของข้อบังคับ ซอฟต์แวร์อาจเป็นข้อมูลอ้างอิงและเป็นส่วนขยายเพื่อทำความเข้าใจในข้อตกลงตาม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

²⁷ Armin Bogdandy et al., *The exercise of public authority by international institutions: advancing international institutional law*, vol. 210 (Springer Science & Business Media, 2010). pp.11-15

²⁸ Ibid, pp.16.

²⁹ Anna Di Robilant, "Genealogies of soft law," *The American Journal of Comparative Law* 54, no. 3 (2006).

³⁰ Fabián Augusto and Cárdenas Castañeda, "A Call for Rethinking the Sources of International Law: Soft Law and the Other Side of the Coin Un llamado para repensar las fuentes de derecho Internacional: soft law y la otra cara de la moneda," *Anuario Mexicano de Derecho Internacional* 13 (2013).

กฎหมายฮาร์ดลอว์ แม้ไม่ได้สร้างผลผูกพันเป็นรูปธรรมโดยตรง แต่ซอฟต์แวร์เหล่านี้มักจะทำให้บรรลุมัตถุประสงค์ทางกฎหมายหรืออาจกลายเป็นเอกสารที่ผูกพันในสนธิสัญญา³¹

การร่างซอฟต์แวร์จึงมุ่งไปที่การหาทางเลือกอื่น³² เพื่อเป็นเครื่องมือที่บางกรณีคู่สัญญาหรือภาคียังไม่มีความต้องการทำสัญญาหรือข้อตกลง เนื่องจากต้องการพัฒนารายละเอียดของข้อตกลงให้ชัดเจนเสียก่อนหรือต้องการให้ภาคียอมรับและพัฒนามาตรฐานปฏิบัติให้ดีขึ้นจากกรอบความตกลงและทำความเข้าใจเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม³³ ซอฟต์แวร์อาจเป็นการแสดงเจตจำนง และตกลงกันสร้างกระบวนการแก้ปัญหาด้วยความสมัครใจและนำซอฟต์แวร์เข้ามาช่วยเสริมกฎหมายฮาร์ดลอว์ที่มีอยู่แล้ว เช่น การที่รัฐให้อำนาจสมาคมหรือสภาผู้ประกอบการวิชาชีพกำหนดจรรยาบรรณระหว่างสมาชิก หากมีการฝ่าฝืนกฎหมายจะให้อำนาจสั่งการบังคับได้ในลักษณะ Co-regulation³⁴ หลายกรณีการใช้กฎหมายอาจมีการผสมผสานระหว่างซอฟต์แวร์และกฎหมายฮาร์ดลอว์ เช่น ข้อมติของสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อ 10 ธันวาคม 1948 เรื่องปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ข้อมติขององค์การระหว่างประเทศซึ่งเป็นซอฟต์แวร์ที่ได้วางรากฐานกฎเกณฑ์ระหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิมนุษยชน ซึ่งต่อมาได้มีการนำหลักการจากข้อมติดังกล่าวไปจัดทำเป็นกติการะหว่างประเทศเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชนด้านต่างๆ หรือการพัฒนากฎอวกาศซึ่งเกิดขึ้นจากรัฐไม่กักรัฐที่มีส่วนร่วมในกิจการอวกาศ แต่มีอีกหลายรัฐเข้าร่วมในปฏิญญาว่าด้วยกฎควบคุมกิจกรรมของรัฐในการสำรวจและใช้อวกาศ³⁵ หรือปฏิญญาสตอกโฮล์มว่าด้วยแนวทางและหลักการกฎสิ่งแวดล้อม³⁶

³¹ Michael I Jeffery, "Book Review: International Law and the Environment, by Patricia Birnie, Alan Boyle, And Catherine Redgwell," (2009).p. 25.

³² ธรรมนิตย สุ่มันตกุล. *New Legislative Culture: Soft Law*. กค 2549

³³ Jan Klabbbers, "Institutional ambivalence by design: Soft organizations in international law," *Nordic Journal of International Law* 70, no. 3 (2001). pp.403-421.

³⁴ Fabien Terpan, "Soft Law in the E uropean U nion—The Changing Nature of EU Law," *European Law Journal* 21, no. 1 (2015).

³⁵ Obed Y Asamoah, "Declaration of Legal Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space," in *The Legal Significance of the Declarations of the General Assembly of the United Nations* (Springer, 1966).

³⁶ Stockholm Declaration, "Stockholm declaration on the human environment," *Int Legal Mater* 11 (1972).

ความจริงแล้วบางกรณีอาจพบว่าซอฟต์แวร์ที่ไม่มีข้อผูกพันในขณะนั้นๆ อาจเป็นตัวเลือกที่รัฐใช้ในการเจรจาทำข้อผูกพันที่สำคัญด้วยเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม จึงกล่าวได้ว่าซอฟต์แวร์เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการทำสนธิสัญญาหรือข้อตกลงและอาจมีศักยภาพเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ในเวลาต่อไปได้ เช่น อนุสัญญาร็อตเตอร์ดัม ค.ศ. 2004³⁷ มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมความรับผิดชอบร่วมกันและความร่วมมือระหว่างภาคีในการจัดการด้านการค้าระหว่างประเทศของสารเคมีอันตรายบางชนิด เพื่อปกป้องสุขภาพของมนุษย์และสิ่งแวดล้อมจากอันตรายที่อาจเกิดขึ้น หรือบางกรณีซอฟต์แวร์เป็นตัวเสริมข้อตกลงที่มีผลผูกพัน เช่น อนุสัญญาบอนน์ว่าด้วยสัตว์ป่าอพยพ³⁸ อนุสัญญาแอนตาร์กติก³⁹ ข้อตกลง IAEA ว่าด้วยการไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์⁴⁰ อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ เรื่องการเคารพความรู้ดั้งเดิม การเข้าถึงและการแบ่งปันผลประโยชน์⁴¹ เป็นตัวอย่างพื้นฐานความขัดแย้งจนภายหลังการเจรจนำไปสู่ร่างแนวทางการเข้าถึงทรัพยากร พันธุกรรม และการแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมกัน

Principle 21 States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

³⁷ United Nations Environment Programme, "The Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade" (Revised in 2017).

³⁸ Simon Lyster, "The convention on the conservation of migratory species of wild animals (The Bonn convention)," *Nat. Resources J.* 29 (1989).

³⁹ Adriana Fabra and Virginia Gascón, "The Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources (CCAMLR) and the ecosystem approach," *The International Journal of Marine and Coastal Law* 23, no. 3 (2008).

⁴⁰ Jack Howarth, "The Nuclear Non-Proliferation Treaty-Obligations and Rights of States Parties: Balancing the Pillars of Non-Proliferation, Peaceful Use, and Disarmament," *J. Phil. Int'l L.* 8 (2017).

⁴¹ Taking Stock, "The convention on biological diversity," (1992). Article 8(j)

อาจกล่าวได้ว่าเหตุที่รัฐเลือกใช้ซอฟต์แวร์เนื่องจากรัฐต้องการลดความเสี่ยงของภาระผูกพัน ลดความเสี่ยงในการให้คำมั่นสัญญาทางกฎหมาย กล่าวคือ ประการแรกในขณะที่รัฐมีภาระผูกพันทางกฎหมายหลายประการที่ครอบคลุมเรื่องต่างๆ จึงเลือกวิธีกระจายความเสี่ยง โดยรัฐมองว่าซอฟต์แวร์เป็นกลไกประสานที่เหมาะสมในขณะนั้น⁴² รัฐอาจใช้ซอฟต์แวร์เพื่อประสานข้อตกลงระหว่างประเทศซึ่งในอนาคตอาจจะเบี่ยงเบนไปจากสัญญาที่ให้ไว้หรือไม่ ซอฟต์แวร์ยังเป็นเครื่องมือที่สามารถตกลงในระดับเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้เฉพาะ โดยไม่ต้องผ่านกระบวนการที่ซับซ้อนเกี่ยวกับการทำข้อตกลงที่มีข้อผูกพัน เช่น การระบุด้านที่จัดการแข่งขัน ซึ่งโดยปกติแล้วจะมีหลายรัฐต้องการเป็นเจ้าภาพแข่งขัน อย่างไรก็ตามไม่จำเป็นต้องมีสนธิสัญญาอย่างเป็นทางการในการแก้ปัญหาอื่น อันที่จริงการตัดสินใจไม่ได้กระทำโดยรัฐ แต่ทำโดยคณะกรรมการโอลิมปิกสากล (IOC) ซึ่งเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่รัฐไม่มีการควบคุมโดยตรง เมื่อ IOC เลือกเมืองเจ้าภาพแล้วก็จะไม่มีแรงจูงใจให้รัฐอื่นพยายามแข่งขันต่อไป

ประการที่สองเพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสีย เมื่อรัฐเข้าสู่ข้อตกลง รัฐจะพิจารณาไม่เพียงแต่ผลประโยชน์ที่จะได้รับ ยังรวมถึงค่าใช้จ่ายที่รัฐจะต้องแบกรับหากละเมิดด้วย ในบริบทของสัญญาภายในประเทศ ค่าใช้จ่ายในการละเมิดมีความสำคัญน้อยกว่าการละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศที่ตามมาด้วยการคว่ำบาตร การสูญเสียภาพลักษณ์และชื่อเสียงประเทศ⁴³ กรณีข้อตกลงระหว่างประเทศระดับทวิภาคีอาศัยการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันเพื่อหลีกเลี่ยงการสูญเสีย เช่น สนธิสัญญาเขตน้ำน่านน้ำระหว่างสหรัฐ-แคนาดา ค.ศ. 1909 ได้กำหนดการควบคุมน่านน้ำระหว่างสหรัฐกับแคนาดา ประสบความสำเร็จมากกว่าร้อยปีเพราะต่างฝ่ายต่างทราบดีว่าการไม่ปฏิบัติตามจะทำให้อีกฝ่าย

Subject to its national legislation, respect, preserve and maintain knowledge, innovations and practices of indigenous and local communities embodying traditional lifestyles relevant for the conservation and sustainable use of biological diversity and promote their wider application with the approval and involvement of the holders of such knowledge, innovations and practices and encourage the equitable sharing of the benefits arising from the utilization of such knowledge, innovations and practices;

⁴² Andrew T Guzman and Timothy L Meyer, "International soft law," *Journal of Legal Analysis* 2, no. 1 (2010). pp.187-192.

⁴³ Ibid, pp. 192-197.

ละเมิดด้วยเช่นกัน แนวคิดการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันอาจเป็นเหตุผลหนึ่งที่รัฐเลือกใช้ข้อตกลงขอ
 พลอร์แทนสนธิสัญญา เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดของแต่ละฝ่ายได้รับการปฏิบัติตามอย่าง
 ต่อเนื่องซึ่งไม่จำเป็นต้องมีกลไกบังคับอื่นในรูปแบบกฎหมายฮาร์ดลอว์

ประการที่สาม รัฐใช้ขอพลอร์เพื่อควบคุมสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน⁴⁴ ข้อตกลงแบบไม่
 ผูกพันจะช่วยลดการบังคับใช้ในกรณีที่เกิดการเบี่ยงเบนไปจากข้อตกลง รัฐอาจละเมิดข้อผูกพันทาง
 กฎหมายด้วยเหตุผลว่ารัฐต้องการใช้ประโยชน์จากความร่วมมือของพันธมิตร หรือกระตุ้นให้เกิดการ
 เปลี่ยนแปลงของพันธมิตร ด้วยเงื่อนไขว่ารัฐไม่แน่ใจว่ากฎเกณฑ์ที่เห็นด้วยในปัจจุบันจะเหมาะสม
 ที่สุดในอนาคตหรือไม่ เช่น กลุ่มผู้ค้านิวเคลียร์ซึ่งประกอบด้วย 45 รัฐประกาศใช้มาตรการควบคุมการ
 ส่งออกนิวเคลียร์แบบไม่ผูกพัน (NSG) ซึ่งมาตรการนี้อาจมีเนื้อหาผูกพันอยู่ในสนธิสัญญาการไม่แพร่
 ขยายอาวุธนิวเคลียร์ (NPT) การที่สหรัฐอเมริกาได้เจรจาความร่วมมือฝ่ายเดียวกับอินเดีย ซึ่งทำให้
 กลุ่ม NSG ไม่พอใจกับการกระทำของสหรัฐ เนื่องจากอินเดียไม่ได้เป็นภาคีของ NPT และไม่ยอมรับ
 มาตรการการป้องกันที่ออกโดยสำนักงานปรมาณูระหว่างประเทศว่าด้วยการไม่นำนิวเคลียร์ไปใช้กับ
 วัตถุประสงค์ทางทหาร

3.1.3 กลไกการทำงานของขอพลอร์

(1) การปฏิบัติตามขอพลอร์

จากมุมมองว่าเหตุใดรัฐจึงปฏิบัติตามมาตรการของขอพลอร์ เช่น การปฏิบัติตามมติ
 ประมวลกฎ คำประกาศ ข้อตกลง หรือตราสารอื่นๆที่คล้ายคลึงกันเหล่านี้⁴⁵ ซึ่งรัฐและองค์กรระหว่าง
 ประเทศตกลงที่จะใช้ตราสารร่วมกัน ในขณะที่ตราสารเหล่านี้ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่อาจสร้าง
 ผลผูกพันทางการเมืองหรือสังคม รวมถึงความคาดหวังต่อการปฏิบัติตามเช่นเดียวกับกฎหมายฮาร์
 ดลอว์ อาจเป็นไปได้ว่าการปฏิบัติตามบรรทัดฐานที่ไม่มีผลผูกพันเป็นการแสดงให้เห็นถึงกลไก
 ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศในยุคโลกาภิวัตน์ได้ปรับเปลี่ยนไปจากเดิม⁴⁶ ทั้งนี้บรรทัดฐานที่ไม่มีข้อ
 ผูกพันอาจมีประสิทธิผลและเป็นวิธีที่ยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อปัญหา อย่างไรก็ตามขอพลอร์จะ

⁴⁴ Ibid, pp.198-201.

⁴⁵ Dinah Shelton, *Commitment and compliance: The role of non-binding norms in the international legal system* (Oxford University Press on Demand, 2003).

⁴⁶ Shelton, "Soft law. Handbook of international law.". pp19-23.

ประกอบด้วยกลไกหลักสองประการ คือ กลไกการดำเนินงานและกลไกตรวจสอบการปฏิบัติตามให้เป็นไปตามข้อกำหนดโดยมีแนวโน้มว่าผู้ดำเนินการระหว่างประเทศที่ได้รับมอบหมายจะเป็นผู้กำกับดูแลให้ปฏิบัติตามข้อตกลง⁴⁷ ซึ่งบางกรณีอาจปรากฏในรูปแบบการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก (Global Administrative Law: GAL)⁴⁸ และมีมาตรการลงโทษบางประการที่เป็นกลไกยับยั้งการละเมิดซึ่งปัจจุบันหน่วยงานกำกับดูแลที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจสอบการปฏิบัติตามบรรทัดฐานของซอฟต์แวร์ได้มีเพิ่มขึ้นและมีความเป็นไปได้ว่าซอฟต์แวร์จะพัฒนาการตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพและมีบทบาทต่อรัฐเช่นเดียวกับหรือเทียบเท่ากับสนธิสัญญา⁴⁹

หากพิจารณาว่าซอฟต์แวร์ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย การกระทำของรัฐอาจไม่ถือว่าเป็นการละเมิดภาระผูกพันระหว่างประเทศแต่อาจนำไปสู่ผลทางการเมือง จึงมีคำถามว่าความจริงแล้วภาระผูกพันทางกฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญในการปฏิบัติตามข้อกำหนดหรือไม่⁵⁰ หากภาระผูกพันทางกฎหมายทำให้เกิดพฤติกรรมปฏิบัติตามข้อกำหนด แต่ในกรณีที่รัฐยังยินยอมปฏิบัติตามภาระผูกพันที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมายอาจเนื่องมาจากรัฐกังวลถึงผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมในระยะยาวหากไม่ปฏิบัติตามหรือเกรงว่าจะสูญเสียชื่อเสียงที่น่าเชื่อถือทั้งในและระหว่างประเทศ บางครั้งอาจมีแรงจูงใจเรื่องประโยชน์อื่นจึงเลือกปฏิบัติตามซอฟต์แวร์⁵¹

(2) สาเหตุการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดและการใช้มาตรการเพื่อให้ปฏิบัติตาม

การไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดซอฟต์แวร์อาจเกิดจากสาเหตุ 2 ประการ กล่าวคือ ประการแรก รัฐไม่สามารถปฏิบัติตามได้ รัฐอาจเต็มใจที่จะปฏิบัติตามพันธกรณีระหว่างประเทศ แต่ไม่มี

⁴⁷ Shelton, *Commitment and compliance: The role of non-binding norms in the international legal system*.p. 20.

⁴⁸ Daniel E Ho, "Compliance and International Soft Law: Why Do Countries Implement the Basle Accord?," *Journal of International Economic Law* 5, no. 3 (2002). pp.647-688.

⁴⁹ Shelton, *Commitment and compliance: The role of non-binding norms in the international legal system*. pp.41-42.

⁵⁰ Lili Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective" (University of Nottingham, 2009).pp36-37.

⁵¹ Abram Chayes and Antonia Handler Chayes, *The new sovereignty: compliance with international regulatory agreements* (Harvard University Press, 1998).p.3.

ศักยภาพจะทำได้ เนื่องจากการปฏิบัติตามข้อกำหนดอาจต้องใช้ทรัพยากรของประเทศหลายด้าน อย่างไรก็ตามเมื่อรัฐยอมรับข้อตกลงระหว่างประเทศ รัฐจะต้องพัฒนาปรับใช้หรือแก้ไขกฎหมายระดับชาติที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรัฐอาจขาดความสามารถทางเทคนิค⁵² ประการที่สองรัฐอาจไม่ยอมรับกลไกของกฎระเบียบที่มีรายละเอียดเฉพาะเจาะจงด้านการเมือง เศรษฐกิจ วิทยาศาสตร์เทคโนโลยี เนื่องจากปัจจัยเหล่านี้มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ในทางกลับกันบางรัฐอาจใช้ประโยชน์จากความคลุมเครือของภาษาในข้อตกลงเพื่อดำเนินการตามที่ต้องการหรือไม่ต้องการปฏิบัติตาม⁵³ อย่างไรก็ตามมีความพยายามสร้างมาตรการให้ปฏิบัติตามข้อตกลงซอพลอร์ว์ เช่น

1. มาตรการการลงโทษซึ่งอาจเป็นส่วนหนึ่งที่น่าสนับสนุนให้รัฐปฏิบัติตามอาจมีมาตรการ (1) มาตรการลงโทษตามสนธิสัญญา (2) มาตรการลงโทษสมาชิกภาพด้วยการขับออก หรือระงับสิทธิ และ (3) มาตรการลงโทษฝ่ายเดียวหรือหลายรัฐร่วมกันเพื่อให้ฝ่ายหนึ่งปฏิบัติตามซอพลอร์ว์อาจใช้กระบวนการที่ไม่เป็นทางการในรูปแบบคณะกรรมการเพื่อตรวจสอบและแก้ปัญหาการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของรัฐ จะเห็นว่ารูปแบบนี้เป็นมาตรการมุ่งเน้นเพื่อป้องกันการละเมิดด้วยการตรวจสอบมากกว่าการสอบสวนภายหลัง เช่น ระบบแจ้งเตือนล่วงหน้าอย่างมีประสิทธิภาพด้วยการรายงานต่อภาคีถึงปัญหาการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด⁵⁴ ความจริงแล้วในทางปฏิบัติกำหนดมาตรการลงโทษอาจไม่ใช่การแก้ปัญหา แต่อาจกลายเป็นเรื่องที่สามารถสร้างความตึงเครียด กล่าวคือโดยพื้นฐานนั้นรัฐปฏิบัติตามข้อกำหนดไม่ใช่เพราะมีมาตรการลงโทษ แต่เนื่องจากรัฐมีแรงจูงใจที่จะปฏิบัติตามข้อตกลง⁵⁵

2. มาตรการปฏิเสธประโยชน์ บางองค์การระหว่างประเทศ เช่น องค์การการเงินระหว่างประเทศสามารถกำหนดมาตรการให้ปฏิบัติตามด้วยการให้หรือปฏิเสธประโยชน์ที่จะให้ เช่น นโยบายการปฏิบัติตามเงื่อนไขของธนาคารโลก ในทำนองเดียวกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศโดยปฏิเสธ

⁵² Jacob Werksman, James Cameron, and Peter Roderick, *Improving compliance with international environmental law* (Routledge, 2014). p.12.

⁵³ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective." pp 39-40.

⁵⁴ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective." pp 43-44.

⁵⁵ Ibid, pp. 41-42.

ความช่วยเหลือหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไข การกีดกันผลประโยชน์ดังกล่าวอาจเป็นมาตรการลงโทษที่ทรงพลังที่องค์กรระหว่างประเทศสามารถใช้กับรัฐ⁵⁶

3. การสร้างระบบเครือข่ายที่แต่ละรัฐนำซอฟต์แวร์ไปปฏิบัติตามอย่างกว้างขวาง หรือ snowball effect ทำให้ซอฟต์แวร์นั้นเกิดจากการยอมรับโดยสมัครใจคล้ายกับระบบเครือข่ายที่มีฐานผู้นำไปใช้เป็นจำนวนมากจนทำให้เกิดการยอมรับด้วยการเชื่อมโยงโครงข่ายทั่วโลกเข้าด้วยกัน และเสริมด้วยการดำเนินการขององค์กรระหว่างประเทศซึ่งเป็นผู้กำหนดมาตรฐานที่มีประสิทธิภาพในระดับสากล การมีกฎระเบียบชัดเจนจะส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญในแง่การปฏิบัติตามให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล บางกรณี snowball effect อาจผลักดันกฎระเบียบไปสู่ระดับมาตรฐานที่ขยายเกินกว่าขอบเขตปัญหาหรือไม่⁵⁷

4. มาตรการลงโทษที่องค์กรระหว่างประเทศใช้กับรัฐ⁵⁸ องค์กรระหว่างประเทศอาจกำหนดมาตรการลงโทษแตกต่างจากที่มีอยู่ในรัฐ เนื่องจากหน่วยงานเหล่านี้ไม่ได้ใช้อำนาจรัฐ อย่างไรก็ตามบางองค์กรมีอำนาจมากกว่าบางรัฐ เช่น IMF หากปฏิเสธความช่วยเหลือเพิ่มเติมเนื่องจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการช่วยเหลือ รัฐต้องเผชิญกับวิกฤตสภาพคล่องทางการเงิน แม้องค์กรระหว่างประเทศหลายแห่งไม่ได้ควบคุมทรัพยากรทางการเงินขนาดใหญ่ประเภทนี้ มาตรการลงโทษจะมีประสิทธิผลสำหรับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด มาตรการลงโทษตามข้อกำหนดอื่นๆที่กำหนดโดยองค์กรระหว่างประเทศขึ้นอยู่กับระดับที่ได้รับมอบหมายให้ควบคุมการกระทำของรัฐ เช่น การรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลอาจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะหน้าที่การรายงานขององค์กรระหว่างประเทศต่อที่ประชุมสหประชาชาติหรือต่อที่ประชุมภาคีสันติสัญญา แบบแผนการดำเนินการตามหลักจรรยาบรรณหรือประมวลกฎหมายที่บังคับใช้โดยองค์กรระหว่างประเทศที่รายงานความเห็นเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามซอฟต์แวร์ รายงานอาจส่งผลให้เกิดแรงกดดันทางการเมืองต่อรัฐที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด 202/86 เช่น ส่วน G ของ RBP Code กำหนดจัดตั้งกลุ่มผู้เชี่ยวชาญทำหน้าที่รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูล คำแนะนำและรายงาน เป็นต้น

⁵⁶ Ibid, pp 44-47.

⁵⁷ Ibid, p 48.

⁵⁸ Ibid.pp.85-86

(3) การบังคับใช้และการระงับข้อพิพาทของซอฟต์แวร์

ประเด็นการระงับข้อพิพาทในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดอาจเป็นอีกวิธีหนึ่งที่ใช้แยกแยะกฎหมายฮาร์ดลอร์กับซอฟต์แวร์ เช่น การระงับข้อพิพาทภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยกฎหมายทางทะเล⁵⁹ เป็นหนึ่งในตัวอย่างของสนธิสัญญาซึ่งอยู่ภายใต้การบังคับใช้แบบกฎหมายฮาร์ดลอร์ผ่านกลไกการระงับข้อพิพาทซึ่งเกี่ยวข้องกับทั้งศาลระหว่างประเทศ (ICJ) และศาลอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศว่าด้วยกฎหมายทางทะเล อนุสัญญากำหนดความรับผิดชอบตามกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้อนุสัญญาฯ ซึ่งรวมถึงประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล เป็นต้น นอกจากนี้การใช้วิธีหลีกเลี่ยงข้อพิพาทก็เป็นกลไกบังคับใช้ซอฟต์แวร์ โดยปัญหาต่างๆได้รับการประนีประนอมและหลีกเลี่ยงการมอบหมายบุคคลที่สามหรือกำหนดแนวทางในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามไว้ในรูปแบบการแก้ไขมากกว่าการพิจารณาดำเนินคดี โดยอาศัยการโน้มน้าวหรือการระงับสิทธิตามสัญญาเมื่อมีการละเมิดข้อกำหนด⁶⁰ ข้อความหลีกเลี่ยงอาจมี 2 ประเภท กล่าวคือ ประเภทแรกใช้ถ้อยคำเฉพาะซึ่งช่วยให้การตีความและบังคับใช้บรรทัดฐานเป็นไปตามที่เห็นควร เช่น ปฏิญญาว่าด้วยการลงทุนระหว่างประเทศและวิสาหกิจชุมชน ค.ศ. 1976⁶¹ ระบุว่าประเทศสมาชิกควรปกป้องผลประโยชน์ที่สำคัญด้านความปลอดภัยและปฏิบัติตามข้อตกลงที่เกี่ยวข้องกับสันติภาพและความมั่นคง หรือตัวอย่างขั้นตอนการบังคับใช้ซอฟต์แวร์ที่ภาคีไม่ปฏิบัติตามในพิธีสารมอนทรีออล ปี 1987⁶² ระบุว่าเมื่อมีปัญหาเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดให้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการดำเนินการซึ่งประกอบด้วยตัวแทนจาก 10 ภาคีที่ได้รับเลือกจากแต่ละเขตภูมิภาค คณะกรรมการจะดำเนินการเจรจาแนวทางแก้ไขเพื่อหาข้อยุติอย่างฉันทามติภายใต้อนุสัญญาและรายงานต่อที่ประชุมภาคีเพื่อดำเนินการให้ภาคีปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยการ ให้ความช่วยเหลือด้านความรู้เทคนิควิธีที่

⁵⁹ Alan E Boyle, "Some reflections on the relationship of treaties and soft law," *International & Comparative Law Quarterly* 48, no. 4 (1999), pp.909-910.

⁶⁰ Patricia W Birnie and WE Butler, "Legal Techniques of Settling Disputes: The 'Soft Settlement' Approach," *Perestroika and International Law* (1990), p.177.

⁶¹ the 1976 OECD Declaration on International Investment and Multinational Enterprise

⁶² Osamu Yoshida, "Soft enforcement of treaties: The Montreal protocol's noncompliance procedure and the functions of internal international institutions," *Colo. J. Int'l Envtl. L. & Pol'y* 10 (1999). Article 8, and Annex IV, as adopted at Copenhagen in 1992.

เหมาะสม สนับสนุนด้านการเงินเพื่อการแก้ไขหรือการระงับสิทธิของสมาชิก หรือในมาตรา 18 ของพิธีสารเกียวโตภายใต้กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ⁶³ ระบุขั้นตอนการเจรจาเมื่อมีกรณีการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยใช้กลไกการให้คำปรึกษาเพื่อแก้ไขปัญหการไม่ปฏิบัติตามและหลีกเลี่ยงข้อพิพาทโดยไม่ใช้กลไกการพิจารณคดี ไม่มีบทลงโทษหรือการระงับสิทธิกลไกเหล่านี้เป็นไปในลักษณะเพียงเพื่อแนะนำแนวทางปฏิบัติกำหนดความร่วมมือและส่งเสริมความเข้าใจ⁶⁴

กลไกการระงับข้อพิพาทของซอพลอร์แสดงถึงการเคลื่อนตัวออกไปจากการระงับข้อพิพาทที่เป็นทางการซึ่งมีผลผูกพันกับบุคคลที่สาม เป็นลักษณะกลไกที่พยายามแก้ไขข้อพิพาทผ่านกระบวนการทางการเมืองมากกว่ากระบวนการยุติธรรม⁶⁵ ด้วยเหตุผลว่า (1) ตราสารที่ไม่มีภาระผูกพันทางกฎหมาย แม้กฎหรือข้อกำหนดจะสื่อถึงภาระผูกพัน แต่ผลที่ตามมาของการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดนั้นไม่รุนแรงหรือไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางกฎหมายเท่าที่ควร ในทางกลับกันถ้าต้องใช้กลไกการตัดสินอย่างเป็นทางการทุกกรณีก็อาจส่งผลกระทบต่อความสามารถของแต่ละรัฐที่อาจมีศักยภาพและทรัพยากรการเงินไม่เท่าเทียมกัน ในขณะที่การเน้นความร่วมมือจะสอดคล้องกับแนวคิดความร่วมมือภายใต้ข้อตกลงตั้งแต่เริ่มต้น⁶⁶ (2) การบังคับใช้ซอพลอร์เหมาะกับแนวทางกำกับดูแลที่ให้ความสำคัญกับการป้องกันปัญหา และ (3) ตามข้อตกลงของซอพลอร์ เมื่อรัฐใดรัฐหนึ่งไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับประเด็นที่ละเอียดอ่อนย่อมส่งผลกระทบต่อภาคีโดยรวม จึงจำเป็นต้องอาศัยกระบวนการหลากหลายด้านเพื่อผลักดันให้เกิดการปฏิบัติตามข้อกำหนด จะเห็นว่าประเด็นที่มีความละเอียดอ่อน เช่น ประเด็นด้านสิ่งแวดล้อม การบังคับใช้ซอพลอร์เป็นกลไกที่ให้ผลดีมากกว่ากลไกทางกระบวนการยุติธรรมของกฎหมายฮาร์ดลอร์⁶⁷

⁶³ Martti Koskenniemi, "Breach of Treaty or Non-Compliance? Reflections on the Enforcement of the Montreal Protocol '(1993)," *Yearbook of International Environmental Law* 3.pp.123.

⁶⁴ Boyle, "Some reflections on the relationship of treaties and soft law." pp.910.

⁶⁵ Jacob Werksman, *Responding to non-compliance under the climate change regime* (Organisation for Economic Co-operation and Development, 1999). pp.85.

⁶⁶ Boyle, "Some reflections on the relationship of treaties and soft law." pp.912.

⁶⁷ Ibid,913.

นอกจากนี้ซอฟต์แวร์อาจมีการบังคับใช้มาตรการลงโทษทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าซอฟต์แวร์นั้นเป็นซอฟต์แวร์ตามกฎหมายหรือไม่ ซอฟต์แวร์ทางกฎหมายอาจพบได้ในสนธิสัญญาหรือเป็นส่วนหนึ่งของสนธิสัญญาและมีข้อผูกพันกับองค์ระหว่งประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ ในขณะที่ซอฟต์แวร์ที่ไม่ใช่กฎหมายส่วนใหญ่เป็นมาตรการลงโทษทางการเมืองและเศรษฐกิจ⁶⁸ ได้แก่ มติข้อตกลง ประมวลกฎหมายหรือจรรยาบรรณซึ่งเป็นอีกรูปแบบหนึ่งของซอฟต์แวร์ที่ใช้ควบคุมพฤติกรรมของบุคคลภายในรัฐแม้จะไม่ใช่กฎหมาย⁶⁹ โดยซอฟต์แวร์อาจนำไปเป็นกฎหมายระดับชาติ อย่างไรก็ตามการนำซอฟต์แวร์มาใช้และปฏิบัติตามข้อกำหนดเป็นการแสดงความรับผิดชอบของรัฐต่อข้อตกลงระหว่างประเทศ⁷⁰

(4) ความรับผิดชอบทางซอฟต์แวร์

ความรับผิดชอบทางซอฟต์แวร์มีประเด็นให้พิจารณา กล่าวคือ ประเด็นซอฟต์แวร์ได้กลายเป็นข้อบังคับอย่างไร ขั้นตอนในการนำซอฟต์แวร์ไปใช้เป็นการหลีกเลี่ยงขั้นตอนทางนิติบัญญัติหรือไม่ ความร่วมมือระหว่างรัฐส่งผลต่อข้อผูกพันหรือไม่ เมื่อตราสารไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดแวร์จึงต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางกฎหมายที่มีอยู่และจะควบคุมผลกระทบเหล่านี้ได้อย่างไร เจตนาของคู่สัญญาเป็นการตกลงกันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ และซอฟต์แวร์อาจนำไปสู่บริหารกฎระเบียบทั่วโลกหรือไม่

ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดแวร์ ความรับผิดชอบของรัฐทางกฎหมายระหว่างประเทศเป็นเรื่องสำคัญในฐานะที่รัฐเป็นผู้ทรงสิทธิ แม้ว่าในปัจจุบันจะมีผู้ทรงสิทธิอื่นๆในทางกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น องค์การระหว่างประเทศ องค์การเอกชนระหว่างประเทศก็ตาม แต่รัฐยังมีบทบาทสำคัญตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ความรับผิดชอบของรัฐเป็นภาระหน้าที่ที่รัฐพึงปฏิบัติเพื่อแก้ไขสถานการณ์อันเนื่องมาจากการที่รัฐละเมิดกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งขึ้นอยู่กับว่าพันธกรณีระหว่างประเทศเรื่องนั้นๆเป็นอย่างไร ผลทางกฎหมายจากความรับผิดชอบระหว่างประเทศโดยการ

⁶⁸ Tadzysz Grnchalla-Wesierski, "A Framework for Understanding Soft Law"(1984)," *McGill Law Journal* 30. pp.39-43.

⁶⁹ Raymond J Waldman, "Regulating International Business Through Codes of Conduct," *Books* (1980). p.27.

⁷⁰ Michael Bothe, "Legal and Non-Legal Norms—a meaningful distinction in international relations?," *Netherlands Yearbook of International Law* 11 (1980). p.91.

กระทำผิดระหว่างประเทศเป็นไปตามจารีตประเพณีที่สะท้อนใน มาตรา 28 และมาตรา 29 ของ บทบัญญัติว่าด้วยความรับผิดชอบของรัฐสำหรับการฝ่าฝืนพันธกรณีระหว่างประเทศ ค.ศ. 2001⁷¹

ประเด็นซอฟต์แวร์ได้กลายเป็นข้อบังคับอย่างไร้ที่ติ ประการแรก เรื่องอิทธิพลบาง ประการของซอฟต์แวร์ต่อกระบวนการออกกฎหมายระหว่างประเทศ เช่น ซอฟต์แวร์ในยุโรปได้ กลายเป็นเครื่องมือสำคัญในการสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศที่ประสบความสำเร็จเพื่อใช้จัดการ กับความซับซ้อนของกิจการยุโรปและความหลากหลายในข้อจำกัดของการเจรจาต่อรองเรื่องอำนาจ อิทธิปไตย อีกทั้งสามารถประสานความหลากหลายด้านนโยบายเศรษฐกิจยุโรป ซึ่งต่อมาปรากฏว่า ข้อตกลงที่ไม่ผูกพันอย่างเป็นทางการเหล่านี้สามารถสร้างผลกระทบในทางปฏิบัติและกลายเป็นข้อ ผูกพันทางการเมือง สังคม และจริยธรรมสำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น กลไกการจ้างงานที่กำหนด วัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้เป็นนโยบายและเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างแรงกดดันต่อประเทศสมาชิก ให้ปรับปรุงแนวทางปฏิบัติภายในประเทศของตน กลไกเหล่านี้สร้างระบบการปรึกษาหารือในประเด็น สำคัญระหว่างประเทศเกี่ยวกับข้อกังวลของกันและกัน รวมทั้งมีแนวโน้มที่รัฐอาจรวมข้อตกลงนำเข้าไป เป็นกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศซึ่งจะส่งผลให้ ซอฟต์แวร์มีบทบาทสำคัญต่อการเสริมสร้าง ความเชื่อมโยงระหว่างองค์กรกับบุคคลหรือนิติบุคคลจนกลายเป็นนโยบายรัฐร่วมกัน นอกจากนี้ แนวคิดกฎหมายจารีตประเพณีว่าด้วยการประกาศแนวทางปฏิบัติร่วมกันเป็นข้อความที่ไม่ผูกพันและ เป็นการแสดงความเห็นของประชาคมโลก โดยพิจารณาจากสิ่งที่ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ ปี 1986 ที่คำนึงถึงมติสำคัญหลายประการที่รับรองโดยสมัชชาใหญ่แห่งสหประชาชาติ กล่าวคือ “ผล จากการยินยอมรับมติต่างๆและข้อความของข้อตกลงดังกล่าวอาจเข้าใจว่าเป็นการยอมรับความ ถูกต้องของกฎหรือชุดของกฎที่ประกาศเป็นมติ”⁷²

ประเด็นซอฟต์แวร์กับหลักนิติธรรม ในประเด็นความชอบธรรมเห็นว่าขั้นตอนในการนำ ซอฟต์แวร์ไปใช้เป็นการหลีกเลี่ยงขั้นตอนทางนิติบัญญัติหรือไม่ เช่น มติคณะมนตรีสภาพยุโรปได้ใช้

⁷¹ James Crawford, "ILC articles on the responsibility of states for internationally wrongful acts (2001)," *State Responsibility* 4, no. 2.

⁷² Arif Ahmed and Jahid Mustofa, "Role of soft law in environmental protection: an overview," *Global Journal of Politics and Law Research* 4, no. 2 (2016). The UN General Assembly: “the effect of consent to the text of such resolutions...may be understood as an acceptance of the validity of the rule or set of rules declared by the resolution by themselves.”

แนวทางสำคัญสำหรับซอฟต์แวร์เพื่อหลีกเลี่ยงองค์กฤษฎีคดี ดังนั้นการใช้ขั้นตอนซอฟต์แวร์เช่นนี้ เป็นการขัดกับหลักการของประชาธิปไตยและหลักนิติธรรมตามมาตรา 6 ของสนธิสัญญาสหภาพยุโรป⁷³หรือไม่ กรณีที่ศาลสหภาพยุโรปมองข้ามประเด็นการไม่มีอำนาจผูกพันทางกฎหมายและยอมรับว่าซอฟต์แวร์สามารถสร้างผลกระทบทางกฎหมายบางอย่างได้นั้น อย่างไรก็ตามประเด็นดังกล่าวขึ้นอยู่กับมุมมองคำจำกัดความของซอฟต์แวร์ บางกรณีเห็นว่าซอฟต์แวร์ไม่ควรมีการตัดสินและการบังคับใช้เพราะอาจทำให้ความแน่นอนของกฎหมายลดลงและเป็นการยกระดับผลบังคับใช้ซอฟต์แวร์มากขึ้น ซึ่งหากเป็นเช่นนั้นซอฟต์แวร์ก็จะแยกไม่ออกจากกฎหมายฮาร์ดแวร์เมื่อมีการละเมิด อย่างไรก็ตามการบังคับใช้ซอฟต์แวร์ที่ในที่สุดแล้วอาจเปลี่ยนเป็นกฎหมายฮาร์ดแวร์ควรเกิดขึ้นในบางกรณีเท่านั้น⁷⁴

ประเด็นความร่วมมือที่ได้รับความยินยอมจากรัฐ ตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ ฮาร์ดแวร์ ความยินยอมของรัฐในการเข้าผูกพันตามสนธิสัญญาด้วยการลงนามในสนธิสัญญา แต่ยังไม่มีความผูกพันจนกว่าจะได้แสดงความยินยอมด้วยการให้สัตยาบัน ซึ่งต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร และใช้กับข้อบททั้งหมดของสนธิสัญญา ส่วนความยินยอมรูปแบบใหม่ของซอฟต์แวร์อาจมาจากแหล่งอื่นได้ เช่น ความร่วมมือกับบรรทัดฐานที่ขอบด้วยกฎหมายของเอกชน⁷⁵ แนวความคิดนี้มองว่าไม่มี

⁷³ Mark Dawson, "Soft Law and the Rule of Law in the European union: Revision or Redundancy?," (2009). Resolution of the European Parliament 'on the institutional and legal implications of the use of soft law instruments' 2007/2028(INI), p.1.

⁷⁴ Order of the President of the Court, "Case 310/85 R, Deufil GmbH & Co. KG v Commission of the European Communities (State aid for the production of polyamide and polypropylene yarn)" (6 February 1986). https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:61985CO0310_SUM&from=ES.

⁷⁵ Pauwelyn, Wessel, and Wouters, *Informal international lawmaking*. pp.500-516.

"We distinguish between (i) 'accountability mechanisms strictly defined', that is, ex post and institutionalized mechanisms holding an actor to account for its activities (e.g., electoral, hierarchical, supervisory, fiscal, and legal), (ii) 'preconditions' required to enable such accountability mechanisms to work (such as transparency, the setting of a clear mandate or benchmark against which an actor can be held accountable), and (iii) 'other accountability

เหตุผลที่จะมีเพียงกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์เท่านั้นที่มีความชอบธรรมหรือรับผิดชอบตามกฎหมาย⁷⁶

ประเด็นความร่วมมือรูปแบบใหม่อาจนำไปสู่การหลีกเลี่ยงกฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ ในบริบทของความร่วมมือรูปแบบใหม่นอกจากความยินยอมจากรัฐแล้ว นอกนั้นก็ไม่มีหลักประกันที่เป็นข้อผูกพัน ดังนั้นความร่วมมือรูปแบบใหม่นี้ควรจัดให้มีกระบวนการที่โปร่งใสครอบคลุม คาดการณ์ได้ และได้รับการอธิบายอย่างชัดเจนและสอดคล้องกันโดยฉันทามติในวงกว้าง เพื่อพัฒนาไปสู่บรรทัดฐานร่วมกัน⁷⁷ เพื่อให้สอดคล้องกับแนวโน้มโลกที่ซับซ้อนมากขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เช่น กฎระเบียบของตลาดการเงิน มาตรฐานเรื่องสุขภาพ มาตรฐานความปลอดภัยของอาหาร⁷⁸ เห็นได้ว่าความสำคัญของการรับผิดชอบขึ้นอยู่กับระเบียบข้อบังคับและหน่วยงานควบคุมตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด ในขณะที่กฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ขับเคลื่อนด้วยความยินยอมของรัฐ สนธิสัญญาอย่างเป็นทางการต้องอาศัยต้นทุนทางธุรกรรมจำนวนมาก และเมื่อได้ข้อสรุปแล้วก็อาจยากที่จะปรับให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ในทางกลับกันความร่วมมือรูปแบบใหม่หรือซอฟต์แวร์มุ่งอาศัยฉันทามติของผู้มีส่วนได้เสีย ความร่วมมือรูปแบบใหม่สามารถตอบสนองได้ในวงกว้างและปรับให้เข้ากับความต้องการของสังคมสมัยใหม่ได้ดีขึ้น ในขอบเขตนี้กฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์จึงไม่ใช่ทางเลือกแรกที่ดีที่สุดอีกต่อไป

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

promoting measures' (ensuring the responsiveness of actors, such as ex ante appointments, peer pressure or market-based sanctions)."

⁷⁶ Gunther Teubner, "Breaking frames: the global interplay of legal and social systems," (JSTOR, 1997). pp.413-414.

⁷⁷ Ramses A Wessel, "Regulating technological innovation through informal international law: The exercise of international public authority by transnational actors," in *Regulating technological innovation* (Springer, 2011).

⁷⁸ Galf-Peter Calliess and Peer Zumbansen, *Rough consensus and running code: a theory of transnational private law* (Bloomsbury Publishing, 2010).

ประเด็นเจตนาของคู่สัญญาเป็นการตกลงกันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ ความร่วมมือรูปแบบใหม่หรือซอฟต์แวร์มีผลกับกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดแวร์หรือไม่⁷⁹ เมื่อพิจารณาสนธิสัญญาตามความหมายของอนุสัญญาเวียนนา ระบุสาระสำคัญของข้อตกลงที่ได้รับการยอมรับจากรัฐต่างๆ ศาลและตุลาการระหว่างประเทศมักอ้างถึงหรือนำไปเป็นส่วนหนึ่งของแถลงการณ์กฎหมายระหว่างประเทศ การคำนึงถึงเจตนาของคู่สัญญาเป็นการตกลงกันภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศหรือไม่ ในกิจการระหว่างประเทศการกล่าวถ้อยคำมีนัยสำคัญเชิงบรรทัดฐานและเป็นไปตามรูปแบบการยินยอมโดยผู้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องจะต้องถูกสันนิษฐานว่ามีผลผูกพันทางกฎหมาย ดังนั้นภาคีต้องจัดให้มีภาษาที่ชัดเจนหรือองค์ประกอบตามบริบทอื่น ๆ ที่แสดงให้เห็นว่าตราสารนี้ไม่มีผลผูกพันหรือไม่ได้เป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายระหว่างประเทศ อาจกล่าวได้ว่ากฎหมายระหว่างประเทศรูปแบบใหม่หรือซอฟต์แวร์ไม่อยู่ภายใต้แหล่งที่มาดั้งเดิมของกฎหมายระหว่างประเทศที่กำหนดไว้ในมาตรา 38 ของ ICJ เช่น การที่รัฐมิได้ตั้งใจจะตกลงภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศหรือผู้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนไม่สามารถสร้างกฎหมายระหว่างประเทศได้ตั้งแต่แรก ด้วยเหตุนี้แม้พิจารณาว่าตราสารทางกฎหมายที่ไม่เป็นทางการจะไม่ใช่กฎหมายระหว่างประเทศ แต่ก็สามารถ (1) มีผลทางกฎหมาย และ/หรือ (2) อยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมายและ/หรือถูกควบคุมโดยกฎหมาย ไม่ว่าจะในรูปแบบกฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายภายในหรือกฎเกณฑ์ภายใน

ประเด็นเมื่อตราสารไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของกฎหมายระหว่างประเทศจึงต้องพิจารณาถึงผลกระทบทางกฎหมายที่มีอยู่และจะควบคุมผลกระทบเหล่านี้ได้อย่างไร จึงจำเป็นต้องมีการตรวจสอบ (1) แหล่งที่มา ความน่าเชื่อถือ และอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานที่สร้างบรรทัดฐาน (2) ความโปร่งใสและเป็นกลางในการอธิบายรายละเอียดของบรรทัดฐาน และ (3) สาระสำคัญและการยอมรับจากฉันทามติโดยรวม เกณฑ์ 3 ข้อนี้หมายถึงผู้มีอำนาจ กระบวนการ และสาระสำคัญซึ่งเชื่อมโยงกลับไปยังคำจำกัดความของการออกซอฟต์แวร์ซึ่งกำหนดเกี่ยวกับผู้ดำเนินการ กระบวนการ

⁷⁹ meta-norms⁷⁹ เป็นกฎทางสังคมที่ปฏิบัติตามหลักของบรรทัดฐานเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการบรรลุผลด้วยวิธีการควบคุมด้านกฎระเบียบ ใน Janice E Thomson, "Norms in international relations: A conceptual analysis," *International Journal of Group Tensions* 23, no. 1 (1993). pp.67-83.

และผลลัพธ์ที่ปฏิบัติตามมาตรฐานนั้น⁸⁰ เช่น มาตรฐาน Basel มาตรฐาน ISO สิ่งเหล่านี้สะท้อนถึงการตีความโดยสุจริตตามข้อตกลงของภาคี สนธิสัญญาบางฉบับอาจอ้างอิงถึงบรรทัดฐานหรือองค์กรภายนอกไว้โดยตรงหรือโดยอ้อม เช่น อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 อ้างถึงองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและหลักประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอย่างชัดแจ้ง และกำหนดให้รัฐต้องจัดทำกฎหมาย กฎระเบียบให้สอดคล้องกับหลักการของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม⁸¹ เป็นต้น การคำนึงถึงผลลัพธ์เพื่อตอบสนองกับสังคมที่ทวีความซับซ้อนขึ้นในทุกมิติ ทั้งการเมือง เศรษฐกิจ เทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ จะเห็นว่าการเกิดสังคมที่หลากหลายและซับซ้อนเหล่านี้ผลักดันให้เกิดกระบวนการออกกฎหมายที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมและก่อให้เกิดผลลัพธ์ใหม่ของซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ ในทำนองเดียวกันผลลัพธ์จากซอฟต์แวร์อาจนำไปสู่กฎระเบียบที่ใช้บริหารข้ามรัฐ⁸²

(5) แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก

แนวคิดเรื่องการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก (Global Administrative Law: GAL) มีพื้นฐานมาจากการบริหารด้วยหลักธรรมาภิบาลสากลเป็นการจัดระเบียบและกำหนดรูปแบบในลักษณะของกฎระเบียบ GAL จึงเกี่ยวข้องกับกฎระเบียบข้ามรัฐและออกแบบมาเพื่อจัดการกับการพึ่งพาอาศัยกันแบบโลกาภิวัตน์ในด้านต่างๆที่มีลักษณะเฉพาะ เช่น ระเบียบเกี่ยวกับการพัฒนาและ

⁸⁰ ISEAL Alliance, "ISEAL code of good practice for setting social and environmental standards," *Oxford, ISEAL Alliance* (2006).

This Code of Good Practice is imposed on ISEAL's membership, including the Forest Stewardship Council, the Rainforest Alliance, the Marine Stewardship Council, the Fair Trade Labelling Organization, and others. As Schepel, *supra* note 140, notes: 'These procedures were not adopted spontaneously out of a collective civic awakening: they have evolved in response to demands by public authorities and courts.'

⁸¹ UNESCO, "Short International Convention against Doping in Sport." which expressly refers to the World Anti-Doping Agency and its Code, and requires that states align their anti-doping legislation with the WADC principles, discussed in Lorenzo Casini, "Domestic public authorities within global networks: institutional and procedural design, accountability, and review," (2012). pp.385.

⁸² Kingsbury, Krisch, and Stewart, "The emergence of global administrative law."

ความช่วยเหลือทางการเงินแก่ประเทศกำลังพัฒนา กฎระเบียบการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม กฎระเบียบด้านการเงินการธนาคาร การสื่อสารโทรคมนาคม การค้าและบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎระเบียบการเคลื่อนย้ายประชากรข้ามพรมแดน เป็นต้น ความร่วมมือด้านกฎระเบียบระหว่างประเทศเกิดขึ้นผ่านทางสนธิสัญญาด้วยการจัดตั้งหน่วยงานรับผิดชอบในการบริหารงานข้ามรัฐ ดังนั้นรายละเอียดและการดำเนินการตามกฎระเบียบส่วนใหญ่จะกำหนดโดยองค์กรระหว่างประเทศหรือองค์กรเอกชนระหว่างประเทศซึ่งไม่ได้อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐบาลหรือกฎหมายภายใน⁸³

รูปแบบโครงสร้างพื้นฐานของการกำกับดูแลกฎระเบียบทั่วโลกที่มีอยู่ ได้แก่ (1) ดำเนินการโดยองค์กรระหว่างประเทศที่จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการ (2) ดำเนินการโดยหน่วยงานกำกับดูแลระดับชาติภายใต้สนธิสัญญาและเครือข่ายความร่วมมืออื่นๆ และ (3) ดำเนินการโดยองค์กรเอกชน⁸⁴

(1) องค์กรระหว่างประเทศที่เป็นทางการซึ่งกำหนดโดยสนธิสัญญาหรือข้อตกลง เป็นผู้มีบทบาทในการบริหารหลัก เช่น คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติและคณะกรรมการย่อย เช่น (1.1) ข้อเสนอแนะของคณะกรรมการทำงานเฉพาะกิจเพื่อดำเนินมาตรการทางการเงิน (Financial Action Task Force : FATF) เกี่ยวกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการต่อต้านการฟอกเงินและสนับสนุนการเงินแก่การก่อการร้าย (Anti-Money Laundering and the Financing of Terrorism Global Standard : AML/CET)⁸⁵ (1.2) มาตรฐานการกำหนดธรรมเนียมปฏิบัติของธนาคารโลกสำหรับประเทศ

⁸³ Giuliana Ziccardi Capaldo, "Managing Complexity within the Unit of the Circular Web of the Global Law System: Representing a'Communal Spider Web'," *THE GLOBAL COMMUNITY-Yearbook of International Law and Jurisprudence (2011) Volume I* (2011).

⁸⁴ Giacinto della Cananea, "The European Union's mixed administrative proceedings," *Law and Contemporary Problems* 68, no. 1 (2004).

⁸⁵ The FATF Recommendations International Standards on Combating Money Laundering and the Financing of Terrorism & Proliferation คณะทำงานเฉพาะกิจ (TAFT) เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล อาณัติของ FATF คือการจัดตั้งมาตรฐานด้านต่างๆ และส่งเสริมให้มีการใช้มาตรการทางกฎหมาย มาตรการด้านการกำกับดูแล และมาตรการด้านการปฏิบัติการ ข้อเสนอแนะของ FATF กำหนดรายละเอียดของ

กำลังพัฒนาเพื่อได้รับการช่วยเหลือทางการเงิน⁸⁶ และ (1.3) มาตรฐานการประเมินความเสี่ยงด้านสุขภาพของโลกและการออกคำเตือนขององค์การอนามัยโลก เป็นต้น

(2) การบริหารแบบผสมผสานระหว่างรัฐบาลกับเอกชนที่รวมเอาผู้ดำเนินการของภาครัฐและเอกชนเข้าด้วยกัน เช่น (2.1) คณะกรรมการ Codex Alimentarius Commission⁸⁷ ซึ่งนำมาตรฐานด้านความปลอดภัยของอาหารมาใช้ผ่านกระบวนการตัดสินใจและสร้างมาตรฐานที่มีผลบังคับผ่านข้อตกลงภายใต้กฎหมาย WTO (2.2) หน่วยงานกำกับดูแล Internet Corporation for Assigned Names and Numbers (ICANN)⁸⁸ ซึ่งจัดตั้งขึ้นเป็นองค์กรพัฒนาเอกชนร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาของรัฐบาล เป็นต้น

มาตรการต่างๆซึ่งแต่ละประเทศต้องนำไปปรับใช้และแต่ละประเทศต้องเข้ารับการประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลที่กำหนดไว้ทุก 5 ปีโดยประมาณ <https://www.fatf-gafi.org/>

⁸⁶ The World Bank เป็นองค์กรระหว่างประเทศที่ให้ความช่วยเหลือประเทศกำลังพัฒนา ทั้งด้านการเงินและการให้คำปรึกษาทางวิชาการและ เทคนิค รวมทั้งนำเสนอแนวโน้มและการประเมินเศรษฐกิจโลก ประกอบด้วย 5 องค์กร ดังนี้ 1. ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการฟื้นฟูบูรณะและพัฒนา (International Bank for Reconstruction and Development-IBRD) ทำงานร่วมกับรัฐบาล เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่ กลุ่มประเทศกำลังพัฒนา 2. สมาพันธ์การพัฒนาระหว่างประเทศ (International Development Association-IDA) ทำงานร่วมกับรัฐบาล เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนาแก่กลุ่มประเทศรายได้ต่ำ 3. บรรษัทการเงินระหว่างประเทศ (International Finance Corporation-IFC) ทำงานร่วมกับ ภาคเอกชนในโครงการพัฒนาขนาดใหญ่ 4. สถาบันประกันการลงทุนแบบพหุภาคี (Multilateral Investment Guarantee Agency MIGA) ทำหน้าที่รับประกันความเสี่ยงในการลงทุนโครงการเพื่อการพัฒนาที่มีความเสี่ยงสูง 5. International Centre for the Settlement of Investment Disputes (ICSID) ประสานงานเพื่อ การลงทุนในประเทศที่มีความขัดแย้งรุนแรง พร้อมกับเสนอแนะนโยบายในการบริหาร นโยบายการเงิน และจัดการเศรษฐกิจมหภาค อีกทั้งจัดการประชุมระดับผู้บริหารกับกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (International Monetary Fund-IMF) <https://www.worldbank.org/>

⁸⁷ The Codex Alimentarius, or “Food Code เป็นชุดมาตรฐานสากลแนวปฏิบัติการปกป้องสุขภาพของผู้บริโภคและรับรองการปฏิบัติที่เป็นธรรมทางการอาหาร มาตรฐาน Codex ถูกใช้ทั่วโลกเพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบด้านความปลอดภัยของอาหาร และเป็นไปตามข้อตกลง WTO ว่าด้วยการใช้มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) ระหว่างประเทศ <https://www.fao.org/>

⁸⁸ ICANN องค์กรพัฒนาเอกชนไม่แสวงหากำไร มีบทบาทการประสานงานของระบบอินเทอร์เน็ต ทำให้มีผลกระทบสำคัญต่อการขยายตัวและวิวัฒนาการของอินเทอร์เน็ตเป็นแนวทางที่ขับเคลื่อนโดยฉันทามติในการ

(3) การกำกับดูแลที่กระทำโดยหน่วยงานเอกชน เช่น องค์กรมาตรฐานระหว่างประเทศ (International Standardization Organization-ISO) ได้นำรูปแบบมาตรฐานมาปรับใช้เพื่อให้สอดคล้องกับกฎระเบียบของผลิตภัณฑ์และกระบวนการผลิตทั่วโลก รวมถึงพัฒนามาตรฐานและกลไกการรับรองสินค้าที่ซื้อขายระหว่างประเทศ ยังมีองค์กรเอกชนที่ได้จัดทำกฎระเบียบในอุตสาหกรรมต่างๆ มากมาย ตั้งแต่ระบบ Society for Worldwide Interstate Financial Telecommunication (SWIFT) ตัวอย่างองค์กรเอกชน เช่น WADA ก็เป็นองค์กรที่ใช้มาตรฐานในการจัดการกับระบบการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา เป็นต้น

ปัจจุบันแนวทางปฏิบัติการสร้างกฎระเบียบทั่วโลกอาจแบ่งเป็นการบริหารแบบล่างขึ้นบนและการบริหารแบบบนลงล่าง ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นแนวทางจากบนลงล่าง⁸⁹ โดยมีข้อสังเกตว่ากลไกการทำงานของกฎระเบียบทั่วโลกนั้นอาจประกอบด้วย (1) กลไกความรับผิดชอบ โดยหน่วยงานกำกับดูแลกฎระเบียบทั่วโลกได้จัดตั้งกลไกความรับผิดชอบขึ้นเพื่อให้เป็นที่ยอมรับและนำไปดำเนินการให้เป็นกฎหมายภายใน (2) กลไกการบังคับใช้และการตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่าหน่วยงานภายในประเทศได้ส่งเสริมบรรทัดฐานและควบคุมไม่เพียงแต่สาระสำคัญของกฎระเบียบภายในประเทศเท่านั้น แต่รวมถึงการดำเนินการตามขั้นตอนอย่างถูกต้องของหน่วยงานภายในประเทศซึ่งอยู่ภายใต้การตรวจสอบอย่างเข้มงวดและผลที่ตามมาจากการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบทั่วโลกเหล่านั้น จะเห็นว่ขั้นตอนเหล่านี้ทำให้หน่วยงานกำกับดูแลมีบทบาทเพิ่มขึ้นในฐานะตัวแทนของระบบการบริหารกฎระเบียบทั่วโลก⁹⁰

3.1.4 สรุป

ซอฟต์แวร์อาจเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการออกกฎหมายร่วมสมัยโดยองค์กรระหว่างประเทศในฐานะผู้มีส่วนผลักดันให้เกิดซอฟต์แวร์หลายฉบับดังที่กล่าวมา ส่วนใหญ่สถานะของกฎหมาย ซอฟต์แวร์จะเป็นตราสารที่ไม่มีผลผูกพันหรือผูกพันน้อยกว่ากฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดแวร์ ซอฟต์แวร์จะเน้นแนวทางปฏิบัติที่บรรลุข้อตกลงมากกว่าการสร้างภาระผูกพันที่เข้มงวด จะเห็นว่าปัจจุบันแนวโน้มการออกซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศมีเพิ่มขึ้น ในขณะที่แนวโน้มกฎหมายระหว่าง

กำหนดนโยบาย แนวคิดก็คือว่าธรรมาภิบาลอินเทอร์เน็ตควรเลียนแบบโครงสร้างของอินเทอร์เน็ตไร้พรมแดน <https://www.icann.org/>

⁸⁹ Richard B Stewart, "Administrative law in the twenty-first century," *NYU L. Rev.* 78 (2003).

⁹⁰ Kingsbury, Krisch, and Stewart, "The emergence of global administrative law." pp.31-37.

ประเทศฮาร์ดลอว์ชะลอตัวลง ซอฟลอว์ระหว่างประเทศเป็นความร่วมมือข้ามพรมแดนระหว่างประเทศโดยองค์กรเอกชน และ/หรือองค์กรระหว่างประเทศอื่นที่ไม่เป็นไปตามกระบวนการขององค์กรระหว่างประเทศแบบฮาร์ดลอว์ และ/หรือดำเนินการโดยไม่เป็นไปตามกระบวนการออกกฎหมายระหว่างประเทศแบบฮาร์ดลอว์ แนวโน้มการเพิ่มขึ้นของซอฟลอว์อาจเกิดจากหลายปัจจัย กล่าวคือ การเปลี่ยนแปลงการกำหนดนโยบายของรัฐ การคำนึงถึงผลกระทบต่อกฎหมายภายในประเทศที่รัฐไม่ต้องการข้อผูกพัน ประเทศมหาอำนาจใหม่ไม่เต็มใจที่จะสร้างความผูกพันระหว่างประเทศเพราะเห็นว่าขัดขวางการพัฒนาศักยภาพของประเทศตน ในขณะที่สังคมเครือข่ายโลกมีความหลากหลายซับซ้อนขึ้นในทุกมิติ ผู้มีส่วนได้เสียต้องการเปลี่ยนจากบรรทัดฐานเดิมไปสู่บรรทัดฐานใหม่ที่มีความยืดหยุ่นมากขึ้น รัฐจึงเลือกใช้ซอฟลอว์ระหว่างประเทศเพื่อเป็นเครื่องมือที่บางกรณีคู่สัญญาหรือภาคียังไม่มีความต้องการทำสัญญาหรือข้อตกลง เนื่องจากต้องการพัฒนารายละเอียดของข้อตกลงให้ชัดเจนหรือต้องการให้ภาคียอมรับและพัฒนามาตรฐานปฏิบัติให้ดีขึ้นจากกรอบความตกลง และอาจพัฒนาไปเป็นการทำความตกลงเมื่อถึงเวลาที่เหมาะสม ซอฟลอว์อาจเป็นตัวเลือกเพื่อใช้ในการเจรจาทำข้อผูกพันที่สำคัญด้วยเหตุผลทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม

3.2 วิเคราะห์สถานะและกลไกการทำงานของประมวลกฎหมายอื่นในบริบทซอฟลอว์

3.2.1 กรอบแนวคิดที่ใช้วิเคราะห์ประมวลกฎหมายอื่นในบริบทซอฟลอว์

ซอฟลอว์อาจปรากฏอยู่ในรูปแบบต่างกันไป เช่น มติของสมัชชาสหประชาชาติ กรอบสนธิสัญญา แผนปฏิบัติการ คำแนะนำ แนวทางปฏิบัติ ประมวลกฎหมาย ระเบียบ มาตรฐาน เป็นต้น บรรทัดฐาน⁹¹ การศึกษานี้ได้นำกรอบแนวคิดของ Abbott และคณะ⁹² ซึ่งพิจารณาลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศไว้ 4 มิติ ได้แก่ ระดับพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน

⁹¹ Christine M Chinkin, "The challenge of soft law: development and change in international law," *International & Comparative Law Quarterly* 38, no. 4 (1989).. p.851.

⁹² Kenneth W Abbott et al., "The concept of legalization," *International organization* 54, no. 3 (2000), https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/42762259/The_Concept_of_Legalization_pp_401-419.

(Precision) ระดับการชี้ขาด (Delegation) และระดับการบังคับใช้ (Discretion)⁹³ เพื่อเข้าใจถึงประเด็นความแตกต่างของกฎหมายฮาร์ดลอว์และซอฟลอว์จึงมีอาจพิจารณาเฉพาะประเด็นพันธกรณีทางกฎหมายเพียงเรื่องเดียว แม้บทบัญญัติของสนธิสัญญาอาจสร้างพันธกรณีหรือไม่พันธกรณี แต่อาจสร้างผลกระทบหรือควบคุมการกระทำของรัฐได้ในระดับหนึ่ง⁹⁴ ดังนั้น นอกจากระดับพันธกรณีของซอฟลอว์แล้วอาจจะพิจารณาถึงระดับความชัดเจน ระดับการบังคับใช้ และระดับการชี้ขาด กล่าวคือ (A) ระดับพันธกรณี : รัฐผูกพันตามกฎหมายจากกฎหรือข้อตกลงซึ่งเป็นการยินยอมโดยชัดแจ้งที่จะผูกพันตามสัญญา (B) ระดับความชัดเจน : ระดับความคลุมเครือ ความกำกวมของกฎหรือถ้อยคำที่กำหนดพันธกรณีในสนธิสัญญา (C) ระดับการบังคับใช้ : ระดับของรัฐในการเจรจาและการปฏิบัติตามภาระผูกพัน และ (D) ระดับการชี้ขาด : ระดับที่รัฐได้มอบหมายให้บุคคลที่สามารถมอบอำนาจในการตรวจสอบ กำหนดรายละเอียดและ/หรือระงับข้อพิพาท ซึ่งมีมติทางกฎหมาย 4 ประการดังกล่าวผู้เขียนจะได้นำไปตรวจสอบประมวลกฎอื่นในข้อ 3.2.2 ต่อไป

(A) ระดับพันธกรณี : รูปแบบของสนธิสัญญาไม่ได้หมายความว่าสนธิสัญญาจะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์เสมอไป ขณะที่รูปแบบข้อตกลงระหว่างประเทศที่ไม่มีภาระผูกพัน เช่น มติ ปฏิญญา ประมวลกฎ คำแนะนำ แนวทางปฏิบัติ รูปแบบเหล่านี้ถือเป็นซอฟลอว์⁹⁵ อย่างไรก็ตามรูปแบบที่ไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายของซอฟลอว์อาจเปลี่ยนแปลงสถานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์ได้ เช่น บรรทัดฐานซอฟลอว์ที่มีอยู่อาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งของสนธิสัญญาที่มีผลผูกพันทางกฎหมายและกลายเป็นข้อตกลงที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย เช่น ข้อตกลงที่มีผลผูกพัน

⁹³ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective." pp.13-14.

⁹⁴ Richard R Baxter, "International Law in "Her Infinite Variety", " *International & Comparative Law Quarterly* 29, no. 4 (1980). pp.565-559.

⁹⁵ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective.", pp.10. เพิ่มเติมรูปแบบมติ (resolution) แต่เดิมนั้นเป็นการตัดสินใจที่มีผลผูกพันโดยองค์กรระหว่างประเทศหรือที่ประชุมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามในปัจจุบันรูปแบบมติเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีผลผูกพันส่วนรูปแบบปฏิญญาเพื่อแสดงเจตจำนงหรือความคิดเห็นของรัฐ โดยผ่านการประชุมหรือผ่านองค์กรระหว่างประเทศ ปฏิญญามีผลผูกพันหรือไม่ขึ้นอยู่กับถ้อยคำและสถานการณ์ภายใต้ปฏิญญา รูปแบบประมวลกฎเป็นชุดกฎเกณฑ์ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรระหว่างประเทศและ/หรือภาคีเอกชน ซึ่งประมวลกฎมีทั้งรูปแบบที่มีและไม่มีภาระผูกพัน

ภายใต้อนุสัญญา Aarhus โดยอ้างอิงหลักการที่ 10⁹⁶ ของปฏิญญาริโอว่าด้วยสิ่งแวดล้อมและการพัฒนา จากหลักการที่ 10 ของปฏิญญาริโอซึ่งเป็นซอฟต์แวร์กลับมีผลผูกพันทางกฎหมายโดยการรวมเข้าเป็นข้อผูกพันในอนุสัญญา Aarhus⁹⁷

โดยระดับพันธกรณีของรัฐในการผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามนั้น สามารถแบ่งระดับความสูงต่ำของระดับพันธกรณีได้ ดังนี้

A1: ข้อผูกพันที่ไม่มีเงื่อนไข การแสดงเจตนาชัดเจนที่จะผูกพันทางกฎหมาย

A2: ข้อตกลงที่เป็นเงื่อนไขโดยนัยของภาระผูกพัน

A3: ข้อสงวนของรัฐเกี่ยวกับการระผูกพันที่อาจเกิดขึ้น

A4: ภาระผูกพันทางนิติการเมือง หรือเศรษฐกิจ

A5: บรรทัดฐาน คำแนะนำ แนวทางปฏิบัติ

A6: การปฏิเสธที่ชัดเจนในภาระผูกพันทางกฎหมาย

(B) ระดับความชัดเจน มาตรการระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์จะกำหนดกฎเกณฑ์ที่มีความแม่นยำโดยระบุสิ่งที่คาดหวังจากรัฐหรือผู้ดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างชัดเจน⁹⁸ อย่างไรก็ตาม ประเด็นความคลุมเครือของถ้อยคำหรือกฎเกณฑ์ที่อาจปรากฏให้เห็นในตราสารทั้งที่มีผลผูกพันตามกฎหมายและไม่มีผลผูกพันตามกฎหมาย เช่น กรอบอนุสัญญาว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพ

⁹⁶ Aarhus Convention , The Parties to this Convention, Recalling principle 1 of the Stockholm Declaration on the Human Environment, Recalling also principle 10 of the Rio Declaration on Environment and Development, Recalling further General Assembly resolutions 37/7 of 28 October 1982 on the World Charter for Nature and 45/94 of 14 December 1990 on the need to ensure a healthy environment for the well-being of individuals, Recalling the European Charter on Environment and Health adopted at the First European Conference on Environment and Health of the World Health Organization in Frankfurt-am-Main, Germany, on 8 December 1989,

⁹⁷ Elena Fasoli, "The UNECE Convention on access to information, public participation in decision-making and access to justice in environmental matters," in *Elgar Encyclopedia of Environmental Law* (Edward Elgar Publishing, 2017). ข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมพหุภาคีซึ่งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าถึงข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นและมีขั้นตอนการควบคุมที่โปร่งใสและเชื่อถือได้

⁹⁸ Abbott et al., "The concept of legalization."pp.401-419.

ภูมิอากาศในการประชุมริโอ 1992⁹⁹ บทบัญญัติของอนุสัญญานี้ใช้ถ้อยคำระมัดระวังและไม่แน่ชัดว่ามี การสร้างภาระผูกพันที่แท้จริงหรือไม่ จากกรณีนี้สหรัฐจึงไม่ลงนามในพิธีสารโตเกียวและตีความ บทบัญญัติในอนุสัญญาว่าไม่มีข้อตกลงที่ระบุเฉพาะเจาะจงเรื่องการลดการปล่อยมลพิษ เป็นต้น อย่างไรก็ตามมีข้อสังเกตว่าบางกรณีความคลุมเครือของถ้อยคำในบทบัญญัติสนธิสัญญาอาจเป็น ทางเลือกโดยเจตนาของผู้ที่เกี่ยวข้องมากกว่าเป็นความล้มเหลวของการร่างกฎหมาย¹⁰⁰

โดยระดับความชัดเจนนั้น สามารถแบ่งระดับความสูงต่ำได้ ดังนี้

B1: หลักเกณฑ์ชัดเจน และมีความสอดคล้อง

B2: ดุลพินิจอย่างกว้างมีลักษณะเป็นหลักการทั่วไป

B3: มาตรฐานเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์พิเศษ

B4: ไม่สามารถระบุการปฏิบัติตามได้

(C) ระดับการบังคับใช้ ระดับการนำไปปฏิบัติตามข้อผูกพันของรัฐซึ่งอาจแตกต่างกันใน การนำไปใช้เป็นกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับภายใน รูปแบบกฎของซอฟต์แวร์อาจนำมาใช้เป็น ภาระผูกพันทางกฎหมายเพื่อให้บรรลุผลลัพธ์ เช่น มาตรา 4 ของข้อตกลง IMF¹⁰¹ กำหนดให้แต่ละรัฐ ‘พยายาม’ นำไปใช้กับนโยบายเศรษฐกิจภายในประเทศของตน ‘โดยคำนึงถึง’ และ ‘พยายาม ส่งเสริม’ เสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ดุลพินิจการนำซอฟต์แวร์ไปปฏิบัติของรัฐอาจเกิดได้ทั้งลักษณะที่ เป็นข้อผูกพันทางกฎหมายและไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความตั้งใจของรัฐ¹⁰²

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁹⁹ Kyoto Protocol, "International treaty which extends the 1992 UNFCCC that commits 192 state parties to reduce greenhouse gas emissions, adopted in Kyoto," *Japan, on 11* (1997).

¹⁰⁰ Leo Gross, "States as organs of international law and the problem of autointerpretation," in *Essays on International Law and Organization* (Springer, 1984). p.186.

¹⁰¹ United States. Department of the Treasury, *Articles of Agreement, International Monetary Fund and International Bank for Reconstruction and Development: United Nations Monetary and Financial Conference, Bretton Woods, NH, July 1 to 22, 1944* (US Treasury, 1945).

Article IV Obligations Regarding Exchange Arrangements Section 1. General obligations of members

(iv) follow exchange policies compatible with the undertakings under this Section.

¹⁰² Gruchalla-Wesierski, "A Framework for Understanding "Soft Law"." pp. 40-45.

โดยระดับการบังคับใช้ สามารถแบ่งระดับความสูงต่ำได้ ดังนี้

C1: กฎระเบียบหรือกฎหมายที่มีผลผูกพันการบังคับใช้

C2: นโยบายภายใน

C3: มาตรฐานในการดำเนินการ

C4: การติดตาม เผยแพร่

C5: คำแนะนำ

C6: แลกเปลี่ยน

C7: การเจรจา

(D) ระดับการชี้ขาด เป็นอีกวิธีหนึ่งในการระบุสถานะซอฟต์แวร์โดยพิจารณาในขอบเขตการมอบอำนาจให้บุคคลที่สามที่ได้รับมอบหมายเพื่อดำเนินการแก้ไขข้อพิพาทในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด โดยทั่วไปซอฟต์แวร์จะมีการระงับข้อพิพาทมากกว่าหนึ่งวิธีผสมผสานกัน โดยระดับการชี้ขาดสามารถแบ่งระดับความสูงต่ำของการชี้ขาดได้ ดังนี้

D1: ศาล หรือการชี้ขาดจากบุคคลที่สามที่มีผลผูกพัน

D2: อนุญาโตตุลาการ

D3: การไกล่เกลี่ย

D4: การเจรจาตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน

D5: การต่อรองทางการเมือง

ตารางที่ 1 แนวคิดของ Abbott และคณะ : พิจารณาลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ

ระดับ	(A) ระดับพันธกรณี	(B) ระดับความชัดเจน	(C) ระดับการบังคับใช้	(D) ระดับการชี้ขาด
สูง	A1 ข้อผูกพันที่ไม่มีเงื่อนไข ภาษา การแสดงเจตจำนงโดยชัดแจ้งที่จะผูกพันทางกฎหมาย	B1 หลักเกณฑ์ชัดเจนและมีความสอดคล้อง	C1 กฎระเบียบที่มีผลผูกพันการบังคับใช้	D1 ศาล, การตัดสินจากบุคคลที่สามที่มีผลผูกพัน
⋮	A2 ข้อตกลงที่เป็นเงื่อนไขโดยนัยของภาระผูกพัน (เรียกร้องกระบวนการทางกฎหมายภายใต้เครื่องมือที่ผูกพัน)	B2 ดุลพินิจอย่างกว้าง หลักการทำไป	C2 นโยบายภายใน	D2 อนุญาโตตุลาการ
⋮	A3 ข้อสงวนของรัฐเกี่ยวกับภาระผูกพันที่อาจเกิดขึ้น	B3 มาตรฐานเฉพาะเพื่อแก้ปัญหาสถานการณ์พิเศษ	C3 มาตรฐานในการดำเนินการ	D3 การไกล่เกลี่ย
⋮	A4 ภาระผูกพันทางนิติการเมือง เศรษฐกิจ	B4 ไม่สามารถระบุการปฏิบัติตามได้	C4 การติดตาม, เผยแพร่	D4 ตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน, สถาบัน
⋮	A5 บรรทัดฐาน: คำแนะนำ แนวปฏิบัติ		C5 คำแนะนำ	D5 การต่อรองทางการเมือง อย่างเดียว
ต่ำ	A6 การปฏิเสธที่ชัดเจนในการผูกพันทางกฎหมาย		C6 แผลงการณ	
			C7 การเจรจา	

ที่มา : Kenneth W Abbott et al., "The concept of legalization," *International organization* 54, no. 3 (2000)

Jiang, Lili. "An Evaluation of Soft Law as a Method for Regulating Public Procurement from a Trade Perspective." University of Nottingham, 2009.

3.2.2 กรณีศึกษาสถานะและกลไกการทำงานของประมวลกฎอื่นในบริบทของพลอร์

การศึกษาบทที่ 2 กล่าวถึงประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกว่ามีกลไกการทำงานในลักษณะเดียวกับตราสารระหว่างประเทศ เช่น The Uniform Customs and Practice for Documentary Credits : UCP ซึ่งเป็นกฎการควบคุมธุรกรรมแลตเตอร์ออฟเครดิตในการชำระเงินระหว่างประเทศ¹ และ Hague-Visby Rules ซึ่งเป็นข้อบังคับสัญญาการขนส่งและใบส่งสินค้าทางทะเล² กฎเหล่านี้มีกลไกการทำงานบนพื้นฐานข้อตกลงและก่อให้เกิดมาตรฐานการรับผิดชอบเฉพาะเรื่องนั้นๆ ซึ่งอาจคล้ายกับกลไกการทำงานของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก กฎเหล่านี้เป็นร่างซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศที่ได้รับการรับรองจากองค์กรระหว่างประเทศหรือองค์กรเอกชนระหว่างประเทศเพื่อนำมาเป็นแนวทางปฏิบัติร่วมกันในด้านใดด้านหนึ่งโดยเฉพาะ ในกรณีของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีจุดมุ่งหมายคือการจัดให้มีมาตรการปฏิบัติที่สอดคล้องกันสำหรับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา³

อย่างไรก็ตามบางครั้งคำว่าประมวลกฎ (Code) อาจนำไปใช้ในบริบทที่แตกต่างกัน โดยบางท่านมีความเห็นว่าประมวลกฎไม่ใช่กฎหมาย แต่ประมวลกฎอาจเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมายประมวลกฎหรือหลักจรรยาบรรณ (code of conduct) เป็นกรอบการดำเนินงานเฉพาะเรื่องนั้นๆ⁴ เช่น การดำเนินการด้านการเงินระหว่างประเทศ การดำเนินการด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ ข้อตกลงการต่อต้านการทุจริตซึ่งได้รวบรวมเป็นกฎเพื่อป้องกันการทุจริตภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการทุจริต

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹ Wheble, "Uniform Customs and Practice for Documentary Credits 1971 Revision."

² Francesco Berlingieri, "A comparative analysis of the Hague-Visby Rules, the Hamburg Rules and the Rotterdam Rules," *Paper delivered at the General Assembly of the AMD, Marrakesh* (2009).

³ David, *A guide to the world anti-doping code.*, p40-41.

⁴ Stuart C Gilman, "Ethics codes and codes of conduct as tools for promoting an ethical and professional public service: Comparative successes and lessons," *Prepared for the PREM, the World Bank* (2005). pp.3-10.

ค.ศ. 2003⁵ ซึ่งต่อมาประมวลกฎหมายนี้ได้ส่งผลกระทบต่อรัฐและองค์กรเอกชนให้นำไปจัดทำเป็นหลักจรรยาบรรณของตน เช่น Code Governing the Fight Against Corruption and Influence Peddling, the Anti-corruption Code of Conduct 2016⁶ อย่างไรก็ตาม ประมวลกฎหมายควรมีวัตถุประสงค์ชัดเจน บ่งบอกพฤติกรรมใดบ้างที่ต้องการส่งเสริมหรือละเว้น ต้องคำนึงถึงความรัดกุมที่อยู่ภายใต้ประมวลกฎหมายและการบังคับใช้ มิเช่นนั้นประมวลกฎหมายมีค่าลดลงและไม่สร้างผลกระทบด้านใด⁷

ในบทที่ 3 เป็นการศึกษากฎหมายระหว่างประเทศซอพลอร์อื่นๆที่มีอยู่ในรูปแบบประมวลกฎหมาย (Code of Conduct) เพื่อใช้ศึกษาสถานะและกลไกการทำงานว่ามีรูปแบบดำเนินงานอย่างไร การศึกษาแบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ (3.2.2.1) ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล (3.2.2.2) ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ และ (3.2.2.3) ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว ดังนี้

3.2.2.1 ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล

ปัจจุบันกฎหมายระหว่างประเทศเกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมส่วนหนึ่งเป็นซอพลอร์ระหว่างประเทศ โดยเริ่มจากปฏิญญาสตอกโฮล์ม ค.ศ. 1972 ที่รับรองโดยการประชุมสหประชาชาติว่าด้วยสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ แม้ว่าปฏิญญาดังกล่าวเป็นเพียงมติที่ไม่มีผลผูกพัน แต่หลักการหลายประการจากปฏิญญานี้โดยเฉพาะหลักการที่ 21⁸ จากทั้งหมด 26 หลักการได้รับการ

⁵ Jamin Ginting, "Asset Recovery Principles in the United Nations Convention Against Corruption 2003 (UNCAC 2003) to Support Corruption Eradication in Indonesia," *Indonesian Journal of International Law* 8, no. 3 (2011).

Article 8. Codes of conduct for public officials (6). Each State Party shall consider taking, in accordance with the fundamental principles of its domestic law, disciplinary or other measures against public officials who violate the codes or standards established in accordance with this article.

⁶ Antonio Argandoña, "The United Nations convention against corruption and its impact on international companies," *Journal of Business Ethics* 74, no. 4 (2007).

⁷ Gilman, "Ethics codes and codes of conduct as tools for promoting an ethical and professional public service: Comparative successes and lessons." pp.60-67.

⁸ Declaration, "Stockholm declaration on the human environment."

เห็นชอบจากรัฐในการพิสูจน์สิทธิและหน้าที่ตามกฎหมาย แนวทางปฏิบัติของรัฐได้รับอิทธิพลจากหลักการดังกล่าว ในบทนี้ผู้เขียนได้ศึกษาประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล ได้แก่ ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก

ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก⁹

Polar Code พัฒนามาจากแนวทางปฏิบัติสำหรับเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำทั่วโลก ค.ศ. 2009¹⁰ มีจุดประสงค์เพื่อจัดการกับข้อกำหนดเพิ่มเติมที่จำเป็นของอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974 และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 โดยคำนึงถึงพื้นฐานสภาพภูมิอากาศของน่านน้ำทั่วโลก และเพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยทางทะเลและการป้องกันมลพิษ ต่อมาในปี 2014 Polar Code ได้เป็นภาคผนวก (Annex XIV) ว่าด้วยมาตรการด้านความปลอดภัยสำหรับเรือที่ปฏิบัติการในน่านน้ำทั่วโลกภายใต้อนุสัญญาว่า

Principle 21 States have, in accordance with the Charter of the United Nations and the principles of international law, the sovereign right to exploit their own resources pursuant to their own environmental policies, and the responsibility to ensure that activities within their jurisdiction or control do not cause damage to the environment of other States or of areas beyond the limits of national jurisdiction.

⁹ Polar Code, "International Code for Ships Operating in Polar Waters (Polar Code), IMO Resolution MSC. 385 (94)(21 November 2014, effective 1 January 2017); Amendments to the International Convention for the Safety of Life at Sea 1974, IMO Resolution MSC. 386 (94)(21 November 2014, effective 1 January 2017); Amendments to MARPOL Annexes I, II, IV and V, IMO Resolution MEPC. 265 (68)(15 May 2015, effective 1 January 2017)," (2019).

¹⁰ A Resolution, "1024 (26)," *Guidelines for ships operating in polar waters*. London: IMO 11 (2009). p.1-3.

The Guidelines for ships operating in polar waters (hereinafter called "the Guidelines") are intended to address those additional provisions deemed necessary for consideration beyond existing requirements of the SOLAS and MARPOL Conventions, in order to take into account the climatic conditions of polar waters and to meet appropriate standards of maritime safety and pollution prevention. <http://library.arcticportal.org/>

ด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974¹¹ และในปี 2015 Polar Code ได้เป็นภาคผนวกภายใต้ อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973 และพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 1978¹² มีสาระสำคัญเพื่อเป็นแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการเดินเรือในน่านน้ำขั้วโลก ทั้งการออกแบบเรือ อุปกรณ์ การปฏิบัติงาน การค้นหาและช่วยเหลือ การป้องกันระบบนิเวศสิ่งแวดล้อมที่เป็นเอกลักษณ์บริเวณขั้วโลก รวมถึงมาตรการบังคับเรื่องความปลอดภัยและการป้องกันมลพิษ

ประมวลกฎหมายกำหนดให้เรือที่จะปฏิบัติการในน่านน้ำแอนตาร์กติกและอาร์ติกต้องมี ใบรับรองโดยคำนึงถึงสภาพการทำงานที่คาดการณ์ไว้และอันตรายที่อาจพบในน่านน้ำขั้วโลก ต้องมีการระบุรายงานข้อมูลการปฏิบัติการและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อคณะกรรมการความปลอดภัยทางทะเลเพื่อความปลอดภัยและความยั่งยืนของสภาพแวดล้อมขั้วโลก

นอกจากนี้ Polar Code ในฐานะซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศอาจเป็นตัวอย่างให้เห็นว่ารัฐ มีแนวโน้มเลือกใช้ซอฟต์แวร์ในการแก้ปัญหาระหว่างประเทศ เช่น ปี 2014 เกิดกรณีรัสเซียผนวกไครเมีย และในขณะนั้นข้อตกลง Polar Code ยังดำเนินการไปได้ท่ามกลางความตึงเครียดทางการเมืองระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอาร์กติก¹³ แต่เหตุการณ์ความตึงเครียดนั้นมิได้ขัดขวางการเจรจาข้อตกลงบทสรุปสุดท้ายของ Polar Code แต่อย่างใด เนื่องจากผลประโยชน์ของรัสเซียสอดคล้องกับ ส่วนที่เหลือของการเจรจาเพื่อนำ Polar Code ไปเป็นภาคผนวก XIV ที่ผูกพันทางกฎหมายภายใต้ อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974 และอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการ ป้องกันมลพิษจากเรือ ค.ศ. 1973

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

¹¹ Dimitrios Dalaklis, "Safety and security in shipping operations," in *Shipping operations management* (Springer, 2017). Chapter XIV - Safety measures for ships operating in polar waters the chapter makes mandatory, from 1 January 2017, the Introduction and part I-A of the International Code for Ships Operating in Polar Waters (the Polar Code)

¹² Torrey Canyon, "International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as modified by the Protocol of 1978 relating thereto (MARPOL 73/78)," *Google Scholar* There is no corresponding record for this reference (1978).

¹³ Nadarajah, "Soft law and international relations: the arctic, outer space, and climate change."

จากกรณีศึกษาจึงพบว่าประมวลกฎระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำขั้วโลก ที่กล่าวมาข้างต้นเป็นข้อกำหนดที่จัดทำขึ้นเพื่อกำหนดมาตรการปฏิบัติ บทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบให้เป็นไปตามมาตรฐานร่วมกัน ประมวลกฎการเดินเรือในน่านน้ำขั้วโลกกล่าวในอารัมภบทว่าหลักการสำคัญในการพัฒนาเพื่อใช้เป็นแนวทางพื้นฐานกำหนดขอบเขตและแนวทางร่วมกันเพื่อลดความเสี่ยงและปกป้องน่านน้ำขั้วโลก¹⁴ ด้านกลไกการทำงานของประมวลกฎฯ กำกับดูแลโดยองค์การทางทะเลระหว่างประเทศ (International Maritime Organization: IMO) ซึ่งเป็นองค์การภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยองค์การระหว่างประเทศทางทะเล ค.ศ. 1948¹⁵ จากเดิม IMO เริ่มกำหนดประมวลกฎฯ ไว้เป็นแนวทางปฏิบัติ กระทั่งปัจจุบันประมวลกฎฯ ได้พัฒนาเป็นภาคผนวกและมีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรา 1 ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974¹⁶ ดังนั้น จะเห็นว่าจากเดิมที่แนวทางปฏิบัติมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศได้พัฒนาเป็นประมวลกฎที่มีค่าบังคับทางกฎหมายและมีสถานะเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์

¹⁴ The International Code for Ships Operating in Polar Water: 7 The key principles for developing the Polar Code have been to use a risk-based approach in determining scope and to adopt a holistic approach in reducing identified risks.

¹⁵ Yuriy V Sergeyev, "International maritime organization (1948-2018): from establishment to the 70th anniversary," (2018).

¹⁶ Factopte Coufer, "Inter-Governmental Maritime Consultative Organization: International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974.", Article 1. General Obligations under the Convention

(a) The Contracting Governments undertake to give effect to the provisions of the present Convention and the Annex thereto, which shall constitute an integral part of the present Convention. Every reference to the present Convention constitutes at the same time a reference to the Annex.

(b) The Contracting Governments undertake to promulgate all laws, decrees, orders and regulations and to take all other steps which may be necessary to give the present Convention full and complete effect, so as to ensure that, from the point of view of safety of life, a ship is fit for the service for which it is intended.

3.2.2.2 ประมวลกฎเกี่ยวกับเศรษฐกิจและการค้าระหว่างประเทศ

(1) ประมวลกฎระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศ

สมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป¹⁷

ความต้องการเพิ่มการแข่งขันสำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์ป้องกันทางทหารของประเทศในสหภาพยุโรป คณะกรรมการสำนักงานป้องกันยุโรป (European Defense Agency (EDA)¹⁸ มีมติเมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2005 ที่จะดำเนินการบนพื้นฐานของหลักการและแนวปฏิบัติที่กำหนดไว้ในประมวลกฎว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกยุโรป นอกจากนี้ยังตัดสินใจที่จะเปิดโอกาสให้สมาชิกทำสัญญาใหม่ทั้งหมด¹⁹ ความพยายามดำเนินการตามประมวลกฎฉบับนี้แสดงถึงขั้นตอนที่เปิดกว้างในการสร้างตลาดอุปกรณ์ป้องกันประเทศของยุโรปซึ่งนับเป็นกลยุทธ์ในการเสริมความแข็งแกร่งของฐานเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมการป้องกันประเทศ มีประเทศสมาชิกลงนามเข้าร่วม 22 ประเทศ (ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป ยกเว้นบัลแกเรีย เดนมาร์ก โรมานี ฮังการี และ สเปน) ได้ตัดสินใจเปิดตลาดอุปกรณ์ป้องกันประเทศแห่งใหม่ของยุโรป โดยดำเนินการบนพื้นฐานของประมวลกฎว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมซึ่งเป็นไปโดยสมัครใจที่ไม่มีข้อผูกพัน ประเทศที่เข้าร่วมจะได้รับประโยชน์การยกเว้นบางกรณี เช่น งานวิจัยและเทคโนโลยี การจัดซื้อจัดจ้างร่วมกัน การจัดหาอาวุธนิวเคลียร์และระบบขับเคลื่อนนิวเคลียร์ สินค้าและบริการเคมี รั้งสี เป็นกรณีพิเศษ เป็นต้น

กลไกการเข้าร่วมโดยสมัครใจของผู้ลงนามและมีอิสระที่จะยกเลิกการเข้าร่วมเมื่อใดก็ได้ เพื่อเป็นการปฏิบัติต่อผู้ผลิตอย่างยุติธรรมและเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึง (1) เกณฑ์การคัดเลือก (2) ข้อกำหนด (3) เกณฑ์การแก้ปัญหาที่ได้เปรียบทางเศรษฐกิจ และ (4) ความโปร่งใสและความรับผิดชอบร่วมกัน ประเทศสมาชิกที่ลงนามในประมวลกฎจะช่วยกันเร่งรัดข้อกำหนดให้เป็นไปตาม

¹⁷ Nikolaos Karampekios and Iraklis Oikonomou, "The European Defence Agency," *Arming Europe* (2015).

¹⁸ European Defense Agency (EDA) หน่วยงานที่ก่อตั้งขึ้นในปี 2547 โดยได้ช่วยเหลือประเทศสมาชิก 26 ประเทศ (ทุกประเทศในสหภาพยุโรปยกเว้นเดนมาร์ก) ในการพัฒนาทรัพยากรทางทหาร

¹⁹ The Code of Best Practice in the Supply Chain 2006

สัญญาและอำนวยความสะดวกในการถ่ายโอนการขนส่งสินค้าและเทคโนโลยี ส่งเสริมนโยบายการค้าระหว่างประเทศร่วมกันและจัดอุปสรรคทางการค้าซึ่งจะช่วยปรับปรุงสภาพเศรษฐกิจในภูมิภาค²⁰

(2) ประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก (APEC) ก่อตั้งขึ้นปี ค.ศ. 1989 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 21 ประเทศ²¹ และผู้สังเกตการณ์ 3 กลุ่ม²² APEC ดำเนินการบนพื้นฐานความร่วมมือที่ไม่มีภาระผูกพันตามสนธิสัญญาการตัดสินใจโดยฉันทามติบนพื้นฐานความสมัครใจ²³ อย่างไรก็ตามมีประมวลกฎหมายหลายฉบับที่ปรากฏอยู่ในข้อตกลงความร่วมมือของ APC เช่น ประมวลกฎหมายว่าด้วยการก่อสร้างอาคาร เป็นต้น

ประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลว่าด้วยการก่อสร้างอาคาร²⁴ เป็นกฎหมายที่กำหนดขั้นต่ำของข้อกำหนดสำหรับการก่อสร้างอาคาร กล่าวคือ (1) ข้อกำหนดได้รับการรับรอง และ/หรือบังคับใช้โดยหรือในนามของหน่วยงานรัฐ (2) รายละเอียดข้อบังคับ (3) สนับสนุนแนวทางของประมวลกฎหมายและ

²⁰ Key principles of the regime: A voluntary, non-binding approach. Member States join the regime voluntarily and are free to cancel their participation in the regime at any time. In all cases, the final authority for contract awards remains with MS national authorities; <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/?uri=LEGISSUM:l33236>

²¹ The APEC's 21 Member Economies are Australia; Brunei Darussalam; Canada; Chile; People's Republic of China; Hong Kong, China; Indonesia; Japan; Republic of Korea; Malaysia; Mexico; New Zealand; Papua New Guinea; Peru; The Republic of the Philippines; The Russian Federation; Singapore; Chinese Taipei; Thailand; United States of America; Viet Nam. http://www.apec.org/apec/about_apec.htm

²² Its observer organizations are Association of South-East Asian Nations (ASEAN), Pacific Economic Cooperation Council (PECC), and Pacific Islands Forum (PIF)

²³ APEC operates on the basis of non-binding commitments, open dialogue and equal respect for the views of all participants. Unlike the WTO or other multilateral trade bodies, APEC has no treaty obligations required of its participants. Decisions made within APEC are reached by consensus and commitments are undertaken on a voluntary basis. <https://www.apec.org/>

²⁴ APEC Building Codes, Regulations, and Standards Minimum, Mandatory, and Green, <https://www.apec.org/>

มาตรฐานสากลสีเขียวเป็นกลไกสำคัญในการกำหนดแนวทางเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (4) APEC นำไปพัฒนา นำไปใช้และบริหารจัดการให้สอดคล้องกับเป้าหมายสีเขียวว่าด้วยการอนุรักษ์ทรัพยากร และการลดของเสีย ประมวลกฎหมายนี้เป็นเครื่องมือสำคัญสำหรับการจัดการกำกับดูแลการใช้วัสดุ ภาวะเรือนกระจกและลดการปล่อยมลพิษ รวมถึงไฟฟ้า พลังงาน น้ำ สุขภาพ ปลอดภัย โครงสร้าง เครื่องกล และคุณภาพอากาศในอาคาร²⁵ โดยประเทศสมาชิกทั้งภาครัฐและภาคเอกชนกำหนดเป็นนโยบาย กฎหมายภายใน ระเบียบข้อบังคับและแนวทางปฏิบัติที่สอดคล้องกับบทบัญญัติของประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากลว่าด้วยการก่อสร้างอาคาร

3.2.2.3 ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999²⁶

ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 (The Global Code of Ethics for Tourism, GCET) ประกอบด้วยชุดหลักการ 10 ข้อที่ออกแบบมาเพื่อเป็นแนวทางในการ พัฒนาการท่องเที่ยวตามมิติที่ได้รับการรับรองโดยสมาชิกใหญ่ขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่ง สหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) ได้นำระเบียบสากล ฉบับนี้ไปใช้ในฐานะตราสารโดยความสมัครใจสำหรับองค์กรเอกชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว ตั้งแต่ปี 1999 มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้มีส่วนได้เสียด้านการท่องเที่ยวอันไปสู่ การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบและยั่งยืน ในขณะเดียวกันก็ลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับ สิ่งแวดล้อม มรดกทางวัฒนธรรม และสังคมทั่วโลก

แม้ว่าระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยวจะมีส่วนเกี่ยวข้องข้องในการส่งเสริม นโยบายและแนวทางปฏิบัติที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวาง แต่อย่างไรก็ตามระเบียบสากลว่าด้วย จรรยาบรรณการท่องเที่ยวยังคงเป็นตราสารที่ไม่มีข้อผูกพันหรือมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่าง

²⁵ APEC member economies utilized building codes to increase building performance, aligning with the “green” goals of resource conservation and waste reduction. The approach to developing, adopting, administering and enforcing building codes. Protocols and mechanisms in place for monitoring, review, and assessment. APEC Building Codes, Regulations, and Standards, 2013, pp.3-227.

²⁶ The General Assembly of the UNWTO adopted in 1999 The Global Code of Ethics for Tourism: GCET

ประเทศ²⁷ ดังนั้นเพื่อแก้ปัญหาจึงมีมติที่ประชุมสมัชชาใหญ่ของ UNWTO A/RES/707(XXII) รับรองการเริ่มกระบวนการพัฒนาระเบียบสากลว่าด้วยการท่องเที่ยว (The Global Code of Ethics for Tourism) ไปเป็นอนุสัญญาระหว่างประเทศที่จะมีผลบังคับใช้และสร้างภาระผูกพันตามกฎหมายกับรัฐภาคี เพื่อรองรับอัตราการเติบโตของการท่องเที่ยวในอนาคต²⁸ โดยมีมติ A/RES/722(XXIII) สมัชชาใหญ่ UNWTO รับรองร่างอนุสัญญาว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว (the Convention on Tourism Ethics) ปี 2017²⁹ ร่างอนุสัญญานี้กล่าวถึงผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งขยายขอบเขตไปจากระเบียบสากลฉบับเดิม รวมทั้งหน่วยงานของรัฐและเอกชน เช่น รัฐบาลระดับชาติและหน่วยงานระดับท้องถิ่น องค์กรการท่องเที่ยว สมาคมการท่องเที่ยว และนิติบุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวและอนุสัญญานี้ยังครอบคลุมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว รวมถึงพนักงาน นักท่องเที่ยว ตลอดจนประชากรในท้องถิ่นและชุมชน³⁰ โดยกำหนดให้ผู้ลงนามต้องกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับหลักจรรยาบรรณ

²⁷ Although often praised as extremely relevant for the globalized tourism industry, the Code of Ethics, adopted in 1999, remains a list of non-binding guidelines or a soft-law instrument.

²⁸ Convention on Tourism Ethics. Article 1 | Definitions For the purposes of this Convention and unless otherwise provided in particular provisions, the following definitions shall apply: (a) ethical principles in tourism means the principles set out in this Convention in Articles 4 to 12.

²⁹ The essence of the principles as in the Global Code of Ethics for Tourism. The conversion of the Code into a Convention changes the legal nature into binding principles which State Parties will be obliged to implement if they ratify the Convention on Tourism Ethics.

³⁰ the Convention on Tourism Ethics. Article 1 (e) stakeholders in tourism development includes: (i) national governments; (ii) local governments with specific competence in tourism matters; (iii) tourism establishments and tourism enterprises, including their associations; (iv) institutions engaged in financing tourism projects; (v) tourism employees and professionals; (vi) trade unions of tourism employees; (vii) tourists and excursionists; (viii) local populations and host communities at tourism destinations through their representatives; and (ix) other juridical and natural persons having stakes in tourism development including non-governmental

UNWTO ได้จัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว (WCETE)³¹ ปี 1999 กำหนดหน้าที่รับผิดชอบและเผยแพร่ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณสำหรับการท่องเที่ยว WCETE ทำหน้าที่เป็นคณะกรรมการอิสระภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 2001 และพิธีสารเพิ่มเติม ตามมาตรา 3 ของอนุสัญญากำหนดให้รัฐภาคีต้องกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับระเบียบสากล และมาตรา 13³² และมาตรา 14 และพิธีสารเพิ่มเติม กำหนดให้ WCETE มีหน้าที่ติดตามตรวจสอบการปฏิบัติให้เป็นไปตามอนุสัญญา โดยภาคีจะรายงานต่อคณะกรรมการว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยวทุกสองปี นอกจากนี้ WCETE ยังดำเนินการเกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้อง เช่น ดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยสมัครใจ โดยกลไกการประนีประนอมสำหรับข้อพิพาทใด ๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างรัฐภาคีของพิธีสารฉบับปัจจุบัน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียด้านการท่องเที่ยวการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการประยุกต์ใช้ออนุสัญญา คู่ภาคีตกลงที่จะยื่นข้อพิพาทต่อให้คณะกรรมการโดยแถลงการณ์เป็นลายลักษณ์อักษรพร้อมกับเอกสารและหลักฐานอื่น ๆ ที่เห็นว่าจำเป็นต่อประธานกรรมการที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการของสมาชิกสามคนที่รับผิดชอบในการตรวจสอบข้อพิพาทและสำหรับการกำหนดคำแนะนำที่เหมาะสม³³

organizations specializing in tourism and directly involved in tourism projects and the supply of tourism services.

³¹ Established in 2003, the World Committee on Tourism Ethics (WCETE) is an independent and impartial body under the aegis of the World Tourism Organization (UNWTO)

³² Framework Convention on Tourism Ethics Adopted by the Resolution A/RES/722(XXIII) of the General Assembly of UNWTO Article 13 (1) The World Committee on Tourism Ethics is a subsidiary organ of the UNWTO General Assembly, and notwithstanding the functions performed in relation to the Global Code of Ethics for Tourism, it shall be responsible for monitoring the implementation of the provisions of this Convention and carrying out any other tasks entrusted to it by the Conference of States Parties. (2) The Committee shall fix the modalities for the submission and examination of the reports of the States Parties.

³³ David A Fennell, *Tourism ethics*, vol. 30 (Channel View Publications, 2006).

Recognizing that disputes in the tourism sector may sometimes seriously disrupt the positive impacts of the sector towards a harmonious sociocultural and economic development and the

3.2.3 ผลการวิเคราะห์กรณีศึกษาประมวลกฎหมายในบริบทของพลอร์

กรอบแนวคิดที่ใช้เพื่อวิเคราะห์ของพลอร์ตามที่กล่าวไว้ในข้อ 3.2.1 ซึ่งประกอบด้วย ลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ 4 ประการ กล่าวคือ³⁴

(1) ระดับพันธกรณี กรณีศึกษาประมวลกฎหมายข้างต้นพบว่า

(1.1) ประมวลกฎหมายที่ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ได้แก่ ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศ ระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมใน สำนักงานป้องกันประเทศยุโรป³⁵ ตามหลักการข้อ (a) ของประมวลกฎหมายนี้ระบุว่าไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายกับประเทศสมาชิก³⁶ ดำเนินการบนพื้นฐานของรัฐสมาชิกที่สมัครใจเลือกที่จะปรับนโยบาย และแนวปฏิบัติของตนตามประมวลกฎหมายนี้และสามารถยกเลิกการเข้าร่วมได้ตลอดเวลา จึงเห็นได้ว่าระดับพันธกรณีนั้นเป็นการปฏิเสธโดยชัดแจ้งในการผูกพันทางกฎหมาย (A6) ด้วยเหตุผลว่าผลประโยชน์ด้านความมั่นคงของประเทศได้รับการพิจารณาว่าเป็นเหตุผลอันชอบด้วยกฎหมายในการยกเว้นการจัดซื้อจัดจ้างจากกฎระเบียบระหว่างประเทศที่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย เช่น สนธิสัญญาซึ่งเป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์นั้นอาจไม่เหมาะกับการใช้เพื่อควบคุมการจัดซื้อจัดจ้างด้านการป้องกันบางประเภทที่เกี่ยวกับความมั่นคงของรัฐ อย่างไรก็ตามกฎหมายเหล่านี้ก็ไม่ควรปราศจากการควบคุมอย่าง

advancement of peace and prosperity, Aiming to supplement the present Framework Convention with an Optional Protocol, which is a separate and independent legal instrument open to the States Parties of this Convention, providing a process for the settlement of disputes that can guide and strengthen the implementation of the ethical principles by all stakeholders concerned, Encouraging all parties to try to resolve all disputes in a peaceful manner before resorting to litigation,

³⁴ Abbott et al., "The concept of legalization." pp. 401-419.

³⁵ Code of Conduct on Defense Procurement of the EU Member States Participating in the European Defense Agency (the Code)

³⁶ The key principles of this regime will be as follows: (a) A voluntary, non-binding approach. No legal commitment is involved or implied. The regime will operate on the basis of sovereign Member States voluntarily choosing to align their policies and practices, on a reciprocal basis, in this area. Those who elect to join the regime, and follow this Code, will be free to cancel their participation in the regime at any time.

สิ้นเชิงจึงได้นำซอฟต์แวร์เข้ามาเป็นเครื่องมือในการดำเนินการ³⁷ สำหรับรูปแบบที่ไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายยังพบในประมวลกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความร่วมมือทางเศรษฐกิจเอเชีย-แปซิฟิก เช่น ประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลว่าด้วยการก่อสร้างอาคาร เนื่องจาก APEC ดำเนินการบนพื้นฐานความร่วมมือที่ไม่มีภาระผูกพันตามสนธิสัญญาและใช้รูปแบบฉันทามติบนพื้นฐานความสมัครใจ³⁸ แสดงให้เห็นถึงการปฏิเสธที่ชัดเจนในการผูกพันทางกฎหมาย (A6)

(1.2) ประมวลกฎหมายที่ไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมายและต่อมาได้พัฒนาไปเป็นกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอร์ที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย ได้แก่ ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 (The Global Code of Ethics for Tourism, GCET) เป็นมติของสมัชชาใหญ่ขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ (United Nations World Tourism Organization: UNWTO) ให้นำระเบียบสากลฉบับนี้ไปใช้ในฐานะตราสารโดยความสมัครใจสำหรับองค์กรเอกชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 1999 นับเป็นประมวลกฎหมายที่ไม่มีข้อผูกพันทางกฎหมาย จึงเป็นการปฏิเสธที่ชัดเจนในการผูกพันทางกฎหมาย (A6) อย่างไรก็ตามต่อมา UNWTO ได้ดำเนินการให้ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 พัฒนาไปเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม ค.ศ. 2017 (the Convention on Tourism Ethics 2017)³⁹ ซึ่งมีการบัญญัติถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทั้งหมดในการปฏิบัติตามอนุสัญญา ฯ ซึ่งรวมถึงรัฐบาลของรัฐภาคีที่ลงนามในอนุสัญญา ฯ จึงเห็นได้มาระดับพันธกรณีนั้นมีลักษณะเป็นข้อผูกพันโดยชัดเจนที่จะผูกพันทางกฎหมาย (A1)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

³⁷ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective."pp.110-111.

³⁸ APEC operates on the basis of non-binding commitments, open dialogue and equal respect for the views of all participants. Unlike the WTO or other multilateral trade bodies, APEC has no treaty obligations required of its participants. Decisions made within APEC are reached by consensus and commitments are undertaken on a voluntary basis. <https://www.apec.org/>

³⁹ Recalling resolution A/RES/668(XXI) of 2015 whereby the General Assembly of the UNWTO expressed its wish to convert the Global Code of Ethics for Tourism into a legally binding treaty in order to reinforce its effectiveness at the international and national level.

นอกจากนี้ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล ได้แก่ ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก ประมวลกฎหมายฯ อยู่ในการกำกับดูแลของ IMO ซึ่งเป็นองค์กรภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยองค์การระหว่างประเทศทางทะเล ค.ศ.1948⁴⁰ IMO เริ่มกำหนดแนวทางปฏิบัติทางทะเลซึ่งไม่มีพันธกรณีทางกฎหมาย จึงมีลักษณะเป็นบรรทัดฐาน แนวปฏิบัติ ต่อมาประมวลกฎหมายฯ ได้พัฒนาเป็นภาคผนวกที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศตามมาตรา 1(a) ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974⁴¹ ซึ่งมาตรา 1 ของอนุสัญญาฯ ในส่วน (a) ได้มีการบัญญัติให้รัฐบาลของรัฐภาคีตกลงที่จะปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ และภาคผนวกของอนุสัญญาฯ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ จึงเห็นได้ว่าเป็นการแสดงเจตนาโดยชัดแจ้งที่จะผูกพันทางกฎหมาย (A1) ดังนั้นประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลกดังกล่าวจึงเป็นประมวลกฎหมายที่จากเดิมกำหนดให้เป็นแนวทางปฏิบัติซึ่งมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศ ขณะที่ปัจจุบันประมวลกฎหมายนี้มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้อนุสัญญาและเปลี่ยนสถานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ดลอว์

(2) ระดับความชัดเจนของถ้อยคำที่กำหนดภาระผูกพันของข้อตกลงจากกรณีศึกษาประมวลกฎหมายข้างต้นพบว่า

(2.1) ประมวลกฎหมายที่ระบุความชัดเจนในระดับต่ำ ได้แก่ ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมใน

⁴⁰ Convention on the International Maritime Organization 1948

⁴¹ International Convention for the safety of Life at Sea, 1974, Article 1. General Obligations under the Convention

(a) The Contracting Governments undertake to give effect to the provisions of the present Convention and the Annex thereto, which shall constitute an integral part of the present Convention. Every reference to the present Convention constitutes at the same time a reference to the Annex.

(b) The Contracting Governments undertake to promulgate all laws, decrees, orders and regulations and to take all other steps which may be necessary to give the present Convention full and complete effect, so as to ensure that, from the point of view of safety of life, a ship is fit for the service for which it is intended.

สำนักงานป้องกันประเทศยุโรป⁴² กล่าวคือ กำหนดไว้เป็นหลักการทั่วไปมากกว่ากฎเกณฑ์รายละเอียดเฉพาะ (B2) หลักการกว้างๆเกี่ยวกับการปฏิบัติทั่วไปอาจเหมาะสมกับลักษณะการจัดซื้อจัดจ้างในขอบเขตพื้นที่ที่มีความละเอียดอ่อนสูงด้านความมั่นคงทางทหาร⁴³ รวมถึงประมวลกฎว่าด้วยความร่วมมือในการก่อสร้างอาคาร ที่มีการกำหนดหลักเกณฑ์ขั้นต่ำของข้อกำหนดสำหรับการก่อสร้างอาคารของกลุ่มประเทศสมาชิกโดยมีการบัญญัติเป็นลักษณะของหลักการทั่วไปโดยมิได้กำหนดรายละเอียดที่เฉพาะเจาะจงในการปฏิบัติ (B2)

(2.2) ระดับความชัดเจนของถ้อยคำที่กำหนดภาระผูกพันของประมวลกฎและได้เปลี่ยนเป็นกฎหมายระหว่างประเทศฮาร์ตลอร์ว ได้แก่ ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 (The Global Code of Ethics for Tourism, GCET) ในฐานะเป็นตราสารโดยความสมัครใจสำหรับองค์กรเอกชนในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวตั้งแต่ปี 1999 ประกอบด้วยหลักการ 10 ข้อเพื่อเป็นแนวทางปฏิบัติสำหรับผู้มีส่วนได้เสียด้านการท่องเที่ยวอันไปสู่การพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างรับผิดชอบ ในขณะที่เดียวกันก็ลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม มรดกทางวัฒนธรรม และสังคมทั่วโลก ซึ่งในขั้นแรกนั้นจะเห็นได้ว่าประมวลกฎฯ ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการดำเนินงานของผู้ลงนามซึ่งมีลักษณะเป็นหลักการทั่วไปโดยมิได้ลงรายละเอียดของการปฏิบัติตาม (B2) จึงเห็นได้ว่าระดับความชัดเจนนั้นอยู่ในระดับต่ำ อย่างไรก็ตามเมื่อระเบียบสากลดังกล่าวได้พัฒนาไปเป็นร่างกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม (the Convention on Tourism Ethics) ในปี 2017⁴⁴ ระบุผู้มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวซึ่งขยายขอบเขตกว้างขวางไปจากระเบียบสากลฉบับเดิม (1999) ประกอบด้วย หน่วยงานของรัฐระดับชาติและหน่วยงานระดับท้องถิ่น องค์กรการท่องเที่ยวเอกชน สมาคมการท่องเที่ยว และนิติบุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสียในการพัฒนาการท่องเที่ยว

⁴² Code of Conduct on Defense Procurement Of the EU Member States Participating in the European Defense Agency (the Code)

⁴³ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective." pp.111-112.

⁴⁴ The essence of the principles as in the Global Code of Ethics for Tourism. The conversion of the Code into a Convention changes the legal nature into binding principles which State Parties will be obliged to implement if they ratify the Convention on Tourism Ethics.

เช่น สหพันธ์แรงงาน นักท่องเที่ยว รวมถึงชุมชน⁴⁵ โดยกำหนดให้ผู้ลงนามต้องกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย จึงเห็นได้ว่าระดับความชัดเจนและความสอดคล้องของถ้อยคำในการปฏิบัติตามนั้นอยู่ในระดับที่สูงกว่าในขณะที่ประมวลกฎหมายนั้นยังมิได้พัฒนาเป็นอนุสัญญาฯ (B1)

นอกจากนี้ยังมีประมวลกฎหมายที่พัฒนาไปเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ ได้แก่ ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก โดยจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย นั้นมีความชัดเจนของถ้อยคำนั้นอยู่ในระดับสูงตั้งแต่ที่ประมวลกฎหมาย ยังมิได้พัฒนาไปเป็นภาคผนวกของอนุสัญญาฯ กล่าวคือ มีการลงรายละเอียดของการนำประมวลกฎหมาย ไปปฏิบัติตามอย่างชัดเจน เช่น การกำหนดโครงสร้างของเรือ การติดตั้งเครื่องจักร มาตรการเพื่อความปลอดภัย จึงเห็นได้ว่าระดับความชัดเจนของประมวลกฎหมาย นั้นอยู่ในระดับสูง (B1)

(3) ระดับการบังคับใช้ จากกรณีศึกษาประมวลกฎหมายข้างต้นพบว่า

(3.1) ประเทศสมาชิกปฏิบัติตามประมวลกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป⁴⁶ ข้อ (d) ด้วยการกำหนดเกณฑ์การคัดเลือก การชี้แจง การชักถาม การเสนอราคา จึงเห็นได้ว่าระดับการนำไปบังคับใช้ของรัฐนั้นมิได้กำหนดให้จะต้องนำไปใช้ในลักษณะของกฎหมายภายในที่มีผลผูกพันแต่อย่างใด จึงเป็นเพียงมาตรฐานในการดำเนินการ (C3)

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

⁴⁵ the Convention on Tourism Ethics. Article 1 (e) stakeholders in tourism development includes: (i) national governments; (ii) local governments with specific competence in tourism matters; (iii) tourism establishments and tourism enterprises, including their associations; (iv) institutions engaged in financing tourism projects; (v) tourism employees and professionals; (vi) trade unions of tourism employees; (vii) tourists and excursionists; (viii) local populations and host communities at tourism destinations through their representatives; and (ix) other juridical and natural persons having stakes in tourism development including non-governmental organizations specializing in tourism and directly involved in tourism projects and the supply of tourism services.

⁴⁶ Code of Conduct on Defense Procurement Of the EU Member States Participating in the European Defense Agency (the Code)

(3.2) ประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลว่าด้วยการก่อสร้างอาคาร มีการกำหนดลักษณะของการปฏิบัติตามโดยการให้นำกฎเกณฑ์ของประมวลกฎหมาย นำไปใช้เป็นข้อกำหนดภายในที่มีผลผูกพันโดยนำมาใช้หรือบังคับใช้ต่อหน่วยงานรัฐหรือเอกชนในการก่อสร้างอาคาร จึงเห็นได้ว่าระดับการนำไปบังคับใช้นั้นอยู่ในระดับสูง คือ นำไปบังคับใช้เป็นกฎหมาย กฎระเบียบ ที่มีผลผูกพัน

(3.3) ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 (The Global Code of Ethics for Tourism, GCET) ในขณะที่ยังมิได้มีการพัฒนาไปเป็นอนุสัญญาฯ จะเห็นได้ว่าระดับการบังคับใช้นั้นเป็นเพียงลักษณะของความร่วมมือในการนำไปปฏิบัติของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ดังนั้นจึงเป็นเพียง มาตรฐานในการดำเนินงาน (C3) อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่ประมวลกฎหมาย ได้พัฒนาต่อไปเป็นอนุสัญญาว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม ค.ศ. 2017 ใน มาตรา 3⁴⁷ กำหนดให้รัฐภาคีนำไปปฏิบัติเป็นกฎหมายภายใน กฎ ระเบียบ หรือหลักจรรยาบรรณภายในของตน จึงเห็นได้ว่าระดับการบังคับใช้อาศัยอยู่ในระดับสูง คือ มีการนำไปเป็นกฎระเบียบที่มีผลผูกพันในการบังคับใช้

(3.4) ในส่วนของกลุ่มประมวลกฎหมาย ระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก จะเห็นได้ว่าระดับการบังคับใช้เป็นข้อกำหนดมาตรฐานในการดำเนินการเกี่ยวกับการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก (C3) อย่างไรก็ตามต่อมาหลังการได้มีการผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974 ใน มาตรา 1 (b)⁴⁸ กำหนดให้รัฐภาคีใช้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ

⁴⁷ the Convention on Tourism Ethics., Article 3

(1) States Parties shall promote responsible, sustainable and universally accessible tourism by formulating policies that are consistent with the ethical principles in tourism set out in the Convention.

(2) States Parties shall respect and promote the ethical principles in tourism, especially through encouraging tourism enterprises and bodies to reflect these principles in their contractual instruments and make reference to them in their codes of conduct or professional rules.

⁴⁸International Convention for the Safety of Life at Sea,1974,

Article I. (b) The Contracting Governments undertake to promulgate all laws, decrees, orders and regulations and to take all other steps which may be necessary to give the present Convention full and complete effect, so as to ensure that, from the point of view of safety of life, a ship is fit for the service for which it is intended.

ภายในของตนและดำเนินการขั้นตอนอื่นๆที่อาจจำเป็นให้ครบถ้วน จึงเห็นได้ว่าระดับการบังคับใช้อยู่ในระดับสูง (C1)

(4) ระดับการชี้ขาดในการปฏิบัติตามกฎ, กำหนดรายละเอียด และ/หรือการระงับข้อพิพาทจากกรณีศึกษาประมวลกฎหมายข้างต้นพบว่า

(4.1) ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป⁴⁹ ระบุว่าไม่มีบทลงโทษสำหรับการไม่ปฏิบัติตาม⁵⁰ และมอบหมายให้คณะกรรมการ European Defense Agency (EAD) เป็นหน่วยงานตรวจสอบการไม่ปฏิบัติตามของประเทศสมาชิกและส่งรายงานการละเมิดต่อประเทศ

⁴⁹ Jiang, "An evaluation of soft law as a method for regulating public procurement from a trade perspective".pp.113-114.

⁴⁹ the Convention on Tourism Ethics., Article 3

(1) States Parties shall promote responsible, sustainable and universally accessible tourism by formulating policies that are consistent with the ethical principles in tourism set out in the Convention.

(2) States Parties shall respect and promote the ethical principles in tourism, especially through encouraging tourism enterprises and bodies to reflect these principles in their contractual instruments and make reference to them in their codes of conduct or professional rules.

⁴⁹International Convention for the Safety of Life at Sea,1974,

Article I. (b) The Contracting Governments undertake to promulgate all laws, decrees, orders and regulations and to take all other steps which may be necessary to give the present Convention full and complete effect, so as to ensure that, from the point of view of safety of life, a ship is fit for the service for which it is intended.

⁴⁹ Code of Conduct on Defense Procurement of the EU Member States Participating in the European Defense Agency (the Code)

⁵⁰ Code of Conduct on Defense Procurement Of the EU Member States Participating in the European Defense Agency (the Code, a) No sanction is envisaged for any non-observance of this Code by any SMS, beyond the requirement to account to the other members of the regime. In all cases, the final authority for contract award remains with SMS national authorities.

สมาชิก ซึ่งเห็นว่ากลไกนี้สร้างแรงกดดันเพียงพอต่อการปฏิบัติตามของประเทศสมาชิก ไม่จำเป็นต้องมีคำตัดสินที่มีผลผูกพันทางกฎหมาย หรือบทลงโทษ หรือกลไกการบังคับใช้ (D4)

(4.2) ประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลว่าด้วยการก่อสร้างอาคารได้มอบหมายให้ คณะอนุกรรมการว่าด้วยการปฏิบัติตามมาตรฐาน เป็นผู้ตรวจสอบ ติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติตามมาตรฐานของรัฐสมาชิก และรายงานต่อที่ประชุมประเทศสมาชิก จึงเห็นได้ว่าระดับการชี้ขาดนั้นมีเพียงการเจรจาตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (D4)

(4.3) ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 (The Global Code of Ethics for Tourism, GCET) ก่อนที่จะพัฒนาไปเป็นอนุสัญญา ฯ จะเห็นได้ว่าระดับการชี้ขาดนั้นอยู่ในระดับต่ำเนื่องจากมีการมอบหมายให้ WCET ทำหน้าที่ในการตรวจสอบ การปฏิบัติตามของผู้ลงนามจึงมีลักษณะเป็นการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (D4) อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่ประมวลกฎหมายได้พัฒนาไปเป็นอนุสัญญาฯ ภายใต้มาตรา 23 ของอนุสัญญาว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม ค.ศ. 2017 และข้อ (1) และ (2) ของพิธีสารเพิ่มเติม ค.ศ. 2017⁵¹ ระบุให้คณะกรรมการว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยวโลก (WTCE) (1) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานอิสระในการประนีประนอมสำหรับข้อพิพาทใดๆที่อาจเกิดขึ้นระหว่างรัฐภาคีหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้องกับอนุสัญญา และหากไม่สามารถประนีประนอมยอมความได้ WTCE มีอำนาจในการชี้ขาดข้อพิพาทและมีผลผูกพันกับรัฐภาคี ดังนั้นถึงเห็นได้ว่ามีลักษณะเป็นการมอบหมายบุคคลที่สามในการชี้ขาดที่มีผลผูกพัน (D1)

(4.4) ส่วนประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก จะเห็นได้ว่าก่อนที่จะมีการนำไปผนวกเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญา ฯ ระดับการชี้ขาดนั้นเป็นเพียงการตรวจสอบการดำเนินการให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย เท่านั้น จึงเป็นเพียงการตรวจสอบระหว่างหน่วยงาน (D4)

⁵¹ Optional Protocol the Framework Convention on Tourism (1) The World Committee on Tourism Ethics (hereinafter referred to as “the Committee”) shall act as an independent and voluntary conciliation mechanism for any dispute that may arise among States Parties to the present Protocol, or stakeholders in tourism development, concerning the interpretation or application of the Convention. (2) Any dispute between two or several States Parties to the present Protocol, or a State Party and one or more stakeholders may be referred to the Committee.

อย่างไรก็ตามภายหลังจากที่ประมวลกฎหมาย ฎกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ ภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยความปลอดภัยทางทะเล ค.ศ. 1974 กำหนดให้ IMO ดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและรัฐภาคีสามารถระงับข้อพิพาทโดยใช้กลไกทางศาลในการระงับข้อพิพาทผ่านกลไกของอนุสัญญาฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นกฎหมายฮาดลอร์ว (D1)

ตารางที่ 2 สรุปสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก

ประมวลกฎหมาย	(A) ระดับพันธกรณี		(B) ระดับความชัดเจน	(C) ระดับการบังคับใช้	(D) ระดับการชี้ขาด	สถานะทางกฎหมาย
	ผู้ลงนาม	ภาระผูกพันทางกฎหมาย				
ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยทางทะเล						
ประมวลกฎหมายเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก	-	แนวทางปฏิบัติ	มาตรฐานกำหนดรายละเอียดสูง	มาตรฐานในการดำเนินการ	IMOตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด	Soft Law
		A5	B1	C3	D4	
ประมวลกฎหมายเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก	รัฐภาคี	มาตรา 1(a) ระบุภาคผนวก (annex) เป็นส่วนสำคัญที่มีผลผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศ	มาตรา 9,10การลงนามและการบังคับใช้	มาตรา 1 (b) มาตรา 3 รัฐภาคีดำเนินการออกกฎหมายระเบียบคำสั่ง	การระงับข้อพิพาททางศาล	Soft Law change to Hard Law
		A1	B1	C1	D1	

ที่มา : the 2017, International Code for Ships Operating in Polar Waters , the 1974, International Convention for the Safety of Life at Sea.

ตารางที่ 3 สรุปสถานะทางกฎหมายของระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999

ประมวลกฎหมาย	(A) ระดับพันธกรณี		(B) ระดับความชัดเจน	(C) ระดับการบังคับใช้	(D) ระดับการชี้ขาด	สถานะทางกฎหมาย
	ผู้ลงนาม	ภาระผูกพันทางกฎหมาย				
ประมวลกฎหมายเกี่ยวกับการท่องเที่ยว						
ระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999	เอกชน	ไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย	หลักการทั่วไป	ความร่วมมือ	WCTE ตรวจสอบการปฏิบัติตาม	Soft Law
		A6	B2	C3	D4	
อนุสัญญาว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 2017	รัฐภาคี	มาตรา 2 ผู้มีส่วนได้เสียซึ่งรวมถึงรัฐบาลของรัฐภาคี	มาตรา 18,19 ระบุผู้ลงนามและการบังคับใช้	มาตรา 3(1) ถึง (4) ดำเนินการออกกฎหมายภายใน	มาตรา 13,23 ของอนุสัญญาข้อ (1),(2) พิธีสารเพิ่มเติม ระบุให้ WCTE ตรวจสอบ การปฏิบัติตามประนีประนอมและชี้ขาด	Soft law Change To Hard law

ที่มา : the 1999, Global Code of Ethics for Tourism and the 2017, Convention on Tourism Ethics) with an Optional Protocol

ตารางที่ 4 สรุปสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายซื้อพัสดุ

ประมวลกฎหมาย	(A) ระดับพันธกรณี		(B) ระดับความชัดเจน	(C) ระดับการบังคับใช้	(D) ระดับการชี้ขาด	สถานะทางกฎหมาย
	ผู้ลงนาม	การผูกพันทางกฎหมาย				
ประมวลกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ						
ประมวลกฎหมายระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลไกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันยุโรป	EU	หลักการข้อ (a) ระบุไม่มีภาระผูกพันทางกฎหมายและยกเลิกการเข้าร่วมได้ตลอดเวลา	หลักการข้อ (b) กำหนดหลักการทั่วไปสนับสนุนผลประโยชน์ร่วมกัน	หลักการข้อ (d) กรอบนโยบายแนวทางการปฏิบัติโดยสมัครใจ	คณะกรรมการEDA รายงานการปฏิบัติตามของประชาคมเศรษฐกิจ	Soft law
		A6	B2	C3	D4	
ประมวลกฎหมายก่อสร้างอาคาร	APEC	หลักการความร่วมมือ	คำแนะนำหลักการพื้นฐาน	นำหลักเกณฑ์มาใช้บังคับภายใน	คณะกรรมการตรวจสอบจัดตั้งโดยประชาคมเศรษฐกิจ	Soft law
		A6	B2	C1	D4	

ที่มา : Code of Conduct on Defense Procurement of the EU Member States Participating in the European Defense Agency and : APEC Building Code, Regulations, and Standard

3.2.4 วิเคราะห์กรณีประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

ในการวิเคราะห์สถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก จะเห็นว่าประมวลกฎหมาย มีความผูกพันกับองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (NADO) ในฐานะผู้ลงนามในประมวลกฎหมาย และมีความผูกพันกับรัฐผ่านทางอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ดังนั้น การวิเคราะห์สถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย จึงจำเป็นต้องพิจารณาในสองมิติ ได้แก่ ในระดับชาติและระดับสากล

1.ระดับชาติ (National level)

1.1 ระดับพันธกรณีจะเห็นได้ว่าองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ หรือ NADO ได้เป็นผู้ลงนามในการปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ดังนั้น จึงเป็นกรณีที่ผู้ลงนามแสดงเจตนาชัดเจนโดยไม่มีเงื่อนไขในการผูกพันตามประมวลกฎหมาย ระดับพันธกรณีของ NADO จึงอยู่ในระดับสูง (A1)

1.2 ระดับความชัดเจน จะเห็นได้ว่าถ้อยคำของประมวลกฎหมาย นั้นมีความสอดคล้องและชัดเจนในการปฏิบัติตามของผู้ลงนาม กล่าวคือ ในข้อ 20 ของประมวลกฎหมายระบุความรับผิดชอบของผู้ลงนาม ซึ่งประกอบด้วยองค์การกีฬาระหว่างประเทศ องค์กรกีฬาภายในประเทศ และ NADO โดยประมวลกฎหมาย 2021 ซึ่งบังคับใช้ 1 มกราคม 2021 ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กล่าวถึงข้อกำหนดสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารต้องห้าม รวมถึงการจัดการผลลัพธ์ การพิจารณาคดี และการอุทธรณ์ ผู้ลงนามมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกฎส่วนใหญ่หนึ่งไปปฏิบัติภายในประเทศตน ส่วนที่ 2 กล่าวถึงข้อกำหนดด้านการศึกษาและการวิจัย ส่วนที่ 3 กล่าวถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ลงนามและบุคคลที่ผูกพันตามประมวลกฎหมาย และการมีส่วนร่วมของรัฐบาล ส่วนที่ 4 ระบุข้อกำหนดวิธีการยอมรับและการนำประมวลกฎหมายไปใช้ รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายโดย WADA ทั้งนี้ ผู้ลงนามได้นำประมวลกฎหมาย ไปสร้างเครือข่ายข้อตกลงในการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างกว้างขวาง โดยข้อ 20.5.2-16 ระบุให้ผู้ลงนามมีภาระผูกพันต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานสากลทุกฉบับและเอกสารทางเทคนิคซึ่งเป็นรายละเอียดสำคัญของการตกลงกันไว้ภายใต้ประมวลกฎหมาย รายละเอียดเหล่านี้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาแห่งชาติเพราะอาจนำไปสู่ข้อค้นพบการละเมิดและนำไปสู่มาตรการลงโทษ จึงเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย มีระดับความชัดเจนของถ้อยคำอยู่ในระดับสูง (B1)

1.3 ระดับการบังคับใช้ประมวลกฎหมาย ได้บัญญัติถึงการนำประมวลกฎหมาย ไปบังคับใช้ กล่าวคือ องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ หรือ NADO มีหน้าที่รับผิดชอบในการออกกฎระเบียบภายใน ในการควบคุมตรวจสอบการใช้สารต้องห้ามให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย เพื่อบังคับใช้กับนักกีฬาภายในรัฐของตน จึงเห็นได้ว่าระดับการบังคับใช้นั้นอยู่ในระดับสูง คือ ออกเป็นกฎระเบียบที่มีผลผูกพันในการบังคับใช้ (C1)

1.4 ระดับการชี้ขาด ประมวลกฎหมาย ระเบียบวิธีระดับข้อพิพาทในข้อ 13.2¹ ถึงข้อ 13.4 และขั้นตอนการอุทธรณ์ต่ออนุญาโตตุลาการกีฬา ดังนี้

(1) การอุทธรณ์เกี่ยวกับการละเมิดประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการระงับสิทธิชั่วคราวจากคำตัดสินของผู้มีอำนาจหน้าที่ ขั้นตอนการอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับนักกีฬาหรือบุคคลอื่นในการแข่งขันระดับนานาชาติหรือเหตุการณ์ระดับนานาชาติอาจขอใช้สิทธิในการอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ส่วนการอุทธรณ์ระดับชาติกำหนดให้อุทธรณ์ไปยังหน่วยงานกลางซึ่งจัดขึ้นโดยหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (NADO)² ทั้งนี้การอุทธรณ์ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติถือเป็นกลไกที่ WADA สามารถอุทธรณ์คำตัดสินได้ในกรณี que เห็นว่ามีได้ตีความหรือใช้ประมวลกฎหมาย อย่างเหมาะสม³

(2) การอุทธรณ์เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลตามข้อ 24.1.6 ถึงข้อ 24.1.12 ของประมวลกฎหมาย กรณีผู้ลงนามประสงค์จะโต้แย้งข้อกล่าวหาของ WADA เรื่องการไม่ปฏิบัติตาม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการคืนสถานะตามเงื่อนไขต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ผู้อุทธรณ์ต้องแจ้ง WADA เป็นลายลักษณ์อักษรภายในยี่สิบเอ็ด (21) วันนับ

¹ Agency, "World Anti-Doping Code."

13.2 Appeals from Decisions Regarding Anti-Doping Rule Violations, Consequences, Provisional Suspensions, Implementation of Decisions and Authority

² WADA, "World Anti-Doping Code ".

Article 13.1 Decisions Subject to Appeal Decisions made under the Code or under rules adopted pursuant to the Code may be appealed as set forth below in Articles 13.2 through 13.4 or as otherwise provided in the Code or International Standards. Such decisions shall remain in effect while under appeal unless the appellate body orders otherwise.

³ David, *A guide to the world anti-doping code*.p 215-218.

จากการรับแจ้ง WADA จะยื่นหนังสือแจ้งข้อพิพาทอย่างเป็นทางการกับศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ระหว่างประเทศและข้อพิพาทนั้นจะได้รับการพิจารณาตัดสินโดยศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาตามช่องทางฝ่ายอนุญาโตตุลาการสามัญตามมาตรฐานสากลสำหรับการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายสำหรับผู้ลงนาม ทั้งนี้ WADA ย่อมมีภาระการพิสูจน์เกี่ยวกับผู้ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล ส่งไปยังศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา จึงเห็นได้ว่าการกำหนดบุคคลที่สามในการระงับข้อพิพาท (D1)

2.ระดับนานาชาติ (International level)

(1) ระดับพันธกรณีของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีความเห็นว่าการระบุให้ประมวลกฎหมายเป็นภาคผนวกตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญานั้นส่งผลให้ประมวลกฎหมายไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายและไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคีจึงเห็นว่าประมวลกฎหมายมีระดับพันธกรณีในระดับต่ำ

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 เพื่อนำมาพิจารณาการตีความตามสนธิสัญญาในมาตรา 31 วรรค 1 แห่งอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายนี้มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยในอนุสัญญาฯ ได้มีการบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายไปปฏิบัติตามทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ดังนั้น ในการตีความอนุสัญญาฯ จะต้องตีความโดยสุจริตตามถ้อยคำปกติธรรมดาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม อีกทั้งหากพิจารณาเกี่ยวกับงานเตรียมร่างสนธิสัญญา (preparatory work of the treaty) และพฤติการณ์แห่งสนธิสัญญา (circumstances) ตามมาตรา 32 ภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 โดยนำมาใช้ในลักษณะเป็นมาตรการเสริมการตีความตามมาตรา 31 จะเห็นว่าในรายงานการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำอนุสัญญาฯ ได้มีการกล่าวถึง ปฏิญญาโคเปนเฮเกน ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับการสนับสนุนบทบาทของ WADA และประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเพื่อนำไปสู่การจัดทำอนุสัญญาหรือภาระผูกพันอื่นๆ ที่เหมาะสมกับบริบทการบริหารของรัฐบาล แสดงให้เห็นถึงพฤติการณ์ที่ว่ารัฐได้จัดทำปฏิญญาโคเปนเฮเกนเพื่อนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปเป็นแนวทางในการจัดทำอนุสัญญาฯ อีกทั้งในร่างของอนุสัญญาฯ ก็ได้มีการบัญญัติถึงวัตถุประสงค์ของมาตรา 4 ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้รัฐนั้นจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้ อย่างไรก็ตามการที่รัฐบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ขึ้นมานั้นเนื่องจากมองว่าเนื้อหาของประมวลกฎหมายฯ นั้นมีลักษณะเป็น

การดำเนินงานทางการกีฬาซึ่งอาจนำมาบังคับใช้กับรัฐมิได้ทั้งหมด มิได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้ประมวลกฎหมายไม่มีผลผูกพันกับอนุสัญญาฯ อย่างสิ้นเชิง ด้วยเหตุนี้ประมวลกฎหมายฯ และ WADA จึงมีข้อเกี่ยวข้องภายในอนุสัญญาฯ

จึงเห็นได้ว่าระดับพันธกรณีของรัฐในการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายฯ นั้นเป็นข้อตกลงที่เป็นเงื่อนไขโดยนัยของภาระผูกพันที่รัฐนั้นจะต้องปฏิบัติตามเพื่อที่จะบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ แม้ว่าประมวลกฎหมายฯ จะมีได้มีพันธกรณีในทางกฎหมายตาม มาตรา 4 วรรค 2 นอกจากนี้ประมวลกฎหมายฯ ยังมีข้อผูกพันกับองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ ซึ่งมีลักษณะเป็นตัวแทนของรัฐ โดยรัฐจะต้องนำผลการสนับสนุนการปฏิบัติงานขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายฯ ด้วยเหตุนี้จึงเห็นได้ว่าระดับพันธกรณีนั้นเป็นข้อตกลงที่เป็นเงื่อนไขโดยนัยของภาระผูกพัน (A2)

(2) ระดับความชัดเจน ความกำกวมของถ้อยคำที่กำหนดภาระผูกพันในสนธิสัญญาประเด็นนี้อนุสัญญาระบุไว้ใน มาตรา 3 ของอนุสัญญาฯ กล่าวคือ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ รัฐภาคีจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้ทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติภายในรัฐของตน รวมถึงมีการกำหนดแนวทางในการที่จะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้เป็นกฎหมายภายในของตน นอกจากนี้หากพิจารณาต่อไปจะเห็นได้ว่าในมาตรา 4 วรรค 1 ของอนุสัญญาฯ ได้มีการบัญญัติให้รัฐภาคีนั้นจะต้องยอมรับและนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้ อย่างไรก็ตามในมาตรา 4 วรรค 2 ได้มีการบัญญัติให้ประมวลกฎหมายฯ มิได้เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และไม่ก่อให้เกิดพันธกรณีในทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี พิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่เพราะเหตุใดจึงได้มีการบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ไว้ในอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 จะเห็นได้ว่าการบัญญัติในลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดความขัดแย้งกันของถ้อยคำในอนุสัญญาฯ ที่กำหนดให้รัฐจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปปรับใช้เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ แต่กลับบัญญัติต่อไปว่าประมวลกฎหมายฯ ไม่เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และมิได้มีการผูกพันกับรัฐภาคีในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ผู้เขียนพิจารณาเห็นว่าสาเหตุหลักของการร่างอนุสัญญาฯ ก็เพื่อที่จะยกระดับประมวลกฎหมายฯ ที่มีสถานะเป็นขอพลอว์ให้มีผลผูกพันกับรัฐมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามด้วยบริบทของประมวลกฎหมายฯ และมาตรฐานสากลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำและไม่มีความแน่นอนมากนัก เช่น วิธีการตรวจหาสารต้องห้ามที่ต้องพัฒนาไปตามแต่ละยุคสมัย ด้วยเหตุนี้หากประมวลกฎหมายฯ มีสถานะเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ย่อมจะทำให้มีปัญหาในการบังคับ

ใช้และกระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่จัดอย่างสม่ำเสมอจึงต้องการกระบวนการที่คล่องตัว รวดเร็ว กฎหมายฮาร์ดลอว์ต้องผ่านกระบวนการที่ซับซ้อนและเป็นทางการมากกว่าของซอฟลอว์ โดยเหตุนี้จึงเห็นว่ารัฐภาคีมิได้ไม่เห็นความสำคัญของประมวลกฎหมาย แต่การบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ก็เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทที่ควรจะเป็นและไม่ก่อให้เกิดภาระหน้าที่ในทางกฎหมายระหว่างประเทศ มากเกินไป เพราะเนื้อหาที่ไม่แน่นอนของประมวลกฎหมายอาจทำให้รัฐละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศ และเป็นการสร้างภาระอันเกินสมควรแก่รัฐ อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมาย ก็ยังคงมีความเกี่ยวพันกับอนุสัญญาฯ ในแง่ที่ว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้รัฐภาคีบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ดังนั้นจึงต้องมีการนำประมวลกฎหมาย มาตีความควบคู่กับอนุสัญญาฯ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ดังที่ได้กล่าวไปในส่วนต้นในเรื่องของการตีความอนุสัญญาฯ จึงเห็นได้ว่าถ้อยคำของอนุสัญญาฯ ใน การที่จะให้รัฐภาคีจะต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายฯ จึงมิได้คลุมเครือแต่อย่างใดหลักเกณฑ์ที่มีความ สอดคล้องและชัดเจน ดังนั้นระดับความชัดเจนจึงอยู่ในระดับสูง (B1)

(3) ระดับการบังคับใช้ ความเกี่ยวข้องทางกฎหมายในระดับสากลภายใต้อนุสัญญา ระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 กำหนดกรอบการทำงาน ของภาคีเพื่อร่วมกันต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬามาตรา 3(a) , 5 ,7,14 ภายใต้อนุสัญญา เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐภาคีให้คำมั่นว่าจะยอมรับหลักการ ประมวลกฎหมายฯ และร่วมมือโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ WADA ในการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมในการ ออกกฎหมาย ข้อบังคับ นโยบายทั้งในระดับชาติและระดับสากล จึงเห็นได้ว่าระดับการนำไปบังคับใช้ อยู่ในระดับสูง (C1)

(4) ระดับการชี้ขาด การมอบหมายบุคคลที่สามดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตาม ข้อกำหนดและการระงับข้อพิพาท หากมิได้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ย่อมส่งผลให้รัฐนั้นได้รับ บทลงโทษ กล่าวคือ ในการตรวจประเมินการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ นั้นจะมีการประเมินในทุกๆ สองปี โดยที่ประชุมภาคี ซึ่งรัฐภาคีจะต้องชี้แจงการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ในหัวข้อต่างๆ ซึ่งมีการบัญญัติไว้ อย่างครบถ้วน โดยหากรัฐภาคีใดได้รับการประเมินที่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็น ย่อมถือได้ว่ารัฐภาคีนั้นมิได้ ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ซึ่งหนึ่งในหัวข้อการประเมินได้รวมถึงการที่รัฐพึงจะต้องนำหลักการของ ประมวลกฎหมายฯ ไปปรับใช้ภายในรัฐของตน เช่น การออกกฎหมายภายในหรือการออกกฎระเบียบต่างๆ ดังนั้นหากรัฐภาคีใดมิได้นำหลักการของประมวลกฎหมายฯ ไปบังคับใช้ย่อมอาจส่งผลให้รัฐอาจได้รับการ ประเมินต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็น และอาจนำมาซึ่งบทลงโทษ กล่าวคือ ผู้แทนรัฐภาคีใดจะไม่มีคุณสมบัติที่

จะดำรงตำแหน่งใด ๆ หรือคงไว้ซึ่งการแต่งตั้งใดๆในการประชุมภาคีหรือคณะกรรมการอนุมัติกองทุน
เพื่อการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา จึงเห็นได้ว่าการมอบหมายบุคคลที่สามในการชี้ขาดที่มี
ผลผูกพัน (D1)

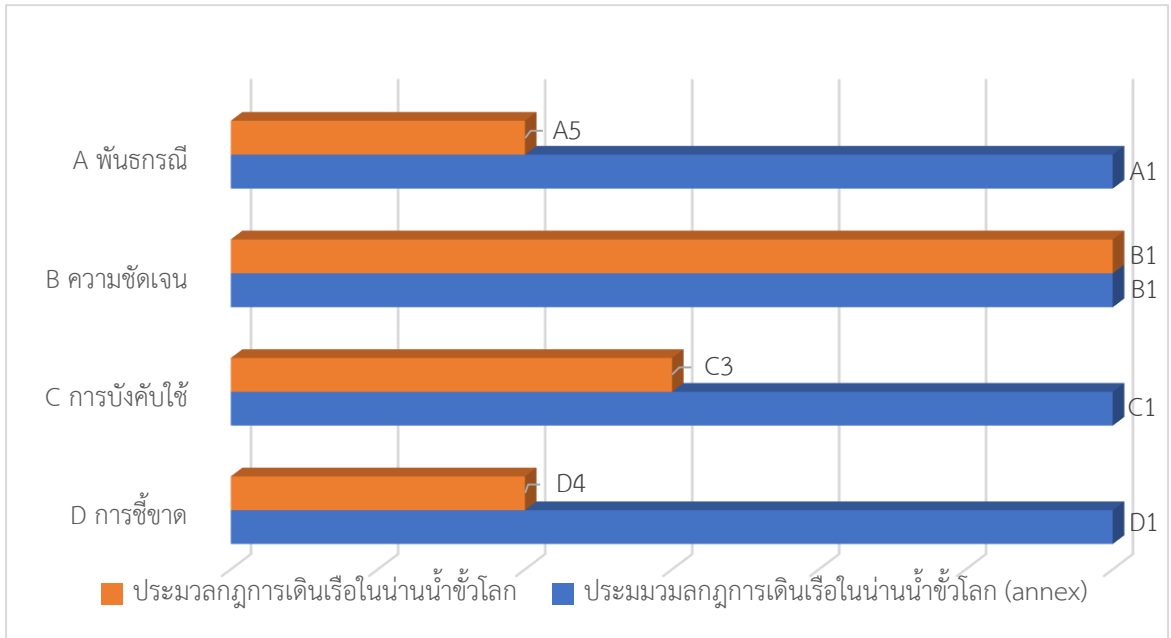

ตารางที่ 5 สรุปสถานะทางกฎหมายประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเป็นซอฟต์แวร์หรือไม่

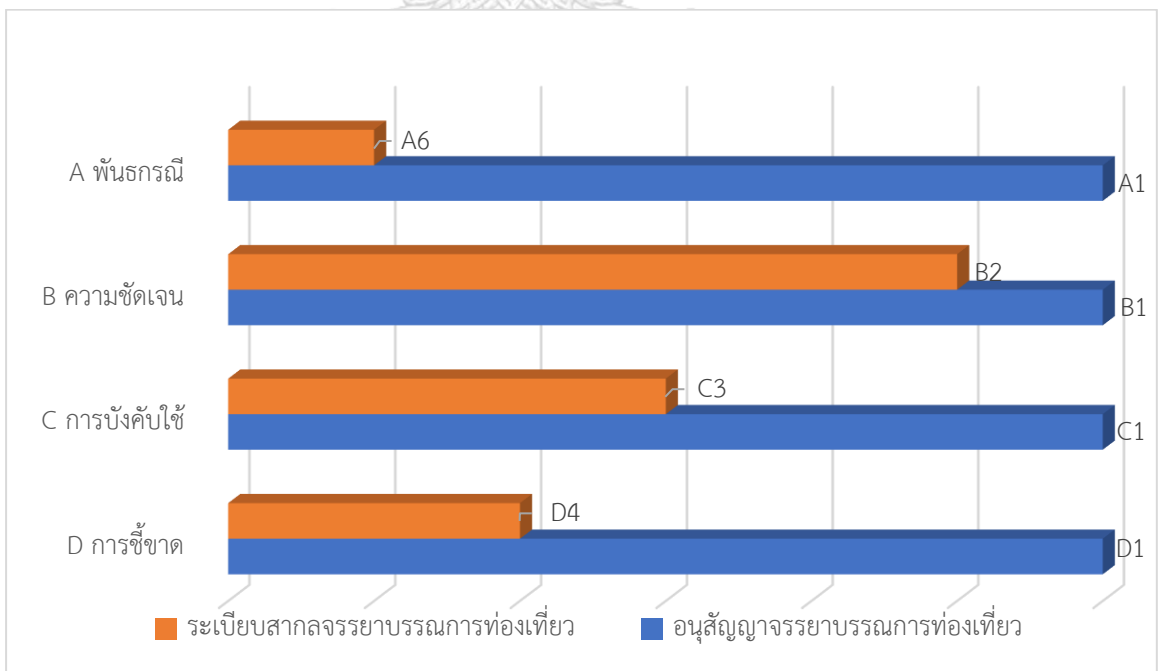
ประมวลกฎ	ผู้ลงนาม	(A) ระดับพันธกรณี	(B) ระดับความชัดเจน	(C) ระดับการบังคับใช้	(D) ระดับการชี้ขาด
ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก	ระดับชาติ NADO องค์กรกีฬา	ข้อ 23.1.1 ผู้กักขังผู้ลงนามในประมวลกฎ	20. บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ลงนาม และ WADA	การออกกฎระเบียบภายใน	ข้อ 24.1.1 การปฏิบัติตามได้รับการตรวจสอบและชี้ขาดโดย WADA และ ข้อ 13.2 การอุทธรณ์ต่อ CAS
		A1	B1	C1	D1
	ระดับสากล รัฐภาคี	ไม่ผู้กักขังทางกฎหมายกับรัฐภาคีแต่เป็นเครื่องมือในการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ	บทบาทและหน้าที่ของรัฐภาคีในการปฏิบัติตามประมวลกฎ	รัฐภาคีออกกฎหมายนโยบาย ข้อบังคับที่สอดคล้องกับประมวลกฎฯ	COP (Conference of Party) ตรวจสอบการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ และชี้ขาด
		A2	B1	C1	D1

ที่มา : The 2005,International Convention Against Anti-Doping in Sport and World Anti-Doping Code

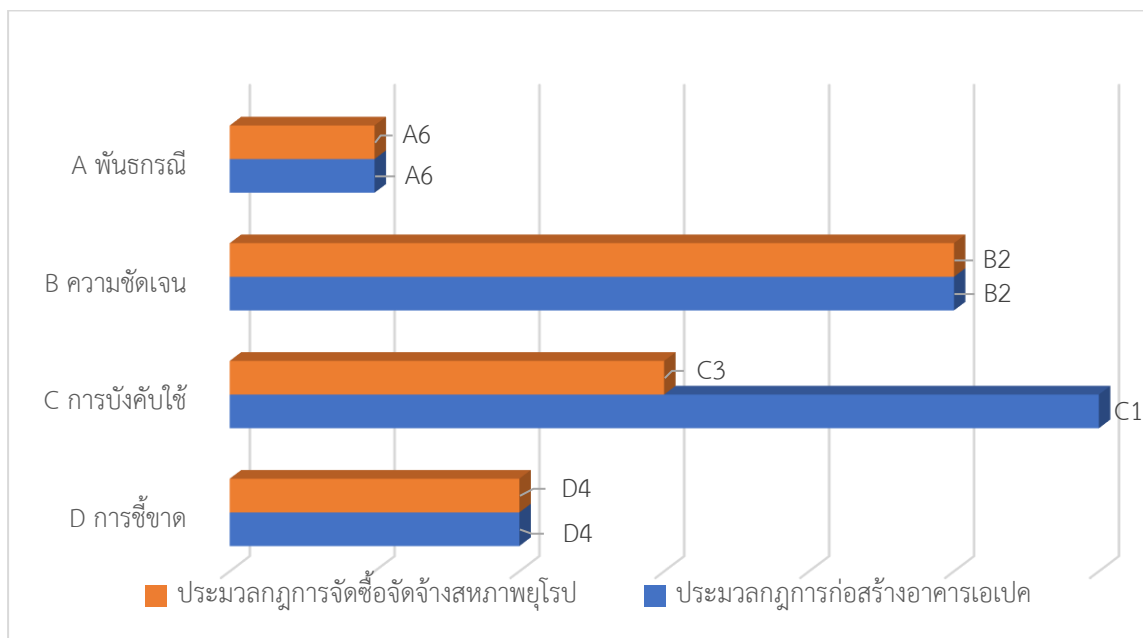
ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎหมายการเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก

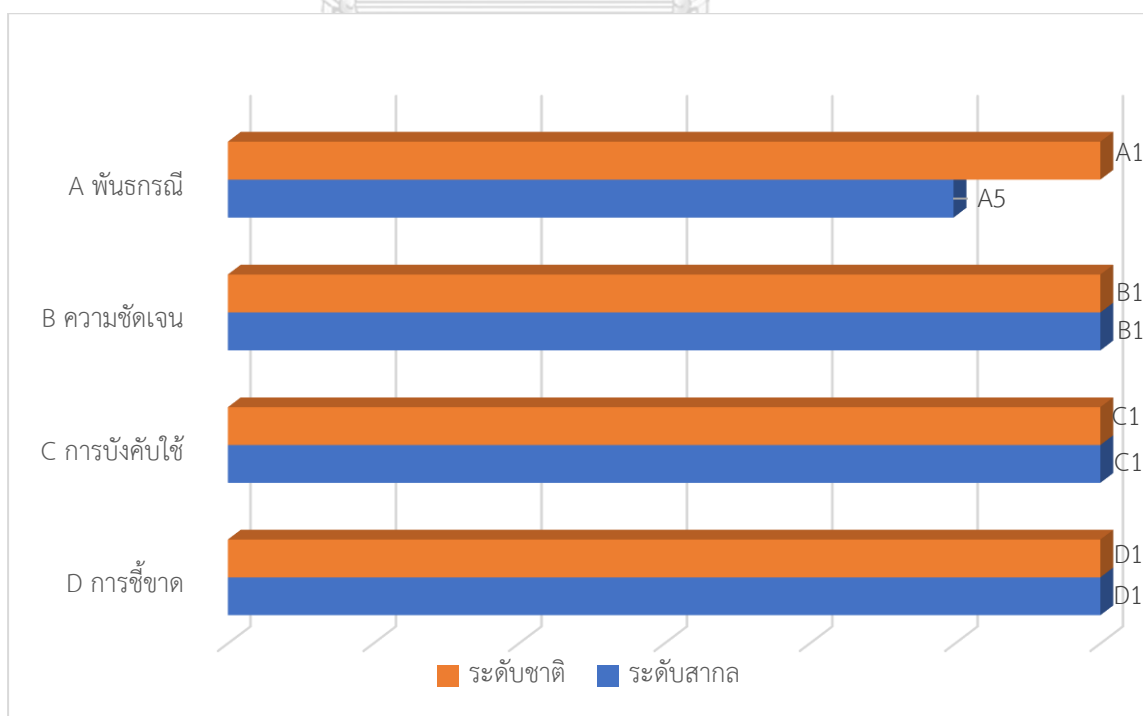
ภาพที่ 6 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎหมายจรรยาบรรณการท่องเที่ยว

ภาพที่ 7 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎหมายจัดซื้อจัดจ้างสหภาพยุโรปและประมวลกฎหมายก่อสร้างอาคารเอเปค

ภาพที่ 8 แผนภูมิแสดงระดับลักษณะสำคัญทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในระดับชาติ และ ระดับสากล

3.2.5 สรุป

จะเห็นว่าประมวลกฎหมายอื่นที่นำมาใช้เป็นกรณีศึกษาในบทนี้แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่ม ประมวลกฎหมายซอพลอร์ที่พัฒนาสถานะไปเป็นฮาร์ดลอว์ และ (2) กลุ่มประมวลกฎหมายที่ยังคงสถานะเป็นซอพลอร์ ซึ่งพบว่าทั้งสองกลุ่มมีความแตกต่างกันในระดับลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือ กลุ่ม 1 มีแนวโน้มระดับลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศสูงกว่ากลุ่ม 2 ทั้งระดับพันธกรณี ระดับความชัดเจน ระดับการบังคับใช้ และระดับการชี้ขาดทั้งหมดอยู่ในระดับสูง เช่น ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศว่าด้วยกสนเดินเรือในน่านน้ำทั่วโลก อยู่ในการกำกับดูแลของ IMO ซึ่งเป็นองค์กรระหว่างประเทศตามมติสหประชาชาติภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยองค์การระหว่างประเทศทางทะเล ค.ศ.1948 และระเบียบสากลว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยว ค.ศ. 1999 ที่จากเดิมเป็นซอพลอร์และได้พัฒนาเป็นฮาร์ดลอว์ภายใต้มาตรา 23 อนุสัญญาว่าด้วยการท่องเที่ยวอย่างมีจริยธรรม ค.ศ. 2017 ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการว่าด้วยจรรยาบรรณการท่องเที่ยวโลก (WTCE) ตามมติขององค์การการท่องเที่ยวโลกแห่งสหประชาชาติ(United Nations World Tourism Organization: UNWTO) จะเห็นว่าประมวลกฎหมายในกลุ่มนี้มีองค์การระหว่างประเทศมีส่วนผลักดันให้เกิดซอพลอร์และมีส่วนในการจัดทำประมวลกฎหมาย

ส่วนกลุ่ม 2 คือ กลุ่มประมวลกฎหมายที่ยังคงสถานะเป็นซอพลอร์จะเห็นว่ายังมีแนวโน้มระดับลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศต่ำกว่ากลุ่ม 1 ทั้ง ทั้งระดับพันธกรณี ระดับความชัดเจนของถ้อยคำที่กำหนดภาระผูกพัน ระดับการบังคับใช้ และระดับการชี้ขาดทั้งหมดจะมีองค์ประกอบทั้งหมดหรือบางส่วนอยู่ในระดับต่ำ จึงขาดคุณสมบัติที่สำคัญของการเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ ประมวลกฎหมายดังกล่าวจึงมีลักษณะเป็นซอพลอร์ เช่น ประมวลกฎหมายระหว่างประเทศระดับภูมิภาคว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างด้านกลาโหมของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เข้าร่วมในสำนักงานป้องกันประเทศยุโรป ประเทศ หรือประมวลกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานในการก่อสร้างอาคาร เหล่านี้ปรากฏว่ามีระดับความผูกพันกับสมาชิกเฉพาะกลุ่มเท่านั้น จึงกล่าวได้ว่าระดับลักษณะสำคัญของกฎหมายระหว่างประเทศจะเป็นตัวบ่งชี้ถึงแนวโน้มของสถานะทางซอพลอร์ได้ประการหนึ่ง

ส่วนที่ 3 ในส่วนของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะเห็นได้ว่า ประมวลกฎหมาย มีระดับพันธกรณี ระดับความชัดเจน ระดับการบังคับใช้ ระดับการชี้ขาด สูงในระดับชาติ ซึ่งมีผลผูกพันกับ NADO ซึ่งเป็นผู้ลงนามในประมวลกฎหมาย ประมวลกฎหมาย จึงมีลักษณะเป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์ในระดับชาติที่ผูกพัน NADO ซึ่งเป็นองค์กรตัวแทนรัฐ ในขณะที่ประมวลกฎหมาย ในระดับสากลนั้นมี

ระดับความชัดเจน ระดับการบังคับใช้ ระดับการชี้ขาด อยู่ในระดับสูง แต่อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมาย
ชาติมิติในแง่ของพันธกรณีของรัฐซึ่งเป็นการแสดงเจตนาที่จะผูกพันทางกฎหมายตามลักษณะ
พันธกรณีในกฎหมายฮาดลอร์ ดังนั้น ประมวลกฎหมาย จึงมีลักษณะเป็นซอพลอว์ในระดับสากล

ดังนั้น เมื่อทราบสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย ว่ามีลักษณะเป็นซอพลอว์ใน
ระดับรัฐหรือระดับสากล แต่ก็ยังเป็นซอพลอว์ที่ยึดโยงอยู่กับอนุสัญญาฯ ซึ่งมีลักษณะเป็นฮาดลอร์
ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาต่อไปว่าการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ซึ่งมีลักษณะเป็นซอพลอว์จะ
นำมาซึ่งผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อรัฐอย่างไร

บทที่ 4 ข้อพิจารณาผลกระทบการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

จะเห็นว่าประมวลกฎหมายฉบับต่างๆ มีกลไกบังคับใช้สำคัญสองประการคือกลไกการดำเนินการตามข้อตกลงและกลไกตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด¹ สำหรับกลไกตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดเป็นเครื่องมือเพื่อติดตามการดำเนินการของประเทศสมาชิกให้ปฏิบัติตามข้อตกลง เช่น การประเมินการปฏิบัติตามมาตรฐานและประมวลกฎหมายของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) และธนาคารโลก (World Bank) ได้นำมาตรการรายงานการปฏิบัติตามมาตรฐานและประมวลกฎหมาย (Report on Observance of Standards and Codes : ROSCS)² ซึ่งเริ่มใช้ในปี 1999, การรายงานและติดตามการปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการต่อต้านการฟอกเงินและควบคุมการเงินเพื่อต่อต้านการก่อการร้าย (FATF) เริ่มนำมาใช้ในปี 2000³ เป็นต้น

สำหรับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีกลไกการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดซึ่งระบุไว้ในข้อ 24.1-2 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กำหนดให้ WADA เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล โดยดำเนินการผ่านมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายของผู้ลงนาม (International Standards for Code Compliance by Signatories : ISCCS)⁴ สาระสำคัญของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายของผู้ลงนามปี 2021 ประกอบด้วยสองส่วนคือ ส่วนที่หนึ่งกล่าวถึง บทบัญญัติและคำจำกัดความ ส่วนที่สองกล่าวถึงมาตรฐานสำหรับการตรวจสอบและการบังคับใช้

¹ Grnchalla-Wesierski, "A Framework for Understanding Soft Law"(1984)."pp.53-55.

² International Monetary Fund, "Standard and Codes : The Role of IMF," in 2017 (Communications Department Washington, D.C).
<http://www.imf.org/external/np/exr/facts/sc.htm>.

³ Committee of Experts on the Evaluation of anti-money laundering measures and the financing of terrorism (MONEYVAL), *Annual Report 2020*, Council of Europe (November 2020 2020), <https://rm.coe.int/annual-report-2020-eng-final/1680a429f5>.

⁴ WADA, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS) " (2021).
<https://www.wada-ama.org/en/resources/world-anti-doping-program/international-standard-code-compliance-signatories-isccs.2021>.

มาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายของผู้ลงนามปี 2021 ซึ่งผลกระทบที่ตามมาจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 และมาตรฐานสากลนั้นสร้างผลกระทบโดยตรงและผลกระทบโดยอ้อมต่อผู้ลงนามที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลทั้งระดับบุคคลและระดับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ ดังนี้

4.1 ผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล 2021

4.1.1 ผลกระทบโดยตรงต่อบุคคล

ผลกระทบโดยตรงต่อบุคคลที่ละเมิดกฎการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาตามข้อ 2.1 ถึงข้อ 2.11 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ครอบคลุมถึงนักกีฬา ทีมกีฬาและ/หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬา การละเมิดไม่เพียงแต่เป็นผู้ใช้สารและใช้วิธีการต้องห้าม (ข้อ 2.1 และ 2.2) แต่รวมถึงการครอบครองและการขาย (ข้อ 2.6 และ 2.7) การสมรู้ร่วมคิด การช่วยเหลือ การส่งเสริม (ข้อ 2.9) และบทลงโทษจากการละเมิดกฎการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของบุคคลตามข้อ 10 และข้อ 11 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกซึ่งระบุบทลงโทษให้ตัดสิทธิ์การแข่งขัน การยกเลิกผลการแข่งขัน การตัดคะแนนสะสม การริบเหรียญรางวัล เงินรางวัล และ/หรือของรางวัล เป็นต้น ส่วนผลกระทบต่อทีมนักกีฬาเมื่อมีสมาชิกในทีมหนึ่งคนหรือมากกว่าละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะได้รับบทลงโทษตามข้อ 10 และข้อ 11 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกแล้วยังเพิ่มเติมบทลงโทษจากข้อบังคับของสมาคมสหพันธ์กีฬานานาชาติด้วย⁵

ตัวอย่างกรณีศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา (CAS) มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ระหว่าง André Onana นักฟุตบอลอาชีพกับสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (UEFA) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินของคณะกรรมการอุทธรณ์ยูฟ่า เมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2021 ซึ่งพบว่า André Onana ได้ละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามด้วยการใช้ furosemide สารที่ระบุในรายการต้องห้ามของ WADA และถูกระงับการแข่งขันเป็นระยะเวลา 12 เดือนนั้น CAS พิจารณาลดระยะเวลาการขาดคุณสมบัติที่กำหนดจาก

⁵ Huybers, Twan, and Jason Mazanov. "What Would Kim Do: A Choice Study of Projected Athlete Doping Considerations." *Journal of sport management* 26, no. 4 (2012): 322-34.

12 เดือนเป็น 9 เดือนนับตั้งแต่ 4 กุมภาพันธ์ 2021 และสิ้นสุดในวันที่ 3 พฤศจิกายน 2021 เนื่องจากเป็นข้อผิดพลาดโดยประมาทเล็กน้อยตามข้อ 10.3 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก⁶

ตัวอย่างกรณีคำวินิจฉัยของคณะกรรมการจริยธรรมและวินัยของสหภาพสมาคมฟุตบอลยุโรป (UEFA) เมื่อ 22 กุมภาพันธ์ 2018 ให้ Samir Nasri นักฟุตบอลอาชีพถูกระงับการแข่งขันเป็นเวลาสิบแปด (18) เดือนนับตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม 2017 ถึง 1 พฤศจิกายน 2018 เนื่องจากละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามตามมาตรฐานสากลว่าด้วยรายชื่อสารต้องห้ามของ WADA และภายหลังจากกรณีนี้ส่งผลให้สโมสร Antalyaspor ในลีกตุรกียกเลิกสัญญากับ Samir Nasri⁷

ตัวอย่างคำวินิจฉัยของอนุญาโตตุลาการกีฬาระหว่าง WADA กับ Alvarez⁸ นักกีฬาฟุตบอลเม็กซิกันเคยถูกสหพันธ์กีฬาเม็กซิโกตรวจพบสารต้องห้ามในร่างกายและตัดสิทธิ์การแข่งขันเป็นเวลา 1 ปี ต่อมาตรวจสอบพบสารต้องห้ามอีกครั้งในปี 2006 กรณีนี้ WADA ยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาว่าเนื่องจากเป็นการกระทำผิดครั้งที่สองตามข้อบังคับของ FIFA ซึ่งข้อบังคับนี้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและต้องปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาพิจารณารับอุทธรณ์ของ WADA และวินิจฉัยให้ตัดสิทธิ์นักกีฬาดังกล่าวตลอดชีวิตภายใต้ข้อบังคับของ FIFA⁹

ตัวอย่างคดีนายพีซึ่งเป็นนักกีฬาเทนนิสระดับนานาชาติแข่งขันในรอบชิงชนะเลิศเฟรนช์โอเพ่น ตรวจพบสารต้องห้ามปริมาณเล็กน้อยซึ่งไม่อาจเสริมสร้างสมรรถนะทางกีฬา แต่พีเคยกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการใช้สารต้องห้ามมาแล้ว ทำให้ครั้งนี้เป็นการละเมิดข้อกำหนดครั้งที่สอง ศาล

⁶ (CAS), The Court of Arbitration for Sport. "Appeal Arbitration Proceedings between André Onana and the Union of European Football Associations (Uefa)." (10 June 2021). <https://www.lawinsport.com/>.

⁷ Inspector, Uefa's ethics and disciplinary. "Samir Nasri's Doping Ban Extended from Six to 18 Months after Appeal by Uefa." (2018). <https://www.theguardian.com/>.

⁸ Mitten, Matthew J, and Hayden Opie. "'Sports Law': Implications for the Development of International, Comparative, and National Law and Global Dispute Resolution." In *Lex Sportiva: What Is Sports Law?*, 173-222: Springer, 2012.

⁹ FIFA Anti-Doping Regulations, FIFA was one of the last Olympic federations to adopt the World Anti-Doping Code (the "Code" when it signed a declaration in support of the Code prior to the Athens Olympics in 2004

อนุญาโตตุลาการกีฬาพิจารณาว่าครั้งนี้พีได้รับสารต้องห้ามโดยมิได้ตั้งใจตามข้อ 10.3 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกซึ่งระบุการไม่เข้าเกณฑ์การละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และหากมิได้เป็นความผิดที่มีนัยสำคัญเกี่ยวกับความผิดครั้งที่สอง บทลงโทษจะลดลงตามสัดส่วน ดังนั้นศาลเห็นว่าความผิดครั้งนี้ไม่มีนัยสำคัญกับความผิดครั้งแรกจึงพิจารณาให้ตัดสินให้นักกีฬาเป็นเวลา 8 ปี¹⁰

ตัวอย่างคดีนายชวาเซอร์เป็นนักแข่งรถอิตาลีซึ่งได้รับรางวัลเหรียญทองในการแข่งขันระยะทาง 50 กม.ในการแข่งขันโอลิมปิกปี 2008 ที่กรุงปักกิ่ง ต่อมาปี 2012 ก่อนการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่ลอนดอน ชวาเซอร์ตรวจพบสารกระตุ้นเม็ดเลือดแดง¹¹ซึ่งไม่ถูกต้องตามมาตรฐานกล่าวด้วยรายชื่อสารต้องห้ามทางกีฬา¹²จึงถูกตัดสินให้นักกีฬาเป็นเวลาสามปีครึ่งและดำเนินคดีอาญาในศาลอิตาลี โดยเข้าสู่กระบวนการเจรจาหลังจากยอมรับว่าจงใจใช้สารกระตุ้นเม็ดเลือดแดงและฮอร์โมนเพศชาย ต่อมาสหพันธ์กรีฑาโลกเก็บตัวอย่างเพิ่มเติมจากนายชวาเซอร์เมื่อ 1 มกราคม 2016 เมื่อใกล้สิ้นสุดระยะเวลาการตัดสินคดี ห้องปฏิบัติการตรวจหาสารต้องห้ามโคโลญได้รายงานผลตัวอย่างการใช้สารต้องห้ามเป็นลบ ผลการตรวจคัดกรองไม่พบสิ่งใดที่บ่งชี้ว่าฮอร์โมนเพศโทสเตอโรนในตัวอย่างของนายชวาเซอร์ อย่างไรก็ตามห้องปฏิบัติการตรวจหาสารต้องห้ามในมอนทรีออลได้ตรวจสอบค่าเฉลี่ยรอยตีในตัวอย่างของชวาเซอร์จึงขอให้ห้องปฏิบัติการโคโลญตรวจสอบอีกครั้ง ผลการตรวจสอบ

¹⁰ Court of Arbitration for Sport, "Arbitration CAS 2006/A/1025 Mariano Puerta v. International Tennis Federation (ITF)," (12 July 2006). <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1025.pdf>.

¹¹ สถาบันวิทยาศาสตร์การวิเคราะห์และตรวจสารในการกีฬา มหาวิทยาลัยมหิดล. "EPO คือยาฮอร์โมนอีริโทรโพอิติน (erythropoietin) มีโครงสร้างเป็นไกลโคโปรตีน ผลิตโดยใช้เทคโนโลยีการตัดต่อดีเอ็นเอ (recombinant DNA) โดยมีการเรียงต่อกของลำดับกรดอะมิโนเหมือนกับฮอร์โมนอีริโทรโพอิตินที่ถูกสร้างในร่างกาย เมื่อเข้าสู่ร่างกายแล้ว EPO จะกระตุ้นการส่งสัญญาณในเซลล์ ซึ่งมีผลกระตุ้นให้เกิดการแบ่งตัวและการเจริญของเซลล์เม็ดเลือดแดง" <https://mahidol.ac.th/th/2018/wada/>

¹² Mazzoni, Irene, Osquel Barroso, and Olivier Rabin. "The List of Prohibited Substances and Methods in Sport: Structure and Review Process by the World Anti-Doping Agency." *Journal of analytical toxicology* 35, no. 9 (2011): 608-12.

แสดงให้เห็นว่าฮอร์โมนเทสโทสเตอโรนเป็นสารสังเคราะห์จึงส่งผลให้ชาวเซอร์ถูกตั้งข้อกล่าวหาการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาเป็นครั้งที่สอง

ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยยกคำร้องอุทธรณ์ของชาวเซอร์และตัดสินให้นักกีฬาเป็นเวลา 8 ปีนับตั้งแต่วันที่ 8 กรกฎาคม 2016 และตัดสินผลการแข่งขันทั้งหมดของชาวเซอร์ที่ได้รับตั้งแต่ 1 มกราคม 2016 รวมถึงให้ริบเหรียญรางวัล ตัดคะแนนสะสม ริบเงินและ/หรือของรางวัล รวมทั้งจ่ายค่าธรรมเนียมศาลจำนวน 1,000 (หนึ่งพันฟรังก์สวิส)¹³

ข้อพิจารณาปัญหาการบังคับใช้ประมวลกฎหมายของ WADA ต่อบุคคล เมื่อพิจารณาข้อ 13 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในส่วนการอุทธรณ์จะเห็นว่ากรณีที่มีคำตัดสินก่อนขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการตัดสินของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม เช่น การวินิจฉัยครั้งแรกและไม่มีผู้เกี่ยวข้องฝ่ายใดอุทธรณ์ไปยังขั้นตอนต่อไปของกระบวนการของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม WADA อาจข้ามขั้นตอนที่เหลืออยู่ในกระบวนการภายในของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและอุทธรณ์โดยตรงไปยังศาลอนุญาโตตุลาการ¹⁴ การอุทธรณ์ในระดับชาติและระดับนานาชาติถือเป็นกลไกที่ WADA สามารถอุทธรณ์ได้ในกรณีที่เห็นว่ามีได้ตีความหรือใช้ประมวลกฎหมายอย่างเหมาะสม¹⁵

ตัวอย่างคดี Bhubender Singh นักกีฬามวยปล้ำระดับชาติเข้าร่วมการแข่งขันชิงแชมป์มวยปล้ำ รุ่นจูเนียร์ Free-Style และ Greco-Roman Male National ครั้งที่ 32 เมืองชานติการ์ ประเทศอินเดีย ตั้งแต่ 9-12 พฤษภาคม 2013 ต่อมาหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดีย (National Anti-Doping Agency of India: NADA) ได้แจ้งการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สาร

¹³ Sport, Court of Arbitration for. "Arbitration Cas 2016/a/4707 Alex Schwazer V. International Association of Athletics Federation (IAAF), Italian National Anti-Doping Organization (NADO Italia), Federazione Italiana Di Atletica Leggera (FIDAL) & World Anti-Doping Agency (WADA)." (30 January 2017). <https://jurisprudence.tas-cas.org/>.

¹⁴ Comment to Article 13.1.3: Where a decision has been rendered before the final stage of an Anti-Doping Organization's process (for example, a first hearing) and no party elects to appeal that decision to the next level of the Anti-Doping Organization's process (e.g., the Managing Board), then WADA may bypass the remaining steps in the Anti-Doping Organization's internal process and appeal directly to CAS.

https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf

¹⁵ David, *A guide to the world anti-doping code*. pp. 215-218.

ต้องห้ามแก่นักกีฬาและแจ้งต่อคณะกรรมการวินัยของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเพื่อพิจารณาตามกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของอินเดีย (anti-doping rules of NADA) คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินัยให้ระงับสิทธินักกีฬาเป็นเวลา 1 ปีเนื่องจากลดยาตามข้อ 10.5.2 ของกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดียซึ่งสะท้อนถึงข้อกำหนดของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

ต่อมา 7 มิถุนายน 2013 WADA อุทธรณ์คำตัดสินของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดีย และ Bhupender Singh นักกีฬา และสมาคมมวยปล้ำอินเดีย (WFI) โดย WADA โต้แย้งการอ้างข้อ 10.5.2 ของกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดียซึ่งสะท้อนถึงข้อกำหนดของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกที่ระบุการไม่มีความผิดที่มีนัยสำคัญหรือประมาทเลินเล่อแม้ว่านักกีฬาจะเป็นผู้เยาว์ แต่ไม่อาจอ้างเพื่อเป็นกรณีลดโทษ ทั้งนี้ นักกีฬาได้ละเมิดข้อ 2.3 ของกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดียซึ่งระบุการระงับสิทธินักกีฬา 2 ปี

ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยระงับคำตัดสินของคณะกรรมการวินัยหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินเดียและระงับสิทธิของนักกีฬา Bhupender Singh เป็นเวลา 2 ปีนับแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2014 และผลการแข่งขันทั้งหมดที่ Bhupender Singh ได้รับตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2014 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2015 จะถูกตัดสิทธิ์ รวมถึงการริบเหรียญรางวัล รางวัล คะแนนและเงินรางวัล¹⁶

การที่ WADA มีสิทธิอุทธรณ์คำตัดสินของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามซึ่งส่งผลกระทบต่อตรงต่อนักกีฬานั้น จะเห็นว่าการกระทำของ WADA มีลักษณะแทรกแซงการดำเนินงานภายในของรัฐ กล่าวคืออนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 กำหนดให้รัฐออกกฎหมายภายในโดยนำหลักการของประมวลกฎหมาย นำไปบังคับใช้ อย่างไรก็ตามในกรณีดังกล่าวหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของแต่ละชาติได้ใช้กฎหมายภายในของรัฐในการดำเนินการ แต่กลับถูกแทรกแซงโดย WADA แม้ว่าขั้นตอนการดำเนินงานของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

¹⁶ Sport, Court of Arbitration for. "Arbitration Cas 2014/a/3868 World Anti-Doping Agency (Wada) V. Bhupender Singh and National Anti-Doping Agency of India (Nada)." (23 November 2015). <https://jurisprudence.tas-cas.org/>.

แห่งชาติจะยังดำเนินกระบวนการไม่ถึงที่สุดก็ตาม นอกจากนี้การใช้สิทธิของ WADA อุทธรณ์คำวินิจฉัยต่อศาลอนุญาโตตุลาการทางกีฬาเป็นการส่งผลโดยตรงต่อบุคคลที่มีผู้ลงนามกับประมวลกฎหมายจนอาจได้รับบทลงโทษเพิ่มมากขึ้นจึงเป็นการใช้อำนาจต่อบุคคลภายในรัฐที่ไม่ผูกพันภายใต้ประมวลกฎหมาย

ข้อพิจารณาประเด็น WADA ใช้อำนาจแทรกแซงหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ หากพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะเห็นได้ว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติเป็นผู้ลงนามในประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก โดยมี WADA เป็นหน่วยงานกลางในการตรวจสอบการทำงานของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ รวมถึงกฎหมายภายในของรัฐที่หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาตินำไปบังคับใช้นั้นก็เกิดจากการนำหลักการของประมวลกฎหมาย นำไปบังคับใช้เป็นกฎหมายภายใน ดังนั้นจึงเห็นถึงการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของประมวลกฎหมาย ซึ่งมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์เพื่อให้กลายเป็นกฎหมายภายในและเพื่อให้ประมวลกฎหมาย มีผลบังคับใช้ภายในรัฐ อย่างไรก็ตาม ประเด็นที่กล่าวข้างต้นจะเห็นว่าการกำหนดให้ WADA สามารถอุทธรณ์คำวินิจฉัยของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติได้โดยมีต้องรอให้สิ้นสุดกระบวนการภายในของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาตินั้น หากพิจารณาจากมุมมองในแง่ความเป็นธรรมในการวินิจฉัยแล้ว WADA อาจมีความระมัดระวังเกี่ยวกับการวินิจฉัยภายในของ หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติกับนักกีฬาซึ่งเป็นบุคคลภายในรัฐนั้นอาจก่อให้เกิดความไม่เป็นกลาง

นอกจากนี้แม้โครงสร้างของ WADA จะเป็นไปแบบกระจายอำนาจ แต่ในทางกลับกันก็มีลักษณะการบริหารแบบบนลงล่าง (Top-Down approach to implementation) โดย WADA ในฐานะเป็นผู้ดำเนินงานหลักของระบบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและได้รับการยอมรับให้เป็นผู้กำหนดประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลอันเป็นเครื่องมือหลักที่รัฐจะนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับกฎหมายระเบียบข้อบังคับและนโยบายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทั่วโลก แต่บางส่วนของระบบการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้มีกรอบดำเนินการจากบนลงล่าง กล่าวคือ WADA จะมีบทบาทตรวจสอบและควบคุมไปทั้งระบบและมีแนวโน้มให้ผู้ลงนามมีบทบาทไม่เท่าเทียมกัน เช่น ข้อ 20 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกซึ่งระบุความรับผิดชอบของผู้ลงนามโดยให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์กรกีฬาระหว่างประเทศและการใช้มาตรการลงโทษที่อ้างอิงบทลงโทษไว้กับองค์กรกีฬาระหว่างประเทศ เช่น คณะกรรมการโอลิมปิกสากลจะมีสิทธิคัดเลือกประเทศเจ้าภาพจัดการแข่งขันกีฬา

โอลิมปิก โดยประเทศนั้นๆจะต้องเป็นผู้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือ สหพันธ์กีฬานานาชาติมีสิทธิคัดเลือกประเทศเจ้าภาพที่มีหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติเป็นผู้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก จึงเห็นว่า WADA ควรสร้างสมดุลการบริหารงาน การกระจายอำนาจและให้ความสำคัญกับบทบาทของผู้ลงนามแต่ละกลุ่มอย่างเท่าเทียมกัน

ข้อพิจารณาประเด็นการอุทธรณ์โทษที่มีผลกระทบต่อบุคคล มีประเด็นพิจารณาว่า บุคคลซึ่งมิได้เป็นผู้ลงนามกับประมวลกฎหมายนั้นอยู่ภายใต้อำนาจของ WADA กรณีดังกล่าวได้มีตัวอย่างคดีอุทธรณ์ของนักกีฬาต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา เนื่องจากนักกีฬาอ้างว่าตนมิได้มีความเกี่ยวข้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและ WADA โดยมีตัวอย่างคดี¹⁷ที่นักกีฬาผู้ถูกกล่าวหาได้ตั้งคำถามเกี่ยวกับเขตอำนาจศาลของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา (United State Anti-Doping Agency : USADA) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระที่จัดตั้งเพื่อดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาในสหรัฐอเมริกาสอบสวนและดำเนินคดีการละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้าม นักกีฬาที่ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกของหน่วยงานกำกับกีฬาประเภทลู่วิ่งและลาน (USA Track and Field : USATF) ซึ่ง USATF เป็นสมาชิกของสหพันธ์สมาคมกรีฑานานาชาติ (International Association of Athletics Federations : IAAF) ผู้ถูกกล่าวหาโต้แย้งว่าข้อตกลงระหว่าง USADA และคณะกรรมการโอลิมปิกสหรัฐอเมริกานั้นมิได้ผูกพันใดๆกับผู้ถูกกล่าวหา

กรณีนี้ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยว่านักกีฬาผู้ถูกกล่าวหาผูกพันอย่างชัดเจนกับ USADA ภายใต้ระเบียบของ USATF ซึ่ง USATF เป็นสมาชิกของสหพันธ์สมาคมกรีฑานานาชาติ (IAAF) และนักกีฬาผู้ถูกกล่าวหาเป็นสมาชิกของ USATF

ตัวอย่างคดีการตีความข้อผูกพัน¹⁸ Alvarez เป็นนักกีฬาฟุตบอลเม็กซิกันเคยถูกสหพันธ์กีฬาเม็กซิโกตรวจพบสารต้องห้ามในร่างกายและระงับการแข่งขันเป็นเวลา 1 ปี ต่อมาตรวจสอบพบสารต้องห้ามอีกครั้งในปี 2006 ขณะที่คณะกรรมการกีฬาเม็กซิโกยกคำร้องอุทธรณ์ WADA จึงยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา เนื่องจากเป็นการกระทำผิดครั้งที่สองตามข้อกำหนดระบุให้ตัด

¹⁷ Court of Arbitration for. "Arbitration Proceeding No. Cas 2004/0/645 Between: United States Anti-Doping Agency and Tim Montgomery ". (4 March 2005). <https://www.doping.nl/>.

¹⁸ CAS 2006/A/1149 and 2007/A/1211,23 WADA v. FMF and Alvarez <https://doi.org/10.1017/9781316809624>

สิทธิการเข้าร่วมแข่งขันตลอดชีวิต ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาวินิจฉัยว่าการอุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาระดับชาติหรือคำวินิจฉัยภายใต้กฎหมายภายในประเทศจะไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจอันเป็นผลมาจากการที่นักกีฬาเป็นสมาชิกของสหพันธ์กีฬานานาชาติ เนื่องจากสมาคมระดับชาติได้รับมอบอำนาจจากสหพันธ์กีฬานานาชาติเพื่อจัดการแข่งขันที่เป็นธรรมระดับชาติ ดังนั้นการที่ WADA ใช้สิทธิอุทธรณ์ภายใต้ข้อบังคับของ FIFA ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก จึงพิจารณาว่าการอุทธรณ์ของ WADA และวินิจฉัยตัดสินคดีนักกีฬาดังกล่าวตลอดชีวิตภายใต้ข้อบังคับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของ FIFA¹⁹

จากที่กล่าวมาข้างต้นในเรื่องผลกระทบโดยตรงจากประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกต่อบุคคลจะเห็นได้ว่าบุคคลนั้นอาจได้รับผลกระทบโดยตรงจากบทลงโทษซึ่งกำหนดไว้ในข้อ 10 และข้อ 11 ของประมวลกฎหมาย เช่น การตัดสิทธิบุคคลเข้าแข่งขัน การยกเลิกผลแข่งขัน เป็นต้น อย่างไรก็ตามจะเห็นว่าการดำเนินงานของ WADA ในการบังคับใช้ประมวลกฎหมายต่อบุคคลนั้นมีการใช้อำนาจในลักษณะเป็นการแทรกแซงกระบวนการทำงานภายในของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในแต่ละรัฐ ซึ่งปรากฏชัดเจนจากกรณีที่ WADA มีสิทธิอุทธรณ์คำวินิจฉัยของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติเกี่ยวกับการลงโทษนักกีฬาที่อยู่ภายในรัฐ แสดงให้เห็นว่าแม้โครงสร้างการดำเนินงานของ WADA จะมีลักษณะการกระจายอำนาจให้หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของแต่ละชาติดำเนินงานภายในรัฐของตน อย่างไรก็ตามลักษณะการบริหารงานของ WADA ปรากฏว่ามีลักษณะการบริหารจากบนลงล่าง โดย WADA เป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการกำกับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจนอาจนำไปสู่ลักษณะการบริหารแบบการปกครองระเบียบทั่วโลก (The Global Administrative Law: GAL)²⁰ ด้วยเหตุนี้ผู้เขียนจึงเห็นว่าในกรณีดังกล่าวควรมีมาตรการเพื่อให้หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติทบทวนการ

¹⁹ FIFA Anti-Doping Regulations, FIFA was one of the last Olympic federations to adopt the World Anti-Doping Code (the “Code”) when it signed a declaration in support of the Code prior to the Athens Olympics in 2004 <https://www.fifa.com/legal/anti-doping/regulations-2021>

²⁰ Benedict Kingsbury and Megan Donaldson, “The Global Administrative Law: (GAL)” Oxford Public International Law. pp.1-18. <http://opil.ouplaw.com>

สอบสวนซ้ำอีกครั้งก่อนที่ WADA จะอุทธรณ์โดยตรงต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา ทั้งนี้ หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติควรได้ใช้อำนาจตามกฎหมายภายในของตนต่อ บุคคลภายในรัฐจนจบกระบวนการก่อนเพื่อสร้างความสมดุลทางอำนาจในการดำเนินงาน ระหว่าง WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ

ประเด็นเรื่องความผูกพันของ WADA ต่อบุคคลนั้นจะเห็นว่าตามแนวคำวินิจฉัย ของศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา บุคคลซึ่งเป็นนักกีฬาภายในชาติจะผูกพันกับสมาคมกีฬา แห่งชาติ โดยสมาคมกีฬาแห่งชาติเป็นสมาชิกของสหพันธ์กีฬานานาชาติซึ่งเป็นหนึ่งของผู้ลง นามในประมวลกฎหมายเช่นเดียวกับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติซึ่งเป็นหนึ่งของผู้ ลงนามในประมวลกฎหมายเช่นกัน จึงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรระดับชาติและ ระดับนานาชาติซึ่งส่งผลให้บุคคลแม้มิได้เป็นผู้ลงนามในประมวลฯโดยตรง แต่ย่อมผูกพันกับ ประมวลกฎหมายและ WADA ในลักษณะที่ว่าบุคคลเป็นสมาชิกของสมาคมกีฬาภายในรัฐซึ่งอยู่ ภายใต้กำกับของสหพันธ์กีฬานานาชาติย่อมถือว่าบุคคลตกอยู่ภายใต้ประมวลกฎหมาย และ WADA เนื่องจาก WADA เป็นองค์กรกำกับดูแลสหพันธ์กีฬานานาชาติในฐานะผู้ลงนามซึ่งต้องปฏิบัติ ตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล

4.1.2 ผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ

ผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจากการ ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลระบุไว้ในส่วนที่ 4 ข้อ 9, ข้อ 10, ภาคผนวก A และ B ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้าน การใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม (International Standards for Code Compliance by Signatories : ISCCS) ซึ่ง WADA จะเผยแพร่รายชื่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติที่ ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลในด้านต่างๆใน เว็บไซต์ของ WADA โดยจะแบ่งเป็น (1) กลุ่มเฝ้าระวังที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากล และ (2) กลุ่มที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลและบังคับใช้ผลที่ตามมาตามข้อ 9 ข้อ 10 และภาคผนวก A และ B ของ มาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สาร ต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

**(1) กลุ่มเฝ้าระวังจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก
และมาตรฐานสากล ระหว่างปี 2015-2021**

ตามข้อ 8.2.2 ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ระบุว่าเมื่อ WADA แจ้งต่อผู้ลงนามที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลแล้วจะให้โอกาสผู้ลงนามเสนอรายงานแผนปฏิบัติการแก้ไขและขั้นตอนดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือน 6 เดือนและ 9 เดือน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับประเภทความสำคัญของข้อกำหนดนั้นๆ หากผู้ลงนามไม่สามารถดำเนินการแก้ไขให้แล้วเสร็จตามกรอบเวลาข้างต้นผู้ลงนามสามารถชี้แจงแก่ WADA ซึ่งอาจได้รับพิจารณาขยายเวลาออกไปอีกไม่เกิน 3 เดือน โดยขั้นตอนดังกล่าวนี้ WADA จะเผยแพร่รายชื่อผู้ลงนามกลุ่มนี้ว่าเป็นกลุ่มเฝ้าระวังในเว็บไซต์ของ WADA ทั้งนี้หากผู้ลงนามแก้ไขตามกรอบเวลาและขั้นตอนดังกล่าวจะยังไม่ได้รับผลกระทบจากข้อกำหนดในมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

ตัวอย่างหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติที่อยู่ในกลุ่มเฝ้าระวังระหว่างปี 2015-2021 ได้แก่ หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของชุมชนเฟลมิชเบลเยียม ชุมชนฝรั่งเศสเบลเยียม ชุมชนบรัสเซลส์เบลเยียม และชุมชนเยอรมันเบลเยียม หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามกรีซ เนเธอร์แลนด์ อิหร่าน โรมานีเย โปรตุเกตุ สเปน อุซเบกิสถานและมอนเตเนโกร ซึ่งต่อมากลุ่มดังกล่าวนี้ได้เสนอรายงานแผนปฏิบัติการแก้ไขและขั้นตอนดำเนินการให้เป็นไปตามข้อกำหนดในกรอบเวลา 4 เดือนและได้รับการถอนรายชื่อออกจากกลุ่มเฝ้าระวังเมื่อ 28 กุมภาพันธ์ 2022²¹

²¹ WADA, “removes three National Anti-Doping Organizations from compliance watchlist.” <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-removes-three-national-anti-doping-organizations-compliance-watchlist>

(2) กลุ่มที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลและบังคับใช้ผลที่ตามมาของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

ข้อ 9 ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามระบุว่าหากผู้ลงนามไม่ดำเนินการแก้ไขข้อกำหนดที่ไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลให้แล้วเสร็จ หากพ้นจากกรอบเวลาที่กำหนด WADA จะส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด (Compliance Review Committee : CRC) เพื่อพิจารณาอย่างเป็นธรรมถึงเหตุผลหรือเหตุสุดวิสัยที่ควรได้รับการยกเว้นชั่วคราวหรือเห็นควรให้แก้ไขตามนั้น ซึ่ง WADA จะดำเนินการตามคำแนะนำของคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนด หากคณะกรรมการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดเห็นควรให้แก้ไขและผู้ลงนามไม่แก้ไขภายในกรอบเวลาที่กำหนด WADA จะยืนยันการไม่ปฏิบัติตามและบังคับใช้ผลที่ตามมาในข้อ 11 และภาคผนวก B ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามและเงื่อนไขการคืนสถานะ

การศึกษาผลกระทบโดยตรงจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ²² ระหว่างปี 2015-2018²³ และปี 2019-2022²⁴ ดังนี้

(2.1) กรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

จัดอยู่ในประเภทข้อกำหนด A.3(a) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม²⁵ ระบุให้การนำกฎข้อบังคับ และ/หรือที่จำเป็นมาใช้

²² WADA, "2021 Compliance Annual Report ". <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-05/2021%20Compliance%20Annual%20Report%20%20May%202022.pdf>.

²³ WADA, *Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated* (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

²⁴ WADA, *Annual Report 2019-2020 WADA (2021)*.pp.22-25.

ซึ่งเป็นไปตามภาระหน้าที่ของผู้ลงนามภายใต้ข้อ 23.2 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ระบุให้นำประมวลกฎไปใช้ในขอบเขตของผู้ลงนาม ซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ B.3.1(a)(d)(e)²⁶ ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนี้

(a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ

(1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ

(2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของภาพกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

²⁵ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(a) The adoption of rules, regulations, and/or (where necessary) legislation that satisfy the Signatory's obligation under Code Article 23.2 to implement the Code within the Signatory's sphere of responsibility.

²⁶ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(b)(e)

(a) the Signatory will lose its WADA Privileges;

(d) the Signatory Representatives will be ineligible to sit as members of the boards or other bodies of any Signatory or association of Signatories until the Signatory is Reinstated for one (1) year (whichever is longer);

(e)(1) the Signatory's country may not be awarded the right to host regional, continental or World Championships, or Even organized by Major Event Organizations, for a specified period;

(e)(2) the country's flag will not be flown and the Athletes and Athlete Support Personnel representing that country may not excluded from participation in or attendance at, regional, continental or World Championships, or Events, organized by Major Event Organizations (other than the Olympic Games and Paralympic Games), until Reinstatement;

(4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วม เป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆของภาคี หรือสมาคมของ ภาคีเป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือได้รับคืนสถานะ

(e1) ประเทศไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

(e2) ธงชาติระงับการใช้ในงานแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป มหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

กรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ระหว่างปี 2015-2022 ได้แก่ คณะกรรมการโอลิมปิกจีน-ปีสเซา, คณะกรรมการโอลิมปิกเชียร์ราลีโอน, คณะกรรมการโอลิมปิกเฮติ, คณะกรรมการโอลิมปิกเวอร်จินคลีโอล, หน่วยงานต่อต้านการใช้สาร ต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติเอลซัลวาดอร์, อิสราเอล, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี, โบลีเวีย, อันดอร์รา, เม็กซิโก, อาร์เซอร์ไบจัน, บราซิล, สาธารณรัฐมอริเชียส

ตารางที่ 6 : สรุปกรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายการกีฬาระหว่างประเทศ

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกำหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายการกีฬาระหว่างประเทศ
Guinea-Bissau NOC Acting as NADO	13/5/2015	18/6/2015	ข้อ A.3(a) ²⁹⁴ การนำกฎข้อบังคับ และ/หรือที่จำเป็นมาใช้เป็นไปตามภาระของผู้ลงนามภายใต้ข้อ 23.2 ของประมวลกฎหมายการกีฬาระหว่างประเทศ	ข้อ B.3.1(d)(e) ²⁹⁵ (a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะถูกลดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ (1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ (2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ (3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆ ขององค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาก็หาหนทางที่จะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จาก
Sierra Leone NOC Acting as NADO	13/5/2015	18/6/2015		
El Salvador NADO	13/5/2015	18/6/2015	ข้อ A.3(a) ²⁹⁴ การนำกฎข้อบังคับ และ/หรือที่จำเป็นมาใช้เป็นไปตามภาระของผู้ลงนามภายใต้ข้อ 23.2 ของประมวลกฎหมายการกีฬาระหว่างประเทศ	ข้อ B.3.1(d)(e) ²⁹⁵ (a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะถูกลดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ (1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ (2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ (3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆ ขององค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาก็หาหนทางที่จะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จาก
Haiti NOC Acting as NADO	13/5/2015	18/6/2015		
U.S. Virgin Islands NOC acting as NADO	13/5/2015	18/6/2015	ข้อ A.3(a) ²⁹⁴ การนำกฎข้อบังคับ และ/หรือที่จำเป็นมาใช้เป็นไปตามภาระของผู้ลงนามภายใต้ข้อ 23.2 ของประมวลกฎหมายการกีฬาระหว่างประเทศ	ข้อ B.3.1(d)(e) ²⁹⁵ (a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะถูกลดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ (1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ (2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ (3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆ ขององค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาก็หาหนทางที่จะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จาก
Korea, DPR NOC Acting as NADO	13/5/2015	18/6/2015		
Israel NADO	18/11/2015	05/1/2016		

²⁹⁴ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(a) The adoption of rules, regulations, and/or (where necessary) legislation that satisfy the Signatory's obligation under Code Article 23.2 to implement the Code within the Signatory's sphere of responsibility.

²⁹⁵ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(b)(e) Signatory Consequences

ตารางที่ 6 : สรุปกรณีกฎหมายภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกำหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
Ukraine NADO	18/11/2015	18/3/2016		<p>องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ</p> <p>(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็น กรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นใดของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือได้รับคืนสถานะ (e1) ประเทศอาจไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์โลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสัญชาติ (นอกจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)</p> <p>(e3) งดขาดิจาญกรจะงับการใ้ในงานแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป มหกรรมกีฬาสัญชาติ การแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก</p>
Bolivia NOC Acting as NADO	18/11/2015	12/5/2016		
Mexico NADO	19/3/2516	20/6/2016		
Kenya	20/11/2016	17/2/2017		
Spain NADO	19/3/2016	07/3/2017		
Brazil NADO	20/11/2016	12/4/2017		
Mauritius NADO	16/11/2017	20/10/2019		
Thailand – Doping Control Agency of Thailand (DCAT)	07/10/2021	03/2/2022		

ที่มา : WADA, Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

(2.2) กรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

จัดอยู่ในประเภทข้อกำหนด A3(b) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ระบุความพึงพอใจต่อภาระหน้าที่ของผู้ลงนามตาม ข้อ 23.3 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ระบุให้ใช้ทรัพยากรอย่างเพียงพอในการดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามให้สอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากลทุกด้านซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ B.3.1(a)(c)(d)(e) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม²⁹⁶

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติปฏิบัติไม่สอดคล้องกับกรณีการไม่ได้ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (Anti-Doping Program) ระหว่างปี 2015-2022 ได้แก่ หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอาร์เจนตินา, อินโดนีเซีย, รัสเซีย, ไนจีเรีย, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนเกาหลี

ตัวอย่างกรณีหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไนจีเรีย เมื่อ 6 ธันวาคม 2018 WADA ยืนยันว่าคณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียซึ่งปฏิบัติงานในฐานะหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก กรณีไม่ได้ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม (Anti-Doping Program) ตามข้อ 10.3.1 ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนั้นคณะกรรมการ

²⁹⁶ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(b)(e)

(a) the Signatory will lose its WADA Privileges;

(d) the Signatory Representatives will be ineligible to sit as members of the boards or other bodies of any Signatory or association of Signatories until the Signatory is Reinstated for one (1) year (whichever is longer);

(e)(1) the Signatory's country may not be awarded the right to host regional, continental or World Championships, or Even organized by Major Event Organizations, for a specified period;
(e)(2) the country's flag will not be flown and the Athletes and Athlete Support Personnel representing that country may not excluded from participation in or attendance at, regional, continental or World Championships, or Events, organized by Major Event Organizations (other than the Olympic Games and Paralympic Games), until Reinstatement;

โอลิมปิกไนจีเรียมีเวลาได้แค่ 21 วันเรื่องการไม่ปฏิบัติตาม ผลกระทบที่ตามมา และ/หรือเงื่อนไขการคืนสถานะ ทั้งนี้คณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียมีได้โต้แย้งการยืนยันของ WADA ถือว่ายอมรับผลกระทบที่ตามมาในมาตรา 11 และภาคผนวก B.3.1(a)(b) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนี้²⁹⁷

(a) คณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียจะเสียสิทธิ์ของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ เช่น ผู้แทนของคณะกรรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไนจีเรียจะไม่มีสิทธิ์ดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการ WADA หรือหน่วยงานอื่นๆ (รวมถึงสมาชิกของคณะกรรมการมูลนิธิ WADA คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการประจำและคณะกรรมการอื่นๆ

- คณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียจะไม่มีสิทธิ์จัดกิจกรรมใดๆ ที่ WADA เป็นเจ้าภาพหรือจัดขึ้นหรือร่วมเป็นเจ้าภาพหรือจัดร่วมกัน

- ตัวแทนของคณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียจะไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมในโครงการสังเกตการณ์อิสระของ WADA หรือโปรแกรม WADA Outreach หรือกิจกรรมอื่นๆ ของ WADA

- คณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียจะไม่ได้รับเงินทุน WADA (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโปรแกรมเฉพาะ

(c) กิจกรรมทั้งหมดของคณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยบุคคลที่สามที่ได้รับอนุมัติ โดยเป็นค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไนจีเรีย รวมถึงการเยี่ยมหน่วยงานมากถึงหกครั้งต่อปี โดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้จ่ายล่วงหน้า

²⁹⁷ Nigerian National Anti-Doping Committee declared non-compliant with World Anti-Doping Code. <https://www.lawinsport.com/news/item/nigerian-national-anti-doping-committee-declared-non-compliant-with-world-anti-doping-code>

(d) ผู้แทนคณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียจะไม่มีสิทธิ์เข้าร่วมเป็นสมาชิกของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของผู้ลงนาม (หรือสมาชิก) หรือสมาคมผู้ลงนามเป็นระยะเวลาหนึ่งปีหรือจนกว่าได้รับการคืนสถานะ (แล้วแต่เวลาใดจะนานกว่า)

อย่างไรก็ตามคณะกรรมการโอลิมปิกไนจีเรียในฐานะหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติได้คืนสถานะเมื่อ 21 กุมภาพันธ์ 2019

ตารางที่ 7 : สรุปกรณีการณ์การไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกักหนัด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายอาญา
Argentina NADO	18/11/2015	22/2/2016	ข้อ A3(b) ²⁹⁸ ความพึงพอใจต่อภาระหน้าที่ของผู้ลงนามภายใต้ประมวลกฎหมายข้อ 23.3 ใช้ทรัพยากรเพียงพอเพื่อดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามที่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาญาการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากลในทุกด้าน	ข้อ B.3.1(a)(c)(d) ²⁹⁹ (a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ (1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นใด (2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดการรวมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนากรรมการ หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ (3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กร
Indonesia NADO	20/11/2016	17/11/2017		
Russia NADO	18/11/2018	21/2/2019		
Nigeria NADO	06/12/2018	21/2/2019		
Korea, DRP NADO	13/2/2019	26/7/2019		

²⁹⁸ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(b) The satisfaction of the Signatory's obligation under Code Article 23.3 to devote sufficient resources in order to implement an Anti-Doping Program that is compliant with the Code and the International Standards in all areas.

²⁹⁹ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(d)(e) Signatory Consequences

ตารางที่ 7 : สรุปกรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประเภท	ปี	ประเภทข้อกําหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
	ว/ด/ป	ว/ด/ป		<p>ต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่น ๆ ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก</p> <p>(4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนในใดๆจากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ</p> <p>(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศออกอย่างเป็นทางการหรือได้รับคืนสถานะ</p> <p>(c) กิจกรรมทั้งหมดของคณะกรรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในเจเนอรัลที่เกี่ยวกับโปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยบุคคลที่สามที่ได้รับอนุมัติ โดยค่าใช้จ่ายของคณะกรรมการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในเจเนอรัล รวมถึงการเยี่ยมชมหน่วยงานมาถึงหกครั้งต่อปีโดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่จ่ายล่วงหน้า</p>

ที่มา : WADA, Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

(2.3) กรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการการตรวจหาสาร

ต้องห้าม

จัดอยู่ในประเภทข้อกำหนด A3(b)(e) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม (b) ระบุข้อ 23.3 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ระบุความพึงพอใจต่อภาระหน้าที่ของผู้ลงนามและใช้ทรัพยากรอย่างเพียงพอเพื่อดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และมาตรฐานสากล (e)³⁰⁰ มาตรา 6.3.4 ของมาตรฐานสากลสำหรับการทดสอบและการสอบสวน ระบุให้ใช้อุปกรณ์เก็บตัวอย่างที่ตรงตามข้อกำหนด ซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ B.3.1(a)(c)(d)³⁰¹ ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

ตัวอย่างกรณีหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซีย WADA เมื่อ 14 กันยายน 2021 ยืนยันว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021³⁰² เนื่องจากกรณีไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

³⁰⁰ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(e) The use of Sample Collection Equipment that meets the requirements of Article 6.3.4 of the International Standard for Testing and Investigations.

³⁰¹ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(b)(e)

(a) the Signatory will lose its WADA Privileges;

(d) the Signatory Representatives will be ineligible to sit as members of the boards or other bodies of any Signatory or association of Signatories until the Signatory is Reinstated for one (1) year (whichever is longer);

(e)(1) the Signatory's country may not be awarded the right to host regional, continental or World Championships, or Even organized by Major Event Organizations, for a specified period;

(e)(2) the country's flag will not be flown and the Athletes and Athlete Support Personnel representing that country may not excluded from participation in or attendance at, regional, continental or World Championships, or Events, organized by Major Event Organizations (other than the Olympic Games and Paralympic Games), until Reinstatement;

³⁰² WADA, "WADA confirms non-compliance of five Anti-Doping Organizations."

และการการตรวจหาสารต้องห้าม ซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ B.3.1(a)(c)(d)³⁰³ ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนี้

(a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ

(1) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ

(2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาต และจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆ ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

(4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จากหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

³⁰³ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(b)(e)

(a) the Signatory will lose its WADA Privileges;

(d) the Signatory Representatives will be ineligible to sit as members of the boards or other bodies of any Signatory or association of Signatories until the Signatory is Reinstated for one (1) year (whichever is longer);

(e)(1) the Signatory's country may not be awarded the right to host regional, continental or World Championships, or Even organized by Major Event Organizations, for a specified period;

(e)(2) the country's flag will not be flown and the Athletes and Athlete Support Personnel representing that country may not excluded from participation in or attendance at, regional, continental or World Championships, or Events, organized by Major Event Organizations (other than the Olympic Games and Paralympic Games), until Reinstatement;

(c) กิจกรรมทั้งหมดของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียที่เกี่ยวข้องกับโปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการตรวจหาสารต้องห้ามต้องอยู่ภายใต้การกำกับดูแลโดยบุคคลที่สามที่ได้รับอนุมัติโดยค่าใช้จ่ายของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซีย รวมถึงการเยี่ยมหน่วยงานมากถึงหกครั้งต่อปีโดยค่าใช้จ่ายทั้งหมดให้จ่ายล่วงหน้า

(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆของภาคี หรือสมาคมของภาคี เป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือจนกว่าจะได้รับคืนสถานะ

(e1) ประเทศอินโดนีเซียอาจไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

(e2) ธงชาติอินโดนีเซียอาจถูกระงับการใช้งานแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก

อย่างไรก็ตามปัจจุบันหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามอินโดนีเซียได้คืนสถานะเมื่อ

22 กุมภาพันธ์ 2022³⁰⁴

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

³⁰⁴ Eni Rahayu Istiqomah. “Indonesia's Efforts in Resolving World Anti-Doping Agency Sanctions” eJournal Ilmu Hubungan Internasional, Vol. 10 No. 2 , (2022)

ตารางที่ 8: สรุปกรณีการไม่ใช้โปรแกรมต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและการตรวจหาสารต้องห้าม

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกำหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายอาญาต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
Indonesia-Lembaga Anti-Doping Indonesia (LADI)	07/10/2021 1	03/2/2022	ข้อ A3(b)(e) ³⁰⁵ ข้อ A3(b) ความพึงพอใจต่อภาระหน้าที่ของผู้ลงนามภายใต้ประมวลกฎหมายข้อ 23.3 ใช้ทรัพยากรเพียงพอเพื่อดำเนินโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามที่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากลในทุกด้าน	ข้อ B.3.1(a)(c)(d)(e) ข้อ B.3.1(c) ³⁰⁶ กิจกรรมต่อต้านการใช้สารกระตุ้นบางส่วนและทั้งหมดจะต้องอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลหรือการครอบงำโดยบุคคลที่สามที่ได้รับอนุมัติ โดยเป็นค่าใช้จ่ายของผู้ลงนาม ซึ่งรวมถึงการเข้าชมเซตงานสูงสุดหก (6) ครั้ง โดยมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดล่วงหน้า
Korea, DRP NADO	07/10/2021 1	ยังไม่คืนสถานะ	ข้อ A3(e) การใช้อุปกรณ์เก็บตัวอย่างที่ตรงตามข้อกำหนดของมาตรา 6.3.4 ของมาตรฐานสากล	

³⁰⁵ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(e) The use of Sample Collection Equipment that meets the requirements of Article 6.3.4 of the International Standard for Testing and Investigations.

³⁰⁶ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(c) some and all of its Anti-Doping Activities will be subject to Supervisor or Takeover by an Approved Third Party, at the Signatory's expense, including up to six (6) site visits a year, with all costs to be paid in advance (where known);

(2.4) กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

จัดอยู่ในประเภทข้อกำหนด A3(o)³⁰⁷ ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามข้อกำหนดในการรายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ข้อ 24.1.2 และ 24.1.3 รวมถึงข้อกำหนดในการตอบแบบสอบถามการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกตามข้อ 7.5 ข้อกำหนดในการตอบสนองต่อคำขอข้อมูลบังคับตามมาตราตาม 7.6 และข้อกำหนดการส่งไปยังการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดตามข้อ 7.7 ซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ ข้อ B.3.1(a)(d)(e) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

ตามรายงานการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและคืบสถานะในภายหลังของ WADA³⁰⁸ ระบุว่า คณะกรรมการโอลิมปิกสาธารณรัฐอิเควทอเรียลกินี (Equatorial Guinea) ในฐานะหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามคูเวตไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากล กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ซึ่งจัดอยู่ในประเภทข้อกำหนด A3(o)³⁰⁹ ข้อกำหนดในการรายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ข้อ 24.1.2 และ 24.1.3 รวมถึงข้อกำหนดในการตอบแบบสอบถามการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกตามข้อ 7.5 ข้อกำหนดในการตอบสนองต่อคำขอข้อมูลบังคับตามมาตราตาม 7.6 และข้อกำหนดการส่งไปยังการตรวจสอบการ

³⁰⁷ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(o) The requirement to report on Code Compliance, in accordance with Code Article 24.1.2 and 24.1.3, including the require to respond to a Code Compliance Questionnaire in accordance with Article 7.5, the requirement to respond to a Mandatory Information Request in accordance with Article 7.6, and the requirement to submit to a Compliance Audit in accordance with Article 7.7.

³⁰⁸ WADA, *Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated*. <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-02/non-compliant>

³⁰⁹ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(o) The requirement to report on Code Compliance, in accordance with Code Article 24.1.2 and 24.1.3, including the require to respond to a Code Compliance Questionnaire in accordance with Article 7.5, the requirement to respond to a Mandatory Information Request in accordance with Article 7.6, and the requirement to submit to a Compliance Audit in accordance with Article 7.7.

ปฏิบัติตามข้อกำหนดตามข้อ 7.7 ซึ่งได้รับผลกระทบที่ตามมาข้อ B.3.1(a)(d)(e) อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการโอลิมปิกสาธารณรัฐอิเควทอเรียลกินี (Equatorial Guinea) ในฐานะหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามคูเวตได้คืนสถานะ 12 ธันวาคม 2017 และ 16 พฤษภาคม 2018 ตามลำดับ

ตารางที่ 9 : กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการใช้สารต้องห้าม โลก

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประเภท	คืนสถานะ	ประเภทข้อกําหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการใช้สารต้องห้าม โลกของผู้ลงนาม
Kuwait NADO	ว/ด/ป 16/11/2017	ว/ด/ป 12/12/2017	ข้อ A3(o) ³¹⁰ ข้อกําหนดในการรายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการใช้สารต้องห้าม โลก ข้อ 24.1.2 และ 24.1.3 รวมถึงข้อกําหนดในการตอบแบบสอบถามการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการใช้สารต้องห้าม โลกตามข้อ 7.5 ข้อกําหนดในการตอบสนองต่อคำขอข้อมูลตามข้อ 7.6 และการส่งไปแจ้งการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อ 7.7	ข้อ B.3.1(a)(d)(e) ³¹¹ 1. หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะถูกลดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืน สถานะ (ก) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆ (ข) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดการรวมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้าม โลก อนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้าม โลก (ไม่รวมทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนากิจกรรม หรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

³¹⁰ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(o) The requirement to report on Code Compliance, in accordance with Code Article 24.1.2 and 24.1.3, including the require to respond to a Code Compliance Questionnaire in accordance with Article 7.5, the requirement to respond to a Mandatory Information Request in accordance with Article 7.6, and the requirement to submit to a Compliance Audit in accordance with Article 7.7.

³¹¹ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(d)(e) Signatory Consequences

ตารางที่ 9 : กรณีไม่รายงานการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการดำเนินการใช้สารต้องห้ามโลก

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประเภท ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกำหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาญาต่อการดำเนินการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
		 <p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย CHULALONGKORN UNIVERSITY</p>		<p>(ค) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่น ๆ ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก</p> <p>(ง) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่ได้รับเงินทุนใด ๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมพัฒนากิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรม</p> <p>2. ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการหรือได้รับคืนสถานะ</p> <p>3. ประเทศอาจไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)</p> <p>4. ราชอาณาจักรจะรับการแจ้งเตือนแข่งขันชิงแชมป์โลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีปหรือมหกรรมกีฬาสำคัญ การแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก</p>

ที่มา : WADA, Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

(2.5) กรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการจัดการผลลัพธ์

WADA ยืนยันว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามรัสเซียและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกยูเครน ทั้งสองหน่วยงานไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดดังกล่าวเมื่อ 9 ธันวาคม และ 26 ตุลาคม 2021 ตามลำดับ

(2.5.1) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกยูเครนซึ่งจัดอยู่ในข้อกำหนด A3(d)(ii) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามการดำเนินการตามโปรแกรมการทดสอบนอกการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดตั้งและการบริหารกลุ่มการทดสอบที่ลงทะเบียนตามสัดส่วนและกลุ่มการทดสอบเสริมอย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม ข้อ A3(d)(iv) ไม่แจ้งการทดสอบให้ทราบล่วงหน้า

สืบเนื่องจากการสอบสวนของ WADA ภายใต้โครงการ 'Operation Hercules' เปิดเผยหลักฐานที่บ่งชี้ว่าตั้งแต่ปี 2012³¹² หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนได้ดำเนินการตรวจสอบตัวอย่างโดยได้นัดหมายและแจ้งให้นักกีฬาทราบก่อนล่วงหน้าซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการเก็บตัวอย่างที่ต้องจัดทำโดยไม่มีการเตือนล่วงหน้าแก่นักกีฬา³¹³ หลักฐานยังแสดงให้เห็นว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนใช้แนวปฏิบัติดังกล่าวหลายครั้งก่อนการแข่งขันกีฬาระดับนานาชาติที่สำคัญและในปี 2021 หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนได้รายงานตัวอย่างการตรวจหาสารต้องห้ามอย่างน้อยหกรายการที่เป็นกลุ่มตัวอย่างนอกการแข่งขัน (out-of-competition) โดยไม่ปฏิบัติตามข้อ 5 ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและข้อกำหนดของมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน ซึ่งการกระทำของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนด้วยการแจ้งการตรวจหาสารต้องห้ามล่วงหน้าอาจเป็นโอกาสให้นักกีฬา

³¹² WADA, "WADA issues report from investigation into allegations regarding the National Anti-Doping Organization of Ukraine," news release, 6 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-issues-report-investigation-allegations-regarding-national-anti-doping-organization>.

³¹³ WADA, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)". Article 5.4 based on the principles set out in Article 4 of the International Standard for Testing and Investigations

สามารถหลบเลี่ยงการละเมิดกฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้ ซึ่งได้รับผลกระทบตามข้อ B.3.1(a)(d)(e) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากลของผู้ลงนาม ดังนี้

(a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ

(1) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ W A D A หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ

(2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาต และจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆ ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

(4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆ จากหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆ ของภาคี หรือสมาคมของภาคี เป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือจนกว่าจะได้รับคืนสถานะ

(e1) ประเทศยูเครนอาจไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

(e2) ธงชาติยูเครนอาจถูกระงับการใช้ในงานแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

อย่างไรก็ดีในกรณีนี้ WADA ตัดสินใจเลื่อนกระบวนการแก้ไขการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามยูเครนออกไปด้วยเหตุสุดวิสัยจากสถานการณ์สงครามยูเครน-รัสเซีย

(2.5.2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามรัสเซียซึ่งจัดอยู่ในข้อกำหนด 3 ข้อ ได้แก่ A3(m) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม เรื่องการแจ้งกิจกรรมการจัดการผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแก่ WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติอื่น ๆ ตามมาตรา 7.6 และ 14 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลสำหรับการจัดการผลลัพธ์ ข้อ A3(n) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม เรื่องการกำหนดบังคับประจักษ์ชั่วคราวตามข้อ 7.4.1 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และข้อ A3(g) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม เรื่องการยอมรับและดำเนินการตามคำตัดสินขั้นสุดท้ายโดยอนุญาโตตุลาการ

WADA กล่าวหาว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามรัสเซีย (Russian Anti-Doping Agency : RUSADA) ได้รายงานผลของตัวอย่างการตรวจหาสารต้องห้ามผิดพลาดโดยเจตนา หลีกเลี่ยงการรายงานผลลัพธ์ WADA ได้พยายามเข้าถึงระบบการจัดการข้อมูลของห้องปฏิบัติการมอสโกระหว่างปี 2011-2015 ต่อมา WADA ตัดสินใจคืนสถานะให้ RUSADA เมื่อปี 2018 โดยมีเงื่อนไขว่าห้องปฏิบัติการมอสโกจะต้องดำเนินการวิเคราะห์ผลตัวอย่างปี 2011-2015 อย่างอิสระ หากภายหลังการคืนสถานะแล้วเกิดความล้มเหลวในการปฏิบัติตามเงื่อนไขจะถือว่าการกระทำที่มีนัยสำคัญต่อการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล ต่อมา WADA พบว่า RUSADA ถูกแทรกแซงจากรัฐบาลรัสเซียและมีการปกปิดการโอนข้อมูลตัวอย่าง ดังนั้น นอกจาก RUSADA จะไม่ได้คืนสถานะยังถือว่าการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดเป็นครั้งที่สอง ซึ่งผลกระทบที่ตามมาในข้อ B.3.2(a)(b) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนี้

(a) เจ้าหน้าที่รัสเซียถูกระงับสิทธิการเป็นกรรมการ WADA

(b1) เจ้าหน้าที่รัสเซียจะไม่ได้เข้าร่วมในรายการแข่งขันเยาวชนโอลิมปิก โอลิมปิก พาราลิมปิก การแข่งขันชิงแชมป์โลก และการจัดงานกีฬาสำคัญเป็นเวลา 4 ปี

(b2) นักกีฬารัสเซียและเจ้าหน้าที่สนับสนุนนักกีฬาอาจเข้าร่วมการแข่งขันโดยแสดงให้เห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด

(e1) รัสเซียไม่อาจเป็นเจ้าภาพ หรือรับเป็นเจ้าภาพ หรือเสนอตนเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิกและรายการกีฬาสำคัญเป็นเวลา 4 ปี

(e2) ไม่อาจใช้ธงชาติรัสเซีย เพลงชาติรัสเซียในการแข่งขันกีฬาสำคัญ

(e3) ต้องจ่ายค่าปรับขั้นต่ำเท่ากับสิบเปอร์เซ็นต์ของเงินสนับสนุนจาก RUSADA ประจำปี 2019 หรือ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ

RUSADA อุทธรณ์ต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาระหว่างประเทศโดยโต้แย้งว่า³¹⁴

(1) กรอบมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามไม่มีผลผูกพันกับ RUSADA เนื่องจากมาตรการดังกล่าวนั้นเกินขอบเขตหน้าที่ตามธรรมนูญจัดตั้ง WADA ภายใต้มาตรา 6³¹⁵ ของระเบียบการกำกับดูแลกิจการ ค.ศ. 1999 ข้อกล่าวหาที่ WADA นำมาใช้ภายใต้มาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามจึงไม่รวมอยู่ในสัญญาระหว่าง WADA และผู้ลงนาม

(2) RUSADA เห็นว่ามาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามเป็นระบบที่ละเมิดหลักพื้นฐานตามมาตรา 6 ภายใต้อนุสัญญายุโรปว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (ECHR) โดยเฉพาะทุกฝ่ายที่ได้รับผลกระทบจากผลที่ตามมาควรมีกระบวนการรับฟังเป็นรายบุคคลในระหว่างการสอบสวนและอนุญาโตตุลาการกีฬา

(3) RUSADA โต้แย้งว่ามีการบิดเบือนข้อมูลจากห้องปฏิบัติการมอสโกโดยเจตนาในระหว่างการสอบสวนของ WADA และ WADA ล้มเหลวในการระบุผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายโอนข้อมูลใดๆ ซึ่ง RUSADA ไม่อาจรับผิดชอบต่อกิจกรรมที่บุคคลภายนอกที่ควบคุมไม่ได้ในสถานการณ์นั้น

(4) นักกีฬารัสเซียโต้แย้งว่าข้อกำหนดมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามไม่รวมอยู่ในกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ (Russian Anti-doping Rules) และไม่รวมอยู่ในกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของสมาพันธ์กีฬา (Anti-doping Rules of relevant International Federations)

³¹⁴ WADA, "WADA Legal Note on the CAS Award: WADA v. RUSADA," news release, <https://www.wada-ama.org/en/resources/case-law/wada-legal-note-cas-award-wada-v-rusada>.

³¹⁵ "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency."

Article 6 The Foundation Board will initially be composed of at least ten members.

ศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาพิจารณาว่า³¹⁶ ไม่ว่าโดยกรณีใดมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามได้ดำเนินการภายใต้ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก และ RUSADA ผูกพันโดยชัดแจ้งกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม กล่าวคือ

(1) RUSADA ในฐานะผู้ลงนามไม่เคยคัดค้าน หรือไม่เคยแสดงความคิดเห็น หรือแสดงข้อกังวลต่อมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม

(2) ผู้ลงนามผูกพันกับประมวลกฎและมาตรฐานสากลทุกฉบับที่มีการปรับปรุงเพื่อความเท่าเทียมกัน

(3) ธรรมนูญการจัดตั้ง WADA ระบุให้ดำเนินการเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก ดังนั้นกรอบการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2018 และมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามอยู่ในขอบเขตของวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในธรรมนูญและมีผลผูกพันกับ RUSADA

(4) ข้อมูลห้องปฏิบัติการมอสโกอยู่ภายใต้การจัดการโดยเจตนาทั้งก่อนและในระหว่างการแข่งขันของ RUSADA ก่อนที่จะโอนข้อมูลในเดือนมกราคม 2019 และระหว่างการโอนข้อมูลมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขโดยเจตนาปิดบังกิจกรรมที่ไม่เหมาะสมซึ่งดำเนินการในห้องปฏิบัติการมอสโก ดังนั้นศาลอนุญาโตตุลาการกีฬาเห็นว่าเจ้าหน้าที่รัสเซียกระทำการแทรกแซงระบบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาจึงต้องดำเนินการเพื่อยับยั้งตามข้อกำหนดและเพื่อให้แน่ใจว่า RUSADA สามารถบรรลุบทบาทการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาอย่างเป็นอิสระ

ดังนั้น ให้เป็นไปตามข้อ 9 ข้อ 10 และภาคผนวก B3.1-2 ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนามและเพิ่มเติมรายละเอียด ดังนี้ รัสเซียไม่อาจเป็นเจ้าของภาพ หรือรับเป็นเจ้าของภาพ หรือเสนอตนเป็นเจ้าของภาพกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิก และรายการกีฬาสำคัญเป็นเวลา 4 ปี รวมถึงการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิก ปี 2032 แม้จะอยู่

³¹⁶ WADA, "WADA publishes the Court of Arbitration for Sport's full reasoned decision regarding the non-compliance of the Russian Anti-Doping Agency," news release, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-publishes-court-arbitration-sports-full-reasoned-decision-regarding-non-compliance.2021>.

นอกกรอบเวลาผลที่ตามมา และกิจกรรมกีฬาที่จัดสรรให้รัสเซียเป็นเจ้าภาพแล้วจะต้องได้รับการจัดสรรใหม่ เว้นแต่มีข้อจำกัดทางกฎหมายอื่น ไม่อาจใช้ธงชาติรัสเซีย เพลงชาติรัสเซีย และคำว่ารัสเซียในการแข่งขันกีฬา เครื่องแบบนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องกับนักกีฬาไม่แสดงธงชาติรัสเซียบนเสื้อผ้า อุปกรณ์ ของใช้ส่วนตัวในพื้นที่จัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการ

ตารางที่ 10: สรุปกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการจัดการผลลัพธ์

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกีดกัน	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตาม ประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
Ukraine NADO	26/10/2021	ระงับ พิจารณา ชั่วคราวโดย เหตุผลวิสัย เนื่องจาก สงคราม รัสเซีย- ยูเครน	<p>ข้อ A3(d)(ii)(iv)³¹⁷</p> <p>ข้อ A3(d)(ii) การดำเนินการตามโปรแกรมการทดสอบนอกการแข่งขันที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการจัดตั้งและการบริหารกลุ่มการทดสอบที่ลงทะเบียนส่วนและกลุ่มการทดสอบเสริมอย่างน้อยหนึ่งกลุ่ม</p> <p>ข้อ A3(d)(iv) ไม่แจ้งการทดสอบให้ทราบล่วงหน้า สืบเนื่องจากสืบสวนของ WADA ภายใต้โครงการ 'Operation Hercules'</p>	<p>ข้อ B.3.1(a)(d)(e)³¹⁸</p> <p>(a) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ</p> <p>(1) ผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆ</p> <p>(2) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัดกิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก อนุญาตและจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) เกี่ยวกับโครงการพัฒนากิจกรรมกีฬา</p>

³¹⁷ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, A3(d)(ii) the implementation of an effective Out-of-Competition Testing program, including the establishment and administration of a proportionate Registered Testing Pool and one or more complementary Testing pools. A3(d)(iv) No advance Notice Testing.

³¹⁸ International Standard Code Compliance by Signatories 2021, B.3.1(a)(d)(e) Signatory Consequences (ดูรายละเอียดเพิ่มเติมที่ภาคผนวก 4)

ตารางที่ 10: สรุปกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการจัดการผลลัพธ์

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกักหนัด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
			<p>เปิดเผยหลักฐานที่บ่งชี้ว่าตั้งแต่ปี 2012 Ukraine NADO ได้ดำเนินการรวบรวมตัวอย่างโดยนัยและแจ้งให้นักกีฬาทราบล่วงหน้าซึ่งไม่เป็นไปตามข้อกำหนดการเก็บตัวอย่างที่ต้องเกิดขึ้นโดยไม่มีการเตือนล่วงหน้าแก่นักกีฬา³¹⁹</p>	<p>(3) ตัวแทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก</p> <p>(4) หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆจากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) เกี่ยวกับโครงการกิจกรรมต่างๆ</p> <p>(d) ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการหรือคณะกรรมการ หรือหน่วยงานอื่นๆของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศ หรือได้รับคืนสถานะ</p> <p>(e1) ประเทศไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือพหุภูมิภาค (นอกจากการโอลิมปิกและพาราลิมปิก)</p> <p>(e2) ธงชาติถูกระงับการใช้ในงานแข่งขันระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือพหุภูมิภาคที่สำคัญ การแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก</p>

³¹⁹ WADA, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)". Article 5.4 based on the principles set out in Article 4 of the International Standard for Testing and Investigations

ตารางที่ 10: สรุปกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการจัดการผลลัพธ์

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกําหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตาม ประมวลกฎหมายการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
Russia NADO	9/12/2019	9/1/2020 Russia NADO อุทธรณ์ต่อศาล อนุญาโตตุลาการ กีฬา 17/12/2020 คำตัดสินศาล อนุญาโตตุลา การกีฬา ³²⁰	ข้อ A3(m) การแจ้งกิจกรรมการจัดการผลลัพธ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดแก่ WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติอื่น ๆ ตามมาตรา 7.6 และ 14 ของประมวลกฎหมายการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากลสำหรับการจัดการผลลัพธ์ ข้อ A3(n) การกำหนดบังคับบังคับซึ่งควรปฏิบัติตามข้อ 7.4.1 ของประมวลกฎหมายการใช้สารต้องห้ามโลก	ข้อ B.3.2(a)(b) (a) Russia NADO จะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ (1) Russia NADO จะไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใด ๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใด ๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นใด (2) Russia NADO จะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าของทรัพย์สินใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ และจะไม่ได้รับเงินทุนใดๆ จาก WADA (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) (b1) ผู้แทนของ Russia NADO จะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการหรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลา 4 ปี นับจากวันที่ประกาศออกอย่างเป็นทางการ หรือได้รับคืนสถานะ (b1) ผู้แทนของ Russia NADO จะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการหรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่น ๆ ของภาคี หรือสมาคมของภาคีเป็นระยะเวลา

³²⁰ CAS 2020/O/6689 World Anti-Doping Agency v. Russian Anti-Doping Agency, https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/cas_award_6689.pdf

ตารางที่ 10: สรุปกรณีการไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการจัดการผลการลัดพีช

หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ	ประกาศ ว/ด/ป	คืนสถานะ ว/ด/ป	ประเภทข้อกําหนด	ผลกระทบโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม
			<p>ข้อ A3(๑) การยอมรับและดำเนินการตามคำตัดสินขั้นสุดท้ายโดยอนุญาโตตุลาการก็พาระหว่างประเทศพิจารณาผู้ลงนามไม่ปฏิบัติตาม กำหนดผลที่ตามมาสำหรับการไม่ปฏิบัติตามข้อกําหนด และ/หรือกําหนดเงื่อนไขของผู้ลงนามต้องปฏิบัติตามเพื่อคืนสถานะตามข้อ 24.1.9 ของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก</p>	<p>4 ปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือได้รับคืนสถานะ (b2) รัสเซียไม่อาจรับสิทธิเป็นเจ้าภาพ หรือเสนอตนเป็นเจ้าภาพการแข่งขันโอลิมปิก พาราลิมปิก การแข่งขันระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือมหกรรมกีฬาสําคัญ เป็นเวลา 4 ปี รวมถึงโอลิมปิกและพาราลิมปิก ปี 2032 แม้จะอยู่นอกกำหนดกรอบระยะเวลาของผลที่ตามมา และกิจกรรมกีฬาที่จัดสรรให้รัสเซียเป็นเจ้าภาพแล้วจะต้องได้รับการจัดสรรใหม่ เว้นแต่มีข้อจำกัดทางกฎหมายอื่น (e1) ไม่อาจใช้ธงชาติรัสเซีย เพลงชาติรัสเซีย และคำวาท์รัสเซียในการแข่งขันกีฬาสำคัญ การแข่งขันระดับโลก ระดับภูมิภาค หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ การแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก (e2) นักกีฬารัสเซียและเจ้าหน้าที่อาจเข้าร่วมการแข่งขันโดยแสดงให้เห็นว่าไม่เกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามข้อกําหนด เครื่องแบบนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องกับนักกีฬาไม่แสดงสัญลักษณ์ธงชาติรัสเซียบนเสื้อผ้า อุปกรณ์ ของใช้ส่วนตัวในพื้นที่จัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการ (e3) ต้องจ่ายค่าปรับขั้นต่ำเท่ากับเปอร์เซ็นต์ของเงินสนับสนุนจากรussia NADO ประจำปี 2019 หรือ 100,000 ดอลลาร์สหรัฐ</p>

ที่มา: WADA, Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated (February 2022), https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf.

(3) ข้อพิจารณาอุปสรรคของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในการปฏิบัติ
ตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

(3.1) ปัญหาความสัมพันธ์ระหว่าง WADA และหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม
แห่งชาติ (NADO)

จะเห็นได้ว่ากระบวนการรวบรวมตัวแทนจากหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้าม
แห่งชาติและองค์กรกีฬามีเป้าหมายเพื่อที่จะรวบรวมระบบการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามที่มีอยู่ให้
เป็นหนึ่งเดียว โดยฉันทามติยอมรับประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลฉบับแรกในปี ค.ศ. 2003 แต่
อย่างไรก็ตาม ต่อมา WADA ได้พัฒนาประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลต่อเนื่อง ซึ่งการปรับเปลี่ยน
เหล่านั้นอาจส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของ NADO และอาจส่งผลให้ NADO ได้รับการพิจารณา
ว่าเป็นผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนด ซึ่งจะเห็นได้ว่ารูปแบบในลักษณะนี้เป็นการสร้างความสัมพันธ์เชิง
อำนาจโดยปรับเปลี่ยนเงื่อนไขที่รัฐบาลเคยยอมรับไว้แต่ต้นและสร้างภาระผูกพันขึ้นใหม่

ดังนั้น เมื่อพิจารณาตั้งแต่กระบวนการพัฒนาประมวลกฎหมายฉบับแรก ในกระบวนการนั้น
มีการให้รัฐบาลเสนอแนะและมีบทบาทในการกระบวนการตัดสินใจของ NADO ในฐานะผู้ลงนามใน
ประมวลกฎหมาย แต่สถานการณ์ปัจจุบันจะเห็นได้ถึงความไม่สมดุลเชิงอำนาจระหว่าง WADA และ NADO
กล่าวคือ WADA แก้ไขเปลี่ยนแปลงประมวลกฎหมายอย่างสม่ำเสมอโดยอาจมีเนื้อหาที่แตกต่างไปจากที่รัฐ
ได้ทำความตกลงในตอนแรก สะท้อนให้เห็นว่าการกำหนดรูปแบบต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและ
กิจกรรมหลักของ NADO อาจเป็นศูนย์กลางความต้องการของ WADA มากกว่าความต้องการของแต่ละ
ละ NADO

นอกจากนี้ยังมีประเด็นที่ว่ามาตรฐานสากลที่มีการบังคับใช้นั้นอาจใช้ไม่ได้ในลักษณะ
เดียวกันกับทุกสถานการณ์ เนื่องจากอาจไม่เหมาะสมกับบริบทของรัฐแต่ละรัฐที่มีความแตกต่างกันทั้ง
เรื่องสภาพแวดล้อมและขนบธรรมเนียมวัฒนธรรม ดังนั้นการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายอาจสามารถ
ปฏิบัติได้ทั้งแนวทางแบบรวมศูนย์และแนวทางเฉพาะตัวตามกฎหมายภายในเพื่อนำไปสู่การแก้ปัญหา
การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแต่จากข้อเท็จจริงปัจจุบันพบว่ามีการใช้อำนาจในลักษณะรวมศูนย์ซึ่ง
ทำให้ NADO ถูกกลบโหมเป็นจำนวนมาก ดังที่ได้ยกตัวอย่างข้างต้น

(3.2) ปัญหาอุปสรรคการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายในด้านอื่นๆ

(3.2.1) **ข้อจำกัดด้านทรัพยากร** ปัจจัยข้อจำกัดด้านทรัพยากรกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ขัดขวางการปฏิบัติตามโครงการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ปรากฏว่าหลายประเทศในยุโรป ตะวันตก อเมริกาเหนือ มีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานและการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาค่อนข้างสูง เนื่องจากองค์ประกอบหลายประการของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้รับการดัดแปลงจากแนวทางปฏิบัติของกลุ่มประเทศที่พัฒนา รายงานงบประมาณประจำปี 2015-2016 ของ WADA แสดงให้เห็นว่า NADO สหราชอาณาจักรมีงบประมาณสนับสนุนการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามประมาณ 5.4 ล้านปอนด์ต่อปี ขณะที่ NADO จากอเมริกา มีงบประมาณ 81,000 ปอนด์ต่อปี นอกจากนี้ข้อจำกัดด้านทรัพยากรการเงินในแอฟริกา ยุโรปตะวันออกและยุโรปกลางก็ยังไม่สามารถปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเนื่องจากข้อจำกัดด้านความเชี่ยวชาญทางเทคนิค ซึ่งปัญหาที่เกิดขึ้นเหล่านี้เห็นว่า WADA ควรสนับสนุนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาตินั้นๆ เพื่อสร้างขีดความสามารถอย่างมีประสิทธิภาพมากกว่าการลงโทษจากตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

(3.2.2) **ความหลากหลายทางวัฒนธรรม** ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเป็นกฎหมายซึ่งบังคับใช้กับทุกประเทศ ในขณะที่นโยบายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามจะขับเคลื่อนโดยประเทศที่พัฒนาแล้วเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงส่งผลให้เป็นมุมมองจากวัฒนธรรมตะวันตกที่นำมาใช้กับทั่วโลก เช่น ในขณะที่สหราชอาณาจักรให้ความสำคัญกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในบริบทกีฬา ส่วนญี่ปุ่นให้ความสำคัญกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามในบริบททางค่านิยมสังคม เป็นต้น ซึ่งจากกรณีดังกล่าวย่อมสะท้อนให้เห็นถึงความยากลำบากของ NADO ในการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายเนื่องจากกฎหมายภายในของแต่ละรัฐย่อมมีความแตกต่างกันซึ่งอาจทำให้ไม่สามารถที่จะให้แนวทางการดำเนินการในรูปแบบเดียวกันได้ทั้งหมด เช่น ในปี 2015 ขั้นตอนการตรวจหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืนก่อให้เกิดเป็นปัญหาในประเทศสเปนและฝรั่งเศสซึ่งกฎหมายภายในประเทศไม่ให้อำนาจการตรวจหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืน¹ สเปนแก้ปัญหาด้วยการออกพระราชกฤษฎีกาจำกัดเฉพาะ

¹ Ekain Zubizarreta, Power relationships between the World Anti-Doping Agency and National Anti-Doping Agencies and their effects on anti-doping, p.13.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2211266920300256>

นักกีฬาเพื่อให้ดำเนินการตรวจสอบหาสารต้องห้ามในเวลากลางคืนได้ สำหรับฝรั่งเศสยังเป็นการกระทำที่ขัดกับรัฐธรรมนูญ กระบวนการดังกล่าวไม่อาจดำเนินการได้ตามกฎหมายภายในประเทศโดยทันที จากกรณีนี้ WADA ประเมินว่าฝรั่งเศสไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลและส่งผลให้ฝรั่งเศสได้รับการจัดให้อยู่ในกลุ่มเฝ้าระวังจนกว่าจะได้คืนสถานะซึ่งใช้เวลาหลายเดือน

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นว่าในกรณีที่หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติซึ่งมิได้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายนั้นย่อมนำมาซึ่งบทลงโทษที่ปรากฏในมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายของผู้ลงนาม โดยแบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม คือ (1) กลุ่มเฝ้าระวัง ซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังเปิดโอกาสให้หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติทำการแก้ไขภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยยังไม่มีบทลงโทษ และ (2) กลุ่มที่ไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและนำมาซึ่งบทลงโทษต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติซึ่งหลายแห่งได้รับการประเมินตามข้อนี้ที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น เมื่อพิจารณาข้อเท็จจริงประกอบจะเห็นว่ากรณีที่หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย อาจมีสาเหตุมาจากหลายปัจจัยไม่ว่าจะเป็นลักษณะการดำเนินงานระหว่าง WADA และ หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ โดยจะเห็นว่าประมวลกฎหมายได้รับการยอมรับครั้งแรกในปี 2003 ซึ่งขณะนั้นรัฐมีส่วนร่วมในการเสนอแนะและหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในฐานะตัวแทนรัฐมีบทบาทในการตัดสินใจในฐานะผู้ลงนามในประมวลกฎหมาย แต่ในปัจจุบัน WADA มีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงประมวลกฎหมายอย่างต่อเนื่อง โดยมีสาระรายละเอียดที่แตกต่างไปจากฉบับแรก กล่าวอีกนัยหนึ่งการปฏิบัติงานของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติเป็นไปตามความต้องการของ WADA มากกว่าความต้องการของแต่ละหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ

นอกจากนี้ยังมีปัจจัยอื่นๆที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สารต้องห้ามของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ เช่น ข้อจำกัดด้านทรัพยากรซึ่งพบว่างบประมาณของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของแต่ละชาตินั้นได้รับงบประมาณแตกต่างกัน ซึ่งอาจเป็นเหตุส่งผลถึงประสิทธิภาพในการดำเนินงานของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแต่ละแห่ง หากหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อยก็จะทำงานได้ยากลำบากกว่าหน่วยงานที่ได้รับงบประมาณมากและมีสภาพแวดล้อมที่พร้อมในการดำเนินงาน นอกจากนี้โครงสร้างภายในของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแต่ละชาติก็ยังมีความแตกต่างกัน เช่น กฎหมายภายในของแต่ละรัฐย่อมแตกต่างกันในขณะที่ WADA ใช้ประมวลกฎหมายซึ่งเป็นกฎเกณฑ์เดียวกันมาบังคับใช้กับรัฐทั่วโลก

ยอมทำให้การปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย อาจไม่เหมาะสมกับบริบทของแต่ละรัฐและนำมาซึ่งอุปสรรคในการปฏิบัติตามได้

4.2. ผลกระทบโดยอ้อมจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในมิติอื่น

4.2.1 ผลกระทบต่อรัฐผ่านกลไกของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005

การปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายอาจส่งผลกระทบทางกฎหมายระหว่างประเทศต่อรัฐ กล่าวคือ แนวปฏิบัติในการตีความสนธิสัญญา ในบางกรณีพบว่าซอฟต์แวร์นั้นอาจต้องนำมาพิจารณาเพื่อตีความขอบเขตภาระผูกพันตามสนธิสัญญา โดยหลักการดังกล่าวจะเห็นได้จากมาตรา 31 ภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยการตีความสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 ซึ่งเมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่าการตีความนั้นจะต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของสนธิสัญญา ดังนั้นเมื่อพิจารณาหลักการดังกล่าวกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์หลักของอนุสัญญาก็เพื่อการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยได้มีการบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายไปปฏิบัติตาม ดังนั้น แม้ประมวลกฎหมายมิได้เป็นกฎหมายฮาร์ดลอว์เนื่องจากมิได้มีการผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาตามนัยของ มาตรา 4 วรรค 2 อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายย่อมมีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาเพื่อที่จะให้รัฐภาคีดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ดังนั้น ในการตีความอนุสัญญาจึงต้องมีการนำประมวลกฎหมายใช้ในการตีความควบคู่ไปกับอนุสัญญาตาม มาตรา 31 อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 เมื่อเป็นเช่นนี้การไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายจึงอาจนำมาซึ่งการที่รัฐภาคีอาจจะต้องรับผิดชอบในทางกฎหมายระหว่างประเทศตามอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 จึงเห็นได้ว่าแม้ประมวลกฎหมายมิได้มีผลโดยตรงต่อรัฐแต่อาจมีผลต่อรัฐผ่านการตีความตามอนุสัญญา

ซึ่งหากมิได้มีการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ย่อมส่งผลให้รัฐนั้นได้รับบทลงโทษ กล่าวคือ ในการตรวจประเมินการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ นั้นจะมีการประเมินในทุกๆ สองปี โดยรัฐภาคีจะต้องชี้แจงการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ในหัวข้อต่างๆ ซึ่งมีการบัญญัติไว้อย่างครบถ้วน ต่อที่ประชุมภาคี (Conference Of Party) โดยหากรัฐภาคีใดได้รับการประเมินที่ต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็น ย่อมถือได้ว่ารัฐภาคีนั้นมิได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ซึ่งหนึ่งในหัวข้อการประเมินได้รวมถึงการที่รัฐพึงจะต้องนำ

หลักการของประมวลกฎหมายนำไปปรับใช้ภายในรัฐของตน เช่น การออกกฎหมายภายในหรือการออกกฎระเบียบต่างๆ ดังนั้นหากรัฐภาคีใดมิได้นำหลักการของประมวลกฎหมายไปบังคับใช้ย่อมอาจส่งผลให้รัฐอาจได้รับการประเมินต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็น และอาจนำมาซึ่งบทลงโทษ กล่าวคือ ผู้แทนรัฐภาคีใดจะไม่มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งใดๆ หรือคงไว้ซึ่งการแต่งตั้งใดๆ ในการประชุมภาคีหรือคณะกรรมการอนุวัติกองทุนเพื่อการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬากว่ารัฐภาคีจะยื่นรายงานระดับชาติตามมาตรา 31 ของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และผ่านเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติตามไม่น้อยกว่า 60 เปอร์เซ็น ซึ่งจากรายงานการประชุมภาคีภายใต้อนุสัญญา ครั้งที่ 8 ระหว่างวันที่ 26-28 ตุลาคม 2021 พบว่ามีรัฐภาคีที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับอนุสัญญา จำนวน 28 รัฐ

จึงเห็นได้ว่าแม้ประมวลฯมิได้มีผลผูกพันทางกฎหมายกับรัฐตามมาตรา 4 วรรค 2 ของอนุสัญญาฯ อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในเรื่องของการตีความสนธิสัญญาจะเห็นว่าประมวลกฎหมายเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ดังนั้น หากพิจารณาตามมาตรา 31 ของอนุสัญญาฯจะเห็นว่าประมวลกฎหมายย่อมมีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาฯ ที่จะต้องนำมาตีความควบคู่กันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ นอกจากนี้ข้อเท็จจริงพบว่าการประเมินการปฏิบัติตามอนุสัญญาฯของรัฐภาคีผ่านการประชุมภาคีในทุกๆ 2 ปี หากรัฐที่ได้รับการประเมินต่ำกว่า 60 เปอร์เซ็นย่อมถือว่ามิได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ และนำมาซึ่งบทลงโทษต่อรัฐตามดังกล่าวไว้ข้างต้น โดยอนุสัญญาฯกำหนดให้รัฐภาคนำหลักการประมวลกฎหมาย ไปบังคับใช้ภายในรัฐของตนตามมาตรา 5 ของอนุสัญญาฯ ดังนั้นการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายย่อมอาจส่งผลกระทบต่อรัฐ แม้ว่ารัฐจะมีผู้ลงนามภายใต้ประมวลกฎหมาย

4.2.2 ผลกระทบทางการเมือง

การพิจารณาผลกระทบทางการเมืองซึ่งรัฐอาจเลือกปฏิบัติตามซอฟต์แวร์ที่มีได้มีผลผูกพันทางกฎหมายเหตุเพราะเพื่อเก็บเกี่ยวผลประโยชน์หรือหลีกเลี่ยงผลกระทบทางการเมืองจากการไม่ปฏิบัติตามซอฟต์แวร์² ดังนั้นหลายครั้งจึงเห็นได้ว่าผลกระทบทางการเมืองเป็นแรงจูงใจให้รัฐออกกฎหมายภายในของตนให้สอดคล้องกับซอฟต์แวร์หรือทำสัญญาในลักษณะที่สอดคล้องกับซอฟต์แวร์

² Grnchalla-Wesierski, "A Framework for Understanding Soft Law"(1984)."

พลอร์ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าผลกระทบทางการเมืองเป็นเงื่อนไขสำคัญของรัฐต่อการตัดสินใจปฏิบัติตามขอพลอร์

นอกจากนี้ในบางกรณีรัฐเลือกที่จะปฏิบัติตามขอพลอร์เนื่องจากบรรทัดฐานของขอพลอร์ในเรื่องนั้นๆเป็นเรื่องเฉพาะซึ่งมิได้มีบรรทัดฐานอื่นในเรื่องนั้นๆก่อนหน้า รวมถึงเป็นขอพลอร์ที่เกิดขึ้นจากการมีส่วนร่วมของสมาชิกในสังคมระหว่างประเทศจำนวนมากและหลากหลาย³ โดยจะเป็นการแสดงให้เห็นถึงเจตจำนงร่วมกันในสังคมระหว่างประเทศซึ่งขอพลอร์ที่มีสถานะดังกล่าวย่อมส่งผลกระทบทางการเมืองในลักษณะการกดดันให้รัฐปฏิบัติตาม เนื่องจากเป็นข้อตกลงที่ได้รับการยอมรับจากนานาประเทศก่อให้เกิดความคาดหวังร่วมกันในการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ซึ่งส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจะเห็นว่าประมวลกฎหมายดังกล่าวเป็นขอพลอร์ซึ่งกำหนดแนวทางปฏิบัติในขอบเขตการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาซึ่งเป็นเรื่องที่มีได้มีบรรทัดฐานอื่นในเรื่องดังกล่าว ถึงแม้ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้บัญญัติขึ้นโดย WADA ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกก็ได้รับการยอมรับโดยรัฐภาคีตามอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ค.ศ. 2005 ในการเป็นเครื่องมือสำคัญเพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ในการนี้รัฐจะต้องยอมรับหลักการและนำไปปฏิบัติ หากพิจารณาจากข้อเท็จจริงจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกได้รับการยอมรับจากบรรดารัฐทั่วโลกกว่า 191 ประเทศที่เห็นพ้องต้องกันในการให้ WADA เป็นหน่วยงานกลางในการตรวจสอบโดยนำประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลมาเป็นเครื่องมือในการตรวจสอบการปฏิบัติตามอันแสดงถึงเจตจำนงร่วมกันของรัฐในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา⁴ ดังนั้นขอพลอร์ซึ่งเป็นลักษณะเจตจำนงร่วมกันจึงมีแรงกดดันทางการเมืองที่รัฐจะปฏิบัติตามโดยหากรัฐใดมิได้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกย่อมส่งผลกระทบทางการเมืองและอาจถูกแรงกดดันจากนานาชาติให้ต้องปฏิบัติตามในลักษณะเป็นกระแสสังคม ซึ่งจะเป็นการส่งผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของรัฐในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้หากพิจารณา

³ Ibid, pp. 52-57.

⁴ UNESCO, "A 'State Party' to the International Convention against Doping in Sport," news release, 1 July 2021, https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378425_eng/PDF/378425eng.pdf.multi.page=11.

จะเห็นได้ว่าบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายซึ่งกำหนดไว้ในมาตรฐานสากลนั้น ได้มีบทลงโทษในส่วนที่ว่าตัวแทนของผู้ลงนาม ไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA

4.2.3 ผลกระทบทางสังคม เศรษฐกิจ และประโยชน์อื่น

ผลกระทบทางสังคมในระดับบุคคลซึ่งรวมถึงการสูญเสียรายได้ การยกเลิกสัญญาสนับสนุนทางการค้าและการสูญเสียชื่อเสียงทางสังคมเหล่านี้ล้วนเป็นผลกระทบที่ร้ายแรงต่อบุคคล⁵ เช่น การรวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลนักกีฬาที่ตรวจพบการใช้สารต้องห้ามในเว็บไซต์⁶ เช่น กรณีนักบาสเกตบอลอาชีพเอ็นบีเอ 3 คนตรวจสอบพบสารต้องห้ามในร่างกายและถูกระงับการลงแข่งขันพร้อมระงับการจ่ายค่าจ้างจำนวน 25 เกมส์สำหรับการละเมิดกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาครั้งแรก และถูกระงับการลงแข่งขันและระงับการจ่ายค่าจ้างจำนวน 55 เกมส์และการละเมิดครั้งที่สามจะถูกไล่ออกจากลีกแข่งขัน⁷ เป็นต้น

ในขณะที่ผลกระทบในระดับชาติย่อมส่งผลในวงกว้างต่อชื่อเสียงประเทศ ภาพลักษณ์ทางสังคมและสูญเสียประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา⁸ ตัวอย่างปี 2019–2021 ปรากฏผลกระทบที่ตามมาจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติหลายประเทศ เช่น กรณีรัสเซีย

(1.1) ผลกระทบทางเศรษฐกิจและประโยชน์อื่นของอุตสาหกรรมกีฬารัสเซียจากการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม การระบุให้รัสเซียไม่อาจเป็นเจ้าภาพ

⁵ Twan Huybers and Jason Mazanov, "What would Kim do: A choice study of projected athlete doping considerations," *Journal of sport management* 26, no. 4 (2012). pp 322-324.

⁶ ตารางรายละเอียดข้อมูลการละเมิดการใช้สารต้องห้ามของนักกีฬาซึ่งแบ่งตามประเภทกีฬา ฐานความผิดและผู้จัดการแข่งขัน โดยรวบรวมข้อมูลจากสมาคมสมาพันธ์กีฬาระหว่างประเทศ, องค์การต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก, หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ https://en.wikipedia.org/wiki/List_of_doping_cases_in_athletics และ <https://www.wada-ama.org/en> และรายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับคำตัดสินคดีการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของอนุญาโตตุลาการกีฬาที่ได้รับอนุญาตให้เผยแพร่ ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้จากเว็บไซต์ <https://www.tas-cas.org/en/general-information/index/>

⁷ Jack Blakey, "Three NBA players suspended for drug violations", 20 November, 2019 <https://www.sports.legal/2019/11/three-nba-players-suspended-for-drug-violations/>

⁸ Cornelia Blank et al., "Doping Sanctions in Sport: Knowledge and Perception of (Legal) Consequences of Doping—An Explorative Study in Austria," *Journal of Risk and Financial Management* 14, no. 12 (2021).pp 31-18.

หรือรับเป็นเจ้าของภาพ หรือเสนอตนเป็นเจ้าของภาพกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิกและรายการกีฬาสำคัญเป็นระยะเวลา 4 ปี รวมถึงการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิก ปี 2032 แม้จะอยู่นอกกำหนดกรอบเวลาผลกระทบที่ตามมาและกิจกรรมกีฬาที่จัดสรรให้รัสเซียเป็นเจ้าภาพแล้วจะต้องได้รับการจัดสรรใหม่ เว้นแต่มีข้อจำกัดตามกฎหมายอื่น สืบเนื่องจากข้อกำหนดดังกล่าวรายการกีฬาที่รัสเซียจะต้องถูกระงับการเป็นเจ้าภาพระหว่างปี 2021-2024 เช่น รายการแข่งขันโมโตจีพี F1⁹, การแข่งขันกีฬาปีนเขานานาชาติชิงแชมป์โลก ครั้งที่ 53 ธ.ค. 2022, รายการ The International Shooting Sport Federation 2022, รายการ FIFA Beach Soccer 2022, รายการ World Men Volleyball Championship 2022, รายการ World Wrestling Championship 2002, รายการ United World Wrestling 2023 รวมถึงลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดและสัญญาผู้สนับสนุนการจัดการแข่งขันและรายการ

(1.2) ผลกระทบทางสังคม ภาพลักษณ์ และความภาคภูมิใจของนักกีฬาและประชาชนรัสเซีย จากกรณีที่ไม่อาจใช้ธงชาติรัสเซีย เพลงชาติรัสเซีย และคำวาระรัสเซียในการแข่งขันกีฬาสำคัญ การแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ การแข่งขันโอลิมปิก และพาราลิมปิก นอกจากนี้ยังรวมถึงเครื่องแบบนักกีฬาและผู้เกี่ยวข้องกับนักกีฬาจะต้องไม่แสดงสัญลักษณ์ธงชาติรัสเซียบนเสื้อผ้า อุปกรณ์ ของใช้ส่วนตัวในพื้นที่จัดการแข่งขันอย่างเป็นทางการ

4.3 ผลกระทบกรณีการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่ออำนาจการใช้สารต้องห้ามโลก ของไทย

4.3.1 ผลกระทบโดยตรงต่อบุคคล

⁹ จากการวิเคราะห์มูลค่าด้านสื่อมวลชนของการจัดแข่งขันรายการโมโตจีพีในสเปนแสดงข้อมูลที่ผู้จัดรายการโมโตจีพีเฉพาะงาน Spanish Grand Prix ปี 2022 ได้รับจากสื่อประมาณ 12.6 ล้านยูโร ขณะมีจำนวนผู้ชมจากสื่อดิจิทัล สื่อสิ่งพิมพ์ วิทยู โทรทัศน์ประมาณ 802,450,843 คนโดยอ้างอิงจากจำนวนผู้ชมจากสื่อแต่ละประเภท นอกจากนี้มีรายการในสื่อสิ่งพิมพ์ที่ให้ผลตอบแทนทางเศรษฐกิจ 2,472,441 ยูโร ทั้งนี้การศึกษายังไม่นับรวมรายได้จากอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวที่เกี่ยวข้อง อ้างอิงจากบทความ “2022 Spanish GP a resounding commercial media success” October 2022.

<https://www.motogp.com/en/news/2022/05/18/2022-spanish-gp-a-resounding-commercial-media-success/421517>

จากการตัดสิทธิการแข่งขันเป็นระยะเวลาหนึ่ง รวมทั้งการริบเหรียญรางวัล เงินรางวัล ของรางวัลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้บุคคลยังได้รับผลกระทบทางสังคมซึ่งรวมถึงการสูญเสียรายได้ การยกเลิกสัญญาสนับสนุนทางการค้าและการสูญเสียชื่อเสียงทางสังคม การเผยแพร่ข้อมูลนักกีฬาที่ตรวจพบการใช้สารต้องห้ามในเว็บไซต์ซึ่งนับว่าเป็นผลกระทบที่ร้ายแรงต่อบุคคล

4.3.2 ผลกระทบโดยตรงต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไทย

เมื่อ 14 กันยายน 2564 WADA ยืนยันว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไทย ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021¹⁰ เนื่องจากกฎหมาย ภายในไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 ในส่วนของของไม่เป็นอิสระ ขององค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ รวมถึงในส่วนของบทลงโทษซึ่งไม่สอดคล้องกับ ประมวลกฎหมาย และต้องดำเนินการแก้ไขเกี่ยวกับโปรแกรมการตรวจหาสารต้องห้าม 2 รายการตาม ข้อกำหนดมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน ซึ่งมีผลกระทบที่ตามมา ในข้อ 10 ข้อ 11 และภาคผนวก B.3.1 (a)(d)(e) ของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวล กฎการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกของผู้ลงนาม ดังนี้

(a) สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา (DCAT) จะถูกตัดสิทธิของ WADA จนกว่าจะมีการคืนสถานะ

(1) ผู้แทนของสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา จะไม่มีสิทธิดำรง ตำแหน่งใดๆ ของ WADA หรือตำแหน่งใดๆ ในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการหรือในหน่วยงานอื่นๆ

(2) สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา จะไม่มีสิทธิเป็นเจ้าภาพจัด กิจกรรมใดๆ หรือจัด หรือร่วมจัดใดๆ ที่องค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกอนุญาต และจะไม่ได้รับ เงินทุนใดๆ จากองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนากิจกรรมหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

¹⁰ WADA, "WADA confirms non-compliance of five Anti-Doping Organizations," news release, 07 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-confirms-non-compliance-five-anti-doping-organizations>.

(3) ตัวแทนของสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมในหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก หรือกิจกรรมอื่นๆของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

(4) สำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาจะไม่ได้รับเงินอุดหนุนใดๆจากหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก (ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม) ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนา กิจกรรมเฉพาะหรือการมีส่วนร่วมในโครงการกิจกรรมต่างๆ

(d) ผู้แทนของสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาจะไม่มีสิทธิเข้าร่วมเป็นกรรมการของคณะกรรมการ หรือคณะกรรมการหรือหน่วยงานอื่นๆของภาคี หรือสมาคมของภาคี เป็นระยะเวลาหนึ่งปี นับจากวันที่ประกาศอย่างเป็นทางการ หรือจนกว่าจะได้รับคืนสถานะ

(e1) ประเทศไทยอาจไม่ได้รับสิทธิเป็นเจ้าภาพการแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

(e2) ประเทศไทยอาจถูกระงับการใช้ในงานแข่งขันชิงแชมป์ระดับโลก ระดับภูมิภาค ระดับทวีป หรือมหกรรมกีฬาสำคัญ (นอกเหนือจากการแข่งขันโอลิมปิกและพาราลิมปิก)

4.3.3 ผลกระทบโดยอ้อมทางการเมือง

นอกจากนี้หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าบทลงโทษของการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายซึ่งกำหนดไว้ในมาตรฐานสากลนั้นมีบทลงโทษในส่วนที่ว่าตัวแทนของผู้ลงนาม ไม่มีสิทธิดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA ในกรณีของไทย ผู้แทนของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามไทยย่อมไม่มีสิทธิที่จะดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA ได้แก่ คณะกรรมการกำกับดูแลนโยบาย คณะกรรมการบริหาร คณะกรรมการประจำ คณะทำงาน ฯลฯ เป็นระยะเวลาหนึ่งปีหรือจนกว่าจะได้คืนสถานะ¹¹ ซึ่งจะเห็นได้ว่าคณะกรรมการต่างๆที่กล่าวมาข้างต้นเป็นคณะกรรมการที่มีส่วนสำคัญในการกำหนดหรือผลักดันนโยบายด้านต่างๆ เกี่ยวกับการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ดังนั้น การเสียสิทธิและไม่มีผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในคณะกรรมการชุดต่างๆ ย่อมส่งผลถึงอำนาจทาง

¹¹ International Standard for Code Compliance by Signatories (ISCCS), Annex B.3.1 (d)

The Signatories' representatives will be ineligible to sit as members of the boards or committees or other bodies of any Signatory (or its members) or association of Signatories until the Signatory is reinstated or for a period of one year, whichever is longer.

การเมืองในการเจรจาท่องหรือกำหนดนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการกีฬาของประเทศ ไทยลดน้อยลง อย่างไรก็ตามภายหลังการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุม การใช้สารต้องห้ามทางกีฬา พ.ศ. 2555 พ.ศ. 2564 ส่งผลให้ประเทศไทยได้คืนสถานะเมื่อ 3 กุมภาพันธ์ 2565

4.3.4 ผลกระทบโดยอ้อมทางสังคม เศรษฐกิจ และประโยชน์อื่น

(1) ผลกระทบโดยอ้อมทางเศรษฐกิจและประโยชน์อื่นของอุตสาหกรรมกีฬาไทย ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาอุตสาหกรรมการกีฬามีอัตราการเติบโตอย่างมาก มีการตั้งข้อสังเกตว่าตลาด กีฬาทั่วโลกมีมูลค่า 6-7 พันล้านเหรียญสหรัฐต่อปี ส่วนอุตสาหกรรมกีฬาของประเทศไทยมีมูลค่า การตลาดมากกว่า 2 แสนล้านบาท และอัตราเติบโตอย่างน้อย 5% ต่อปี มูลค่าทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น จากการจัดการแข่งขันกีฬาระดับต่างๆในประเทศไทยสามารถสร้างเม็ดเงินสะพัดถึง 67,663 ล้านบาท¹² อุตสาหกรรมการกีฬาจึงเป็นตัวกระตุ้นรายได้ทางเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องเห็นจากจำนวนกลุ่ม ผู้ประกอบการทางธุรกิจกีฬาในปี 2560 มีอัตราเพิ่มขึ้นในทุกปี แม้ว่าสถานการณ์การแพร่ระบาดของ โควิด-19 (COVID-19) จะทำให้การจัดการแข่งขันกีฬาในระดับต่างๆถูกเลื่อนหรือยกเลิกไป หรือ ให้จัดการแข่งขันแบบไม่มีผู้เข้าชมในสนาม ซึ่งส่งผลกระทบต่อรายได้ของผู้จัดการแข่งขัน สโมสร และนักกีฬาก็ตาม แต่ในทางกลับกันกีฬาก็ยังเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่หลายประเทศทั่วโลกต่าง ตระหนักและกำหนดนโยบายส่งเสริมเรื่องการพัฒนาคุณภาพและพลานามัยของประชาชนให้มาก ยิ่งขึ้น ดังนั้นไม่ว่าสถานการณ์ใดอุตสาหกรรมการกีฬาก็ยังมีโอกาสสร้างรายได้เศรษฐกิจให้กับ ประเทศ

(2) ผลกระทบโดยอ้อมทางสังคม ภาพลักษณ์และการพัฒนากีฬาไทย จากการศึกษา แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย (พ.ศ. 2564 - 2570)¹³ พบว่าสาเหตุที่ทุกประเทศต้องการ ประสบความสำเร็จด้านการกีฬาก็เพื่อแสดงให้เห็นถึงศักยภาพของประเทศนั้นๆ สร้างความภาคภูมิใจ ความสามัคคีให้กับคนในชาติ สร้างความเชื่อมั่นและเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ด้วยการสนับสนุนการ

¹² สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา ,โครงการจัดทำ แผนพัฒนา เศรษฐกิจการกีฬาของประเทศไทย ฉบับที่ 1 (พ.ศ.2562-2564), น. 29-31, สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2564.

¹³ การกีฬาแห่งประเทศไทย กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา , แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2564- 2570, น. 29-33.

จัดการแข่งขันกีฬาระดับชาติและนานาชาติอย่างต่อเนื่อง เช่น การเสนอตัวเป็นเจ้าภาพการจัดการแข่งขันกีฬาโอลิมปิกเกมส์ ครั้งที่ 5 ปี 2569 นโยบายผลักดันให้เป็นศูนย์กลางกีฬาของอาเซียนหรือเอเชีย (Sports Hub) รวมทั้งการพัฒนาเมืองกีฬา (Sports City) ให้มีความสำเร็จและยั่งยืน ปรากฏตามร่างแผนพัฒนาการกีฬาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2563 - 2565) ฉบับปรับปรุง ได้แสดงแนวทางที่ 1(3) ว่าด้วยการส่งเสริมการแข่งขันในระดับนานาชาติและ ส่งเสริมและสร้างโอกาสการเข้าร่วมแข่งขันกีฬาในทุกระดับ ยุทธศาสตร์ที่ 4 (3) การพัฒนาอุตสาหกรรมกีฬาเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ และกรอบแผนปฏิบัติการและแผนการใช้จ่ายงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2564 – 2570 ของการกีฬาแห่งประเทศไทย (2.4) โครงการบริหารจัดการและเสริมสร้างศักยภาพนักกีฬาด้วยการควบคุมการใช้สารต้องห้าม การให้ความรู้และสร้างความเข้าใจเรื่องสารต้องห้ามทางการกีฬา และ พ.ร.บ.ควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 ให้กับนักกีฬาทีมชาติที่จะเข้าร่วมการแข่งขันมหกรรมกีฬาระดับนานาชาติ โดยสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาได้รับงบประมาณตามแผนปี 2564 จำนวน 24,055,600 บาท¹⁴

จะเห็นว่าประมวลงฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเกิดจากเจตจำนงร่วมกันของประชาคมโลกซึ่งเป็นแรงกดดันทางการเมืองให้รัฐเลือกปฏิบัติตามในลักษณะเป็นกระแสสังคม หากไม่ปฏิบัติตามส่งผลกระทบต่อทั้งด้านความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงของรัฐในเวทีระหว่างประเทศ นอกจากนี้การไม่ปฏิบัติตามยังส่งผลโดยตรงต่อการเสียสิทธิในฐานะเป็นผู้แทนหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในคณะกรรมการชุดต่างๆของ WADA ซึ่งส่งผลถึงดุลอำนาจทางการเมืองในการเจรจาต่อรองหรือผลักดันนโยบายเพื่อให้สอดคล้องกับบริบทการกีฬาของประเทศไทยลดน้อยลง นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อบุคคลซึ่งรวมถึงการสูญเสียรายได้ การยกเลิกสัญญาจ้าง ยกเลิกการสนับสนุนทางการค้าและการสูญเสียชื่อเสียงทางสังคม และผลกระทบต่อรัฐทางสังคม เศรษฐกิจและประโยชน์ในอุตสาหกรรมกีฬาดังกล่าวข้างต้น

4.4 สรุป

ประมวลงฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 มีกลไกเพื่อการดำเนินงานและกลไกเพื่อตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลงฎและมาตรฐานสากลผ่านมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตาม

¹⁴ สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, อ้างแล้ว. หน้า 29-31.

โดยผู้ลงนาม (ISCCS) จากมาตรการดังกล่าวจะสร้างผลกระทบต่อผู้ไม่ปฏิบัติตามโดยตรงต่อบุคคล ได้แก่ นักกีฬา ทีมกีฬา บุคคลที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬา รวมถึงหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติและรัฐ ดังนั้น นอกจากผลกระทบที่ตามมาจากข้อกำหนดของมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามโดยผู้ลงนามแล้วยังส่งผลกระทบโดยอ้อมทางการเมือง สังคม เศรษฐกิจและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬาด้วย

อย่างไรก็ตามสาเหตุการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎฯ ในกรณีของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติอาจมีข้อพิจารณาได้ว่าเกิดจากอุปสรรคในการดำเนินงานบางประการ เช่น ข้อจำกัดด้านเทคนิคและงบประมาณของแต่ละหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ ประกอบกับการดำเนินงานของ WADA มีลักษณะบริหารจากบนลงล่างและเป็นการนำกฎระเบียบเดียวบังคับใช้ทั่วโลก ขณะที่แต่ละประเทศมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมต่างกัน ย่อมมีข้อเท็จจริงหรือมีแนวทางการปฏิบัติที่แตกต่างกัน ทั้งนี้หากอุปสรรคดังกล่าวได้รับการแก้ไขให้เหมาะสมก็จะเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่จะช่วยลดอัตราการการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกลงได้

ในขณะเดียวกันหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติควรดำเนินการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายภายในเพื่อให้สอดคล้องกับประมวลกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกและมาตรฐานสากล ซึ่งจะปรับเปลี่ยนข้อกำหนดอย่างต่อเนื่องทุกปี

บทที่ 5 สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

5.1.1 ปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก

การศึกษาปัญหาสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก พบว่าประมวลกฎหมาย ไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ระบุให้ประมวลกฎหมายไม่เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาและไม่มีภาระผูกพันทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคี ในประเด็นนี้หากนำเรื่องการตีความสนธิสัญญาตามข้อบทแห่งอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 มาพิจารณาจะพบว่าหลักทั่วไปเกี่ยวกับการตีความสนธิสัญญาตาม มาตรา 31 การตีความด้วยบทหรือบริบทของสนธิสัญญาต้องกระทำโดยสุจริต ต้องคำนึงถึงถ้อยคำปกติในบริบท 5 ประการ กล่าวคือ ตัวบทของสนธิสัญญา (Text) อาร์ัมภบท (Preamble) ภาคผนวก (annexes) ความตกลงที่แสดงเจตนาชัดเจน รวมถึงตราสารใดๆ ที่ได้รับการยอมรับจากภาคีของสนธิสัญญา การคำนึงถึงความมุ่งประสงค์ที่เกี่ยวกับสนธิสัญญา ความหมายพิเศษที่ระบุไว้ชัดแจ้งในสนธิสัญญา ซึ่งหากพิจารณาประเด็นการตีความดังกล่าวข้างต้น จะพบว่าประมวลกฎหมาย เป็นเครื่องมือสำคัญที่จะทำให้รัฐภาคีปฏิบัติเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ อีกทั้งในอนุสัญญาฯ ได้มีการบัญญัติถ้อยคำในลักษณะที่ว่ารัฐภาคีจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมาย ไปบังคับใช้ ดังนั้นแม้ประมวลกฎหมายมิได้สร้างภาระผูกพันในทางกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคีตามมาตรา 4 วรรค 2 อย่างไรก็ตามในการตีความอนุสัญญาก็ยังคงต้องตีความควบคู่ไปกับประมวลกฎหมายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และเพื่อให้ผลลัพธ์ของอนุสัญญาฯ นั้น สมเหตุสมผลตามมาตรา 31 ของอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา

นอกจากนี้หากพิจารณาจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย นั้นถูกจัดทำขึ้นเพื่อวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ซึ่งรัฐมองว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติหรือมีลักษณะที่ควรจะเป็นกฎหมาย อย่างไรก็ตามการก่อตัวขึ้นของประมวลกฎหมายในลักษณะดังกล่าว ย่อมขาดมิติในแง่ของแนวทางปฏิบัติของรัฐเนื่องจากมิได้เกิดขึ้นจากแนวปฏิบัติของรัฐแต่เกิดจากการบัญญัติกฎหมายขึ้นใหม่เพื่อหาแนวทางแก้ไขปัญหารวมกัน อีกทั้งประมวลกฎหมายได้บัญญัติขึ้นโดย WADA ซึ่งเป็นองค์กรเอกชนระหว่างประเทศ มิใช่องค์กรระหว่างประเทศภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ จึงย่อมทำให้

ขาดมิติในแง่ที่ว่ารัฐที่มีได้มีส่วนร่วมจะมีได้คิดว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติแต่อย่างใดรวมถึงในขณะนั้นได้มีอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามของสภายุโรปบังคับใช้อยู่ จึงทำให้รัฐในแถบยุโรปอาจไม่เกิดความเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามแต่อย่างใด ดังนั้น การเกิดขึ้นของกฎเกณฑ์เฉพาะเรื่องในลักษณะนี้จึงมีลักษณะเป็น *lex ferenda* หรือ ซอฟลอร์ เนื่องจากขาดองค์ประกอบของการเป็นกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศทั่วไป

อย่างไรก็ตามเมื่อเวลาผ่านไปจะเห็นได้ว่าได้มีการยกร่างอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ซึ่งแสดงให้เห็นถึงการพยายามยกระดับประมวลกฎหมายไปเป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์ ถึงกระนั้นประมวลกฎหมาย ก็ยังมิได้ถูกผนวกเข้าเป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ ตามมาตรา 4 วรรค 2 ที่กล่าวในทำนองที่ว่าประมวลกฎหมายไม่เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญาฯ และได้ส่งผลใดๆต่อรัฐภาคีในทางกฎหมายระหว่างประเทศ พิจารณาต่อไปว่าประมวลกฎหมายจะสามารถพัฒนาการไปเป็นจารีตประเพณีแบบทั่วไปได้หรือไม่นั้น จะเห็นได้ว่าเมื่อเวลาผ่านไปการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามมีการปฏิบัติกันในวงกว้างมากยิ่งขึ้นและได้รับการยอมรับจากรัฐต่างๆว่าเป็นสิ่งที่ควรปฏิบัติโดยได้มีรัฐเป็นภาคีในอนุสัญญา ถึง 191 ประเทศ แสดงถึงเจตจำนงร่วมกันของรัฐที่ต้องการแก้ปัญหาในเรื่องดังกล่าว ดังนั้น ในส่วนขององค์ประกอบทางด้านจิตใจที่ว่ารัฐเชื่อว่าเป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติตามนั้นย่อมเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงรัฐที่มีได้เป็นภาคีในอนุสัญญาฯ ก็ย่อมอาจถูกกดดันจากการไม่ปฏิบัติตามจนเชื่อว่าหากไม่ปฏิบัติจะเป็นการไม่ชอบธรรม อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในส่วนขององค์ประกอบทางกายภาพ หรือการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำ เช่น วิธีการในการตรวจหาสารต้องห้ามที่เปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย ดังนั้น การปฏิบัติจึงยังมิได้เป็นแนวปฏิบัติของรัฐที่มีความแน่นอนและสม่ำเสมอในรูปแบบเดิม ด้วยเหตุนี้จึงมองว่าประมวลกฎหมายยังคงมีสถานะเป็น *lex ferenda* หรือ ซอฟลอร์ ซึ่งหากพิจารณาถึงบริบทของการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาจะเห็นได้ว่าการที่ประมวลกฎหมายมีสถานะเป็นซอฟลอร์นั้นย่อมอาจเหมาะสมกว่าการเป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์ด้วยเหตุผลที่ว่ามีการปรับเปลี่ยนอยู่เป็นประจำ หากกำหนดให้เป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์นั้นอาจทำให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้และเป็นการสร้างภาระให้กับรัฐภาคีมากเกินไป และการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหากเป็นกฎหมายฮาร์ดลอร์ย่อมมีกระบวนการที่ยากลำบากกว่าการเป็นซอฟลอร์

5.1.2 ข้อพิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์

ระหว่างประเทศ

ประมวลกฎหมาย มีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ระหว่างประเทศหรือไม่นั้น โดยแนวคิดของ Abbott และคณะได้แยกมิติสถานะความเป็นกฎหมายระหว่างประเทศไว้สามมิติ ได้แก่ ระดับพันธกรณี (Bindingness) ระดับความชัดเจน (Precision) ระดับการชี้ขาด (Delegation) และระดับการบังคับใช้ (Implementation discretion) (ดูรายละเอียดในบทที่ 3) ดังนั้นแนวคิดนี้อธิบายว่าขอบเขตของซอฟต์แวร์จะเริ่มขึ้นเมื่อสถานะตราสารทางกฎหมายถูกทำให้ลดลงตามระดับพันธกรณี ระดับความชัดเจน ระดับการบังคับใช้และระดับการชี้ขาดตั้งแต่หนึ่งมิติขึ้นไป¹

(1) ประเด็นพันธกรณีทางกฎหมายของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกมีความเห็นว่าการระบุให้ประมวลกฎหมายเป็นภาคผนวกตามมาตรา 4 วรรค 2 ภายใต้อนุสัญญานั้นส่งผลให้ประมวลกฎหมายไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายและไม่มีข้อผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศกับรัฐภาคีจึงเห็นว่าประมวลกฎหมาย มีสถานะเป็นซอฟต์แวร์

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงวัตถุประสงค์และความมุ่งประสงค์ของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 เพื่อนำมาพิจารณาการตีความตามสนธิสัญญาในมาตรา 31 วรรค 1 แห่งอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา จะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมายนั้นมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาโดยในอนุสัญญา ได้มีการบัญญัติให้รัฐภาคีจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมายไปปฏิบัติตามทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ดังนั้น ในการตีความอนุสัญญา จะต้องตีความโดยสุจริตตามถ้อยคำปกติธรรมดาเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม อีกทั้งหากพิจารณาเกี่ยวกับงานเตรียมร่างสนธิสัญญา (preparatory work of the treaty) และพฤติการณ์แห่งสนธิสัญญา (circumstances) ตามมาตรา 32 ภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 โดยนำมาใช้ในลักษณะเป็นมาตรการเสริมการตีความตามมาตรา 31 จะเห็นว่าในรายงานการประชุมเกี่ยวกับการจัดทำอนุสัญญา ได้มีการกล่าวถึงปฏิญญาโคเปนเฮเกนซึ่งมี

¹ Rienner, "Abbott, Kenneth W., Robert O. Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. 2000. "The Concept of Legalization." International Organization 54: 401–420. Abbott, Kenneth W., and Duncan Snidal. 2012. "Law, Legalization and Politics: An Agenda for the Next Generation of International Relation–International Law." In." pp.401-419.

เนื้อหาเกี่ยวกับการสนับสนุนบทบาทของ WADA และประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกเพื่อนำไปสู่การจัดทำอนุสัญญาหรือภาระผูกพันอื่นๆ ที่เหมาะสมกับบริบทการบริหารของรัฐบาล แสดงให้เห็นถึงพฤติการณ์ที่ว่ารัฐได้จัดทำปฏิญญาโคเปนเฮเกนเพื่อนำหลักการของประมวลกฎหมาย ไปเป็นแนวทางในการจัดทำอนุสัญญาฯ อีกทั้งในร่างของอนุสัญญาก็ได้มีการบัญญัติถึงวัตถุประสงค์ของมาตรา 4 ที่บัญญัติขึ้นเพื่อให้รัฐนั้นจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมาย ไปบังคับใช้ อย่างไรก็ตามการที่รัฐบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ขึ้นมานั้นเนื่องจากมองว่าเนื้อหาของประมวลกฎหมาย นั้นมีลักษณะเป็นการดำเนินงานทางการกีฬาซึ่งอาจนำมาบังคับใช้กับรัฐมิได้ทั้งหมด มิได้บัญญัติขึ้นเพื่อให้ประมวลกฎหมาย ไม่มีผลผูกพันกับอนุสัญญาฯ อย่างสิ้นเชิง ด้วยเหตุนี้ประมวลกฎหมาย และ WADA จึงมีข้อเกี่ยวข้องภายใต้อนุสัญญาฯ

(2) ประเด็นระดับความชัดเจน จะเห็นได้ว่าระดับความชัดเจนของถ้อยคำนั้นอยู่ในระดับสูงกล่าวคือ รัฐจะต้องปฏิบัติตามหลักการของประมวลกฎหมาย นอกจากนี้ในข้อ 20 ของประมวลกฎหมายระบุความรับผิดชอบของผู้ลงนาม ซึ่งประกอบด้วยองค์กรกีฬาระหว่างประเทศ องค์กรกีฬาภายในประเทศ และ NADO โดยประมวลกฎหมาย 2021 ซึ่งบังคับใช้ 1 มกราคม 2021 ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 กล่าวถึงข้อกำหนดสำคัญเกี่ยวกับการควบคุมการใช้สารต้องห้าม² รวมถึงการจัดการผลลัพธ์ การพิจารณาคดี และการอุทธรณ์ ผู้ลงนามมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกฎหมายส่วนใดส่วนหนึ่งไปปฏิบัติภายในประเทศตน³ ส่วนที่ 2 กล่าวถึงข้อกำหนดด้านการศึกษาและการวิจัย⁴

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

² "World Anti-Doping Code."

Article 1 Doping is defined as the occurrence of one or more of the anti-doping rule violations set forth in Article 2.1 through Article 2.11 of the Code.

³"World Anti-Doping Code."

Article 9 Automatic Disqualification of Individual Results

Article 10 Sanctions on Individuals

Article 11 Consequences to Team Article 12 Sanctions by Signatories Against other Sporting Bodies

⁴ "World Anti-Doping Code."

Article 18 The International Standard for Education (ISE) is a mandatory International Standard developed as part of the World Anti-Doping Program.

ส่วนที่ 3 กล่าวถึงข้อกำหนดเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้ลงนามและบุคคลที่ผูกพันตามประมวลกฎหมาย⁵ และการมีส่วนร่วมของรัฐบาล⁶ ส่วนที่ 4 ระบุข้อกำหนดวิธีการยอมรับและการนำประมวลกฎหมายไปใช้ รวมถึงการตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายโดย WADA ทั้งนี้ผู้ลงนามได้นำประมวลกฎหมายไปสร้างเครือข่ายข้อตกลงในการควบคุมการใช้สารต้องห้ามทั้งในระดับชาติและระดับนานาชาติอย่างกว้างขวาง⁷ โดยข้อ 20.5.2-16 ระบุให้ผู้ลงนามมีภาระผูกพันต่อการปฏิบัติตามข้อกำหนดมาตรฐานสากลทุกฉบับและเอกสารทางเทคนิคซึ่งเป็นรายละเอียดสำคัญของการตกลงกันไว้ภายใต้ประมวลกฎหมาย รายละเอียดเหล่านี้มีความสำคัญต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาแห่งชาติเพราะอาจนำไปสู่ข้อค้นพบการละเมิดและนำไปสู่มาตรการลงโทษ⁸

(3) ประเด็นระดับการบังคับใช้จะเห็นได้ว่า ความเกี่ยวข้องทางกฎหมายในระดับสากลภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 กำหนดกรอบการทำงานของภาคีเพื่อร่วมกันต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาตามมาตรา 3(a)⁹, 5¹⁰, 7, 14¹¹ ภายใต้อนุสัญญา เพื่อให้แน่ใจว่าการดำเนินการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ รัฐภาคีให้คำมั่น

⁵ "World Anti-Doping Code."

Article 20 Additional Roles and Responsibilities of Signatories and WADA

Article 21 Additional Roles and Responsibilities of Athletes and other Persons

⁶ "World Anti-Doping Code."

Article 22 Each government's commitment to the Code will be evidenced by its signing the Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport of 3 March 2003, and by ratifying, accepting, approving or acceding to the UNESCO Convention

⁷ David, *A guide to the world anti-doping code*. Pp. 44-45.

⁸ Ibid, Paul, p53-55.

⁹ UNESCO, "International Convention Against Anti-Doping in Sport 2005." <https://en.unesco.org/themes/sport-and-anti-doping/convention>.

Article 3 Means to achieve the purpose of the Convention In order to achieve the purpose of the Convention, States Parties undertake to: (a) adopt appropriate measures at the national and international levels which are consistent with the principles of the Code;

¹⁰ UNESCO, "International Convention Against Anti-Doping in Sport 2005."

ว่าจะยอมรับหลักการประมวลกฎหมาย และร่วมมือโดยเฉพาะอย่างยิ่งกับ WADA ในการดำเนินมาตรการที่เหมาะสมทั้งในระดับชาติและระดับสากล โดยสรุปแล้วรัฐภาคีปฏิบัติตามข้อตกลงภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยการใช้สารต้องห้ามโลกทางกีฬา ค.ศ. 2005 ขณะที่องค์การกีฬาระหว่างประเทศและ NADO ปฏิบัติตามข้อตกลงของประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามและมาตรฐานสากล

(4) ประเด็นระดับการชี้ขาด ให้บุคคลที่สามดำเนินการตรวจสอบการปฏิบัติตามข้อกำหนดและการระงับข้อพิพาท ในกรณีนี้รัฐภาคีผูกพันตามกฎหมายระหว่างประเทศกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ในขณะที่ประมวลกฎหมาย ระเบียบวิธีระงับข้อพิพาทในข้อ 13.2 ถึงข้อ 13.4¹² และการอุทธรณ์ต่ออนุญาโตตุลาการกีฬา ดังนี้ (1) การอุทธรณ์เกี่ยวกับการละเมิดประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้าม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการระงับสิทธิชั่วคราวจากคำตัดสินของผู้มีอำนาจหน้าที่ การอุทธรณ์ที่เกี่ยวกับนักกีฬาระดับนานาชาติหรือเหตุการณ์ระดับนานาชาติ และการอุทธรณ์ที่เกี่ยวข้องกับนักกีฬาอื่นหรือบุคคลอื่น (2) การอุทธรณ์เกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลตามข้อ 24.1.6¹³ ถึงข้อ 24.1.12 ของประมวลกฎหมาย กรณีผู้

Article 5 Measures to achieve the objectives of the Convention In abiding by the obligations contained in this Convention, each State Party undertakes to adopt appropriate measures. Such measures may include legislation, regulation, policies or administrative practices.

¹¹ UNESCO, "International Convention Against Anti-Doping in Sport 2005."

Article 14 States Parties undertake to support the important mission of the World Anti-Doping Agency in the international fight against doping.

¹² UNESCO, "International Convention Against Anti-Doping in Sport 2005."

13.2 Appeals from Decisions Regarding Anti-Doping Rule Violations, Consequences, Provisional Suspensions, Implementation of Decisions and Authority

¹³ "World Anti-Doping Code."

24.1 Monitoring and Enforcing Compliance with the Code

24.1.6 If the Signatory wishes to dispute WADA's allegation of non-compliance, and/or the consequences and/or the Reinstatement conditions proposed by WADA. In that event, WADA shall file a formal notice of dispute with CAS, and that dispute will be resolved by the CAS Ordinary Arbitration Division in accordance with the International Standard for Code Compliance by Signatories.

ลงนามประสงค์จะโต้แย้งข้อกล่าวหาของ WADA's เรื่องการไม่ปฏิบัติตาม และ/หรือผลที่ตามมา และ/หรือการคืนสถานะตามเงื่อนไขต่อศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา

(5) สรุป ประการแรก ข้อพิจารณาว่าประมวลกฎหมายไม่มีค่าบังคับทางกฎหมายภายใต้ มาตรา 4 วรรค 2 อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ค.ศ. 2005 แต่หากพิจารณาตามมาตรา 31 วรรค 1 ภายใต้อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969 จะเห็นได้ว่าอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 กำหนดให้รัฐภาคีใช้มาตรการที่เหมาะสมซึ่งสอดคล้องกับหลักการของประมวลกฎหมาย (consistent with the principles of the code) โดยหลักการของประมวลกฎหมายได้รับการยอมรับโดยภาคีซึ่งเป็นไปเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของอนุสัญญา ดังนั้นประมวลกฎหมายจึงเป็นตราสารที่จำเป็นต้องนำมาตีความควบคู่กับอนุสัญญาตามมาตรา 31 วรรค 1

ประการที่สอง ข้อพิจารณาต่อมาว่าประมวลกฎหมายมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ตามมติความเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือ ประมวลกฎหมายได้สร้างข้อผูกพันกับองค์กรกีฬาระหว่างประเทศ องค์กรกีฬาภายในประเทศและ NADO และมีความแม่นยำของถ้อยคำที่กำหนดข้อผูกพัน รวมทั้งระบุให้นำข้อกำหนดประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลไปปฏิบัติเป็นกฎ ระเบียบภายใน ส่วนประเด็นการมอบหมาย ประมวลกฎหมาย ระบุวิธีระงับข้อพิพาทโดยศาลอนุญาโตตุลาการกีฬา โดยสรุปแล้วสถานะทางกฎหมายของประมวลกฎหมาย ขาดมิติข้อผูกพันทางกฎหมายกับรัฐภาคีภายใต้อนุสัญญาฯ ขณะที่ประมวลกฎหมาย ในฐานะซอฟต์แวร์มีมิติการผูกพันกับองค์กรกีฬาระหว่างประเทศและ NADO รวมถึงมีระดับความชัดเจน การบังคับใช้และการชี้ขาดในระดับสูง¹⁴ ดังนั้น ประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงมีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ เนื่องจากขาดมิติในส่วนของภาระผูกพันกับรัฐภาคี อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเป็นซอฟต์แวร์ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ซึ่งจำเป็นต้องนำมาเป็นเครื่องมือในการตีความอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ตามมาตรา 31 วรรค 1 แห่งอนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยกฎหมายสนธิสัญญา ค.ศ. 1969

¹⁴ Rienner, "Abbott, Kenneth W., Robert O. Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. 2000. "The Concept of Legalization." *International Organization* 54: 401–420. Abbott, Kenneth W., and Duncan Snidal. 2012. "Law, Legalization and Politics: An Agenda for the Next Generation of International Relation–International Law." In."pp.401-419.

พิจารณาต่อไปถึงสาเหตุที่เพราะเหตุใดจึงได้มีการบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ไว้ในอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 จะเห็นได้ว่าการบัญญัติในลักษณะดังกล่าวทำให้เกิดความขัดแย้งกันของถ้อยคำในอนุสัญญา ที่กำหนดให้รัฐจะต้องนำหลักการของประมวลกฎหมาย ไปปรับใช้เพื่อบรรลุดำเนินการประสงค์ของอนุสัญญา แต่กลับบัญญัติต่อไปว่าประมวลกฎหมาย ไม่เป็นส่วนหนึ่งของอนุสัญญา และมีได้มีการผูกพันกับรัฐภาคีในทางกฎหมายระหว่างประเทศ ผู้เขียนมองว่าหากพิจารณาจะเห็นได้ว่าสาเหตุหลักของการยกเว้นอนุสัญญา ก็เพื่อที่จะยกระดับประมวลกฎหมาย ที่มีสถานะเป็นซอฟต์แวร์ให้มีผลผูกพันกับรัฐมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามด้วยบริบทของประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เป็นประจำและไม่มีความแน่นอนมากนัก เช่น วิธีการตรวจหาสารต้องห้ามที่ต้องพัฒนาไปตามแต่ละยุคสมัย ด้วยเหตุนี้หากประมวลกฎหมาย มีสถานะเป็นกฎหมายฮาร์ดแวร์ย่อมจะทำให้มีปัญหาในการบังคับใช้และกระบวนการแก้ไขเปลี่ยนแปลงเนื้อหาที่จัดอย่างสม่ำเสมอจึงต้องการกระบวนการที่คล่องตัวรวดเร็ว กฎหมายฮาร์ดแวร์ต้องผ่านกระบวนการที่ซับซ้อนและเป็นทางการมากกว่าของซอฟต์แวร์ โดยเหตุนี้จึงเห็นว่ารัฐภาคีมิได้ไม่เห็นความสำคัญของประมวลกฎหมายแต่การบัญญัติมาตรา 4 วรรค 2 ก็เพื่อให้เหมาะสมกับบริบทที่ควรจะเป็นและไม่ก่อให้เกิดภาระหน้าที่ในทางกฎหมายระหว่างประเทศมากเกินไป เพราะเนื้อหาที่ไม่แน่นอนของประมวลกฎหมายอาจทำให้รัฐละเมิดพันธกรณีระหว่างประเทศและเป็นการสร้างภาระอันเกินสมควรแก่รัฐ อย่างไรก็ตามประมวลกฎหมายก็ยังคงมีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาในแง่ที่ว่า เป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้รัฐภาคีบรรลุดำเนินการประสงค์ของอนุสัญญา ดังนั้น จึงต้องมีการนำประมวลกฎหมาย มาตีความควบคู่กับอนุสัญญา เพื่อให้บรรลุดำเนินการประสงค์ของอนุสัญญา ดังที่ได้กล่าวไปในส่วนต้นในเรื่องของการตีความอนุสัญญา

5.1.3 เหตุใดการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกจึงมีผลกระทบทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และประโยชน์อื่น

มาตรา 3 และมาตรา 7 ภายใต้อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา ค.ศ. 2005 ระบุให้รัฐภาคีสันับสนุน WADA และดำเนินการจัดตั้ง NADO โดย NADO เป็นผู้ลงนามผูกพันตามประมวลกฎหมาย ในแง่ข้อ 20.5 ของประมวลกฎหมาย ให้รัฐบาลสนับสนุนและให้อิสระในการดำเนินกิจกรรมของ NADO ซึ่งปัจจุบันหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติมีสถานะและกลไกการบริหารงานแตกต่างกันไป โดยสรุปดังนี้ (1) กรณีเป็นหน่วยงานอิสระที่แยกออกจากส่วนราชการ (1.1) โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลเป็นอิสระ (1.2) โดยมีคณะกรรมการ

กำกับดูแลมาจากรัฐบาล และ (2) กรณีเป็นหน่วยงานในส่วนราชการ (ดูรายละเอียดในบทที่ 2 ข้อ 2.2.3)

ข้อ 23.1.1 และข้อ 24.1.2 ของประมวลกฎหมาย ระบุว่าหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติในฐานะผู้ลงนามต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายนโยบาย กฎเกณฑ์ กฎ หรือระเบียบตามอำนาจหน้าที่และภายในขอบเขตความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องของตนให้เป็นไปตามประมวลกฎหมาย และกำหนดให้ WADA เป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ผ่านมาตรฐานสากลว่าด้วยการปฏิบัติตามประมวลกฎหมายโดยผู้ลงนาม (International Standards for Code Compliance by Signatories 2021: ISCCS)¹⁵ ซึ่งแบ่งกลุ่มผู้ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลออกเป็น (1) กลุ่มเฝ้าระวังที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายและมาตรฐานสากลของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ (2) กลุ่มปฏิบัติไม่สอดคล้องและบังคับใช้ผลที่ตามมาของ ISCCS ซึ่งจะเห็นได้ว่าแม้จะเป็นการลงโทษ NADO ในฐานะเป็นผู้ลงนามตามประมวลกฎหมาย แต่ผลกระทบจากบทลงโทษย่อมส่งผลกระทบต่อรัฐ เนื่องจาก NADO เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นโดยรัฐจึงมีความสัมพันธ์เชิงโครงสร้างกับรัฐในลักษณะการเป็นตัวแทนของรัฐในการดำเนินการในเรื่องการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม จึงแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ในลักษณะตัวการตัวแทน อีกทั้ง WADA ซึ่งแม้จะเป็นองค์กรนอกภาครัฐ แต่ก็เป็้องค์กรที่รัฐภาคีให้การยอมรับภายใต้อนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 ให้เป็นหน่วยงานตรวจสอบการปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากล แม้ WADA มีลักษณะการดำเนินงานแบบองค์กรนอกภาครัฐ (non-governmental organization) ที่จะมีบทบาทอย่างเป็นทางการในการสนับสนุนการดำเนินการตามสนธิสัญญา ซึ่งปรากฏว่ามีแบบอย่างในการทำงานนี้มาก่อน เช่น อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและธรรมชาติโลก ค.ศ. 1972 ได้มีองค์กรนอกภาครัฐมีบทบาทดำเนินการตามสนธิสัญญา นอกจากนี้ WADA จะเป็นตัวเลือกที่มีประสิทธิภาพเนื่องจากมีความเชี่ยวชาญทางเทคนิคเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของสารต้องห้ามจึงเป็นประโยชน์มากกว่าหากเลือกใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ของ WADA แทนการระดมทุนเพื่อให้ยูเนสโกจัดตั้งหน่วยงานขึ้นมาใหม่

ทั้งนี้ จึงเห็นว่าหลักการของประมวลกฎหมาย มีความเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และในปฏิญญาโคเปนเฮเกนว่าด้วยการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม

¹⁵ WADA, "International Standards for Code Compliance by Signatories (ISCCS)".

ทางกีฬา ค.ศ. 2003 ซึ่งทั้งสองฉบับได้รับการยอมรับโดยภาคี รวมถึงองค์การกีฬาระหว่างประเทศ และ NADO ซึ่งเป็นผู้ลงนามผูกพันในประมวลกฎหมาย จึงเห็นได้ว่ารัฐอาจได้รับบทลงโทษโดยตรงจากการไม่ปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย ผ่านทางอนุสัญญาฯ ในขณะที่เดียวกันบทลงโทษตามประมวลกฎหมายโดยตรงต่อ NADO และบุคคลย่อมส่งผลกระทบต่อรัฐในหลากหลายมิติ ดังนี้

(1) ผลกระทบทางสังคมในระดับบุคคลซึ่งรวมถึงการสูญเสียรายได้ การยกเลิกสัญญาสนับสนุนทางการค้าและการสูญเสียชื่อเสียงทางสังคมเหล่านี้นับว่าเป็นผลกระทบที่ร้ายแรงต่อบุคคล¹⁶ ในขณะที่ผลกระทบในระดับชาติย่อมส่งผลในวงกว้างต่อชื่อเสียงประเทศ ภาพลักษณ์ทางสังคมและการสูญเสียประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา¹⁷ ตัวอย่างในปี 2015 – 2022 ปรากฏผลกระทบที่ตามมาจากการไม่ปฏิบัติตามของ NADO หลายประเทศ

(2) ผลกระทบทางเศรษฐกิจ เช่น กรณีรัสเซียได้รับผลกระทบทางเศรษฐกิจและประโยชน์อื่นของอุตสาหกรรมกีฬาอย่างมาก เนื่องจากข้อ 9 ข้อ 10 ข้อ 11 ภาคผนวก A และ B ของ ISCCS ระบุให้รัสเซียไม่อาจเป็นเจ้าภาพ หรือรับเป็นเจ้าภาพ หรือเสนอตนเป็นเจ้าภาพกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิกและรายการกีฬาสำคัญเป็นเวลา 4 ปี รวมถึงการแข่งขันกีฬาโอลิมปิก พาราลิมปิก ปี 2032 แม้จะอยู่นอกกรอบเวลาผลที่ตามมาก็ตาม นอกจากนี้กิจกรรมกีฬาที่จัดสรรให้รัสเซียเป็นเจ้าภาพแล้วจะต้องได้รับการจัดสรรใหม่ เว้นแต่มีข้อจำกัดตามกฎหมายอื่น สืบเนื่องจากผลกระทบดังกล่าวยังรวมถึงรายการกีฬาที่รัสเซียถูกระงับการเป็นเจ้าภาพระหว่างปี 2021-2024 ได้แก่ รายการแข่งขันโมโตจีพี F1, การแข่งขันกีฬานานาชาติชิงแชมป์โลก ครั้งที่ 53 2022, รายการ The International Shooting Sport Federation 2022, รายการ FIFA Beach Soccer 2022, รายการ World Men Volleyball Championship 2022, รายการ World Wrestling Championship 2002, รายการ United World Wrestling 2023 รวมถึงลิขสิทธิ์การถ่ายทอดและสัญญาผู้สนับสนุนการจัดการแข่งขัน

(3) ผลกระทบทางการเมือง กล่าวคือ ประมวลกฎหมาย นั้นเป็นเครื่องมือสำคัญในการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามอนุสัญญาฯ ดังนั้นจึงมีลักษณะเป็นเจตจำนง

¹⁶ Huybers and Mazanov, "What would Kim do: A choice study of projected athlete doping considerations." pp322-324.

¹⁷ Blank et al., "Doping Sanctions in Sport: Knowledge and Perception of (Legal) Consequences of Doping—An Explorative Study in Austria." pp 31-18.

ร่วมกันของรัฐในการต่อต้านการใช้สารต้องห้าม ดังนั้น การไม่ปฏิบัติตามย่อมอาจนำมาซึ่งแรงกดดันจากรัฐอื่นๆ หากไม่ปฏิบัติตาม อีกทั้งบทลงโทษตามประมวลกฎหมาย ได้ห้ามมิให้ตัวแทนรัฐดำรงตำแหน่งใดๆ ของ WADA จนกว่าจะได้รับคืนสถานะและหากรัฐถูกประเมินว่ามีได้ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ย่อมนำมาซึ่งบทลงโทษตามอนุสัญญาฯ กล่าวคือ ผู้แทนรัฐภาคีจะไม่มีคุณสมบัติที่จะดำรงตำแหน่งใด ๆ หรือคงไว้ซึ่งการแต่งตั้งใดๆ ในการประชุมภาคีหรือคณะกรรมการอนุเมติกกองทุนเพื่อการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาจนกว่ารัฐภาคีจะยื่นรายงานระดับชาติตามมาตรา 31 ของอนุสัญญาต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬา ค.ศ. 2005 และผ่านเกณฑ์ประเมินการปฏิบัติตามไม่น้อยกว่า 60 เปอร์เซ็นต์ ดังนั้น จึงเห็นได้ว่าบทลงโทษดังกล่าวย่อมทำให้รัฐสูญเสียอำนาจต่อรองทางด้านภารกิจกับประชาคมโลก

5.2 ข้อเสนอแนะ

จากที่ได้กล่าวไปข้างต้นจะเห็นได้ว่าประมวลกฎหมาย นั้นเป็นซอฟต์แวร์ที่มีชีวิตเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติและบุคคล ซึ่งหากการไม่ปฏิบัติตามยอมนำมาซึ่งบทลงโทษต่อหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติหรือบุคคลภายในรัฐ นอกจากนี้ยังมีความเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของอนุสัญญาฯ ดังนั้น การที่รัฐภาคีมิได้ปฏิบัติตามให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย นั้นอาจนำมาซึ่งการไม่ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ และนำมาซึ่งบทลงโทษต่อรัฐภาคีภายใต้อนุสัญญาฯ จึงเห็นสมควรที่รัฐพึงต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมาย เพื่อหลีกเลี่ยงบทลงโทษและผลกระทบโดยอ้อมในด้านอื่นๆ โดยเมื่อพิจารณาในส่วนของประเทศไทยนั้นพบว่ามีการผิดซึ่งยังปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย บางประการ จึงเห็นสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน 2 กรณี ดังนี้

5.2.1 ประเด็นความเป็นอิสระของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติ

เมื่อพิจารณาประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลกในบริบทของซอฟต์แวร์ มีกลไกตรวจสอบการปฏิบัติตาม ได้แก่ ข้อ 23.1.1 และข้อ 24.1.2 ของประมวลกฎหมาย และ ISCCS 2021 ซึ่งอาจสร้างผลกระทบต่อผู้ลงนามทั้งทางสังคม เศรษฐกิจและประโยชน์อื่นในอุตสาหกรรมกีฬา สำหรับประเทศไทยแก้ไขด้วยการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สาร

ต้องห้ามทางกีฬา พ.ศ. 2555 พ.ศ. 2564¹⁸ จนได้รับการคืนสถานะเมื่อกุมภาพันธ์ 2565 ในขณะเดียวกันยังมีหลายหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติที่ยังไม่ได้รับการคืนสถานะ ดังปรากฏในรายงานการปฏิบัติไม่สอดคล้องกับประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้ต้องห้ามโลกระหว่างปี 2015¹⁹- 2021²⁰ ยังมีประเด็นแก้ไขเกี่ยวกับความเป็นอิสระของ NADO ตามข้อ 22.1 ถึงข้อ 22.10²¹ ของประมวลกฎหมาย ที่ระบุให้ NADO มีโครงสร้างการปฏิบัติงานโดยอิสระ²²และไม่ถูกแทรกแซงการตัดสินใจหรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงาน จากการศึกษาพบว่าปัจจุบันสถานะของ NADO มีความแตกต่างกันในแต่ละประเทศ ดังนี้ (1) กรณีเป็นหน่วยงานอิสระที่แยกออกจากส่วนราชการ (1.1) โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลเป็นอิสระ (1.2) โดยมีคณะกรรมการกำกับดูแลมาจากรัฐบาล และ (2) กรณีเป็นหน่วยงานในส่วนราชการซึ่งลักษณะโครงสร้างในข้อ 2 นี้ยังไม่สอดคล้องกับข้อกำหนดของประมวลกฎหมาย เรื่องความเป็นอิสระของหน่วยงาน

สำหรับประเทศไทยได้มีการแก้ไขโดยการออกพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ.2555 โดยได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมในมาตรา 18 ซึ่งบัญญัติให้จัดตั้งสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาเป็นหน่วยงานในการ

¹⁸ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา. "พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติ ควบคุมการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬา พ.ศ. 2555 พ.ศ. 2564. ." In เล่ม 138 ตอนที่ 89 ก, 30 ธันวาคม 2564., edited by ราชกิจจานุเบกษา, 2564. <https://dl.parliament.go.th/backoffice/viewer2300/web/viewer.php>.

¹⁹ WADA, *Report Signatories previously declared non-compliant and subsequently reinstated*.

²⁰ WADA, "2021 Compliance Annual Report ". 2021. pp. 222-25.

²¹ "World Anti-Doping Code."

Article 22.1 Failure by a government to ratify, accept, approve or accede to the UNESCO Convention may result in ineligibility to bid for and/or host Events as provided in Articles 20.1.11, 20.3.14 and 20.6.9, and the failure by a government to comply with the UNESCO Convention thereafter, as determined by UNESCO, may result in meaningful consequences by UNESCO and WADA as determined by each organization

²² UNESCO, "Eighth session of the Conference of Parties to the International Conference against Doping in Sport" (Eighth session of the Conference of Parties to the International Conference against Doping in Sport, Paris, France, 26-28 October 2021).

กีฬาแห่งประเทศไทยที่มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน จึงเห็นได้ว่าสำนักงานควบคุมการใช้สารต้องห้ามของประเทศไทยแม้จะมีการบัญญัติให้มีความอิสระในการปฏิบัติงานนั้น อย่างไรก็ตามยังเห็นได้ว่ารูปแบบโครงสร้างยังอยู่ภายใต้การกีฬาแห่งประเทศไทย จึงมีลักษณะที่อยู่ภายใต้หน่วยงานของรัฐซึ่งยังมิได้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประมวลกฎหมาย ที่ต้องการให้หน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติมีความเป็นอิสระและไม่ถูกแทรกแซงโดยรัฐ จึงเห็นสมควรจัดตั้งสำนักงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาที่มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นอิสระแยกออกจากส่วนราชการ ดังเช่นองค์กรต่อต้านการใช้สารต้องห้ามแห่งชาติของประเทศสหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย เกาหลีใต้ เป็นต้น (รายละเอียดใน บทที่ 2 หัวข้อที่ 2.2.3 ความเกี่ยวข้องระหว่างประมวลกฎหมายต่อต้านการใช้สารต้องห้ามโลก 2021 กับหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางการกีฬาแห่งชาติ)

5.2.2 ประเด็นการปรับปรุง แก้ไขเกี่ยวกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน

ประเด็นการปรับเปลี่ยนวิธีสำหรับนักกีฬาผู้เยาว์²³ และนักกีฬาผู้ทุพพลภาพ²⁴ ควรดำเนินการให้สอดคล้องกับประมวลกฎหมาย และมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารและการ

²³ WADA, "International Standard for Testing and Investigations (ISTI)," (2021). <https://www.wada-ama.org/en/resources/world-anti-doping-program/international-standard-testing-and-investigations-isti>.

Annex B Modification for Athletes Who are Minors

B.1. Objective To ensure that the particular needs of Athletes who are Minors are met in relation to the provision of a Sample, where possible, without compromising the integrity of the Sample Collection Session.

B.2. Scope Determining whether modifications are necessary starts with identification of situations where Sample collection involves Athletes who are Minors and ends with modifications to Sample collection procedures where necessary and where possible.

²⁴ WADA, "International Standard for Testing and Investigations (ISTI)."

Annex A Modifications for Athletes with Impairments

สอบสวน (ISTI) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้มั่นใจว่านักกีฬาผู้เยาว์และนักกีฬาผู้ทุพพลภาพได้รับการปฏิบัติอย่างเหมาะสมและปรับเปลี่ยนตามความจำเป็นทั้งการอำนวยความสะดวกด้านสถานที่ กระบวนการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน รวมถึงบุคคลติดตามนักกีฬาระหว่างดำเนินการ สำหรับประเด็นนี้อาจเปรียบเทียบได้กับกฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของประเทศอื่นๆ ที่ปฏิบัติสอดคล้องกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารและการสอบสวน (ISTI) 2021 เช่น กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของหน่วยงานต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสหรัฐอเมริกา (USADA) ระบุระเบียบสิทธิของนักกีฬาผู้ทุพพลภาพไว้อย่างชัดเจน²⁵ว่าอาจร้องขอการปรับเปลี่ยนกระบวนการเก็บตัวอย่างบางประการ นักกีฬาที่มีข้อจำกัดในการเคลื่อนไหวหรือจำกัดความคล่องแคล่วอาจขอให้ตัวแทนนักกีฬาหรือเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือในการจัดการอุปกรณ์ การแยกตัวอย่างหรือกรอกเอกสาร นักกีฬาที่มีความบกพร่องทางสายตามักจะมาพร้อมๆกับตัวแทนนักกีฬาในระหว่างการเก็บตัวอย่าง รวมถึงบริเวณห้องน้ำ ในขณะที่ออสเตรเลียได้กำหนดนโยบายการต่อต้านการใช้สารต้องห้ามสำหรับนักกีฬาผู้ทุพพลภาพจะต้องดำเนินการตามข้อกำหนดของมาตรฐานสากลสำหรับการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวนภายใต้กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามด้านกีฬาออสเตรเลีย²⁶ เช่นเดียวกับ

A.1. Objective To ensure that the particular needs of Athletes with impairments are considered in relation to the provision of a Sample, where possible, without compromising the integrity of the Sample Collection Session.

A.2. Scope Determining whether modifications are necessary starts with identification of situations where Sample collection involves Athletes with impairments and ends with modifications to Sample collection procedures and equipment where necessary and where possible

²⁵ USADA Anti-Doping Agency (USADA), "Disabled Athletes' Rights."

<https://www.usada.org/disabled-athletes-rights/>.

Disabled or adaptive athletes have rights during the drug testing sample collection process. Find information on disabled athletes and drug testing.

²⁶ National Anti-Doping Organisation for Australia, "the Code and the Disability Sports Australia's antidoping policy," (1 January 2015.).

https://static1.squarespace.com/static/564a6ee8e4b042b968d31165/t/56a80d0ea12f4458c2af2c8a/1453853973098/Disability_Sports_Australia_Antidoping_Policy_2015_-_FINAL1.pdf.

กฎต่อต้านการใช้สารต้องห้ามทางกีฬาของสหราชอาณาจักรปี 2021²⁷ ข้อ 5 (1) การตรวจหาสารต้องห้ามและการสืบสวนให้ดำเนินการตามมาตรฐานสากลการตรวจหาสารต้องห้ามและการสืบสวน ได้แก่ ข้อ 5 (7) การปรับเปลี่ยนสำหรับนักกีฬาที่เป็นผู้เยาว์ในการตรวจสอบหาสารต้องห้ามให้เป็นไปตามภาคผนวก B ของมาตรฐานสากลการตรวจหาสารต้องห้ามและการสืบสวน ระบุให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองต้องให้ความยินยอมในการตรวจหาสารต้องห้ามผู้เยาว์ ในกรณีที่ผู้เยาว์รวมอยู่ในกลุ่มทดสอบต้องยืนยันความยินยอมดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งถือเป็นเงื่อนไขเบื้องต้นของการเข้าร่วมกิจกรรมของผู้เยาว์ สำหรับประเทศไทยผู้เขียนเห็นว่าควรแก้ไขกฎระเบียบเพิ่มเติมในประเด็นการปรับเปลี่ยนวิธีสำหรับนักกีฬาผู้เยาว์และนักกีฬาผู้ทุพพลภาพ²⁸ ให้ชัดเจนและสอดคล้องกับมาตรฐานสากลว่าด้วยการตรวจหาสารต้องห้ามและการสอบสวน (ISTI Part 1 (3.1) และ ANNEX B (B1-B3) ซึ่งประเด็นเหล่านี้ยังเกี่ยวข้องกับอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กและอนุสัญญาคนพิการ ทั้งนี้เพื่อป้องกันผลกระทบที่อาจตามมาในอนาคต

Article 5 Testing and Investigations

²⁷ the UK's National Anti-Doping Organisation, "The 2021 UK Anti-Doping Rules," (1 January 2021). <https://www.ukad.org.uk/sites/default/files/2020-11/2021%20UK%20Anti-Doping%20Rules%20v1.0%20FINAL.pdf>.

²⁸ WADA, "International Standard for Testing and Investigations (ISTI)."

Annex A Modifications for Athletes with Impairments, Annex B Modification for Athletes Who are Minors.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

บรรณานุกรม

- (MONEYVAL), Committee of Experts on the Evaluation of anti-money laundering measures and the financing of terrorism. *Annual Report 2020*. Council of Europe (November 2020 2020). <https://rm.coe.int/annual-report-2020-eng-final/1680a429f5>.
- (USADA), USADA Anti-Doping Agency. "Disabled Athletes' rights." <https://www.usada.org/disabled-athletes-rights/>.
- (WGs), WADA Working Groups. *Overview of Wada Working Groups (Wgs), December 2020*. Pp. 1-3. (December 2020). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/item_4_1_attach1_govreviewwg_second_interim_report_final.pdf.
- Abbott, Kenneth W, Robert O Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. "The Concept of Legalization." *International organization* 54, no. 3 (2000): 401-19. https://d1wqtxts1xzle7.cloudfront.net/42762259/The_Concept_of_Legalization.
- "Additional Protocol to the Anti-Doping Convention (Cets No. 188)." <https://rm.coe.int/1680081569>.
- Agency, U.S. Anti-Doping. "Bylaws of the United States Anti-Doping Agency." 2-18, Revised October 12, 2017. <https://www.usada.org> > uploads > USADA_bylaws.
- Agency, World Anti-Doping. "Code and International Standards Revisions." 2021. <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/world-anti-doping-code>.
- . "The Eight International Standards Include: 1.Code Compliance by Signatories 2.Education 3.Prohibited List 4.Therapeutic Use Exemptions (Tues) 5.Testing and Investigations 6.Laboratories 7.Results Management 8. Protection of Privacy and Personal Information." 2021. <https://www.wada-ama.org/en/what-we-do/international-standards>.
- . "International Standards for Code Compliance by Signatories (Isccs)." (2021). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/international_standard_isccs_2021.pdf.

———. "Wada Confirms Non-Compliance of Five Anti-Doping Organizations." news release, 7 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-confirms-non-compliance-five-anti-doping-organizations>.

———. "World Anti-Doping Code." 2021. https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf.

Ahmed, Arif, and Jahid Mustofa. "Role of Soft Law in Environmental Protection: An Overview." *Global Journal of Politics and Law Research* 4, no. 2 (2016): 1-18.

Alliance, ISEAL. "Iseal Code of Good Practice for Setting Social and Environmental Standards." *Oxford, ISEAL Alliance* (2006).

"Anti-Doping Act of 10 December 2015 (Federal Law Gazette I,)." p. 2210.

https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_antidopg/englisch_antidopg.htm.

Anti-Doping, Australia's. "Australian Sports Anti-Doping Authority Amendment (Enhancing Australia's Anti-Doping Capability) Bill ", 2019.

https://www.aph.gov.au/Parliamentary_Business/Bills_Legislation/bd/bd1819a/19bd073.

Argandoña, Antonio. "The United Nations Convention against Corruption and Its Impact on International Companies." *Journal of Business Ethics* 74, no. 4 (2007): 481-96.

Asamoah, Obed Y. "Declaration of Legal Principles Governing the Activities of States in the Exploration and Use of Outer Space." In *The Legal Significance of the Declarations of the General Assembly of the United Nations*, 129-60: Springer, 1966.

Augusto, Fabián, and Cárdenas Castañeda. "A Call for Rethinking the Sources of International Law: Soft Law and the Other Side of the Coin Un Llamado Para Repensar Las Fuentes De Derecho Internacional: Soft Law Y La Otra Cara De La Moneda." *Anuario Mexicano de Derecho Internacional* 13 (2013): 355-403.

Australia, National Anti-Doping Organisation for. "The Code and the Disability Sports Australia's Antidoping Policy." 1 January 2015.

https://static1.squarespace.com/static/564a6ee8e4b042b968d31165/t/56a80d0ea12f4458c2af2c8a/1453853973098/Disability_Sports_Australia_Antidoping_Policy_2015_-_FINAL1.pdf.

Baxter, Richard R. "International Law in "Her Infinity Variety". " *International &*

- Comparative Law Quarterly* 29, no. 4 (1980): 549-66.
- Berlingieri, Francesco. "A Comparative Analysis of the Hague-Visby Rules, the Hamburg Rules and the Rotterdam Rules." *Paper delivered at the General Assembly of the AMD, Marrakesh* (2009): 5-6.
- Birnie, Patricia W, and WE Butler. "Legal Techniques of Settling Disputes: The 'Soft Settlement' approach." *Perestroika and International Law* (1990): 177.
- Blank, Cornelia, Magdalena Flatscher-Thöni, Katharina Gatterer, Elisabeth Happ, Wolfgang Schobersberger, and Verena Stühlinger. "Doping Sanctions in Sport: Knowledge and Perception of (Legal) Consequences of Doping—an Explorative Study in Austria." *Journal of Risk and Financial Management* 14, no. 12 (2021): 603.
- Bogdandy, Armin, Rüdiger Wolfrum, Jochen Bernstorff, Philipp Dann, and Matthias Goldmann. *The Exercise of Public Authority by International Institutions: Advancing International Institutional Law*. Vol. 210: Springer Science & Business Media, 2010.
- Bothe, Michael. "Legal and Non-Legal Norms—a Meaningful Distinction in International Relations?". *Netherlands Yearbook of International Law* 11 (1980): 65-95.
- Boyle, Alan E. "Some Reflections on the Relationship of Treaties and Soft Law." *International & Comparative Law Quarterly* 48, no. 4 (1999): 901-13.
- Bunn, Isabella D. "The Right to Development: Implications for International Economic Law." *Am. U. Int'l L. Rev.* 15 (1999): 1425.
- Busha, Thomas S. "The Imoconventions." *Ocean Yearbook Online* 6, no. 1 (1986): 160-70.
- Calliess, Galf-Peter, and Peer Zumbansen. *Rough Consensus and Running Code: A Theory of Transnational Private Law*. Bloomsbury Publishing, 2010.
- Cananea, Giacinto della. "The European Union's Mixed Administrative Proceedings." *Law and Contemporary Problems* 68, no. 1 (2004): 197-217.
- Canyon, Torrey. "International Convention for the Prevention of Pollution from Ships, 1973, as Modified by the Protocol of 1978 Relating Thereto (Marpol 73/78)." *Google Scholar There is no corresponding record for this reference* (1978).
- Casini, Lorenzo. "Domestic Public Authorities within Global Networks: Institutional and

- Procedural Design, Accountability, and Review." (2012).
- . "Global Hybrid Public-Private Bodies: The World Anti-Doping Agency (Wada)." *International organizations law review* 6, no. 2 (2009): 421-46.
- Chayes, Abram, and Antonia Handler Chayes. *The New Sovereignty: Compliance with International Regulatory Agreements*. Harvard University Press, 1998.
- Chinkin, Christine M. "The Challenge of Soft Law: Development and Change in International Law." *International & Comparative Law Quarterly* 38, no. 4 (1989): 850-66.
- Chwedczuk, Michal. "Analysis of the Legal Status of Unmanned Commercial Vessels in Us Admiralty and Maritime Law." *J. Mar. L. & Com.* 47 (2016): 123.
- Code, ISPS. *International Ship and Port Facility Security Code*. International Maritime Organization, London, XII 2002r, 2016.
- "Code of Sports-Related Arbitration 2020 ". https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN_.pdf.
- Code, Polar. "International Code for Ships Operating in Polar Waters (Polar Code), Imo Resolution Msc. 385 (94)(21 November 2014, Effective 1 January 2017); Amendments to the International Convention for the Safety of Life at Sea 1974, Imo Resolution Msc. 386 (94)(21 November 2014, Effective 1 January 2017); Amendments to Marpol Annexes I, li, Iv and V, Imo Resolution Mepc. 265 (68)(15 May 2015, Effective 1 January 2017)." 2019.
- Commission, United Nations International Law. "Yearbook of the International Law Commission 1966." *Yearbook of the International Law Commission 1966* (1966): 1-152.
- Committee, International Olympic. *Olympic Movement Anti-Doping Code*. International Olympic Committee, 1999.
- "Constitutive Instrument of Foundation of the Agence Mondiale Antidopage-World Anti-Doping Agency." edited by Foundation in Lausanne, 1999. <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/WADA-Revised-Statutes-4-July-2014-EN.pdf>.
- "Constitutive Instrument of Foundation of the World Anti-Doping Agency." 1999.
- "Copenhagen Declaration on Anti-Doping in Sport." 2003. <https://www.wada->

ama.org/sites/default/files/resources/files/WADA_Copenhagen_Declaration_EN.pdf.

Coufer, Factopte. "Inter-Governmental Maritime Consultative Organization: International Convention for the Safety of Life at Sea, 1974."

"The Council of Europe's Anti-Doping Convention (Cets No. 135)." 1989.

Court, Order of the President of the. "Case 310/85 R, Deufil GmbH & Co. Kg V Commission of the European Communities (State Aid for the Production of Polyamide and Polypropylene Yarn) ", 537, 6 February 1986. https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:61985CO0310_SUM&from=ES.

Crawford, James. "Ilc Articles on the Responsibility of States for Internationally Wrongful Acts (2001)." *State Responsibility* 4, no. 2: 712-23.

Dalaklis, Dimitrios. "Safety and Security in Shipping Operations." In *Shipping Operations Management*, 197-213: Springer, 2017.

David, Paul. *A Guide to the World Anti-Doping Code*. Cambridge University Press, 2017. doi:doi.org/10.1017/9781316809624.

Dawson, Mark. "Soft Law and the Rule of Law in the European Union: Revision or Redundancy?". (2009).

Declaration, Stockholm. "Stockholm Declaration on the Human Environment." *Int Legal Mater* 11 (1972): 1416.

Dubinsky, Yoav. "The Olympic Games, Nation Branding, and Public Diplomacy in a Post-Pandemic World: Reflections on Tokyo 2020 and Beyond." *Place Branding and Public Diplomacy* (2022): 1-12.

Dupuy, Pierre-Marie. "Soft Law and the International Law of the Environment." *Mich. J. Int'l L.* 12 (1990): 420.

Fabra, Adriana, and Virginia Gascón. "The Convention on the Conservation of Antarctic Marine Living Resources (Ccamlr) and the Ecosystem Approach." *The International Journal of Marine and Coastal Law* 23, no. 3 (2008): 567-98.

Fasoli, Elena. "The Unece Convention on Access to Information, Public Participation in Decision-Making and Access to Justice in Environmental Matters." In *Elgar Encyclopedia of Environmental Law*, 422-35: Edward Elgar Publishing, 2017.

- Fennell, David A. *Tourism Ethics*. Vol. 30: Channel View Publications, 2006.
- Football, International Federation of Association. "Fifa Anti-Doping Regulations ", 2021.
<https://www.fifa.com/legal/anti-doping/regulations-2021>.
- Foster, K. "Is There a Global Sports Law?-Entertainment Law, Vol. 2, No. 1." (2003).
- Fund, International Monetary. "Standard and Codes : The Role of Imf." In 2017, 1-3.
 Communications Department Washington, D.C.
<http://www.imf.org/external/np/exr/facts/sc.htm>.
- Gilman, Stuart C. "Ethics Codes and Codes of Conduct as Tools for Promoting an Ethical and Professional Public Service: Comparative Successes and Lessons." *Prepared for the PREM, the World Bank* (2005).
- Ginting, Jamin. "Asset Recovery Principles in the United Nations Convention against Corruption 2003 (Uncac 2003) to Support Corruption Eradication in Indonesia." *Indonesian Journal of International Law* 8, no. 3 (2011): 2.
- Goodchild, P. "The International Code for the Safe Carriage of Packaged Irradiated Nuclear Fuel, Plutonium and High-Level Radioactive Waste on Board Ships (Inf Code)—an Industry Perspective." *International Journal of Radioactive Materials Transport* 13, no. 3-4 (2002): 195-201.
- Gray, Mark Allan. "The United Nations Environment Programme: An Assessment." *Envtl. L.* 20 (1990): 291.
- Greene, Paul. "United States Anti-Doping Agency V. Montgomery: Paving a New Path to Conviction in Olympic Doping Cases." *Me. L. Rev.* 59 (2007): 149.
- Grnchalla-Wesierski, Tadenz. "A Framework for Understanding Soft Law"(1984)." *McGill Law Journal* 30: 37.
- Gross, Leo. "States as Organs of International Law and the Problem of Autointerpretation." In *Essays on International Law and Organization*, 367-97: Springer, 1984.
- Groups, WADA Expert Advisory. *Overview of Wada Expert Advisory Groups*.
https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/expertadvisorygroups_overview_webversion_final.pdf.
- Gruchalla-Wesierski, Tadeusz. "A Framework for Understanding "Soft Law"." 30, no.

- McGill Law Journal (1984): 39-88. <https://lawjournal.mcgill.ca/wp-content/uploads/pdf/2630755-wesierski.pdf>.
- Guzman, Andrew T, and Timothy L Meyer. "International Soft Law." *Journal of Legal Analysis* 2, no. 1 (2010): 171-225.
- Hens, Luc. "The Rio Declaration on Environment and Development." *Regional sustainable development review: Africa*. Oxford, UK, Eolss Publishers (2005).
- Herdegen, Matthias. *Principles of International Economic Law*. Oxford University Press, 2016.
- Ho, Daniel E. "Compliance and International Soft Law: Why Do Countries Implement the Basle Accord?". *Journal of International Economic Law* 5, no. 3 (2002): 647-88.
- Hoppe, Heike. "International Regulations for High-Speed Craft an Overview." Paper presented at the Proc of International Conference on Fast Sea Transportation FAST, 2005.
- Howarth, Jack. "The Nuclear Non-Proliferation Treaty-Obligations and Rights of States Parties: Balancing the Pillars of Non-Proliferation, Peaceful Use, and Disarmament." *J. Phil. Int'l L.* 8 (2017): 68.
- Huybers, Twan, and Jason Mazanov. "What Would Kim Do: A Choice Study of Projected Athlete Doping Considerations." *Journal of sport management* 26, no. 4 (2012): 322-34.
- International, Justitia Et Pace Instoitut de Droit. "The Pollution of Rivers and Lakes and International Law." *The Pollution of Rivers and Lakes and International Law*, Athens, 1979.
- Italy, the National Anti-Doping Organization for. "Anti-Doping Sports Code Implementing the Wada Code and the International Standards." 1 December 2021. <https://www.nadoitalia.it/it/normativa/nazionale/norme-sportive-antidoping/405-antidoping-sports-code/file.html>.
- Jeffery, Michael I. "Book Review: International Law and the Environment, by Patricia Birnie, Alan Boyle, and Catherine Redgwell." 2009.
- Jiang, Lili. "An Evaluation of Soft Law as a Method for Regulating Public Procurement from a Trade Perspective." University of Nottingham, 2009.
- KADA, Korea Anti-Doping Agency :. "Statutes of the Republic of Korea, National Sports

Promotion Act No. 17400."

https://elaw.klri.re.kr/eng_mobile/viewer.do?hseq=54742&type=sogan&key=8.

Karampekios, Nikolaos, and Iraklis Oikonomou. "The European Defence Agency." *Arming Europe* (2015).

Kingsbury, Benedict, Nico Krisch, and Richard B Stewart. "The Emergence of Global Administrative Law." *Law and contemporary problems* 68, no. 3/4 (2005): 15-61.

Klabbers, Jan. *The Concept of Treaty in International Law*. Vol. 22: Martinus Nijhoff Publishers, 1996.

———. "Institutional Ambivalence by Design: Soft Organizations in International Law." *Nordic Journal of International Law* 70, no. 3 (2001): 403-21.

Koskenniemi, Martti. "Breach of Treaty or Non-Compliance? Reflections on the Enforcement of the Montreal Protocol '(1993)." *Yearbook of International Environmental Law* 3: 123, 25-28.

Landolt, Phillip. "The Inconvenience of Principle: Separability and Kompetenz-Kompetenz." *Journal of International Arbitration* 30, no. 5 (2013).

"Lausanne Declaration on Doping in Sport." the World Conference on Doping in Sport Lausanne, Switzerland, 4 February 1999 1999.

Lyster, Simon. "The Convention on the Conservation of Migratory Species of Wild Animals (the Bonn Convention)." *Nat. Resources J.* 29 (1989): 979.

McKenna J. Thurston, MD and Jonathan T. Finnoff DO. "Doping." In *The American Medical Society for Sports Medicine*. <https://www.sportsmedtoday.com/doping-va-119.htm>.

McLaren, Richard H. "Introducing the Court of Arbitration for Sport: The Ad Hoc Division at the Olympic Games." *Marq. Sports L. Rev.* 12 (2001): 515.

McRae, Peter. "The Search for Meaning: Continuing Problems with the Interpretation of Treaties." *Victoria U. Wellington L. Rev.* 33 (2002): 209.

Mignon, Patrick. "The Tour De France and the Doping Issue." *The International Journal of the History of Sport* 20, no. 2 (2003): 227-45.

Montague, James. "Hero or Villain? Ben Johnson and the Dirtiest Race in History." CNN, 2012.

- Nadarajah, Hema. "Soft Law and International Relations: The Arctic, Outer Space, and Climate Change." University of British Columbia, 2020.
- Nafziger, James AR, and Stephen F Ross. *Handbook on International Sports Law*. Edward Elgar Publishing, 2011.
- Narto, A., and A. Palapadimas. "International Maritime Dangerous Goods Code (Imdg Code)." Politeknik Ilmupelayaran Semarang, 2020.
- Nations, United. "Vienna Convention on the Law of Treaties." Vienna, 23 May 1969 1969.
- O'Bonsawin, Christine. "From Black Power to Indigenous Activism: The Olympic Movement and the Marginalization of Oppressed Peoples (1968-2012)." *Journal of Sport History* 42, no. 2 (2015): 200-19.
- Ohlin, Goran. "The Organization for Economic Cooperation and Development." *International Organization* 22, no. 1 (1968): 231-43.
- Organisation, the UK's National Anti-Doping. "The 2021 Uk Anti-Doping Rules." 1 January 2021. <https://www.ukad.org.uk/sites/default/files/2020-11/2021%20UK%20Anti-Doping%20Rules%20v1.0%20FINAL.pdf>.
- Organization, International Maritime. *International Code for the Construction and Equipment of Ships Carrying Liquefied Gases in Bulk: Igc Code*. IMO Publishing, 1993.
- . "International Code for the Safe Carriage of Grain in Bulk (International Grain Code)." 1991. <https://www.imo.org/en/OurWork/Safety/Pages/Grain-Code.aspx>.
- . "The International Safety Management (Ism) Code." 1993.
- Organization, World Health. "Global Strategy on Diet, Physical Activity and Health." (2004).
- Ozgun, Nilgun. "Global Governance of Civil Aviation Safety: An Analysis from the Perspective of Global Administrative Law." Kingston University, 2019.
- Parham, Elise. "World Anti-Doping Code, 1999–2008." (2008).
- Pauwelyn, Joost, Ramses A Wessel, and Jan Wouters. "When Structures Become Shackles: Stagnation and Dynamics in International Lawmaking." *European Journal of International Law* 25, no. 3 (2014): 733-63.
- Pauwelyn, Joost, Ramses Wessel, and Jan Wouters. *Informal International Lawmaking*. Oxford University Press, 2012.

- Policy, Executive Office of the President Office of National Drug Control. "Report on World Anti-Doping Agency Governance." Washington, DC, May 17, 2021.
- Programme, United Nations Environment. "The Rotterdam Convention on the Prior Informed Consent Procedure for Certain Hazardous Chemicals and Pesticides in International Trade." Revised in 2017.
- Protocol, Kyoto. "International Treaty Which Extends the 1992 Unfccc That Commits 192 State Parties to Reduce Greenhouse Gas Emissions, Adopted in Kyoto." *Japan, on 11* (1997).
- Resolution, A. "1024 (26)." *Guidelines for ships operating in polar waters. London: IMO* 11 (2009).
- Rienner, Lynne. "Abbott, Kenneth W., Robert O. Keohane, Andrew Moravcsik, Anne-Marie Slaughter, and Duncan Snidal. 2000. "The Concept of Legalization." *International Organization* 54: 401–420. Abbott, Kenneth W., and Duncan Snidal. 2012. "Law, Legalization and Politics: An Agenda for the Next Generation of International Relation–International Law." In." *International Business Review* 22: 602-14.
- Robilant, Anna Di. "Genealogies of Soft Law." *The American Journal of Comparative Law* 54, no. 3 (2006): 499-554.
- Rouiller, Claude. "Legal Opinion." (October 25, 2005). https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/Article_10_2_WADC_Swiss_Law.pdf.
- Rules, Helsinki. "The Helsinki Rules on the Uses of the Waters of International Rivers." *International Law Association* (1966).
- Sanchez-Graells, Albert. "Soft Law and the Private Enforcement of the Eu Competition Rules." Paper presented at the International Conference on the Private Enforcement of Competition Law, University of Valladolid School of Law, Spain, 2010.
- Scallion, Kate. "The Canadian Anti-Doping Program and the Charter of Rights and Freedoms." (2019).
- Seidl-Hohenveldern, Ignaz. *International Economic" Soft Law"*. Martinus Nijhoff, 1979.
- Senden, Linda AJ. "Soft Law, Self-Regulation and Co-Regulation in European Law: Where Do They Meet?". *Electronic Journal of Comparative Law* 9, no. 1 (2005).

- Sergeyev, Yuriy V. "International Maritime Organization (1948-2018): From Establishment to the 70th Anniversary." (2018).
- Shelton, Dinah. *Commitment and Compliance: The Role of Non-Binding Norms in the International Legal System*. Oxford University Press on Demand, 2003.
- Shelton, Dinah L. "Soft Law. Handbook of International Law." Routledge Press, 2008.
- Sport, Court of Arbitration for. "Arbitration Cas 2006/a/1025 Mariano Puerta V. International Tennis Federation (Itf).," 12 July 2006. <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1025.pdf>.
- . "Cas 2006/a/1102 Johannes Eder V/Ski Austria
Tas 2006/a/1146 Agence Mondiale Antidopage (Ama/Wada) C/Johannes Eder & Ski Austria."
[https://www.doping.nl/media/kb/660/CAS%202006_A_1102%20Johannes%20Eder%20vs%20Ski%20Austria%20\(OS\).pdf](https://www.doping.nl/media/kb/660/CAS%202006_A_1102%20Johannes%20Eder%20vs%20Ski%20Austria%20(OS).pdf).
- . "Cas 2006/a/1149 & 2007/a/1211 World Anti-Doping Agency (Wada) V. Federación Mexicana De Fútbol (Fmf) & José Salvador Carmona Alvarez, Award Of ", 16 May 2007. <https://jurisprudence.tas-cas.org/Shared%20Documents/1149,%201211.pdf>.
- . "Cas Mediation Rules." 1 September 2013. https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/Mediation20Rules20201320_clean20final_ggr.pdf.
- . "Code of Sports-Related Arbitration." (1 July 2020). https://www.tas-cas.org/fileadmin/user_upload/CAS_Code_2020_EN_.pdf.
- Stefan, Oana Andreea, Matej Avbelj, Mariolina Elia Antonio, Miriam Hartlapp, Emilia Korkea-aho, and Nathalie Rubio. "Eu Soft Law in the Eu Legal Order: A Literature Review." *King's College London Law School Research Paper Forthcoming* (2019).
- Stewart, Richard B. "Administrative Law in the Twenty-First Century." *NYU L Rev.* 78 (2003): 437.
- Stock, Taking. "The Convention on Biological Diversity." (1992).
- Terpan, Fabien. "Soft Law in the E Uropean U Nion—the Changing Nature of Eu Law."

- European Law Journal* 21, no. 1 (2015): 68-96.
- Teubner, Gunther. "Breaking Frames: The Global Interplay of Legal and Social Systems." JSTOR, 1997.
- Thomson, Janice E. "Norms in International Relations: A Conceptual Analysis." *International Journal of Group Tensions* 23, no. 1 (1993): 67-83.
- Treasury, United States. Department of the. *Articles of Agreement, International Monetary Fund and International Bank for Reconstruction and Development: United Nations Monetary and Financial Conference, Bretton Woods, Nh, July 1 to 22, 1944*. US Treasury, 1945.
- Tsivou, M, N Kioukia-Fougia, E Lyris, Y Aggelis, A Fragkaki, X Kiouisi, Ph Simitsek, *et al.* "An Overview of the Doping Control Analysis During the Olympic Games of 2004 in Athens, Greece." *Analytica chimica acta* 555, no. 1 (2006): 1-13.
- UNESCO. "Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport Seventh Session " Paris, 2019.
- . "Eighth Session of the Conference of Parties to the International Conference against Doping in Sport." Eighth session of the Conference of Parties to the International Conference against Doping in Sport, Paris, France, 26-28 October 2021.
- . "Evaluation of Unesco's International Convention against Doping in Sport." IOS Evaluation Office, August 2017.
- . "International Convention against Anti-Doping in Sport 2005." <https://en.unesco.org/themes/sport-and-anti-doping/convention>.
- . "International Convention against Doping in Sport." 2005.
- . "A 'State Party' to the International Convention against Doping in Sport." news release, 1 July 2021, https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000378425_eng/PDF/378425eng.pdf_multi.page=11.
- . "Taskforce 2020-2021 – Operational Guidelines and Framework of Consequences for Non-Compliance with the International Convention against Doping in Sport." Seventh session of the Conference of Parties to the International Convention against Doping in Sport, Paris, France, 29-31 October

2019.

Union, An official website of the European. "Communication from the Commission Concerning the Consequences of the Judgment Given by the Court of Justice in Case 120/78 ('Cassis De Dijon')." (20 February 1979).

[https://doi.org/31980Y1003\(01\)](https://doi.org/31980Y1003(01)). <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?uri=CELEX%3A31980Y1003%2801%2>.

———. "White Paper on the Future of Europe Reflections and Scenarios for the Eu27 ", 2025.

https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/white_paper_on_the_future_of_europe_en.pdf.

van der Sloot, Bart, Mara Paun, and Ronald Leenes. "The World Anti-Doping Agency and Its Rules." *Athletes' Human Rights and the Fight Against Doping: A Study of the European Legal Framework* (2020): 5-129.

Vittozzi, L. "Historical Evolution of Doping Phenomenon." *loa. org. gr* (1997): 68.

von Bogdandy, Armin, Felix Arndt, and Jürgen Bast. "Legal Instruments in European Union Law and Their Reform: A Systematic Approach on an Empirical Basis." *Yearbook of European Law* 23, no. 1 (2004): 91.

Vygen, Hendrick. "Air Pollution Control-Success of East/West Co-Operation." *Envtl. Pol'y & L.* 15 (1985): 6.

WADA. "2021 Compliance Annual Report ", 1-40. <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022-05/2021%20Compliance%20Annual%20Report%20%20May%202022.pdf>.

———. *Annual Report 2019-2020* WADA (2021).

———. "International Standard for Testing and Investigations (Isti)." 2021.

<https://www.wada-ama.org/en/resources/world-anti-doping-program/international-standard-testing-and-investigations-isti>.

———. "International Standards for Code Compliance by Signatories (Isccs) ", 2021.

<https://www.wada-ama.org/en/resources/world-anti-doping-program/international-standard-code-compliance-signatories-isccs>.

———. *Report Signatories Previously Declared Non-Compliant and Subsequently*

Reinstated. (February 2022). <https://www.wada-ama.org/sites/default/files/2022->

[01/non-compliant_declaration_2021-en.pdf](#).

———. "Wada Compliance Review Committee Discusses Ukraine and Other Key Issues of Compliance with the World Anti-Doping Code." news release, 13 April 2022, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-compliance-review-committee-discusses-ukraine-and-other-key-issues-compliance-world-anti>.

———. "Wada Confirms Non-Compliance of Five Anti-Doping Organizations." news release, 07 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-confirms-non-compliance-five-anti-doping-organizations>.

———. "Wada Issues Report from Investigation into Allegations Regarding the National Anti-Doping Organization of Ukraine." news release, 6 October 2021, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-issues-report-investigation-allegations-regarding-national-anti-doping-organization>.

———. "Wada Legal Note on the Cas Award: Wada V. Rusada." news release, <https://www.wada-ama.org/en/resources/case-law/wada-legal-note-cas-award-wada-v-rusada>.

———. "Wada Publishes the Court of Arbitration for Sport's Full Reasoned Decision Regarding the Non-Compliance of the Russian Anti-Doping Agency." news release, <https://www.wada-ama.org/en/news/wada-publishes-court-arbitration-sports-full-reasoned-decision-regarding-non-compliance>.

———. "World Anti-Doping Code ", 2021. https://www.wada-ama.org/sites/default/files/resources/files/2021_wada_code.pdf.

Waldman, Raymond J. "Regulating International Business through Codes of Conduct." *Books* (1980).

Watson, C James, Genevra L Stone, Daniel L Overbeek, Takuyo Chiba, and Michele M Burns. "Performance-Enhancing Drugs and the Olympics." *Journal of Internal Medicine* 291, no. 2 (2022): 181-96.

Weeks, Greg. "Soft Law and Public Liability: Beyond the Separation of Powers?." *Adelaide Law Review, The* 39, no. 2 (2018): 303-30.

Wekesa, Moni. "The Court of Arbitration for Sport (Cas): Its Relevance to Kenya after Pechstein?." *The International Sports Law Journal* 18, no. 1 (2018): 46-60.

Werksman, Jacob. *Responding to Non-Compliance under the Climate Change Regime*.

Organisation for Economic Co-operation and Development, 1999.

Werksman, Jacob, James Cameron, and Peter Roderick. *Improving Compliance with International Environmental Law*. Routledge, 2014.

Wessel, Ramses A. "Regulating Technological Innovation through Informal International Law: The Exercise of International Public Authority by Transnational Actors." In *Regulating Technological Innovation*, 77-94: Springer, 2011.

Wheble, Bernard S. "Uniform Customs and Practice for Documentary Credits 1971 Revision." *Cornell Int'l LJ* 4 (1970): 97.

Wiener, Jonathan Baert. "Global Environmental Regulation: Instrument Choice in Legal Context." *Yale LJ* 108 (1998): 677.

"World Anti-Doping Code." World Anti-Doping Agency, 2021 2021.

Yoshida, Osamu. "Soft Enforcement of Treaties: The Montreal Protocol's Noncompliance Procedure and the Functions of Internal International Institutions." *Colo. J. Int'l Envtl. L. & Pol'y* 10 (1999): 95.

Ziccardi Capaldo, Giuliana. "Managing Complexity within the Unit of the Circular Web of the Global Law System: Representing A'communal Spider Web'." *THE GLOBAL COMMUNITY-Yearbook of International Law and Jurisprudence (2011) Volume I* (2011).

ZUBIZARRETA, Ekain, and Julie DEMESLAY. "Power Relationships between the World Anti-Doping Agency and National Anti-Doping Agencies and Their Effects on Anti-Doping." *Performance Enhancement and Health* 8, no. 4 (2020).

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, การกีฬาแห่งประเทศไทย. แผนยุทธศาสตร์การกีฬาแห่งประเทศไทย, พ.ศ.2564-2570.

กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, สำนักงานปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. โครงการจัดทำแผนพัฒนา เศรษฐกิจการกีฬาของประเทศไทย ฉบับที่ 1 พ.ศ.2562-2564

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	กานต์ เก่งสกุล
วัน เดือน ปี เกิด	14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2540
วุฒิการศึกษา	นิติศาสตร์บัณฑิต มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เนติบัณฑิตไทย สมัยที่ 73 สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่งเนติ บัณฑิตยสภา สำเร็จหลักสูตรวิชาว่าความ รุ่นที่ 54 สภานายความในพระบรมราชูปถัมภ์ นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY